

**การบันทึกเรื่องเล่าหมู่เกาะพีพี: เพื่อการสื่อความหมายในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
(Recording of Phi Phi Islands Legends: Interpretation for Ecotourism)**

**ดร. อูมาพร มุณีแนม
หัวหน้าโครงการวิจัย**

**โดยการสนับสนุนเงินอุดหนุนกองทุนวิจัยพัฒนาอาจารย์รุ่นใหม่
คณะกรรมการจัดการสิ่งแวดล้อม
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
พฤศจิกายน 2551**

บทคัดย่อ

การท่องเที่ยวไปยังสถานที่ต่างๆ ช่วยให้เกิดการผ่อนคลายจากความตึงเครียด อีกทั้งยังก่อให้เกิดผลกระทบทั้งทางบวกและทางลบในด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมแก่แหล่งท่องเที่ยว ดังเช่นที่หมู่เกาะพีพี ตำบลอ่าวนาง อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศจึงเป็นแนวทางการท่องเที่ยวอีกทางเลือกหนึ่งในการที่จะช่วยลดผลกระทบทางลบจากการท่องเที่ยววนั้น ทั้งนี้ เนื่องจากองค์ประกอบอย่างหนึ่งของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศก็คือ การให้การศึกษาแก่นักท่องเที่ยวเกี่ยวกับระบบนิเวศของสิ่งแวดล้อมในสถานที่ท่องเที่ยววนั้นว่า กิจกรรมการท่องเที่ยวจะส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมได้อย่างไรบ้าง ด้วยวิธีการใช้คน หรือไม่ใช้คนเป็นตัวกลางในการสื่อความหมาย ดังนั้น งานวิจัยชิ้นนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะ 1) ศึกษา และรวบรวมเรื่องเล่าหมู่เกาะพีพี 2) ศึกษาศักยภาพของการนำเรื่องเล่าหมู่เกาะพีพี เพื่อการพัฒนาเป็นหัวข้อในการสื่อความหมายทางด้านสิ่งแวดล้อมของการท่องเที่ยวหมู่เกาะพีพี และ 3) ศึกษาแนวทางการสอดแทรกเรื่องเล่าหมู่เกาะพีพีเพื่อการพัฒนาสื่อความหมายด้านสิ่งแวดล้อมต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

วิธีการศึกษาวิจัยแบ่งออกเป็นสองขั้นตอนคือ ขั้นตอนแรก ใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มตัวอย่าง 11 คน ด้วยการผสมผสานการสุ่มตัวอย่างแบบมีวัตถุประสงค์ การสุ่มตัวอย่างแบบลูกโซ่ และการสุ่มตัวอย่างแบบตามความสะดวก แล้ววิเคราะห์ผลด้วยวิธี Case record นอกจากนี้ ในขั้นตอนนี้ยังใช้วิธีการรวบรวมข้อมูลด้วยการสังเกตการณ์ การจดบันทึกระหว่างสัมภาษณ์ การบันทึกภาพ เพื่อประกอบการวิจัย ท้ายที่สุดข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมดังกล่าวข้างต้นจึงนำมาทดสอบความถูกต้องของข้อมูลแบบสามเส้า เพื่อหาความสัมพันธ์ การตีความ และการเรียบเรียงเสนอผลสรุปของสิ่งที่ได้ค้นพบ ในขั้นตอนที่สอง เป็นการศึกษาศักยภาพเรื่องเล่าที่รวบรวมข้างต้น และผ่านการพัฒนาเป็นคู่มือการท่องเที่ยวด้วยตนเอง ไปสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างจากนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติจำนวน 45 คน กลุ่มตัวอย่างจากตัวแทนธุรกิจนำเที่ยวที่จดทะเบียนกับการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยจำนวน 207 ตัวอย่าง และกลุ่มตัวอย่างหน่วยงานที่คาดว่าจะนำไปใช้จำนวน 2 ตัวอย่าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for windows Version 16 ได้แก่ ความถี่ เปอร์เซ็นต์ฐานนิยม (Mode) และ Multiple Responses สำหรับคำตอบจากคำถามแบบปลายเปิด

ผลการวิจัยในขั้นต้นแรกพบว่า เรื่องเล่าเกาะพีพีที่รวบรวมได้ และได้รับการพัฒนาไปสู่การจัดทำเป็นคู่มือขนาด A3 พิมพ์สี หน้า-หลัง ในด้านแรกได้พับแผ่นพับขนาดกว้าง 10.50 ซม. x ยาว 14.50 ซม. ในจำนวน 8 หน้า ตัวอักษรขนาด 9.5-14 มีการนำเสนอแบบสั้นๆ และมีหัวข้อเรื่องกำกับ 5 หัวข้อคือ 1) เกาะพีพี ชื่อเกาะนี้มีตำนาน 2) แหล่งทำมาหากินก่อนจะมาเป็นแหล่งท่องเที่ยวระดับโลก 3) การเดินทางด้วยเรือโบราณประจำถิ่น 4) การเสด็จเยือนของพระมหากษัตริย์ไทย และ 5) ชาวเล คือชาวไทยใหม่

สํานักนรพชากรการเนิ่นรู
 กุณนถุมหลง อารการวิสุนทร
 มทวกรถลยสงวณนเจินทร
 วิทยชคณนไทย
 วิชาจาก

ในขั้นตอนที่สองผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างจากทั้ง 3 กลุ่มส่วนใหญ่มีความคิดเห็นแตกต่างกันไปในด้านเนื้อหา ความน่าสนใจในการอ่าน ลักษณะรูปเล่ม และราคา กล่าวคือ กลุ่มมีมีศักยภาพในระดับมาก

ด้านราคาที 16 บาทต่อคู่มือ 1 เล่มฉบับภาษาไทย และ 54 บาท ต่อคู่มือ 1 เล่มฉบับภาษาอังกฤษ พบว่ากลุ่มตัวอย่างจาก นักท่องเที่ยวต่างชาติเห็นว่าคู่มือดังกล่าวมีศักยภาพด้านราคาในระดับปานกลาง ซึ่งแตกต่างจากนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เห็นว่าคู่มือดังกล่าวมีศักยภาพด้านราคาในระดับมากที่สุด

ดังนั้น เพื่อให้คู่มือดังกล่าวมีความสมบูรณ์มากที่สุด คู่มือดังกล่าวควรมีการพัฒนาใน 9 ด้านต่างๆ ได้แก่ ด้านเนื้อหา ด้านรูปแบบแผ่นพับ ด้านสีสันทัน ด้านรูปภาพประกอบ ขนาดตัวอักษร การผลิตเป็นคู่มือภาษาต่างประเทศ ราคา แผ่นที่ และการเผยแพร่ในรูปแบบอื่นๆ ต่อไป ทั้งนี้ คุณภาพของคู่มือที่ได้จากข้อเสนอแนะในการปรับปรุงดังกล่าวขึ้นอยู่กับปัจจัยด้านราคา จำนวนการผลิต และวิธีการผลิตเป็นสำคัญ

คำหลัก: เรื่องเล่า, เกาะพีพี, การสื่อความหมาย, การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

Abstract

Travelling is a recreational activity; moreover, it is able to both positively and negatively affect the economy, society, culture, and environment as seen in the Phi Phi Islands, Aw Nang District, Muang, Krabi Province, Thailand. Ecotourism is thus an alternative form of tourism that can help to reduce these impacts, since one of its principles is to offer an interpretation about the ecosystem of an environment and the impacts on this ecosystem from tourism by person or non-person. Therefore, this research aimed to 1) record the legends of the Phi Phi Islands, 2) develop them into a self-guiding booklet, and 3) evaluate this booklet to a better environmental interpretation.

The research had 2 stages of data collection. First were the in-depth interviews with 11 interviewees, using purposive sampling, snowball sampling, and available sampling; these were analysed by the case record method. There were also observation and fieldnotes during this stage. All these data were triangulated to find the relationship and interpreted to explain the results. Second, the developed self-guiding booklet was evaluated by 45 samples from Thai and foreign tourists, 207 registered travel agencies, and 2 organisations. The data at this stage were analysed by frequency, percentage, mode, and multiple responses for open-ended questions by the Statistics Package for Social Sciences (SPSS) for Windows Version 16.

In the first stage, the Phi Phi Island legends booklet was developed (full colour A3 8-fold; width 10.50 cm x length 14.50 cm; mixed fonts, sizes 9.5–14 point). The booklet has short explanations of the following 5 themes: 1) Phi Phi Island: Legends of the Island, 2) Land of resources before land of world class tourism, 3) Transportation by local ancient boat, 4) King Rama IX's visit, and 5) Gypsies are new Thai people. The results of the second stage found that samples from all groups expressed different opinions on the context, reading, style, and price of the booklet. However, over all this booklet was seen to have high potential.

In particular, most of the Thai tourists said that the price of the Thai version booklet (16 Baht) was highly appropriate; whereas most of the foreign tourists said that the price of the English version booklet (54 Baht) was not so readily accepted.

From this analysis, completion of this booklet requires improvements in the following 9 areas: context, booklet style, colour, picture, font size, international interpretation, pricing, mapping, and dissemination. However, all of this improvement is dependent on budget, printing quantity, and printing method.

Keyword: Legends, Phi Phi Islands, Interpretation, Ecotourism

สารบัญ

บทคัดย่อ	B
ABSTRACT	D
สารบัญ	F
สารบัญภาคผนวก	H
สารบัญตาราง	I
สารบัญรูป	J
กิตติกรรมประกาศ	K
1 บทนำ	12
1.1. ความสำคัญและที่มาของหัวข้อการวิจัย	12
1.2. วัตถุประสงค์	14
1.3. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	14
1.4. ขอบเขตการวิจัยและข้อจำกัดของงานวิจัย	15
2 การทบทวนวรรณกรรม	16
2.1. ข้อมูลทั่วไปของหมู่เกาะพีพี	16
2.2. แนวคิดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	19
2.3. แนวคิดการสื่อความหมาย	23
2.4. สื่อสิ่งพิมพ์: คู่มือการท่องเที่ยวด้วยตนเอง (SELF-GUIDING BOOKLET)	26
2.4.1. การออกแบบคู่มือการท่องเที่ยวด้วยตนเอง	29
2.4.2. การกำหนดหัวข้อ (Theme) เพื่อบรรจุในคู่มือการท่องเที่ยวด้วยตนเอง	30
2.4.3. การประเมินผลการสื่อความหมายด้านสิ่งแวดล้อม	32
2.5. เรื่องเล่า	34
2.6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	36
3 วิธีการวิจัย	39
3.1. ขั้นตอน วิธีการในการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ผล	39
3.2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	41
3.3. ระยะเวลาการดำเนินงาน	42

4 ผลการวิจัยและการอภิปรายผล 1: เรื่องเล่าหมู่เกาะพีพี.....	43
4.1. บทนำ.....	43
4.2. ผลการวิจัย	43
4.2.1. การบันทึกเรื่องเล่าหมู่เกาะพีพีด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก	43
4.3. การอภิปรายผลการวิจัย	69
4.3.1. เรื่องเล่าเกาะพีพี	69
5 ผลการวิจัยและการอภิปรายผล 2: ศักยภาพการพัฒนาคู่มือการท่องเที่ยวด้วยตนเอง	82
5.1. บทนำ.....	82
5.2. ผลการวิจัย	84
5.2.1. ศักยภาพการพัฒนาคู่มือการท่องเที่ยวด้วยตนเองเกาะพีพี	84
5.3. การอภิปรายผลการวิจัย	107
5.3.1. ผลการตอบรับของแบบสอบถาม.....	108
5.3.2. ศักยภาพของคู่มือการท่องเที่ยวด้วยตนเองเรื่องเล่าเกาะพีพี.....	109
5.3.3. แนวทางการพัฒนาคู่มือการท่องเที่ยวด้วยตนเองเรื่องเล่าเกาะพีพี	111
6 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	117
6.1. บทนำ.....	117
6.2. สรุปผลการวิจัย	118
6.3. ข้อเสนอแนะการวิจัย	120
6.3.1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย.....	120
6.3.2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยในอนาคต.....	121
เอกสารอ้างอิง	122
ภาคผนวก.....	130

สารบัญภาคผนวก

ภาคผนวก.....	130
1) แบบสัมภาษณ์เชิงลึกสำหรับผู้เล่าเรื่องหมู่เกาะพีพี (INTERVIEW SCHEDULE)	130
2) การบันทึกการสัมภาษณ์ (CASE RECORD).....	131
วัน เม่งเอียด	131
มะดี และจิก คงรัก.....	134
กัลยา บุญสุก	149
ฮาเค็ม <<ขอสงวนนามสกุล>>	151
สอืด ระอุ.....	159
มานพ กองข้าวเรียบ	165
สัมพันธ์ เคียงประพุกิจ และเพื่อนบ้านชาวเล	179
เจน ประมงกิจ และเพื่อนบ้านชาวเล	185
อ่าหลี ประมงกิจ.....	189
เศรษฐพงษ์ บุญสพ	190
สฤกษ์พงษ์ เกี่ยวข้อง.....	193
3) คู่มือการท่องเที่ยวด้วยตนเองเกาะพีพี (ฉบับภาษาไทย).....	199
4) คู่มือการท่องเที่ยวด้วยตนเองเกาะพีพี (ฉบับภาษาอังกฤษ).....	200
5) จดหมายเชิญชวนเข้าร่วมการวิจัยแก่ตัวแทนที่สุ่มตัวอย่างแบบมีวัตถุประสงค์.....	201
6) จดหมายเชิญชวนเข้าร่วมการวิจัยแก่ตัวแทนธุรกิจนำเที่ยว.....	202
7) จดหมายเชิญชวนเข้าร่วมการวิจัยแก่นักท่องเที่ยวชาวไทย.....	203
8) จดหมายเชิญชวนเข้าร่วมการวิจัยแก่นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ.....	204
9) แบบสอบถามสำหรับตัวแทนที่สุ่มตัวอย่างแบบมีวัตถุประสงค์.....	205
10) แบบสอบถามสำหรับตัวแทนธุรกิจนำเที่ยว	211
11) แบบสอบถามสำหรับนักท่องเที่ยวชาวไทย	217
12) แบบสอบถามสำหรับนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ	223
13) ประวัตินักวิจัย.....	229

สารบัญตาราง

ตาราง 1 แสดงการเปรียบเทียบขอบข่ายการท่องเที่ยวในรูปแบบอื่นๆ กับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ.....	22
ตาราง 2 แสดงการกำหนดหัวข้อที่ดี เปรียบเทียบกับการกำหนดชื่อเรื่อง	31
ตาราง 3 แสดงจำนวนผู้ที่ให้สัมภาษณ์เชิงลึกในงานวิจัยชิ้นนี้.....	44
ตาราง 4 แสดงจำนวนการตอบรับของแบบสอบถาม	84
ตาราง 5 แสดงการกระจายตัวของกลุ่มตัวอย่าง.....	86
ตาราง 6 ระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจของตัวแทนธุรกิจนำเที่ยว	86
ตาราง 7 ลักษณะการดำเนินธุรกิจนำเที่ยว	87
ตาราง 8 ข้อมูลพื้นฐานของนักท่องเที่ยวด้านเพศ	88
ตาราง 9 ข้อมูลพื้นฐานของนักท่องเที่ยวด้านอายุ.....	89
ตาราง 10 ข้อมูลพื้นฐานของนักท่องเที่ยวด้านการศึกษา	89
ตาราง 11 ข้อมูลพื้นฐานของนักท่องเที่ยวด้านการประกอบอาชีพ	90
ตาราง 12 ข้อมูลพื้นฐานของนักท่องเที่ยวด้านถิ่นที่อยู่อาศัย.....	91
ตาราง 13 ข้อมูลพื้นฐานของนักท่องเที่ยวด้านจำนวนครั้งในการท่องเที่ยวเกาะพีพี	91
ตาราง 14 แสดงความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับศักยภาพของคู่มือการท่องเที่ยวด้วยตนเอง	96
ตาราง 15 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคู่มือฯ เรื่องเล่าเกาะพีพี	99
ตาราง 16 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการกระจายคู่มือฯ แก่นักท่องเที่ยว.....	100
ตาราง 17 แสดงความคิดเห็นส่วนที่ผู้อ่านชอบมากที่สุดของคู่มือฯ เรื่องเล่าเกาะพีพี	101
ตาราง 18 แสดงความคิดเห็นส่วนที่ผู้อ่านไม่ชอบมากที่สุดของคู่มือฯ เรื่องเล่าเกาะพีพี	102
ตาราง 19 แสดงความคิดเห็นของข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไขของคู่มือฯ เรื่องเล่าเกาะพีพี	103

สารบัญรูป

รูป 1 แสดงที่ตั้งของหมู่เกาะพีพี	17
รูป 2 แสดงการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีลักษณะความซ้ำซ้อนกับการท่องเที่ยวในรูปแบบอื่นๆ.....	21
รูป 3 แสดงวิถีการประกอบอาชีพการเก็บรังนกที่เกาะกะหลาด จังหวัดพังงา	54
รูป 4 แสดงรูปเรือหัวโทงที่จอดเรียงรายพร้อมสำหรับนักท่องเที่ยวบริเวณท่าเรือ หมู่ 7 เกาะพีพีตอน ...	63
รูป 5 แสดงรูปเรือเซียงที่บันทึกภาพได้บริเวณแหลมตรง หมู่ 8 บ้านไทยใหม่	64
รูป 6 แสดงหลักฐานการเสด็จประพาสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบัน.....	65
รูป 7 แสดงการตกแต่งที่ประทับ ณ ถ้ำไวกิ้ง หรือถ้ำพญานาค	66
รูป 8 แสดงการถวายนกโดยก้านั้นชั้น กิตติชกรุล ก้านั้นตำบลดอวัง ณ เกาะพีพีตอน	67
รูป 9 แสดงแผนภูมิระยะเวลาการใช้ทรัพยากรที่เกาะพีพีตอนและเกาะพีพีเล	73
รูป 10 แสดงพื้นที่นาที่เกาะพีพีตอน หมู่ที่ 7	74
รูป 11 แสดงพื้นที่ปลูกมะพร้าวเกาะพีพีตอนในอดีต	75
รูป 12 แสดงการจัดวางรูปแบบของแผ่นพับในงานวิจัยชิ้นนี้	83

บทนำ

1.1. ความสำคัญและที่มาของหัวข้อการวิจัย

วิถีชีวิตของมนุษย์ภายใต้สภาวะความกดดันทางด้านสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ก่อให้เกิดการแข่งขันในการดำรงชีวิต ซึ่งเป็นสาเหตุทำให้มนุษย์เกิดความตึงเครียดและความเมื่อยล้า (วรทัยา พรหมชู, 2549; สุกิจ รัตนวิบูลย์, 2546) การท่องเที่ยวพักผ่อนในสถานที่ต่างๆ ที่มีความสวยงาม หรือในสถานที่ตามความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว เป็นวิธีหนึ่งที่ทำให้มนุษย์เกิดความผ่อนคลายจากความตึงเครียดได้

สำหรับประเทศไทย รัฐบาลได้ส่งเสริมการท่องเที่ยวตั้งที่บรรจุเป็นแผนหนึ่งในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2520-2524) และตั้งแต่ปี พ.ศ. 2522 มีการดำเนินการส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างเป็นทางการจริงจังตั้งแต่นั้นมา และมีการส่งเสริมประชาสัมพันธ์การจัดงานท่องเที่ยวมาเป็นระยะๆ เช่น ปีพ.ศ. 2530 เป็นปีแห่งการท่องเที่ยวไทย ปีพ.ศ. 2541-2542 เป็นปี Amazing Thailand (วิลัยพร สาดริก, 2545)

การส่งเสริมการท่องเที่ยวดังกล่าวทำให้ประเทศไทยเป็นที่รู้จักมากขึ้นแก่นักท่องเที่ยว ก่อให้เกิดรายได้ทางเศรษฐกิจแก่ประเทศอย่างมหาศาล ในอีกแง่หนึ่งการท่องเที่ยวในลักษณะดังกล่าว ก่อให้เกิดความเสื่อมโทรมทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม ดังเช่น หมู่เกาะพีพี ต.อ่าวนาง อ.เมือง จ.กระบี่ ประเทศไทย เป็นสถานที่ที่รู้จักในระดับโลก ได้รับการกล่าวขวัญในด้านความสวยงามจากนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ (มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2549) ประกอบไปด้วย 6 เกาะ ได้แก่ เกาะพีพีตอน เกาะพีพีเล เกาะบิตะนอก เกาะบิตะใน เกาะไผ่ และเกาะยุง (ศุภีมาล นฤมล วงศ์สุภาพ, 2545) เกาะพีพีเล หนึ่งใน 6 เกาะนั้นเคยเป็นสถานที่ถ่ายทำภาพยนตร์ระดับฮอลลีวูด เช่น เรื่อง เดอะบีช (The Beach) (ปาริชาติ วิสุทธิสมาจาร, 2546) หรือที่เป็นที่รู้จักกันในบรรดานักท่องเที่ยวคือ ลีโอ เบย์ (Leo Bay) (พีฟ็อนไลน์, มปป.) และมีส่วนช่วยประชาสัมพันธ์ให้หมู่เกาะพีพีเป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้น ในทางตรงกันข้ามจำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นก่อให้เกิดผลกระทบทั้งทางด้านกายภาพ ชีวภาพ สังคมและวัฒนธรรม (Phi Phi Le Island in Thailand: James Bond Island and Leo Bay, n.d.)

การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ที่คาดว่าจะช่วยลดผลกระทบดังกล่าวข้างต้นจากพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่อาจเกิดขึ้นต่อสิ่งแวดล้อมได้ (วิทย์ยา พรหมชู, 2549) เนื่องจากการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นการท่องเที่ยวที่เน้นการท่องเที่ยวที่ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ความเข้าใจอย่างลึกซึ้งของสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ หรือส่วนประกอบบางส่วนของสิ่งแวดล้อมนั้นภายใต้กรอบของวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้อง การท่องเที่ยวเชิงนิเวศมีภาพลักษณ์ (การประกอบการที่ดีที่สุด) ในการจัดการสิ่งแวดล้อม สังคม วัฒนธรรมอย่างยั่งยืน มีความประสงค์ที่จะยกระดับแหล่งท่องเที่ยวทางทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรม และสนับสนุนการจัดการที่ยั่งยืน (Weaver, 2001) อย่างไรก็ตาม วัตถุประสงค์ของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศคิดเป็นร้อยละ 10-15% ของการท่องเที่ยวทั้งหมดในโลก (Brown, 2002)

การสื่อความหมายด้านสิ่งแวดล้อมหรือ Environmental Interpretation เป็นกระบวนการหนึ่งของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ที่เป็นศิลปะอย่างหนึ่งในการให้ข้อมูลและชี้แจงความสัมพันธ์ของมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมแก่นักท่องเที่ยว เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้มีส่วนร่วมในการรักษาสิ่งแวดล้อม (Ham, 1992) การสื่อความหมายด้านสิ่งแวดล้อม ทั้งในแง่ความสวยงามทางธรรมชาติและทางวัฒนธรรม ช่วยทำให้การท่องเที่ยวในรูปแบบเชิงนิเวศนั้นมีความหมายมากยิ่งขึ้น เมื่อนักท่องเที่ยวเข้าใจข้อมูลเบื้องหลังของความสัมพันธ์ทางธรรมชาติและทางวัฒนธรรมนั้นๆ นักท่องเที่ยวจะท่องเที่ยวอย่างเคารพ และมีความตระหนักต่อความสำคัญในสถานที่ท่องเที่ยว (Knudson, Cable, & Beck, 1995) เช่น ที่อุทยานแห่งชาติ Uluru-Kata Tjuta ในประเทศออสเตรเลีย มีการสื่อความหมายทั้งทางธรรมชาติและทางวัฒนธรรมแก่นักท่องเที่ยวที่มาเยี่ยมชม ทำให้นักท่องเที่ยวรู้สึกชื่นชมในความงามของสถานที่ท่องเที่ยว อีกทั้งอาสาที่จะปฏิบัติตัวเป็นนักท่องเที่ยวที่เคารพในจินตนาการของชนเผ่าดั้งเดิมและเป็นผู้ท่องเที่ยวอย่างไม่เป็นผู้นำลาย (Brown, 2002) ตัวอย่างของสถานที่ท่องเที่ยวอื่นๆ ที่มีการสอดแทรกการสื่อความหมายด้านสิ่งแวดล้อมโดยใช้ตำนานสื่อความสอดคล้องกับปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ เช่น ตำนานเกาะหนู เกาะแมว, ตำนานห้วยนายแรง, ตำนานเขาดังกวน จ.สงขลา, ตำนานหินตาหินยาย จ.สุราษฎร์ธานี, นิทานชาวพื้นเมืองออสเตรเลีย (เอื้อยนาง, 2549) เป็นต้น

งานวิจัยชิ้นนี้มีเป้าหมายที่จะลดผลกระทบจากการท่องเที่ยว ด้วยวิธีการสื่อความหมายด้านสิ่งแวดล้อมของหลักการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ที่หมู่เกาะพีพี ต.อ่าวนาง อ.เมือง จ.กระบี่ อย่างไรก็ตาม ข้อมูลเชิงวัฒนธรรมเกี่ยวกับเรื่องเล่าของหมู่เกาะพีพีนั้น ไม่มีเอกสารประกอบการท่องเที่ยวจารึกไว้เป็นหลักฐานให้ชุมชนท้องถิ่นและนักท่องเที่ยวได้ร่วมชื่นชมความภาคภูมิใจ ดังนั้น การศึกษารวบรวมเรื่องเล่าหมู่เกาะพีพี เพื่อประกอบการสื่อความหมายการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมแนวคิดของผู้ประกอบการการท่องเที่ยวของเกาะพีพี ที่ต้องการจะพัฒนาการท่องเที่ยวของเกาะพีพีจากการท่องเที่ยวแบบชายหาด และทะเล ไปสู่การท่องเที่ยวเชิงนิเวศอีกประการหนึ่งด้วย (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย & สมาคมพัฒนาสังคมสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2542)

1.2. วัตถุประสงค์

โครงการวิจัยชิ้นนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ

- 1) ศึกษา และรวบรวมเรื่องเล่าหมู่เกาะพีพี
- 2) ศึกษาศักยภาพของการนำเรื่องเล่าหมู่เกาะพีพี เพื่อการพัฒนาเป็นหัวข้อในการสื่อความหมายทางด้านสิ่งแวดล้อมของการท่องเที่ยวหมู่เกาะพีพี
- 3) ศึกษาแนวทางการสอดแทรกเรื่องเล่าหมู่เกาะพีพีเพื่อการสื่อความหมายด้านสิ่งแวดล้อมต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

1.3. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลที่ได้จากงานวิจัยชิ้นนี้ จะก่อให้เกิดประโยชน์เกี่ยวกับการสื่อความหมายด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นองค์ประกอบหนึ่งของการพัฒนาการท่องเที่ยวหมู่เกาะพีพี ไปสู่การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ซึ่งสามารถอธิบายได้ดังนี้

- 1) รับทราบ เข้าใจเรื่องเล่าหมู่เกาะพีพี ซึ่งเป็นข้อมูลท้องถิ่นที่เสริมสร้างความเชื่อ จินตนาการ ประสบการณ์ ความเข้าใจในเอกลักษณ์ของชุมชนทางวัฒนธรรม (Cultural Identity) ภูมิศาสตร์ และเรื่องราวระบบความเชื่อในท้องถิ่น
- 2) การเผยแพร่ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการสื่อความหมายเชิงวัฒนธรรมระหว่างการท่องเที่ยวทำให้ทราบถึงศักยภาพ ความเป็นไปได้ ข้อจำกัดในการนำเรื่องเล่าไปใช้ ในทางอ้อมข้อมูลดังกล่าวจะช่วยส่งเสริมความภาคภูมิใจในอดีตของชุมชนท้องถิ่น และส่งเสริมความเข้าใจว่าวัฒนธรรมของตนมีความคล้ายคลึงกับท้องถิ่นอื่นๆ อย่างไรบ้าง
- 3) แม้ว่าการท่องเที่ยวของหมู่เกาะพีพีจะมีความก้าวหน้า และสามารถรองรับนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติและนารายได้เข้าสู่ประเทศได้อย่างมากมาย แต่ระบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศยังมีความจำเป็นอยู่มาก เพื่อช่วยให้นักท่องเที่ยวมีความตระหนักจากการท่องเที่ยวต่อสิ่งแวดล้อม สิ่งหนึ่งที่ทำได้คือ การเผยแพร่ข้อมูลที่จำเป็นต่อการท่องเที่ยวให้กับนักท่องเที่ยวได้ทราบเพื่อการปฏิบัติตัวอย่างเคารพวัฒนธรรมของท้องถิ่น ผลที่ได้รับจากงานวิจัยชิ้นนี้จะส่งผลโดยตรงในการช่วยให้ผู้รับสื่อเกิดความรู้ความเข้าใจในเรื่องเล่าหมู่เกาะพีพี และดำเนินการท่องเที่ยวอย่างเข้าใจในวัฒนธรรมท้องถิ่นอันเป็นเอกลักษณ์ ตลอดจนการพัฒนาการเรียนรู้ของนักท่องเที่ยว เพื่อให้เกิดความตระหนักในการเข้ามามีส่วนร่วมในการท่องเที่ยวอย่างมีคุณภาพ
- 4) การส่งเสริมการผลิตงานวิจัยดังกล่าวยังช่วยส่งเสริมการพัฒนาทักษะการดำเนินการวิจัยของผู้เสนอโครงการ การส่งเสริมการทำงานร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัยและหน่วยงานภายนอก รวมถึงการจุดประกายปัญหาในการวิจัยอื่นๆ ต่อไป เช่น การนำเสนอเส้นทางท่องเที่ยวแหล่งใหม่, การพัฒนาการสื่อความหมายด้านสิ่งแวดล้อมหมู่เกาะพีพี โดยใช้สื่อประเภทอื่นๆ เช่น สื่อเวปไซด์ (อินเทอร์เน็ต)

การทบทวนวรรณกรรม

บทที่ 2 ได้ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้งานวิจัยมีความครอบคลุมทางด้านเนื้อหาในการทำวิจัยฉบับนี้ รวมถึงเพื่อเป็นประโยชน์ในการวิเคราะห์ปัญหาในการวิจัย การรวบรวมแนวคิดเกี่ยวกับเรื่องเล่า การพัฒนาไปสู่คู่มือการท่องเที่ยวด้วยตนเอง การประเมินผลคู่มือการท่องเที่ยวด้วยตนเอง และเป็นข้อมูลที่สำคัญในการอภิปรายผลการวิจัยในบทที่ 4 และ 5 ดังนั้น หัวข้อที่ได้ทบทวนวรรณกรรมจึงมีเนื้อหาครอบคลุม ประกอบไปด้วย 6 หัวข้อดังนี้ 1) ข้อมูลทั่วไปของหมู่เกาะพีพี 2) แนวคิดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ 3) แนวคิดการสื่อความหมาย 4) สื่อสิ่งพิมพ์: คู่มือการท่องเที่ยวด้วยตนเอง 5) เรื่องเล่า และ 6) งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังอธิบายได้ดังนี้

2.1. ข้อมูลทั่วไปของหมู่เกาะพีพี

หมู่เกาะพีพี ตั้งอยู่ในทางตอนใต้ของจังหวัดกระบี่ประมาณ 45 กิโลเมตร ของตำบลอ่าวนาง อำเภอเมืองกระบี่ จังหวัดกระบี่ หมู่เกาะพีพีประกอบไปด้วย 6 เกาะ คือ เกาะพีพีดอน เกาะพีพีเล เกาะบิตะนอก (หรือเกาะบิตะนอก) เกาะบิตะใน (หรือเกาะบิตะใน) เกาะไผ่ (หรือเกาะไม้ไผ่) และเกาะยุง (บางแห่งเรียกว่า เกาะยุง) (ดูรูปที่ 1) มีเนื้อที่รวมทั้งสิ้น 11.2 ตารางกิโลเมตร เกาะพีพีดอน เป็นเกาะที่ใหญ่ที่สุด มีเนื้อที่ประมาณ 9.408 ตารางกิโลเมตร (นพดล จันระวัง, 2545) ใช้เวลาเดินทางจากกระบี่ประมาณ 1.45 ชั่วโมง หรือจากภูเก็ตประมาณ 2 ชั่วโมง

เนื่องจากหมู่เกาะพีพี มีความสวยงามทางธรรมชาติเป็นอย่างมากจนทำให้ในพื้นที่แห่งนี้ได้รับการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมจากหลายๆ หน่วยงานด้วยกันตามลำดับดังนี้ 6 ตุลาคม พ.ศ. 2526 กรมป่าไม้ได้ประกาศจัดตั้งเขตอุทยานแห่งชาติหาดนพรัตน์ธารา-หมู่เกาะพีพี (อำนวยการ บัญญัติจารีต, 2550) ทำให้ 70% ของพื้นที่เกาะเป็นเขตอุทยานฯ และที่เหลือคือที่อยู่อาศัยของราษฎร อย่างไรก็ตาม การประกาศจัดตั้งเขตอุทยานดังกล่าวทำให้เกิดกระแสต่อต้านโดยเฉพาะจากชุมชนเกาะพีพีดอน ในทางปฏิบัติทางอุทยานไม่สามารถเข้าไปดำเนินการได้อย่างจริงจังที่เกาะพีพีดอน ยกเว้น การเก็บค่าธรรมเนียมจากนักท่องเที่ยวที่เกาะไม้ไผ่ และที่อ่าวมาหยา เกาะพีพีเลเท่านั้น (แบบบันทึกวันที่ 18 พฤษภาคม 2551)

ต่อมาในปี พ.ศ. 2535 กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม ประกาศให้หมู่เกาะพีพีเป็นเขตควบคุมมลพิษ ปี พ.ศ. 2539 และ ปี พ.ศ. 2540 มีประกาศเป็นพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม จากหน่วยงานเดียวกัน (นพดล กรุดนาถ, 2541)

หมู่เกาะพีพีมีลักษณะส่วนใหญ่เป็นภูเขาหินปูนสูงชัน บางส่วนเป็นที่ราบ มีหาดทรายสวยงาม และปะการังอยู่รอบๆ เกาะ ในบริเวณพื้นที่ดังกล่าวมีสภาพภูมิอากาศเป็น 2 ฤดู ได้แก่ ฤดูฝน ช่วงพฤษภาคม-เดือนธันวาคม และฤดูร้อน ช่วงเดือนมกราคม-เดือนเมษายน อุณหภูมิเฉลี่ยรายปีอยู่ที่ 27.8°C และฝนตกเฉลี่ยรายปีประมาณ 2409.8 มิลลิเมตร สภาพของลมแปรปรวนไปตามสภาพฤดูกาล กล่าวคือ เดือนพฤษภาคม-เดือนตุลาคม เป็นช่วงลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ทำให้ลมทะเลและลมชายฝั่งแรงถึงมีพายุฝน ช่วงเดือนตุลาคม-เดือนธันวาคม เป็นช่วงลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือมีความเร็วลมต่ำกว่าช่วงแรก

หมู่เกาะพีพีเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงระดับนานาชาติ ประมาณการกันว่าในปี พ.ศ. 2542 มีนักท่องเที่ยวทั้งสิ้น 156,817 คน/ปี แบ่งเป็น ชาวไทย 20,540 คน/ปี และนักท่องเที่ยวต่างชาติ 136,277 คน/ปี สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทยได้ประมาณการไว้ว่าในปี 2550 จะมีนักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวหมู่เกาะพีพี จำนวน 1,025,382 คน/ปี (นพดล จันระวัง, 2545) ซึ่งเป็นการประมาณการก่อนเกิดเหตุการณ์ภัยพิบัติสึนามิในปี 2547 ซึ่งหลังจากเกิดเหตุการณ์มีนักท่องเที่ยวลดลงเป็นจำนวนมาก แต่มีการคาดการณ์กันว่ามีนักท่องเที่ยวประมาณ 4,000 คน/วัน (มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2549)

จุดท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวที่สำคัญในหมู่เกาะพีพีแบ่งออกเป็น 6 ประเภท ได้แก่

- แหล่งท่องเที่ยวชายหาด เช่น หาดต้นไทร หาดบ่อหิน หาดยาว หาดแหลมตรง (บางแห่งเรียกหาดแหลมตง/หาดชาวเล) หาดโล๊ะบาเกา หาดโล๊ะดาลัย หาดโล๊ะลานา หาดไผ่ หาดด้านทิศตะวันออกของเกาะยูง หาดปิละ และหาดอ่าวมาหยาของเกาะพีพีเล
- อ่าว ได้แก่ อ่าวมาหยา อ่าวนุ้ย อ่าววังหลง และอ่าวปิละ (หรืออ่าวปิละ)
- การดำน้ำดูปะการังบริเวณรอบเกาะพีพีตอน เกาะพีพีเล เกาะยูง เกาะไผ่ ดอกไม้ทะเล ปลาหลากสีสันบริเวณอ่าวต้นไทร อ่าวหยงกาเสม อ่าวโล๊ะลานา อ่าวมาหยาของเกาะพีพีเล มีทั้งแบบน้ำตื้นและน้ำลึก มีคุณภาพเสื่อมโทรมถึงสมบูรณ์
- ถ้ำ แห่งเดียวในพื้นที่แห่งนี้คือถ้ำไวกิ้ง ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชเสด็จประพาสถ้ำแห่งนี้ เมื่อปี พ.ศ. 2516 และพระราชทานนามถ้ำใหม่ว่า ถ้ำพญานาค ตามรูปลักษณะหินก้อนหนึ่งซึ่งมีลักษณะคล้ายเศียรพญานาค รวมถึงภาพเขียนสีโบราณมากกว่า 70 ภาพ เช่น รูปกลุ่มคน 3-4 คน และสัตว์สี่เท้ารูปร่างคล้ายวัวหรือควาย รูปช้าง ภาพเรือลายเส้นสีต่างๆ เช่น เรือสำเภายุอายุประมาณ 400 ปี เรือคยัก เรือบนกลองมโหระทึกโบราณ ลำขนาดกลางคล้ายเรือใบอาหรับ เรือเล็กคล้ายเรือฉลอมของไทย (รักษ์ นันตกุล, 2547) เรือใบยุโรป เรือกำปั่น เรือใบใช้กังหัน และเรือกลไฟ (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2006)
- จุดชมวิวที่เกาะพีพีตอน ที่เดินทางจากอ่าวต้นไทร สามารถมองเห็นเวียงอ่าวได้ (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2006)
- การปีนผาหินปูน ทางด้านตะวันตกของเกาะพีพีเล

ถึงแม้ว่าหมู่เกาะพีพีจะมีศักยภาพในการรองรับนักท่องเที่ยวได้มาก แต่ปัญหาที่เกิดจากการท่องเที่ยวได้แก่ การขาดระเบียบการพัฒนา และการจัดการท่องเที่ยว การมีนักท่องเที่ยวที่หนาแน่นสูงในบางบริเวณ ขาดความสวยงาม การทำลายปะการังโดยนักท่องเที่ยวหรือโดยธรรมชาติเอง (นพดล จันระวัจ, 2545) ดังนั้น งานวิจัยชิ้นนี้จึงมีแนวคิดที่จะรวบรวมเรื่องเล่าหมู่เกาะพีพี เพื่อใช้ในการสื่อความหมายการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อเสริมสร้างความตระหนักแก่นักท่องเที่ยวในการช่วยลดผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อสิ่งแวดล้อม การเพิ่มมูลค่าของการท่องเที่ยวเกาะพีพีให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น รวมถึงเป็นการช่วยเสริมสร้างการท่องเที่ยวเกาะพีพีให้มีความยั่งยืน ดังหลักการของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่จะกล่าวในหัวข้อต่อไป

2.2. แนวคิดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

Hector Ceballos-Lascurain แห่งสหภาพสากลว่าด้วยการอนุรักษ์ (IUCN) เป็นบุคคลแรกที่ทำให้ความหมายเรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศไว้ว่า “การท่องเที่ยวรูปแบบหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการเดินทางไปยังแหล่งธรรมชาติ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อชื่นชม ศึกษาเรียนรู้ และเพลิดเพลินไปกับทัศนียภาพ พืชพันธุ์ และสัตว์ป่า ตลอดจนลักษณะทางวัฒนธรรมที่ปรากฏในแหล่งธรรมชาตินั้น” (1988, อ้างใน สุกิจรัตน์วิบูลย์, 2546)

สำหรับประเทศไทย แนวคิดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเริ่มเข้ามาเผยแพร่สำหรับกลุ่มองค์กรที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเมื่อประมาณปี พ.ศ. 2536 โดยมีนิยามว่า “การเดินทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยวแห่งใดแห่งหนึ่งโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาชื่นชมและเพลิดเพลินไปกับทัศนียภาพ สภาพธรรมชาติ สภาพสังคม วัฒนธรรม วิถีชีวิตของคนในท้องถิ่น บนพื้นฐานความรู้และความรับผิดชอบต่อระบบนิเวศ” (สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย, 2540)

ต่อมา แนวคิดการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Ecotourism) ได้ประกาศโดยองค์การสหประชาชาติในปี 2545 ให้เป็นปีแห่งการท่องเที่ยวเชิงนิเวศสากล (International Year of Ecotourism) (Rest, n.d.) และมีคำนิยามหมายถึง:

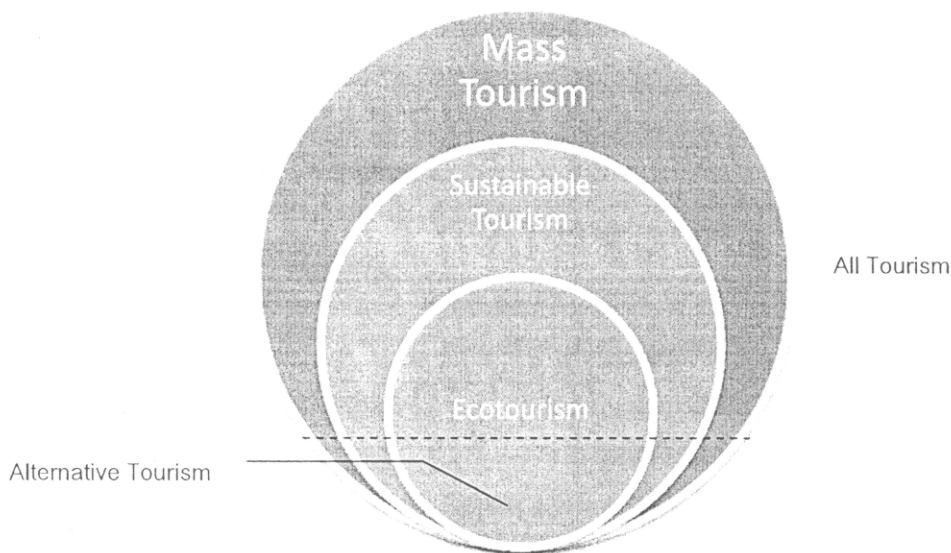
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ คือการท่องเที่ยวชนิดหนึ่งที่ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ ความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง ของสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ หรือส่วนประกอบบางส่วนของสิ่งแวดล้อมนั้น ภายใต้กรอบของวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้อง การท่องเที่ยวเชิงนิเวศมีภาพลักษณ์ (การประกอบภารกิจที่ดีที่สุด) ในการจัดการสิ่งแวดล้อม สังคม วัฒนธรรมอย่างยั่งยืน มีความประสงค์ที่จะยกระดับสถานที่ท่องเที่ยวทางทรัพยากรธรรมชาติ และวัฒนธรรม ตลอดจนสนับสนุนการจัดการที่ยั่งยืน (Weaver, 2001, หน้า 15)

นอกจากนิยามดังกล่าวข้างต้นแล้ว ยังมีผู้ให้นิยามที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน (ละเอียด ศีลาน้อย, มปป.; Weaver, 2001) ซึ่งสามารถแยกส่วนประกอบของการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศได้ดังนี้

- การท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นรูปแบบการท่องเที่ยวชนิดหนึ่ง
- สิ่งดึงดูดใจอันดับหนึ่งคือ สถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติ แต่การท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องสามารถเข้าข่ายอยู่ในความหมายนี้ได้
- มีการส่งเสริมการให้การศึกษา และผลจากการเรียนรู้
- เกิดผลด้านความยั่งยืนทั้งทางด้านชีววิทยา (นิเวศ) และมนุษย์วิทยา (สังคม วัฒนธรรม) อันเนื่องมาจากการจัดการที่ดีที่สุด
- มีความต้องการในการติดตามผลด้านความยั่งยืน แต่ไม่จำเป็นมากนัก
- มีความยั่งยืนในการจัดการทางการเงิน
- ประชาคม หรือชุมชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการท่องเที่ยว เช่น การวางแผน การดำเนินการ การรับผิดชอบในประโยชน์หรือโทษจากการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
- นักท่องเที่ยวได้รับความเพลิดเพลิน ปลอดภัย ความรู้ และประสบการณ์ใหม่ๆ เพิ่มขึ้น

อย่างไรก็ดี แนวคิดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศสำหรับประเทศไทยยังมีความเข้าใจไม่ตรงกัน โดยยังมีการใช้คำว่ากรท่องเที่ยวเชิงนิเวศในขอบข่ายของคำว่า การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การท่องเที่ยวสีเขียว เป็นต้น (ยุวดี นีรัตน์ตระกูล, 2546)

จากประเด็นที่ยังเป็นข้อถกเถียงข้างต้น มีความสอดคล้องกับแนวคิดของ Weaver (2001) ที่แสดงให้เห็นว่า การท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นส่วนหนึ่งของการท่องเที่ยวในรูปแบบอื่นๆ จึงมีอิทธิพลให้ขอบเขตของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศไปปะปนกับการท่องเที่ยวในรูปแบบอื่นๆ อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ดังแสดงในรูปที่ 2

รูป 2 แสดงการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีลักษณะความซ้ำซ้อนกับการท่องเที่ยวในรูปแบบอื่นๆ¹

อย่างไรก็ดี ในความเหมือนก็ยังมี ความต่าง และเพื่อสนับสนุนใ้งานวิจัยชั้นนี้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น การท่องเที่ยวเชิงนิเวศยังมีความแตกต่างจากการท่องเที่ยวในรูปแบบอื่นๆ ดังที่สามารถสรุปได้ดังตารางที่ 1 (Weaver, 2001) ซึ่งแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าองค์ประกอบที่สำคัญของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ คือ การให้การศึกษาระหว่างการท่องเที่ยว การดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมอย่างน้อยที่สุดซึ่งเป็นต้นทุนอย่างหนึ่งของการทรัพยากรการท่องเที่ยว และการจำกัดจำนวนนักท่องเที่ยว

ทั้งนี้ ในงานวิจัยชั้นนี้ได้ศึกษาการรวบรวมเรื่องเล่าหมีเกาะพีพี เพื่อใช้ในการสื่อความหมายการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ซึ่งเป็นวิธีการหนึ่งในการให้การศึกษาแก่นักท่องเที่ยว ตามองค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่กล่าวมาแล้วข้างต้น

¹ คัดลอกและดัดแปลงจาก *Ecotourism*. โดย Weaver (2001). Queensland, Australia: John Wiley & Sons Australia, Ltd., หน้า 21.

ตาราง 1

แสดงการเปรียบเทียบข้อบ่งชี้การท่องเที่ยวในรูปแบบอื่นๆ กับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

รูปแบบการท่องเที่ยว	ความเหมือน	ความต่าง
การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ (Nature-based tourism)	การท่องเที่ยวในพื้นที่ทางธรรมชาติ	ไม่มีการให้การศึกษเพื่อการบรรลุการจัดการอย่างยั่งยืน
การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม (Cultural tourism)	เน้นการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเป็นหลัก	การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเป็นการท่องเที่ยวเรื่องรองลงมา
การท่องเที่ยวแบบผจญภัย (Adventure tourism)	มีความเสี่ยง ต้องออกแรง เน้นพัฒนาทักษะการท่องเที่ยวแบบปลอดภัย	ไม่เน้นที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ไม่มีการให้การศึกษเพื่อการบรรลุการจัดการอย่างยั่งยืน
การท่องเที่ยวแบบผสมผสาน (Hybrid tourism)	มีการผสมผสานการท่องเที่ยวหลายๆ แบบเข้ามาอยู่ด้วยกัน เช่น ACE tourism: Adventure, Culture, Eco tourism หรือ NEAT: Nature-based, Eco, Adventure tourism	มีโอกาสนในการทำลายต้นทุนด้านการท่องเที่ยว
การท่องเที่ยว 3s (Sea Sand Sun)	เน้นการท่องเที่ยวในพื้นที่ทางธรรมชาติ	มีนักท่องเที่ยวมากเกินไป
การท่องเที่ยวทางเลือกใหม่ (Alternative mass tourism)	การท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นส่วนหนึ่งของการท่องเที่ยวทางเลือกใหม่ และการท่องเที่ยวที่เน้นกลุ่มเป้าหมายมากๆ	-
การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (Sustainable tourism)	การท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นส่วนหนึ่งของการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน	-
การท่องเที่ยวแบบบริโภคนิยม (Consumptive tourism)	การล่าสัตว์อาจเป็นการสร้างสมดุลทางธรรมชาติ	มีผลิตภัณฑ์จากธรรมชาติเข้ามาเกี่ยวข้อง เช่น การตกปลา การล่าสัตว์
การท่องเที่ยวแบบไม่บริโภคนิยม (Non-consumptive tourism)	เน้นการสัมผัสของจริงจากธรรมชาติ เช่น การดูนก การสังเกตพฤติกรรมของสัตว์	การดูนกอาจทำให้นักเครียด

หมายเหตุ: ที่มาจาก *Ecotourism*. โดย Weaver (2001). Queensland, Australia: John Wiley & Sons Australia, Ltd., หน้า 16-21.

2.3. แนวคิดการสื่อความหมาย

องค์ประกอบหนึ่งของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศคือ การให้การศึกษาแก่นักท่องเที่ยวระหว่างการท่องเที่ยว หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าการสื่อความหมาย (Interpretation) (Singleton, Straits, & Millers, 1993) โดยเฉพาะด้านสิ่งแวดล้อมเรียกว่า การสื่อความหมายด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Interpretation) (Ham, 1992)

การสื่อความหมายด้านสิ่งแวดล้อมมีประวัติศาสตร์ที่ยาวนานตั้งแต่สมัยกรีกโบราณ โดยที่ในแต่ละเมืองจะต้องมีนักสื่อความหมายเป็นของตนเอง ซึ่งเรียกว่า *Periegete*² และการสื่อความหมายประเภทสิ่งพิมพ์เรียกว่า *Periegesis*³ การสื่อความหมายดังกล่าวมีการสูญสลายไปตามกาลเวลา แต่สิ่งที่ยังคงเหลืออยู่คือ ความรู้สึกประทับใจ (Singleton, Straits, & Millers, 1993)

Enos A. Mills เป็นผู้คิดค้นอาชีพการสื่อความหมายในการท่องเที่ยว โดยค้นพบว่าพื้นฐานของการสื่อความหมายเพื่อการท่องเที่ยวได้แก่ การนำชมธรรมชาติ การชี้นำข้อมูลของสิ่งของต่างๆ ที่เป็นความลับของธรรมชาติได้ด้วยภาษาที่ไม่ธรรมดาเหมือนครูสอนนักเรียน แต่จะเป็นผู้จุดประกายความสนใจของนักท่องเที่ยวให้เกิดแรงบันดาลใจ ต่อมา Freeman Tilden ผู้ที่ได้รับการยกย่องว่าเป็นบิดาแห่งการสื่อความหมายทางธรรมชาติ (อุไรวรรณ เปี่ยมนิเวศน์, 2544) ได้ให้นิยามของคำว่าการสื่อความหมายในหนังสือ *Interpreting Our Heritage* ไว้ว่า “An educational activity which aims to reveal meanings and relationships through the use of original objects, by first hand experience, and by illustrative media, rather than simply to communicate factual information” การสื่อความหมายด้านสิ่งแวดล้อมคือ กิจกรรมด้านการศึกษาชนิดหนึ่งที่เปิดเผยความหมายและความสัมพันธ์ด้วยการแสดงของจริง ด้วยประสบการณ์โดยตรง และด้วยสื่อต่างๆ นอกจากการให้ข้อมูลแบบธรรมดาเท่านั้น (Freeman Tilden, 1957 อ้างใน Ham, 1992, p.3)

ส่วน Ham (1992, p.3) นักสื่อความหมายด้านสิ่งแวดล้อมอีกคนหนึ่ง ที่มีประสบการณ์ในการทำงานด้านการสื่อความหมายในอุทยานในประเทศสหรัฐอเมริกา ได้ให้นิยามของการสื่อความหมายด้านสิ่งแวดล้อมว่าเป็น การสื่อสาร เกี่ยวกับข้อมูลทางด้านวิทยาศาสตร์ และศาสตร์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ให้แก่ผู้รับสารที่ไม่ใช่นักวิทยาศาสตร์ได้เข้าใจ และเพลิดเพลินกับข้อมูลที่ได้รับอย่างแท้จริง เช่น การสื่อความหมายเรื่อง

² *Periegete* is an expert local guide who led people around, pointed out notable sights, described the local rituals, explained customs, and told traditional stories of historical and mythical events associated with the place (Walter, E. V., 1988, quoted in Stewart, Hayward, & Devlin, 1998, p.257)

³ *Periegesis* is a written commentary describing, a place, a travel guide (Walter, E. V., 1988, quoted in Stewart, Hayward, & Devlin, 1998, p.257).

ประวัติศาสตร์การทำสัมปทานป่าไม้ รูปแบบการเกษตรกรรม ซึ่งการสื่อความหมายด้านสิ่งแวดล้อมเหล่านี้แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของมนุษย์ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ Ham (1992) ยังเสริมต่อไปว่า การสื่อความหมายด้านสิ่งแวดล้อมไม่ได้หมายความว่าสื่อความหมายแค่ในเรื่องของ ป่าไม้ การเกษตรกรรม พืชพรรณ หรือสัตว์วิทยา เท่านั้น การสื่อความหมายยังขึ้นอยู่กับอาชีพของผู้สื่อความหมายด้วย ที่สามารถสื่อความหมายในเรื่องอื่นๆ ได้เช่นกัน ตัวอย่างเช่น การสื่อความหมายเรื่องตัวเลข รองเท้า รูปปั้น หรือแม้กระทั่งสื่อว่าเบียร์มีกระบวนการทำอย่างไร

สำหรับประเทศไทย แนวคิดการสื่อความหมายในประเทศไทยได้รับอิทธิพลจากความคิดพื้นฐานที่มีถิ่นกำเนิดจากประเทศสหรัฐอเมริกาซึ่งเป็นประเทศต้นแบบในการจัดการอุทยานแห่งชาติของทั่วโลก และเมื่อประเทศไทยมีประกาศการจัดตั้งอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่เมื่อปี พ.ศ. 2505 จึงได้มีการริเริ่มการสื่อความหมายขึ้นมาในลักษณะที่หัวหน้าอุทยานเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับพื้นที่ และความอัศจรรย์ของธรรมชาติให้แก่กลุ่มข้าราชการชั้นผู้ใหญ่และนักท่องเที่ยวได้ฟังท่ามกลางธรรมชาติและสภาพแวดล้อมที่กล่าวถึง (สุรเชษฐ์ เชนฐมาส 2530, อ่างใน จีรวลัย ต่อศรี, 2534)

นพดล กรุดนาค (2541) ได้อธิบายเสริมขอบข่ายในส่วนของสื่อความหมายด้านสิ่งแวดล้อมว่า เป็นการที่นักท่องเที่ยวสามารถเรียนรู้ถึงรายละเอียดของสัตว์ป่าพรรณไม้ หรือลักษณะระบบนิเวศ รวมถึงการสื่อเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ ความสำคัญของเหตุการณ์ ผู้คน และวัตถุสิ่งของที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่แห่งนั้นด้วย (Knudson, Cable, & Beck, 1995)

นอกจากนี้ ประเด็นการศึกษาหรือการสื่อความหมายสามารถแบ่งออกได้หลายระดับ ขึ้นอยู่กับความต้องการของนักท่องเที่ยว เช่น การชมเพื่อความเพลิดเพลิน จนถึงการศึกษาในรายละเอียด นักท่องเที่ยวสามารถเรียนรู้ธรรมชาติได้ด้วยวิธีต่างๆ เช่น ในระดับต้น นักท่องเที่ยวสามารถดูพฤติกรรมของสัตว์ป่า การฟังเสียงธรรมชาติ การดมกลิ่นดอกไม้ ในระดับที่สูงขึ้น นักท่องเที่ยวอาจเรียนรู้ข้อมูลจากการถามมัคคุเทศน์ การบรรยาย หรือการหาเอกสารมาอ่านเพิ่มเติม และในระดับที่สูงขึ้นมา นักท่องเที่ยวอาจเรียนรู้เกี่ยวกับธรรมชาติด้วยการใช้เวลา ณ สถานที่แห่งนั้นนานขึ้น (หลายวัน) เพื่อการศึกษาค้นคว้า แม้กระทั่งการวิจัย กิจกรรมด้านการศึกษาในระหว่างการท่องเที่ยว

อย่างไรก็ดี นอกจากความรู้ด้านสิ่งแวดล้อมที่ได้รับระหว่างการท่องเที่ยวแล้ว การสื่อความหมายสิ่งแวดล้อมในบริบทของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศยังเป็นการส่งเสริมภาพพจน์ที่ดีแก่ผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยว การกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวเรียนรู้และเข้าใจเกี่ยวกับพื้นที่ หรือสิ่งที่ต้องการจะสื่อ เกิดความรู้สึกซาบซึ้ง ฟังพอใจในสิ่งที่พบเห็น ตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญของสถานที่ที่ไปเยือน หวงแหน และยังมีวัตถุประสงค์ที่รวมถึงเพื่อให้นักท่องเที่ยวมีพฤติกรรมที่แสดงออกในทางบวกต่อสิ่งแวดล้อม เช่น การป้องกันรักษาสิ่งแวดล้อม การท่องเที่ยวอย่างระมัดระวังและปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ซึ่งทำดีที่สุดแล้วจะช่วยลดผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมแก่แหล่งท่องเที่ยวจากนักท่องเที่ยวให้น้อยลงได้ (วรทัยา พรหมชู, 2549)

ดังนั้น จะเห็นได้ว่าจากนิยามของการสื่อความหมายด้านสิ่งแวดล้อมดังกล่าวข้างต้น จึงมีความหมายที่ครอบคลุมถึง กิจกรรมการให้การศึกษาของศาสตร์ต่างๆ เช่น วิทยาศาสตร์ ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ระหว่างการท่องเที่ยวที่แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของมนุษย์ และสิ่งแวดล้อม ด้วยการใช้สื่อในรูปแบบต่างๆ เพื่อให้นักท่องเที่ยวเกิดความรู้สึกหวงแหนและประพฤติดัวเป็นนักท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

โดยหลักการทั่วไป สามารถแบ่งประเภทของการสื่อความหมายออกได้เป็น 2 ประเภท (สุกิจ รัตนวิบูลย์, 2546; อุไรวรรณ เปี่ยมนิเวศน์, 2544) ได้แก่

1) การบริการที่ใช้คน (Personal Interpretation) เป็นการสื่อความหมายที่นักท่องเที่ยวพบ และสัมผัสกับนักสื่อความหมายโดยตรง สามารถตอบสนองซึ่งกันและกันได้ (Two-way communication) เช่น ศูนย์ข้อมูลข่าวสารที่มีพนักงานประจำอยู่ กิจกรรมที่มีการนำ/การเดินทาง การพูดคุยแบบกลุ่ม การใช้สไลด์ประกอบ การแสดงสดและการแสดงด้านวัฒนธรรม

2) บริการที่ไม่ใช้คน (Non-personal Interpretation) เป็นการสื่อความหมายโดยไม่ใช้นักสื่อความหมายเป็นการสื่อความหมายทางเดียว (One-way communication) จึงต้องให้ความเชื่อถือ และไว้วางใจในอุปกรณ์เครื่องมือต่างๆ ที่จะสื่อไปยังนักท่องเที่ยว การสื่อความหมายประเภทนี้ได้แก่ อุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์ การใช้สไลด์ประกอบเสียง วัสดุที่สื่อโดยภาษาเขียน ป้าย คำบรรยาย สิ่งพิมพ์ การศึกษาการท่องเที่ยวด้วยตนเอง นิทรรศการในและนอกอาคาร ศูนย์ข้อมูลนักท่องเที่ยว สื่อนอกสถานที่และสื่อออกฤดูกาล

อรอนงค์ เจียบแหลม และเสรี เวชชบุษกร (2549) รายงานว่าการสื่อความหมายตามแหล่งท่องเที่ยวในประเทศไทยที่ผ่านมามีแนวโน้มจะออกแบบโดยการอ้างอิงข้อมูลทุติยภูมิจากแหล่งอื่นๆ รวมถึงการลอกเลียนแบบจากแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ โดยนำเค้าโครงเรื่อง (Themes) และเนื้อหา (Contents) มาใช้ทำให้สาระการสื่อความหมายซ้ำซาก ไม่มีความแปลกใหม่ ไม่สะท้อนถึงความเป็นจริงของธรรมชาติของพื้นที่นั้น

ดังนั้น งานวิจัยชิ้นนี้จะมีการรวบรวมเรื่องเล่าหมู่เกาะพีพี หลังจากนั้นจึงนำเรื่องเล่าที่ได้รวบรวมมาศึกษาหาคัญภาพในการพัฒนาเป็นหัวข้อในการสื่อความหมายทางด้านสิ่งแวดล้อมของการท่องเที่ยวหมู่เกาะพีพี แล้วจึงเรียบเรียงจัดทำเป็นเอกสารเผยแพร่คู่มือการท่องเที่ยวด้วยตนเอง ซึ่งได้แนวคิดในการพิจารณาคัญภาพในการสื่อความหมาย มาจากสารวัฏ ประไพ (2542, อ้างใน วิภาดา ผิวสวัสดิ์, 2545) ซึ่งมีประโยชน์ในการเป็นแนวทางในการศึกษาคัญภาพของการนำเรื่องเล่าหมู่เกาะพีพี มาพัฒนาเป็นหัวข้อในการสื่อความหมายทางด้านสิ่งแวดล้อมของการท่องเที่ยวหมู่เกาะพีพี ได้ให้แนวคิดไว้ดังนี้

1) ลักษณะเด่นของสิ่งแวดล้อมที่เป็นตัวแทนของระบบนิเวศในบริเวณนั้น หรือหาได้ยากในบริเวณอื่นๆ

- 2) ลักษณะเด่นเกี่ยวกับพีช สัตว์ รูปทรง ของลักษณะทางกายภาพ ประวัติศาสตร์ทางวัฒนธรรม
- 3) ความหลากหลายของลักษณะเด่นในเส้นทาง ถ้ามีความหลากหลายก็จะทำให้มีความน่าสนใจมากขึ้น

นอกจากศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวที่กล่าวในข้างต้นแล้ว ละเอียด ตีลาน้อย (มปป.) เสริมว่าการศึกษาศักยภาพของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศยังหมายถึงรวมถึงกิจกรรม และประชาชนหรือชุมชนในแหล่งท่องเที่ยวแห่งนั้นอีกด้วย ดังนั้น คู่มือการท่องเที่ยวด้วยตนเองในงานวิจัยชิ้นนี้ ได้จัดทำให้ชัดเจน เพื่อเป็นการแนะแนวทางปฏิบัติตนของนักท่องเที่ยว รวมทั้งการระมัดระวังตัวของนักท่องเที่ยว เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้รับความรู้ ความบันเทิงโดยสมบูรณ์ และไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

2.4. สื่อสิ่งพิมพ์: คู่มือการท่องเที่ยวด้วยตนเอง (Self-Guiding Booklet)

หลังจากที่ได้มีการรวบรวมเรื่องเล่าเกาะพีพีแล้ว งานวิจัยชิ้นนี้จึงได้จัดทำคู่มือการท่องเที่ยวด้วยตนเอง ซึ่งเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ หรือสื่อประเภทที่ไม่ใช้คนตามหลักการการสื่อความหมายสิ่งแวดล้อม และศึกษาศักยภาพของสื่อดังกล่าวในขั้นตอนต่อมา

การตัดสินใจในเลือกใช้สื่อดังกล่าว ได้พิจารณาจากคำแนะนำของ Ham (1992) ที่กล่าวว่า อันที่จริงมีวิธีการสื่อความหมายที่หลากหลายในการเสริมสร้างความตระหนักด้านสิ่งแวดล้อมแก่นักท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การเลือกว่าจะใช้วิธีการใดสื่อความหมายด้านสิ่งแวดล้อมแก่นักท่องเที่ยวจะเหมาะสมที่สุดนั้นขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของนักท่องเที่ยวเป็นสำคัญว่า มีข้อจำกัดด้านใดบ้าง เนื่องจากแต่ละสื่อนั้นมีข้อดีและข้อเสียในตัวของมันเอง เช่น งบประมาณ และเวลา รวมถึงตัวนักท่องเที่ยวเองมีความเหมาะสมกับสื่อใดมากที่สุด ทั้งนี้ งานวิจัยชิ้นนี้ ได้เลือกใช้สื่อคู่มือท่องเที่ยวด้วยตนเองดังข้อจำกัดที่กล่าวมา

สุกิจ รัตนวิบูลย์ (2546) กล่าวว่า การใช้สิ่งพิมพ์ในการสื่อความหมายมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ตลอดจนช่วยส่งเสริม เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์หน่วยงานสื่อความหมายประเภทสิ่งพิมพ์ ได้แก่ หนังสือ แผ่นพับ โบปลิว โปสเตอร์ จุลสาร (วรัทยา พรมชู, 2549) จดหมายข่าว รายงานประจำปี (สุกิจ รัตนวิบูลย์, 2546) โปสเตอร์รายการ คู่มือเส้นทางท่องเที่ยว แผนที่ สัญลักษณ์ หนังสือพิมพ์ และป้ายสื่อความหมาย (Knudson, Cable, & Beck, 1995) นอกจากนี้ สื่อประเภทดังกล่าวยังเป็นที่มาของการพัฒนาสื่อความหมายด้วยวิธีการบรรยาย การเดินทางไกล การนำเที่ยว การจัดนิทรรศการ และการนำเสนอด้วยภาพและเสียง เป็นต้น

สื่อความหมายประเภทสิ่งพิมพ์ เป็นสื่อประเภทหนึ่งที่ได้รับการนิยมเป็นอย่างสูง เนื่องจากผลิตได้ง่าย สะดวก สามารถให้ข้อมูลที่มีรายละเอียดได้ ช่วยส่งเสริมการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างหน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้อง ประหยัดเวลาของนักสื่อความหมาย ใช้ง่ายของที่ระลึกได้ และมีค่าใช้จ่ายที่ต่ำกว่าการ

ท่องเที่ยวโดยมีนักสื่อความหมายหรือมัคคุเทศน์ที่ร่วมเดินทางพร้อมกับนักท่องเที่ยว สามารถเผยแพร่ได้ในวงกว้าง และมีความสะดวกที่จะเลือกเวลาอ่าน เช่น นักท่องเที่ยวต้องอ่านก่อนที่จะเดินทางท่องเที่ยว ขณะเดินทางท่องเที่ยว เพื่อให้เข้าใจการอธิบายสถานที่ท่องเที่ยว หรือสิ่งของที่พบเห็นตลอดเส้นทางการท่องเที่ยวหรือจนกระทั่งเมื่อเดินทางท่องเที่ยวเสร็จสิ้นไปแล้ว มักใช้ป็นสื่อที่อธิบายเรื่องราวทางธรรมชาติและประวัติศาสตร์

สื่อความหมายประเภทสิ่งพิมพ์มีข้อดี คือ ราคาไม่แพง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับคุณภาพของสิ่งพิมพ์ การใช้สี และจำนวนที่พิมพ์ สามารถแจกจ่ายให้แก่นักท่องเที่ยวในสถานที่ต่างๆ ได้ และสามารถเข้าถึงกลุ่มนักท่องเที่ยวได้ตลอดเวลาที่นักท่องเที่ยวต้องการแม้ว่าจะไม่มีเจ้าหน้าที่ประจำอยู่ที่ตาม ลดค่าใช้จ่ายในการจ้างเจ้าหน้าที่ ปรับปรุงแก้ไขได้ง่าย สามารถผลิตได้หลายภาษา พกพาได้สะดวก ใช้พื้นที่เก็บน้อย นักท่องเที่ยวเลือกอ่านได้ตามความสะดวก และความพึงพอใจของตนเอง ประยุกต์ใช้กับสถานที่ท่องเที่ยวเส้นทางใหม่ และมีเครื่องมือน้อย บรรจุเนื้อหาให้นักท่องเที่ยวได้มีตัวเลือกได้เยอะ สามารถระบุวันที่ และเรียบเรียงเรื่องราวได้ อธิบายด้วยการแสดงรูป กราฟและเนื้อเรื่องต่างๆ ได้ดี สามารถเป็นต้นแบบในการพัฒนาให้เป็นสื่ออื่นๆ ได้ ใช้ประกอบเพื่อเป็นสื่อแก่นักท่องเที่ยวได้ดี และยังสามารถพัฒนาให้เป็นเครื่องมือในการหารายได้เข้าองค์กรที่ผลิตได้ การส่งเอกสารไปยังที่ต่างๆ ทำให้นักท่องเที่ยวได้เตรียมตัวก่อนการท่องเที่ยว และใช้ป็นของที่ระลึกในกรณีที่คุณคนนั้นไม่สามารถมาท่องเที่ยวได้ หรือนักท่องเที่ยวสามารถเก็บไว้เพื่อระลึกความทรงจำเมื่อมาเยือนสถานที่ท่องเที่ยวอื่นๆ ได้ มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยหากมีการจัดการอย่างดีพอ

ส่วนข้อด้อยของสื่อประเภทสิ่งพิมพ์คือ มีค่าใช้จ่ายในการจัดพิมพ์สูงหากจัดพิมพ์ในจำนวนที่น้อย เป็นสื่อที่นิยมแก่นักท่องเที่ยว อาจเกิดการขาดแคลนได้ นักท่องเที่ยวหลายๆ คนอ่านหนังสือ และอ่านแผนที่ที่แสดงไว้ไม่ได้ เป็นการสื่อสารเพียงด้านเดียว นักท่องเที่ยวไม่สามารถถามคำถามหรือให้ข้อเสนอแนะระหว่างการท่องเที่ยวได้ การแสดงด้วยรูปภาพในสื่อสิ่งพิมพ์อาจจะดูไม่เหมือนของจริง คนสูงวัยอาจจะอ่านไม่ชัด เอกสารบางอย่างมีขนาดกะทัดรัดไม่เหมาะสม เอกสารที่มีรายละเอียดมากเกินไปทำให้นักท่องเที่ยวไม่อ่าน ภาพพจน์ของสื่ออาจด้อยลงหากคุณภาพของการพิมพ์ไม่ดีพอ ไม่สามารถนำเสนอเนื้อหาที่ซับซ้อนและยากได้ อาจจะกลายเป็นขยะในกรณีที่สถานที่ท่องเที่ยวมีเอกสารแจกเยอะ (Knudson, Cable, & Beck, 1995) Ham (1992) ได้เสนอแนะวิธีการแก้ไขปัญหาขยะจากสื่อสิ่งพิมพ์ โดยให้มีการแนะนำนักท่องเที่ยวให้นำเอกสารการท่องเที่ยวด้วยตนเองกลับไปจากสถานที่ท่องเที่ยว การมีจุดทิ้งขยะ หรือจุดบริจาคเอกสารเก่าๆ ตามเส้นทางท่องเที่ยวจุดต่างๆ หรือการขายเอกสารในราคาเล็กน้อยเพื่อเป็นแรงจูงใจให้นักท่องเที่ยวรู้สึกเสียดายและไม่ทิ้งเอกสาร หรือการให้นักท่องเที่ยววางเงินมัดจำเพื่อแลกกับการนำเอกสารการท่องเที่ยวมาแลกเงินคืนที่จุดบริการนักท่องเที่ยว ซึ่งจะช่วยลดขยะในกรณีนี้ได้

สื่อความหมายประเภทสิ่งพิมพ์อาจถูกจัดเป็นสื่อประเภทหนึ่งที่ช่วยให้นักท่องเที่ยวสามารถดำเนินการท่องเที่ยวได้ด้วยตนเอง (Self-Guided Tour) ซึ่งอาจแบ่งย่อยได้เป็น 1) คู่มือแบบละเอียด ซึ่งแสดงถึง

รายละเอียดของสถานที่ท่องเที่ยว แผนที่สังเขป เส้นทาง จุดสนใจ จุดแวะพัก แหล่งท่องเที่ยวใกล้เคียง รายการสิ่งของเครื่องใช้ในการเดินทางและการพักผ่อน ปัจจัยสิ่งแวดล้อมเพื่อการท่องเที่ยว เช่น ป่าไม้ พืชพันธุ์ สัตว์ป่า อุทกวิทยาและแหล่งน้ำ และ 2) คู่มือแบบพอสังเขป ซึ่งจะออกมาในรูปแบบของแผ่นพับ ที่กล่าวถึงคำแนะนำเตรียมตัวในการท่องเที่ยว แนะนำสถานที่ เส้นทาง จุดสนใจ จุดแวะพัก ที่พัก และ ปัจจัยสิ่งแวดล้อม (สุชาติ นวพงษ์, 2530) ทั้งนี้ไม่รวมถึง สื่อช่วยฟังประเภทเครื่องช่วยบรรยายระหว่างการเดินทาง อย่างไรก็ตาม งานวิจัยชิ้นนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตสื่อเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบคู่มือ การท่องเที่ยวด้วยตนเองแบบพอสังเขป หรือแบบแผ่นพับ (Brochure) เท่านั้น

การตัดสินใจเลือกที่จะผลิตคู่มือแผ่นพับดังกล่าวยังได้รับข้อสนับสนุนแนวคิดจาก Middleton (1994, อ้างใน Choibamroong, 2549) ที่ว่าในปัจจุบันแผ่นพับเป็นแหล่งข้อมูลที่ใหญ่ที่สุดสำหรับการตัดสินใจในการเลือกท่องเที่ยวแก่นักท่องเที่ยว รวมถึงเป็นสื่อที่สำคัญในการวางแผนการตลาดด้านการท่องเที่ยวที่มีอิทธิพลมากที่สุด และนำมาใช้กันมากที่สุดในการเผยแพร่แหล่งท่องเที่ยว (Prichart & Morgan, 1995 อ้างใน Choibamroong, 2549)

สุภาพร วุกถ้อง (2546) กล่าวว่า คู่มือศึกษาธรรมชาติ เป็นเอกสารที่เรียบเรียงขึ้น สำหรับสื่อความหมายธรรมชาติ มีเนื้อหาเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป บรรยายถึงสภาพพื้นที่ หรืออธิบายเกี่ยวกับเส้นทางศึกษาธรรมชาติ เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้อ่าน โดยคู่มือศึกษาธรรมชาติโดยทั่วไป จะเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ที่จัดทำขึ้นเพื่อแจกจ่าย หรือจำหน่ายให้นักเดินทางใช้ในระหว่างเดินทาง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการศึกษาระหว่างการศึกษารวมชาติ การแนะนำเส้นทาง และสิ่งที่ควรรู้และปฏิบัติ อาจจะบอกรายละเอียดของแต่ละจุดสนใจ บอกข้อมูลที่สัมพันธ์กับอุปกรณ์ในเส้นทาง มีการใส่รูปภาพหรือภาพวาดเพื่อช่วยในการสื่อความหมายและนักท่องเที่ยวได้อ่านปัจจัยสิ่งที่ได้พบเห็นในคู่มือได้ คู่มืออาจมีกิจกรรมประกอบการศึกษาธรรมชาติด้วยตนเอง แม้ว่าจะมีมีคฤศน์นำทางหรือไม่ก็ตาม

ในการผลิตแผ่นพับ หรือคู่มือการท่องเที่ยวด้วยตนเองนั้นก็ยังมีหลักการคล้ายๆ กับการสื่อความหมายการท่องเที่ยวโดยใช้หนังสือความหมาย กล่าวคือ นำเสนอที่ท่องเที่ยวตามเส้นทางและสถานที่ต่างๆ ที่กำหนดไว้ มีจุดเริ่มต้น และจุดสิ้นสุด ระหว่างนั้น ผลิตแผ่นพับหรือคู่มือการท่องเที่ยวด้วยตนเองควรแนะนำนักท่องเที่ยวควรหยุดดูสถานที่ท่องเที่ยวตรงไหนบ้าง หรือจะแนะนำให้นักท่องเที่ยวตระหนักใน ความสำคัญด้านสิ่งแวดล้อมตรงไหนบ้าง (Ham, 1992) ส่วนบุษบง กฤษณะโยธิน (2534) ได้เสนอแนะว่าการสื่อความหมายด้วยสื่อสิ่งพิมพ์ควรมีการตัดลำดับเรื่องราวด้วยการเกริ่นนำ ตามด้วยประวัติความเป็นมา เนื้อหาที่สำคัญรายละเอียดที่น่าสนใจ และบทสรุปที่น่าประทับใจ

การกำหนดหัวข้อที่จะสื่อหรือนำเสนอแก่นักท่องเที่ยวไม่ว่าจะเป็นเส้นทางเก่า หรือเปิดเส้นทางใหม่นั้น ผู้ผลิตผลิตแผ่นพับหรือคู่มือการท่องเที่ยวด้วยตนเองจะต้องคำนึงถึงสิ่งต่างๆ ดังต่อไปนี้

1) ความเป็นไปได้ในการสื่อความหมาย

ความเป็นไปได้ควรคำนึงถึงหัวข้อในการสื่อความหมายที่น่าสนใจ และดึงดูดนักท่องเที่ยว เช่น พืช สัตว์ ลักษณะภูมิศาสตร์ และประวัติศาสตร์ชุมชน

2) การเข้าถึง

การเข้าถึงในที่นี้มี 2 ความหมายคือ การเข้าถึงของนักท่องเที่ยวแก่สถานที่ท่องเที่ยวโดยเฉพาะจุดแรกของการเดินทางท่องเที่ยวด้วยตนเอง ได้แก่ การเดินทาง ห้องน้ำ ที่จอดรถ ที่ทานข้าว ที่พักผ่อน ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม เป็นต้น อีกประการหนึ่งคือการเข้าถึงแก่นักท่องเที่ยวที่เป็นผู้พิการ เช่น การเดินทางที่เอื้อและเหมาะสมกับรถเข็น เป็นต้น ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับนโยบายและการบังคับใช้ในแต่ละประเทศ

3) ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว และผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

อีกประการหนึ่งก็คือ ไม่ควรจะแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวที่อาจเป็นอันตรายต่อนักท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม เช่น สถานที่ใกล้สายไฟฟ้าแรงสูง ถนนที่มีรถพลุกพล่าน หน้าผา สถานที่ที่เป็นอันตรายต่อการสูญพันธุ์ของพืชและสัตว์ เช่น ในช่วงเวลาที่พืชเริ่มแตกต้นอ่อน ริมแม่น้ำที่อาจเป็นอันตรายต่อเด็ก ทางลาดชันที่อาจเป็นอันตรายต่อการพังทลายระหว่างเดินทาง เป็นต้น นอกจากการจะปรับสถานที่ท่องเที่ยวเป็นขั้นทดสอบสมรรถภาพทางร่างกาย

อย่างไรก็ดี ในการแนะนำเส้นทางท่องเที่ยวใหม่ๆ แก่นักท่องเที่ยว Ham (1992) ได้โต้แย้งในประเด็นนี้ว่า ไม่ได้ช่วยลด และกระจายผลกระทบในสถานที่ที่มีนักท่องเที่ยวหนาแน่น แต่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในที่ใหม่ในวงที่กว้างขึ้นกว่าเดิม

2.4.1. การออกแบบคู่มือการท่องเที่ยวด้วยตนเอง

Ham (1992) แนะนำว่าเอกสารการท่องเที่ยวด้วยตนเองนั้นจะต้องมีความสัมพันธ์กับเส้นทางท่องเที่ยวต่างๆ ดังนั้น ผู้ออกแบบควรออกแบบคู่มือการท่องเที่ยวด้วยตนเองที่ใช้เวลาไม่เกิน 1.6 กิโลเมตร หรือประมาณ 45 นาที และกำหนดจุดการสื่อความหมายที่มีความเหมาะสมที่สุดคือประมาณ 5 จุด และมีการสื่อความหมายทุกๆ 40 เมตร หรือเอกสารที่แจกควรมีความยาวระหว่าง 6-12 หน้า แต่ละหน้าควรบรรจุเนื้อหาที่จะสื่อความหมาย 2 จุด/หน้า เอกสารสามารถพิมพ์ได้หลากหลายรูปแบบ จะเป็นแบบพับหรือแบบเล่มขนาดพกพา ขนาดตัวอักษรที่เหมาะสมสำหรับคนทั่วไปคือ 10.5 หรืออักษรขนาด 18 สำหรับผู้ที่มีปัญหาทางสายตา และสามารถลดลงมาถึงขนาดต่ำที่สุดคือ 12 ได้เช่นกัน

ในการผลิตสื่อการแนะนำ และสื่อความหมายด้านสิ่งแวดล้อมมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 1) ผู้ผลิตควรศึกษาสถานที่ท่องเที่ยวโดยรอบ ลักษณะการเดินทางในช่วงระยะเวลาของฤดูที่แตกต่างกัน
- 2) วางแผนผังเส้นทางเดินการท่องเที่ยวด้วยตนเอง และคำนึงว่าหลังจากที่นักท่องเที่ยวได้ศึกษาเส้นทางนี้แล้วนักท่องเที่ยวจะทราบถึง...รับรู้ถึง...และนึกถึง...อะไรบ้าง
- 3) วางหัวข้อในการสื่อความหมาย และกำหนดหัวข้อย่อยๆ ในแผนที่เส้นทางเดินเที่ยวให้สอดคล้องกัน โดยไม่จำเป็นว่าจะต้องสื่อความหมายในทุกๆ หัวข้อ หรือทุกๆ สถานที่ ปล่อยให้นักท่องเที่ยวค้นพบความน่าสนใจในจุดอื่นๆ ด้วยตัวของนักท่องเที่ยวเองบ้าง
- 4) นำเนื้อหาลองมาบรรจุในเอกสารการท่องเที่ยวด้วยตนเอง โดยให้ประกอบไปด้วยหัวข้อ เนื้อหาสั้นๆ ที่ดึงดูดให้นักท่องเที่ยวได้อ่าน ภาพประกอบ ของแต่ละจุดในเส้นทางท่องเที่ยว
- 5) ผู้ผลิตสามารถทำให้อเอกสารการท่องเที่ยวด้วยตัวเองมีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น เช่น การบอกให้นักท่องเที่ยวสังเกตสิ่งพิเศษๆ ตามเส้นทางท่องเที่ยววนั้น หรือการตั้งคำถามสั้นๆ ก่อนถึงสถานที่ท่องเที่ยว การนำเสนอให้ตลกและสนุก วิธีการดังกล่าวจะช่วยให้นักท่องเที่ยวอยากจะทำอ่านเนื้อหาข้างในมากขึ้น
- 6) รูปแบบเอกสารควรคำนึงถึงการเลือกใช้สีให้เหมาะสม การจัดวางรูปแบบ ระยะเวลา และรูปแบบตัวอักษรที่เรียบง่ายเช่นกัน

2.4.2. การกำหนดหัวข้อ (Theme) เพื่อบรรจุในคู่มือการท่องเที่ยวด้วยตนเอง

การกำหนดหัวข้อเพื่อบรรจุในคู่มือการท่องเที่ยวด้วยตนเองนั้น เป็นหลักการสำคัญประการหนึ่งของการผลิตสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อการสื่อความหมายด้านสิ่งแวดล้อม เนื่องจาก เมื่อดำเนินการสื่อความหมายเพื่อสิ่งแวดล้อมนั้น ผู้รับสารมักจะจำหัวข้อที่นักสื่อความหมายพยายามถ่ายทอดให้กับนักท่องเที่ยว แต่นักท่องเที่ยวก็มักจะลืมเนื้อหาข้อเท็จจริงว่าเป็นอย่างไร ดังที่ Jim Gale ได้สรุปไว้ว่า ความสำคัญของการสื่อความหมายนั้น ไม่มีค่าใช้จ่ายอะไรเลย นอกจากการกำหนดหัวข้อให้ดี *“Meaningful interpretation doesn't cost anything, it only requires a theme.”* (อ้างใน Ham, 1992, หน้า 42) แนวคิดดังกล่าวยังสอดคล้องกับที่ Young & Witter (1994) กล่าวว่า การให้การศึกษาด้านสิ่งแวดล้อม ดังเช่นการสื่อความหมายด้านสิ่งแวดล้อมนี้ ไม่ใช่แค่จะให้ข้อมูลเท่านั้น แต่ขึ้นอยู่กับว่าจะนำเสนอข้อมูลอย่างไร และในรูปแบบใดเป็นสิ่งที่สำคัญมากกว่า

การกำหนดหัวข้อ (Theme) แตกต่างจากชื่อเรื่อง (Topic) คือ Topic หรือชื่อเรื่องนั้น คือชื่อที่เกี่ยวกับการนำเสนอในแต่ละครั้ง Theme หรือหัวข้อนั้น คือ ใจความสำคัญของชื่อเรื่องที่นักสื่อความหมายพยายามจะสื่อแก่นักท่องเที่ยว และตอบคำถามที่ว่า แล้วจะเกิดอะไรขึ้นต่อไป (So What?) หลังจากนักท่องเที่ยวได้รับสื่อต่างๆ ไปแล้ว ดังที่นำเสนอในตารางที่ 2

ตาราง 2

แสดงการกำหนดหัวข้อที่ดี เปรียบเทียบกับการกำหนดชื่อเรื่อง

ชื่อเรื่อง (Topic)	หัวข้อ (Theme)
Agriculture	Our lives depend on agriculture
Soil erosion	We are losing our soil
Benefits of trees	Tree help us
Medicinal plants	This forest is your pharmacy

หมายเหตุ: คัดลอกจาก *Environmental Interpretation: A practical guide for people with big ideas and small budgets*. โดย Ham, S. H. (1992). Colorado: North American Press, หน้า 41.

การกำหนดหัวข้อ (Theme) ในการนำเสนอ นั้น ประกอบไปด้วย ข้อเท็จจริง (Fact) แนวคิด (Concept) และใจความสำคัญ (Main Point) Ham (1992) ได้เสนอแนะไว้ว่าจำนวนหัวข้อที่มีปริมาณที่เหมาะสมที่สุดคือ 5 หัวข้อ เป็นตัวเลขที่นักท่องเที่ยวยังจะจดจำ ทำตาม และเข้าใจในสิ่งที่นักสื่อความหมายต้องการสื่อทั้งหมดได้มากที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับ การสื่อความหมายในปริมาณที่มากเกินไป นักท่องเที่ยวจะจำอะไรไม่ได้เลยนอกจากหัวข้อในการนำเสนอ

การกำหนดหัวข้อ (Theme) นั้นควรจะเป็นอย่างมีระบบ (Thematic) สอดคล้องกัน ไม่เปลี่ยนแปลงไปเปลี่ยนมา มีการสื่อความหมาย รวมถึงชี้ให้เห็นความสำคัญแก่นักท่องเที่ยว เช่น หากจะสื่อเรื่องนก ก็ให้สื่อเรื่องนกโดยตลอด (ชีวิตของนก การสูญพันธุ์ของนกท้องถิ่น สิ่งพิเศษของนกฮัมมิ่ง นกเกี่ยวกับความสัมพันธ์ในชนบท ไก่วงกับการสร้างสมดุลในระบบนิเวศ ลักษณะการบินของนกและการผลิตเครื่องบิน ชีวิตนกกลางคืน) ไม่ใช่ว่าสื่อเรื่องนก ป่า ภูเขาไฟ พืช สัตว์ในทะเลทราย งู แม่น้ำ การกัดเซาะ การปลูกพืช แล้ววกกลับมาเป็นคุณภาพน้ำ เป็นต้น

Thorndyke (1977 อ้างใน Ham, 1992) แนะนำไว้ว่า ควรมีการบอกหัวข้อของการสื่อความหมายตั้งแต่เริ่มต้นการสื่อความหมาย เนื่องจาก เมื่อนักท่องเที่ยวได้รับเอกสารนักท่องเที่ยวจะเริ่มอ่านเอกสารตรงไหนก่อนก็ได้ นักท่องเที่ยวอาจจะอ่านแค่บางส่วนของเอกสารที่ได้รับแจกไปก็ได้ หรืออ่านใจความสำคัญของเอกสาร ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับว่านักท่องเที่ยวจะมีเวลาเหลือที่จะอ่านเอกสารที่เหลือทั้งหมดอยู่อีกเท่าไร นี่คือข้อต่ออีกประการหนึ่งของการสื่อความหมายสิ่งแวดล้อมด้วยสิ่งพิมพ์ ดังนั้น ในการนำเสนอการสื่อความหมายสิ่งแวดล้อมประเภทสิ่งพิมพ์ หรือคู่มือการท่องเที่ยวด้วยตนเองในที่นี้ ผู้ผลิตสื่อสิ่งแวดล้อมจึงควรคิดหัวข้อสั้นๆ ที่บรรจุไปด้วยใจความสำคัญ ข้อความที่จะสื่อให้นักท่องเที่ยวทราบทั้งหมด เพื่อที่นักท่องเที่ยวจะจดจำใจความสำคัญได้ตามหลักเกณฑ์การออกแบบคู่มือการท่องเที่ยวด้วยตนเอง และการกำหนดหัวข้อเพื่อบรรจุในคู่มือการท่องเที่ยวด้วยตนเองดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น

2.4.3. การประเมินผลการสื่อความหมายด้านสิ่งแวดล้อม

หลังจากการผลิตคู่มือการท่องเที่ยวด้วยตนเองเสร็จสิ้น ก็มาถึงการประเมินผลสื่อคู่มือฯ ที่ผลิตมานั้น Knudson, Cable และ Beck (1995) กล่าวว่า การประเมินผลการสื่อความหมายด้านสิ่งแวดล้อม หมายถึง กระบวนการในการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการสื่อความหมายด้านสิ่งแวดล้อม เพื่อการรับทราบถึงข้อดี ข้อควรปรับปรุง ความคาดหวังของนักท่องเที่ยว และความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ว่านักท่องเที่ยวได้เรียนรู้อะไรบ้าง อยากจะรู้อะไรอีกบ้าง ข้อควรปรับปรุง ทั้งนี้แนวคิดการประเมินผล การสื่อความหมายสิ่งแวดล้อมมีผู้เสนอแนะไว้หลากหลาย ดังนี้

Knudson, Cable and Beck (1995) ได้กล่าวถึงการประเมินผลว่าจะประเมินอะไร และประเมินอย่างไร ดังนี้

1) ประเมินอะไร

- การประเมินพฤติกรรม และการตอบสนองของนักท่องเที่ยว
- สื่อมีวิธีการสื่อที่ดีหรือไม่ ข้อความในสื่อดีหรือไม่ สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ในสิ่งที่ต้องการ สื่อหรือไม่ คุ่มค่าหรือไม่ สิ่งที่ต้องปรับปรุงในอนาคต

2) ประเมินอย่างไร

การประเมินผลสามารถประเมินได้ในทุกขั้นตอนของการสื่อความหมาย ก่อน ระหว่าง และหลังการสื่อความหมาย จะประเมินเป็นเชิงคุณภาพ หรือเชิงปริมาณก็ได้เช่นกัน การประเมินเชิงคุณภาพมักจะประเมินว่าการสื่อความหมายควรปรับปรุงแก้ไขอย่างไร ส่วนการประเมินเชิงปริมาณมักจะประเมินผลลัพธ์ในเชิงตัวเลข คะแนน และค่าใช้จ่ายในการผลิตสื่อ (Knudson, Cable, & Beck, 1995)

การประเมินผลการสื่อความหมายมีขั้นตอนในการเตรียมดังต่อไปนี้

ขั้นแรก ควรมีการตั้งวัตถุประสงค์ของการสื่อความหมายก่อนการประเมินผล เช่น เพื่อเพิ่มความบันเทิงให้แก่นักท่องเที่ยว หรือเพื่อเพิ่มความรู้ การเปลี่ยนแปลงทัศนคติและพฤติกรรมให้แก่นักท่องเที่ยว เป็นต้น

ขั้นต่อมา คือการแยกประเภทของวัตถุประสงค์ และเกณฑ์ในการประเมิน คือ 1) ประสิทธิภาพของการสื่อความหมาย 2) ประสิทธิภาพของการสื่อความหมาย 3) ค่าใช้จ่าย เมื่อเปรียบเทียบกับการใช้สื่อประเภทอื่นๆ

ขั้นสุดท้าย คือการนำผลของการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาการผลิตสื่อในครั้งต่อไป

Ham (1992) ได้เสนอแนะการประเมินผลการผลิตสื่อความหมายประเภทเอกสารการท่องเที่ยวด้วยตัวเองอย่างกว้างๆ คล้ายคลึงกับแนวคิดที่ Knudson, Cable และ Beck (1995) แนะนำ เช่น นักท่องเที่ยวอ่านเอกสารบ้างหรือไม่ หรือแค่ดูเฉยๆ เอกสารมีความสอดคล้องกับเส้นทางและจุดของสถานที่สื่อความหมายหรือไม่ รวมถึงการประเมินคุณภาพการพิมพ์เอกสารเช่นกัน

ในอีกแง่หนึ่ง การประเมินผลสื่อความหมายด้านสิ่งแวดล้อม สามารถแบ่งได้เป็นหลักการ 5 ประเภท คือ

- การวิเคราะห์ผลงานโดยส่วนตัว จากผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน หรือผู้ชำนาญการ การประเมินด้วยตนเอง และจากผู้รับสื่อ อาจประเมินความคิดเห็นตามมาตรวัดของ Likert หรือ การแสดงความคิดเห็นแบบคำถามปลายเปิดแก่นักสื่อความหมาย และสื่อที่ใช้ เช่น คำถามเกี่ยวกับ การเริ่มต้นหัวข้อชัดเจน การวางรูปแบบ การใช้สื่อ การประยุกต์ใช้ การเลือกใช้สื่อ ความถูกต้องของข้อมูล การระลึกจดจำในข้อความ การมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยว เป็นต้น
- การประเมินโครงการเฉพาะส่วน เป็นการประเมินผลโครงการแบบฉับพลัน เพื่อพัฒนา ปรับปรุงการสื่อความหมาย เหมาะกับการแก้ไขให้ได้ผลทันที เช่น การแก้ไขข้อความที่จะสื่อ หรือการประเมินค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นต่อนักท่องเที่ยวแต่ละคนเมื่อเปรียบเทียบกับค่าใช้จ่ายสื่อแตกต่างกัน
- การวิเคราะห์โครงการทั้งหมด เป็นการประเมินผลโครงการในภาพรวมมักใช้กับการประเมินผลรายปี เช่น รูปแบบการสื่อความหมายทั้งหมด มีนักท่องเที่ยวเข้ามาใช้บริการจำนวนมาก-น้อยเท่าใด ปฏิกริยาของนักท่องเที่ยว และผลกระทบต่อนักท่องเที่ยว
- การประเมินจากนักท่องเที่ยว โดยการกำหนดประเด็นที่จะให้นักท่องเที่ยวประเมิน แล้วจึงให้นักท่องเที่ยวประเมินความสำคัญและการนำเสนอผลงาน ในแต่ละประเด็นโดยการใช้มาตรวัดตามแบบของ Likert เป็นต้น หลังจากนั้นจึงนำมาเสนอผลการประเมินโดยใช้ Action Grid นอกจากนี้ งานวิจัยของ Young & Witter (1994) ที่มีการประเมินแผ่นพับในหลักการเดียวกันกับการใช้มาตรวัดของ Likert โดยการให้ผู้อ่านแผ่นพับประเมินใน 3 มาตรวัดคือ สูง ปานกลาง และต่ำ ใน 2 ประเด็นหลักคือ ความน่าสนใจ (ได้แก่ การให้ความรู้ใหม่ ตัวอักษรเป็นที่น่าสนใจและดึงดูด การเสริมสร้างการมีส่วนร่วมด้านสิ่งแวดล้อม) และความเข้าใจได้ (ได้แก่ การจัดวางข้อมูล ความสามารถเข้าใจได้ง่าย การนำข้อมูลไปประยุกต์ใช้เพื่อสิ่งแวดล้อม)
- การประเมินคุณภาพและผลผลิตของสื่อ เป็นการประเมินเชิงคุณภาพเชิงลึก โดยการประเมินจากการแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เช่น คำถามที่ว่า “คุณชอบการสื่อความหมายในส่วนใดมากที่สุด

และน้อยที่สุด การสื่อความหมายดังกล่าวคุณค่าต่อคุณมาก-น้อยเพียงใด หากไม่มีการสื่อความหมายในสถานที่ท่องเที่ยวดังกล่าวคุณจะมีปฏิกิริยาอย่างไรบ้าง”

บุญชม ศรีสะอาด (2537, อ้างใน ฉลอง นุ้ยจิม, 2542) กล่าวถึงการพัฒนาฝีมือ หรือการประเมินผลฝีมือ โดยเฉพาะฝีมือประกอบการเรียนว่า ก่อนนำไปใช้จริงควรมีขั้นตอนการประเมินดังนี้ 1) ชั้นแรก การทดลองเบื้องต้นครั้งที่ 1 (Tryout 1) เป็นการทดลองใช้เป็นรายบุคคล หรือการทดลองแบบ 1 ต่อ 1 (Individual tryout) แล้วแก้ไขปรับปรุง 2) ชั้นที่สอง การทดลองเบื้องต้นครั้งที่ 2 (Tryout 2) ซึ่งเป็นการทดลองใช้กับกลุ่มเล็ก (Group Tryout) ประมาณ 5-10 คน แล้วแก้ไขปรับปรุงอีกครั้งหนึ่ง 3) ชั้นสุดท้าย นำฝีมือที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขครั้งสุดท้าย ไปทดลองใช้กับกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งเป็นกลุ่มใหญ่ในสภาพการณ์จริง และทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากนั้นวิเคราะห์ผล เพื่อหาประสิทธิภาพของฝีมือว่าสามารถนำไปใช้ได้หรือไม่ เพื่อพิจารณาผลิตใช้ต่อไป

สำหรับงานวิจัยชิ้นนี้ ได้ประยุกต์แนวคิดการประเมินคุณภาพและผลผลิตของสื่อโดยส่วนตัวจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และการประเมินจากนักท่องเที่ยว ออกมาในรูปแบบของการประเมินในเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณตามหลักการประเมินความคิดเห็นตามมาตรวัดของ Likert และการแสดงความคิดเห็นจากคำถามปลายเปิด (ดูภาคผนวกที่ 8-10)

2.5. เรื่องเล่า

เรื่องเล่า ตามหมายหมายของสารานุกรมเสรี (วิกิพีเดียสารานุกรมเสรี, 2550) หมายถึง วิธีการ หรือเครื่องมือชนิดหนึ่งที่ใช้ดึงความรู้ที่อยู่ในคนออกมา เป็นวิธีการสื่อที่ผสมผสานทั้ง บริบท (context) และ เนื้อหา (content) เรื่องเล่าจึงมีทั้งอารมณ์ ความรู้สึก ความเชื่อของผู้เล่าปนลงไปด้วย

เรื่องเล่า ซึ่งได้จากการบอกเล่า หรือการสัมภาษณ์นั้นอาจจัดเป็นหลักฐานในเชิงทั้งประวัติศาสตร์ (เฉลิม มลิลา, 2523) วรรณคดี และโบราณคดี (นิติ แสงวันต์, 2523) นอกจากนี้อาจจะมีลักษณะที่แตกต่างกันไป เช่น นิทาน สุภาษิต ปริศนาคำทาย ขนบธรรมเนียมประเพณี การละเล่นต่างๆ เช่น นิทาน-ตำนาน เกาะพงัน เป็นต้น (กวี รังสิวารักษ์, 2543)

จากคำจำกัดความของผู้แต่งข้างต้นอาจกล่าวได้ว่าเรื่องเล่าเป็นส่วนหนึ่ง หรือวิวัฒนาการของการเขียนตำนานหรือ การบันทึกประวัติศาสตร์ ดังที่เดวิด เค. วยาจ (2527) ได้ให้คำจำกัดความไว้ว่า ตำนานเป็นแบบฉบับของการบันทึกเหตุการณ์ของอดีตที่เก่าแก่ที่สุด ส่วนใหญ่ของตำนานในประเทศไทยเป็นเรื่องราวของถิ่นฐานภาคเหนือก่อนหน้าอาณาจักรสุโขทัย ลานนาไทย และอยุธยา และมีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับพุทธศาสนาทั้งในด้านระยะเวลาและดินแดน ตำนานส่วนใหญ่มักจะรวมเอานิยายปรัมปราเรื่องต้นกำเนิดท้องถิ่น เช่น เรื่องขุนบรมจากลาว ซึ่งมีเนื้อหาว่าคนไทยเกิดมาจากฟักทองหรือน้ำเต้า

เรื่องราวของตำนานในระยะเริ่มแรกจึงมักมีที่มาจากคำบอกเล่าสืบทอดกันมา ตำนานไทยอาจมีการบันทึกบนใบลานด้วยอักษรไทย ไทยยวน ลาว หรือเขมร แม้ว่าเรื่องราวของตำนานจะมีลักษณะเฉพาะท้องถิ่น เนื้อหาของตำนานก็มีคุณค่าเป็นสากล (Universal) โดยเฉพาะคุณค่าต่อผู้เขียน และการอ่าน ตำนานร่วมสมัย

นอกจากนี้ เดวิด เค. วัลยอจ (2527) แบ่งประเภทของตำนานแบ่งได้เป็น 3 ชนิด คือ 1) ตำนานที่มีเนื้อหาตีกดาบรพรพ์ 2) ตำนานที่มีเนื้อหาเป็นประวัติศาสตร์สากล และ 3) ตำนานปฐนียสถานและปฐนียวัตถุ ส่วนนาฏวึกา ซลิตานนท์ (2524) แบ่งประเภทของตำนานแตกต่างจากเดวิด เค. วัลยอจ คือ ดังนี้ 1) นิทานพื้นบ้าน รวมถึงนิทานปรัมปรา (Fairy Tale) 2) นิทานท้องถิ่น (Legend) และ 3) เทพนิยาย (Myths)

มิงานวึกยอยู่หลายชั้นที่ได้กล่าวถึงเรื่องเล่า และเรื่องเล่าที่นำมาเสนอล้วนแต่เป็นเรื่องเด่นๆ ที่เกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติ ชีวิตความเป็นอยู่ ประเพณี และความเชื่อชุมชนภายในพื้นที่หรือชุมชนแห่งนั้น เช่น เรื่องเล่าจากชาวใต้ ชุดที่ 2 ที่เน้นเล่าเรื่องราววิถีชีวิตของมุสลิมที่น่าสนใจของจังหวัดปัตตานี และจังหวัดใกล้เคียง (วัน มะโรหบุตร, ประมูล อุทัยพันธุ์, พิชัย แก้วขาว, สว่าง เลิศฤทธิ์ & ประพนธ์ เรืองณรงค์, 2531) เรื่องเล่ารอบทะเลสาบ ที่กล่าวถึง กำเนิดทะเลสาบ การเดินทาง การแสดงพื้นเมือง (หนังตะลุง และโนรา) ความเชื่อความศรัทธาของชาวบ้าน โจรสลัด อาหารการกิน และลมหายใจของทะเลสาบ (ขมื่น ศรี, 2544) และผู้สูงอายุที่มีอายุมากกว่า 105 ปี, ช้างแคะ, โลมาอิรวดี และป่าชุมชน ในเรื่องเล่าขาน ตำนานชุมชนของกลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา (คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ & สถาบันคีนันแห่งเอเชีย, 2548)

ในอีกแง่หนึ่ง เรื่องเล่า ยังเป็นการบันทึกความรู้สึกของผู้แต่งหรือผู้รวบรวมเมื่อได้ไปเยือนสถานที่ดังกล่าวเช่น พระราชินีของเรา: เรื่องเล่าจากแผ่นดินใต้ ที่ได้รวบรวมเรื่องเล่าของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถครั้งไปเยือนจังหวัดชายแดนภาคใต้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2548) วารุณี โอสธารมย์ (2550) ได้บันทึกเรื่องเล่าท้องถิ่นของจังหวัดสุพรรณบุรี เกี่ยวกับเรื่อง ลักษณะกายภาพชุมชน ภูมิประเทศ คร้วเรือนที่สัมพันธ์กับประชากร ผลผลิต สภาพบ้านเรือน ความเป็นอยู่ สิ่งศักดิ์สิทธิ์และความเชื่อ การเก็บอาหาร เกณฑ์ไพร่ สักเลข พิจารณาคดี หรือเกณฑ์ทัพและเสบียง

ในงานวิจัยชั้นนี้ขอใช้คำว่า “เรื่องเล่า” เนื่องจากข้อมูลที่ได้จากงานวิจัยชั้นนี้ เป็นการเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ที่ยังไม่เคยมีการบันทึกในรูปแบบภาษาเขียน ดังนั้น ผลที่ได้รับจากงานวิจัยชั้นนี้จึงจะสามารถเรียกได้ว่าเป็นการบันทึกประวัติศาสตร์ของเกาะพีพีเนื่องจากได้รับการบันทึกเป็นภาษาเขียน นอกจากนี้ จะช่วยเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน สืบต่อเป็นลายลักษณ์อักษรแล้ว งานวิจัยชั้นนี้ยังช่วยเก็บบันทึก การแสดงถึงการยอมรับในเหตุการณ์ ประสบการณ์บางอย่าง คติความเชื่อ ที่ส่งต่อปากเปล่าให้มีน้ำหนัก ความศักดิ์สิทธิ์น่าเชื่อถือ การเก็บรักษาเรื่องเล่าซึ่งสะท้อนความคิด ความรู้สึก ปฏิสัมพันธ์ของผู้แต่ง หรือผู้รวบรวมเมื่อไปเยือนสถานที่ดังกล่าว รวมถึงการเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับชุมชนท้องถิ่น

นั้นๆ และยังมีส่วนช่วยในการเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมของผู้คนในชุมชนท้องถิ่นให้คนรุ่นหลังได้ทราบไว้ ก่อนที่จะสูญสลายไปพร้อมๆ กับคนเก่าคนแก่ที่มีอายุร่วงเลยไปตามวันและเวลา และเหตุการณ์ที่อาจไม่คาดฝัน ดังเช่นเหตุการณ์คลื่นยักษ์สึนามิ เมื่อ 26 ธันวาคม พ.ศ. 2547 ได้คร่าชีวิตผู้คนในหมู่เกาะพีพี จำนวน 693 คน (มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2549) ดังนั้น เรื่องเล่าที่รวบรวมในการวิจัยชิ้นนี้จึงเป็นข้อมูลเพื่อใช้ในการสื่อความหมายการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยใช้วิธีการสื่อสารผ่านคู่มือการท่องเที่ยวด้วยตนเองแบบแผ่นพับ ซึ่งเป็นวิธีการหนึ่งในการให้การศึกษาแก่นักท่องเที่ยว ตามองค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่กล่าวมาแล้วข้างต้น อีกทั้งยังสอดคล้องกับความต้องการของผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวของเกาะพีพี ที่ต้องการจะพัฒนาการท่องเที่ยวของเกาะพีพีจากการท่องเที่ยวแบบชายหาดและทะเล ไปสู่การท่องเที่ยวเชิงนิเวศได้อีกประการหนึ่งด้วย (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย & สมาคมพัฒนาสังคมสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2542)

2.6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

มีรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการผลิตสื่อคู่มือเพื่อการสื่อความหมายในการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมที่หลากหลาย ซึ่งสามารถจัดกลุ่มรูปแบบงานวิจัยได้ดังนี้คือ

- 1) กลุ่มงานวิจัยที่ผลิตคู่มือเพียงอย่างเดียว ได้แก่ งานวิจัยของ วารยา บุญปราชญ์ (2547) ได้จัดทำคู่มือศึกษาประวัติศาสตร์ยุโรปด้วยตนเองในช่วง ค.ศ. 1815-1870 ซึ่งเหมาะสำหรับผู้ที่ต้องการศึกษาประวัติศาสตร์ยุโรปและไม่มีโอกาสไปศึกษาในสถานที่จริง คู่มือดังกล่าวประกอบไปด้วย 2 เล่ม คือ เล่มที่หนึ่งคือ เนื้อหาบรรยายในภาพรวม คำสำคัญ รายชื่อเอกสารสำคัญทางประวัติศาสตร์ และการแนะนำเอกสารและสื่อทัศนูปกรณ์ในการศึกษา และเล่มที่สองเป็นตารางลำดับเหตุการณ์และภาคผนวกสำหรับการศึกษาควบคู่ไปกับเล่มที่หนึ่ง ซึ่งช่วยให้ผู้ใช้ได้เรียงลำดับความคิดและเกิดความเข้าใจในปฏิสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยหรือพลังต่างๆ ในประวัติศาสตร์ เช่น การเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศิลปะและวรรณกรรม

ในงานวิจัยประเภทดังกล่าวยังรวมถึงงานวิจัยของ อรอนงค์ เจียบแหลม และเสรี เวชชบุษกร (2549) ได้ออกแบบการสื่อความหมายธรรมชาติในอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ บริเวณเส้นทางศึกษาธรรมชาติดงตัวมอสิงโต และดงตัว-หนองผักชี รวมระยะทาง 4.8 กิโลเมตร โดยใช้ข้อมูลจากการวิเคราะห์สังคมพืชในลักษณะเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เพื่อนำมากำหนดเค้าโครงการสื่อความหมาย โดยผู้วิจัยเลือกใช้ สื่อประเภทคู่มือศึกษาธรรมชาติเป็นตัวกลาง กำหนดเค้าโครงหลักคือสังคมพืชในเส้นทางศึกษาธรรมชาติ และเค้าโครงรอง 5 หัวข้อ ประกอบด้วยสังคมพืชป่าดิบแล้ง ไม้ที่มีดอกสวยงาม ไม้ที่มีใบสวยงาม ไม้ที่มีคุณค่าด้านเศรษฐกิจ พืชสมุนไพรและพืชมีพิษ

- 2) กลุ่มงานวิจัยที่ประเมินศักยภาพของคู่มือ ซึ่งสามารถแบ่งได้เป็น 3 กลุ่มคือ

- a. กลุ่มที่ดำเนินการทดลองจาก 2 กลุ่ม อันได้แก่งานวิจัยของ Young & Witter (1994) ไพลีน พันธุ์ สร้อยจาตุรนต์ (2538) และสุภาพร วุกถ้อง (2545) ที่ทำการศึกษาคู่มือขนาดต่างๆ กัน ได้แก่ 3x7 นิ้ว 5x6.7 นิ้ว 8.5x11 นิ้ว 11x17 นิ้ว โดยทดลองกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 50 คน และกลุ่มละ 62 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมตามลำดับ ข้อมูลดังกล่าวมีการวิเคราะห์โดยวิธีร้อยละ คะแนนเฉลี่ย และเปรียบเทียบความแตกต่างโดย T-Test พบว่า พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวอย่างไม่ทำลายแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 แต่มีความรู้ที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.001 ในงานวิจัยชิ้นแรก
- b. กลุ่มที่ดำเนินการทดลองแบบกลุ่มเดียว ได้แก่ งานวิจัยของ ยุพเรศ วัชยชัย (2540) ชีวะภาพ ชีวะธรรม (2541) ฉลอง นุ้ยฉิม (2542) ศิริพร สร้อยนาคพงษ์ (2543) สร้อยทิพย์ สมัคร์เขตรการณ (2543) มณฑาทิพย์ จันทสิทธิ์ (2545) สมพร จรุงแสง (2546) สุกิจรัตน์วิบูลย์ (2546) อาริษฐ์ มณีวรรณ (2547) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาคู่มือการสื่อความหมายด้านสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในสถานที่ต่างๆ ในขนาดต่างๆ กัน ได้แก่ 4.5x7 นิ้ว 4.5x8 นิ้ว 4.8x8 นิ้ว 5x8.25 นิ้ว 6x8 นิ้ว ด้วยการศึกษาเชิงทดลองแบบกลุ่มเดียว วัตถุประสงค์ (One-group pretest posttest design) ในระหว่างกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30-60 คน ด้วยเปรียบเทียบความแตกต่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน Pared-t-test ความพึงพอใจ และความคิดเห็น พบว่า เพิ่มความรู้ความเข้าใจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 0.01 และ 0.05 นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจอย่างมาก อย่างไรก็ตามในรายงานการวิจัยดังกล่าวยังพบว่า นักท่องเที่ยวได้เสนอแนะในการปรับปรุงคู่มือการท่องเที่ยว เช่น การพัฒนาคู่มือไปสู่การจำหน่ายเชิงพาณิชย์ การปรับปรุงเรื่องภาพประกอบ การปรับปรุงเรื่องตัวอักษร การปรับปรุงเรื่องขนาดของคู่มือและการเย็บเล่ม การเผยแพร่ข้อมูลของคู่มือแก่นักท่องเที่ยวที่มาจากหลากหลายภาษา
- c. กลุ่มที่ดำเนินงานวิจัยที่ไม่เน้นการทดลอง ได้แก่ งานวิจัยของ Moscardo (1999) ได้ทำการศึกษาประสิทธิภาพของแผ่นพับที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับ The Great Barrier Reef ประเทศออสเตรเลีย ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับการจัดอันดับว่าเป็นมรดกโลก ที่มีนักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวปีละ 2 ล้านคน ด้วยวิธีสำรวจจากนักท่องเที่ยวจำนวน 673 คน พบว่า การใช้แผ่นพับเป็นเครื่องมือในการสื่อความหมายมีปัญหาอยู่ 2 ประการ คือ 1) นักท่องเที่ยวต้องการได้รับข้อมูลจากแผ่นพับเรื่องการประชาสัมพันธ์เท่านั้น และ 2) แผ่นพับที่บรรจุในแผ่นพับมีลักษณะเป็นรูปธรรมที่นักท่องเที่ยวทำความเข้าใจได้ยาก อย่างไรก็ตาม ผลการประเมินในภาพรวมของนักท่องเที่ยวพบว่านักท่องเที่ยวมีทัศนคติที่ดีแก่แผ่นพับดังกล่าว

ดังนั้น จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ผ่านมา จึงสรุปได้ว่า การสื่อความหมายด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อการท่องเที่ยวด้วยสื่อต่างๆ เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ โดยเฉพาะคู่มือแบบแผ่นพับสำหรับนักท่องเที่ยวซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับงานวิจัยชิ้นนี้มากที่สุด และจากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า ในการดำเนินการ

ประเมินศักยภาพของคู่มือใน 2 กลุ่มแรกด้วยวิธีการทดลอง ได้นำหลักการประเมินคู่มือในการเรียนมาประยุกต์ใช้กับการประเมินศักยภาพคู่มือการท่องที่ียวด้วยตนเอง ซึ่งแตกต่างจากการประเมินในกลุ่มที่ 3 ที่เป็นการประเมินโดยไม่ใช้การทดลอง ซึ่งนำมาประยุกต์ใช้ในงานวิจัยชิ้นนี้ในการประเมินความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับความพึงพอใจจากการสื่อความหมายดังกล่าวเพื่อการปรับปรุงต่อไปในอนาคต

3

วิธีการวิจัย

3.1. ขั้นตอน วิธีการในการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ผล

การศึกษาวิจัยเรื่องการบันทึกเรื่องเล่าหมู่เกาะพีพี: เพื่อการสื่อความหมายในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Recording of Phi Phi Islands Legends: Interpretation for Ecotourism) นี้เป็นการวิจัยทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ ประกอบไปด้วย 2 ขั้นตอนใหญ่ๆ คือ

ขั้นตอนที่ 1: ระยะเก็บรวบรวมเรื่องเล่า ตามระเบียบวิธีวิจัยทางประวัติศาสตร์ (दनัย ไชโยธา, 2527) ซึ่งมีการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย 3 วิธี ดังนี้

- 1) การศึกษาทบทวนวรรณกรรมจากเอกสารต่างๆ ในประเด็นที่เกี่ยวข้อง โดยใช้การวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลความถูกต้องจากเอกสารต่างๆ กัน
- 2) การสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้รู้เรื่องเล่าหมู่เกาะพีพี จากการสุ่มตัวอย่างแบบวัตถุประสงค์ (Purposive Sampling) โดยเริ่มต้นสัมภาษณ์จากนายวัน เม่งเอียด หนึ่งในผู้ให้สัมภาษณ์และผู้ที่เป็นแรงบันดาลใจของงานวิจัยชิ้นนี้ ในเบื้องต้นไม่ได้มีการกำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างในการสัมภาษณ์เชิงลึกอย่างตายตัว แต่หลังจากนั้นจะใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบวัตถุประสงค์ผสมผสานกับแบบลูกโซ่ (Snowball Sampling) และการสุ่มตัวอย่างแบบตามความสะดวก (Available Sampling) จนกระทั่งผู้วิจัยคิดว่าข้อมูลที่ได้รับจากกลุ่มตัวอย่างมีความเพียงพอที่จะตอบคำถามของงานวิจัยชิ้นนี้ ท้ายที่สุด ในขั้นตอนนี้ได้สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้นจำนวน 11 คน (ดูตารางที่ 3) ระหว่างการสัมภาษณ์มีการบันทึกเสียง หลังจากนั้นมีการถอดเทปและวิเคราะห์โดยวิธี case record ซึ่งบรรจุในภาคผนวกที่ 2 ของงานวิจัยชิ้นนี้ และนำเสนอตัวอย่างการสัมภาษณ์ในรูปแบบของ case presentation ในบทที่ 4 ใช้วิธีการทดสอบความเที่ยงตรง (Reliability) ด้วยการวิจารณ์และประเมินค่าหลักฐานภายใน เช่น ผู้เล่ากับความใกล้ชิดด้านภูมิศาสตร์และเวลา ความสมบูรณ์ทางกาย-ใจ อายุ ระดับการศึกษา ความจำ การกะประมาณตัวเลข ความโอ้อวด เป็นต้น (दनัย ไชโยธา, 2527)
- 3) การสังเกตการณ์ การจดบันทึกระหว่างสัมภาษณ์ การบันทึกภาพ เพื่อประกอบการวิจัย

หลังจากนั้นจึงนำข้อมูลทั้งหมดข้างต้นมาวัดความถูกต้อง (Validity) ได้ด้วยวิธีการทำการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสามเส้า (triangulation) ข้อมูลจาก 3 แหล่งดังกล่าวข้างต้นเข้าด้วยกัน แล้วประเมินข้อมูลเหล่านั้นในเชิงวิพากษ์วิธีทางประวัติศาสตร์ (เช่น หลักฐานนั้นถูกเขียนขึ้นเมื่อใด, ที่ไหน, ใคร, หลักฐานนั้นถูกเขียนขึ้นจากหลักฐานอื่นที่มีมาก่อนหรือไม่ หรือได้ข้อมูลจากอะไร, หลักฐานนั้นเขียนครั้งแรกในลักษณะ

ใด, คุณค่าหรือความน่าเชื่อถือของหลักฐาน) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ การตีความ และการเรียบเรียง เสนอผลสรุปของสิ่งที่ได้ค้นพบ

ขั้นตอนที่ 2: ระยะเวลาศึกษาศักยภาพและแนวทางการสื่อความหมายของเรื่องเล่า

หลังจากที่ได้รวบรวมเรื่องเล่า จัดเรียงเนื้อหาการบรรยายเชิงพรรณนา การจัดทำเป็นรูปเล่ม แล้วจึง นำเสนอแก่กลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ได้แก่

- 1) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการนำไปใช้ เช่น ตัวแทนธุรกิจนำเที่ยวที่จดทะเบียนกับสำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย รวมถึงสำนักงานการท่องเที่ยวเขต โดยการสุ่มตัวอย่างหน่วยงาน ดังกล่าวใน 2 รูปแบบด้วยกันคือ
  - สุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) กับตัวแทนธุรกิจนำเที่ยวที่จดทะเบียนกับสำนักงานการท่องเที่ยวเขต ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 223 แห่ง ($N = 531$ แห่ง; ระดับนัยสำคัญ 0.05; ความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$) (Creative Research Systems, n.d.) ในกลุ่มดังกล่าว มีการแจกข้อมูล เร่งรัด และเก็บแบบสอบถามโดยผู้ช่วยนักวิจัย รวมถึงการจัดส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ และ เร่งรัดติดตามผลทางโทรศัพท์
  - สุ่มตัวอย่างแบบมีวัตถุประสงค์ (Purposive Sampling) กับตัวแทนที่คาดว่ามีความสำคัญในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ได้แก่ สำนักงานการท่องเที่ยวเขต และผู้ใหญบ้าน
- 2) นักท่องเที่ยวที่มีความสนใจแหล่งท่องเที่ยวและการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยใช้วิธีเก็บข้อมูลโดยการสำรวจเชิงทดลอง (Pilot Survey) จำนวน 20-50 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบตามความสะดวก (Available Sampling) กับกลุ่มตัวอย่างที่หาได้ง่าย มีความเต็มใจและมีเวลาในการอ่านเอกสารที่แจก และตอบแบบสอบถาม (Burton, 2000)

กลุ่มเป้าหมายดังกล่าวประเมินเรื่องเล่าที่ได้รับ จากแบบสอบถามศักยภาพการนำไปใช้ ข้อจำกัด และการเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง หลังจากนั้น วิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าวโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ เปอร์เซ็นต์ ฐานนิยม (Mode)⁴ และ Multiple Responses สำหรับคำตอบจากคำถามแบบ ปลายเปิด (ประกายรัตน์ สุวรรณ, 2548) ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for windows Version 16 แล้ว นำเสนอในรูปแบบของรายงานเพื่อการปรับปรุงต่อไป

⁴ ค่าฐานนิยม (Mode) คือค่าของข้อมูลที่มีความถี่มากที่สุด สัญลักษณ์คือ Mo เหมาะสำหรับใช้คำนวณค่ากลางของ ข้อมูลระดับนามบัญญัติ เรียงลำดับ และอันดับภาค/อัตราส่วน (ประกายรัตน์ สุวรรณ, 2548)

3.2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยชิ้นนี้ ได้พัฒนาในการเก็บข้อมูลตามขั้นตอนการวิจัยข้างต้น ดังอธิบายได้ดังนี้
ขั้นตอนที่ 1

- 1) เอกสารที่เกี่ยวข้อง
- 2) แบบสัมภาษณ์เชิงลึกแบบไม่มีโครงสร้าง โดยมีการบันทึกเสียงระหว่างการสัมภาษณ์ นอกจากนี้ มีการสอบถามข้อมูลพื้นฐานของผู้ให้ข้อมูลเพื่อเป็นการประเมินค่าหลักฐานภายใน เช่น ชื่อ-นามสกุล ที่อยู่ อาชีพปัจจุบัน ระยะเวลาการอยู่อาศัย เป็นต้น (ดูรายละเอียดภาคผนวก 2)
- 3) แบบบันทึกการสังเกตการณ์ ซึ่งประกอบไปด้วย การจดบันทึก การบันทึกภาพด้วยกล้องดิจิทัล

ขั้นตอนที่ 2

- 4) แบบสอบถามความคิดเห็น (ดูภาคผนวก 8-10)

ในแบบสอบถามสำหรับกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มจะมีลักษณะที่คล้ายคลึงกัน ซึ่งแบ่งได้เป็น 4 ตอน แต่แตกต่างกันในตอนที่ 1 และตอนที่ 3 ดังนี้

ตอนที่ 1: ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบ

ประกอบไปด้วยคำถามแบบปลายเปิด เช่น ชื่อ ที่อยู่ ระยะเวลาดำเนินธุรกิจ (สำหรับตัวแทนธุรกิจนำเที่ยว) และอายุ (สำหรับนักท่องเที่ยว) และคำถามแบบปลายปิด เช่น ลักษณะการดำเนินการจัดนำเที่ยว (สำหรับตัวแทนธุรกิจนำเที่ยว) เพศ ระดับการศึกษา อาชีพ ความถี่ในการท่องเที่ยว (สำหรับนักท่องเที่ยว)

ตอนที่ 2: ศักยภาพของคู่มือการท่องเที่ยวด้วยตนเองเรื่องเล่าเกาะพีพี

เป็นการสอบถามความคิดเห็นใน 5 ระดับ ตามแบบวัดระดับความคิดเห็นของ Likert กล่าวคือให้ผู้ตอบใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ผู้ตอบมีความเห็นตรงมากที่สุด ได้แก่ มากที่สุด มาก เฉยๆ น้อย และน้อยที่สุด ตามลำดับ เกี่ยวกับศักยภาพคู่มือการท่องเที่ยวในเชิงของเนื้อหา ความน่าสนใจ ลักษณะรูปลักษณ์ และราคา

ตอนที่ 3: แนวทางการพัฒนาคู่มือการท่องเที่ยวด้วยตนเองเรื่องเล่าเกาะพีพี

ประกอบได้ด้วยคำถามปลายปิดซึ่งมีลักษณะเดียวกันกับตอนที่ 2 และคำถามแบบปลายเปิดเพื่อให้ผู้ตอบได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นแนวทางในการพัฒนาคู่มือการท่องเที่ยวอย่างเต็มที่

ตอนที่ 4: ความประสงค์ในการรับทราบบทคัดย่องานวิจัยเมื่อการวิจัยเสร็จสิ้น

เป็นการสอบถามความเต็มใจในการมีส่วนร่วมในการรับรู้ข่าวสารงานวิจัยเมื่อดำเนินการเสร็จสิ้น อีกทั้ง เพื่อเป็นการแสดงความขอบคุณในการสละเวลาตอบแบบสอบถาม

3.3. ระยะเวลาการดำเนินงาน

ใช้เวลาในการวิจัยขั้นนี้ทั้งสิ้นรวม 8 เดือน เริ่มตั้งแต่เดือนกันยายน-เมษายน ซึ่งเป็นช่วงระยะเวลาที่ปลอดภัย

4

ผลการวิจัยและการอภิปรายผล 1: เรื่องเล่าหมู่เกาะพีพี

4.1. บทนำ

ในบทนี้รายงานถึงผลการวิจัย และตามด้วยการอภิปรายผลในขั้นตอนที่ 1 คือ การบันทึกเรื่องเล่าหมู่เกาะพีพีซึ่งได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก หลังจากนั้นเป็นการอภิปรายผลการวิจัยจากเรื่องเล่าหมู่เกาะพีพีที่รวบรวมและอภิปรายผลกับเอกสารที่ทบทวนจากแหล่งอื่นๆ หรืออาจเรียกได้ว่าเป็นการตรวจสอบความเที่ยงตรง (Reliability) และความถูกต้อง (Validity) ของข้อมูลด้วยวิธีการด้วยการวิจารณ์และประเมินค่าหลักฐานภายใน และแบบสามเส้า (Triangulation) ซึ่งเป็นกระบวนการหนึ่งของการทำวิจัยเชิงคุณภาพของงานวิจัยขั้นนี้ ซึ่งสามารถอธิบายเป็นขั้นตอนดังต่อไปนี้

4.2. ผลการวิจัย

4.2.1. การบันทึกเรื่องเล่าหมู่เกาะพีพีด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก

การรายงานผลการวิจัยแบ่งออกเป็นสองส่วนด้วยกันคือ 1) ข้อมูลพื้นฐานของผู้ให้สัมภาษณ์ และ 2) เรื่องเล่าหมู่เกาะพีพี ทั้งนี้ ได้นำเสนอด้วยการสรุปใจความจากการสัมภาษณ์เชิงลึก พร้อมยกตัวอย่างการนำเสนอแบบสัมภาษณ์ (Case Presentation) แล้ววงเล็บบทสัมภาษณ์เชิงลึกจากการบันทึกเสียงการสัมภาษณ์ (Case Record) ซึ่งผู้อ่านสามารถตรวจสอบบทสัมภาษณ์โดยละเอียดได้ดังที่แสดงไว้ในภาคผนวกของงานวิจัยขั้นนี้ เช่น ตัวอย่างการนำเสนอแบบสัมภาษณ์ (ชื่อ นามสกุลผู้ให้สัมภาษณ์; หมายเลขจากบรรทัด-บรรทัด)

4.2.1.1. ข้อมูลพื้นฐานของผู้ให้สัมภาษณ์

เรื่องเล่าหมู่เกาะพีพี ได้สัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 11 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบมีวัตถุประสงค์ในขั้นแรก ผสมผสานกับวิธีสุ่มตัวอย่างแบบลูกโซ่ (Snowball Sampling) และวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบตามความสะดวก (Available Sampling) กับบุคคลที่เคย หรือพำนักและใช้ชีวิตอยู่ที่เกาะ

พีพี รวมถึงการทำกิจกรรมที่เกาะพีพี ซึ่งเป็นที่มาของแหล่งข้อมูลที่สำคัญในการบันทึกเรื่องเล่าหมู่เกาะพีพีในงานวิจัยชิ้นนี้ ดังที่สรุปในตารางที่ 3 และอธิบายได้ดังนี้

ตาราง 3

แสดงจำนวนผู้ที่ให้สัมภาษณ์เชิงลึกในงานวิจัยชิ้นนี้

ลำดับที่	ชื่อ-นามสกุลผู้ให้สัมภาษณ์	วิธีการสุ่มตัวอย่าง	สถานภาพปัจจุบัน	ข้อมูลที่ได้รับ
1	นายวัน เม่งเอียด	วัตถุประสงค์	ผู้อาศัยและทำธุรกิจด้านการท่องเที่ยวที่เกาะพีพีตอน	เรื่องเล่าเกาะพีพี
2	นางมะตี คงรัก	ลูกโซ่	ผู้เคยอยู่อาศัยและทำมาหากินที่เกาะพีพีตอน	เรื่องเล่าเกาะพีพี
3	นางกัลยา บุญสุข	ตามความสะดวก	ผู้อาศัยและทำธุรกิจขายของชำแก่นักท่องเที่ยว ณ จุดชุมวิวที่ 1 เกาะพีพีตอน	การทำมาหากินในอดีต
4	นายฮาติม <<ไม่ประสงค์ที่จะเปิดเผยนามสกุล>>	ตามความสะดวก	ผู้อาศัย ณ จุดชุมวิว ที่ 2 และทำธุรกิจด้านการท่องเที่ยวที่เกาะพีพีตอน	วิถีชีวิตชาวเกาะพีพีในอดีต
5	นายสอิด ระอุ	ลูกโซ่	ผู้อาศัยที่เกาะพีพีตอน	วิถีชีวิตชาวเกาะพีพีในอดีต
6	นายมานพ กองข้าวเรียบ	วัตถุประสงค์	ผู้อาศัยและทำธุรกิจด้านการท่องเที่ยว ที่เกาะพีพีตอน	วิถีชีวิตชาวเกาะพีพีในอดีต
7	นายสัมพันธ์ เคียงประพุกิจ	ตามความสะดวก	ผู้อาศัยและเป็นตัวแทนทำธุรกิจด้านการท่องเที่ยว ที่ หมู่ 8 บ้านไทยใหม่ เกาะพีพีตอน	วิถีชีวิตชาวเลเกาะพีพีตอน
8	นายเจน ประมงกิจ	ลูกโซ่	ชาวเลที่หมู่ 8 บ้านไทยใหม่ เกาะพีพีตอน	วิถีชีวิตชาวเลเกาะพีพีตอน
9	นายอำหลี ประมงกิจ	ลูกโซ่	ชาวเลที่หมู่ 8 บ้านไทยใหม่ เกาะพีพีตอน	วิถีชีวิตชาวเลเกาะพีพีตอน
10	นายเศรษฐพงษ์ บุญสพ	ลูกโซ่	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ 8 บ้านไทยใหม่	นำชมที่นาเดิมของหมู่ 8 บ้านไทยใหม่
11	นายสฤกษ์พงษ์ เกี่ยวข้อง	ลูกโซ่	อดีตผู้ได้รับสัมปทานรังนกเกาะพีพีเล	การทำกิจการรังนก เกาะพีพีเล และกิจการอื่นๆ

4.2.1.1.1. นายวัน เม่งเอียด

นายวัน เม่งเอียด หรือเป็นที่รู้จักกันโดยทั่วไปในชุมชนมุสลิมของเกาะพีพีว่า “บังวัน” ย้ายจากจังหวัดมาอยู่เกาะพีพีตั้งเมื่อ 20 ปีที่ผ่านมา และมีครอบครัวที่เกาะพีพี ปัจจุบันอายุ 44 ปี มีอาชีพขับเรือให้บริการนำเที่ยวแก่นักท่องเที่ยว นอกจากนี้ หลังเหตุการณ์สึนามิ ได้ลงทุนเพิ่มเติมกับเพื่อนฝูงในกิจการนวดแผนไทย และบริการห้องพักแก่นักท่องเที่ยวที่เกาะพีพีตอน ผู้วิจัยได้มีโอกาสพบเจอกับบังวันครั้งแรกเมื่อตอนสอบถามเกี่ยวกับเรื่องประวัติศาสตร์ชุมชน ของศึกษาเรื่องการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้นทางสังคม โครงการบ้านพักผู้ประสบภัยสึนามิ เกาะพีพี จังหวัดกระบี่ ปลายปี 2549 ในครั้งนั้นบังวัน ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องเล่าของเกาะพีพีตอน เนื่องจากเคยได้อ่านเรื่องเล่าจากบันทึกที่มีของครอบครัว แต่ปัจจุบันได้หายไปแล้ว อย่างไรก็ตามในครั้งนั้น ยังไม่มีการศึกษาในเชิงลึกจึงเป็นที่มาของแรงบันดาลใจของงานวิจัยชิ้นนี้ ต่อมา เมื่อมีการขออนุญาตสัมภาษณ์อย่างจริงจังอีกครั้งในวันที่ 20 พฤศจิกายน 2550 บังวันได้แนะนำคุณพ่อ-คุณแม่ของภรรยา และคุณลุงสอิด ระอู ซึ่งเป็นผู้อาวุโส มีความชำนาญและความจำในรายละเอียดของเรื่องเล่ามากกว่าให้กับผู้วิจัย ดังตัวอย่างจากการสัมภาษณ์ดังนี้

“เดี๋ยวก่อน ผมให้ปะ พ่อตา เค้ายู่กันสมัยก่อน ผมไปอ่านประวัติของแกแล้วเจอ แล้วก็หายไป แล้วตอนนั้น...แล้วไปเจอกันที่กระบี่...แกก็อยู่ที่บ้าน ก็ผมก็ขึ้นๆ ลงๆ อยู่...ถ้าเจอกันก่อน ผมจะพาไปกระบี่ ไปเจอพ่อตา ไปเจอคนแก่ๆ เอาคนแก่ๆ...ที่ว่าพีพีเป็นยังไงสมัยก่อนนั้น เออแกเล่าได้ ผมเล่าเป็นบางตอนได้ พีพีสมัยก่อนมี 2 คน พีกับน้อง ค่อยเล่าดีกว่า ไม่เป็นไรค่อยไปเจอที่นู่นก็ได้ ค่อยขับรถตามกันไป ผมไป 9 โมง คนแก่ๆ ตรงนู่นมีเค้ารู้ดีกว่าเรา คนที่อยู่นานๆ คนพีพี เค้ารู้เรื่อง แม้ยายผมก็เล่าดีกัน มันมีหนังสืออยู่ผมไม่รู้พาไปไหน ป๊ะเค้าอายุ 80 ได้ แม้ยายบังก็ยังอยู่ เค้ายู่กัน 2 คน ผมเข้าไปอาบน้ำที่ๆ มาเจอกันที่ กลับเช้า บ้านอยู่ซอยเกียรติ ไทรหาผมแล้วกัน มาเจอกันที่ทางลงเทคนิคก็ได้ มันอยู่ใกล้ๆ กับหลังโรงเรียนเทคนิค เจอกันที่โรงเรียนเทคนิค แล้วขับตามกันไป มาแล้วเดี๋ยวผมหาคนให้ก่อน มาหาคนในเกาะจริงๆ หะ บางที่เราไม่ได้คนในเกาะ หายาก ส่วนมากมันจะเป็นคนนอกเยอะเดี๋ยวนี้อ...เดี๋ยวก่อนนี่ค่อยเจอกันก็ได้ มีหลายคน คนแก่ๆ คนในเกาะจริงๆ ที่เค้ายู่กันมานานๆ” (วัน เม่งเอียด; 31-65)

4.2.1.1.2. นางมะดี และนายจิก คงรัก

นางมะดี คงรัก และนายจิก คงรัก สองสามีภรรยา นางมะดีปัจจุบันอายุ 74 ปี ส่วนนายจิกสามี อายุ 81 ปี นางมะดีเป็นคนเกาะยาวใหญ่ นายจิกเป็นคนเกาะยาวน้อย นางมะดี คงรัก เป็นมารดาของภรรยาของนายวัน เม่งเอียด และเป็นผู้เล่าเรื่องหลักของเรื่องเล่าเกาะพีพี ซึ่งได้รับการถ่ายทอดมาจากบรรพบุรุษ นางมะดี ย้ายมาเกาะพีพีตอน อายุ 11 ขวบ และมาเจอกับสามีที่เกาะพีพีตอนหลังจากนั้น แล้วจึงได้ตั้งรกรากทำมาหากินที่เกาะพีพี มีบุตร 7 คน และธิดา 4 คน รวมทั้งสิ้น 11 คน เสียชีวิตชาย-หญิง 2 คน

เดิมมีอาชีพทำสวนยาง ทำไร่ ทำนา หลังจากที่มีสามีของลูกสาวเสียชีวิตอันเนื่องมาจากภัยพิบัติสึนามิจึงได้ย้ายภูมิลำเนามาอยู่กับลูกสาวที่ อ.เมือง จ.กระบี่ เนื่องจากมีภาวะวิตกว่าเหตุการณ์ภัยพิบัติสึนามิจะเกิดขึ้นอีกแล้วตนจะเสียผู้อันเป็นที่รักไปอีกครั้ง ดังรายละเอียดดังนี้

...มะเป็นคนเกาะยาว ก่อนที่จะมาอยู่ที่กระบี่ อาศัยอยู่ที่เกาะยาว จังหวัดพังงา มะอยู่ตั้งแต่เกิดนั้น พ่อ-แม่ของมะก็อยู่เกาะยาว เป็นคนเกาะยาว ถึงมาอยู่เกาะพีพี ตอนมะอายุ 11 ปี ที่ย้ายมาอยู่เกาะพีพีเพราะว่าเกาะยาวลำบาก เป็นคนจน มะอยู่เกาะยาวใหญ่ ป๊ะอยู่เกาะยาวน้อย ไปโรงเรียนนั้น ไปบ้างหยุดบ้าง โรงเรียนชื่อโรงเรียนเกาะยาวใหญ่ ลูกมะตั้ง 9 คน เยอะ ลูกมาก ตายไป 2 แล้วยังอยู่ 9 ทุกคนอยู่เกาะพีพีหมด อยู่ที่นั่นคนหนึ่ง ที่หัวเกล้าตาย มะมีลูกชายมีอยู่ตั้ง เยอะไปเลย 6 คน แล้วลูกสาว 3 ถ้าไม่ตายก็ 11 ลูกชายนั้นตายตั้งแต่อายุ 9 ปี ตอนนั้นมะอายุ 70 กว่าแล้วคะ เกิดปีกุนคะ ป๊ะปีมะโรง มาอยู่ที่นี่หลังสึนามิก็กมา มาอยู่ที่พีพี มันก็ติดกระบี่นี่แหละ...ป๊ะ นามสกุลคงรักคะ มะชื่อ มะดี คงรัก (ระอู) คงรัก ป๊ะชื่อจิ นายจิ คงรัก 80 แล้วป๊ะ มะ 72-73 ปี (เกิดปีกุน) ป๊ะตามไป (ที่พีพี) ที่หลัง ป๊ะไปโล่งๆ กัน ญาติแก่กลับหมดมีแต่แกอยู่ต่ออยู่คนเดียว... (มะดี และจิก คงรัก; 3-95)

4.2.1.1.3. นางกัลยา บุญสุก

นางกัลยา บุญสุก เดิมเป็นชาวเกาะยาวใหญ่ ย้ายตามสามีเมื่อหลังแต่งงาน ผู้ซึ่งอาศัยอยู่เกาะพีพีตอนมาก่อน ปัจจุบันทำกิจการค้าขาย ณ จุดชมวิวของเกาะพีพีตอนจุดที่ 1 สามีมีอาชีพหาปลาส่งในตัวเมืองจังหวัดกระบี่ มีลูกซึ่งเรียนอยู่ในตัวเมืองจังหวัดกระบี่หลังประสบภัยพิบัติสึนามิ (กัลยา บุญสุก; 3-31)

4.2.1.1.4. นายฮาติม <<ขอสงวนนามสกุล>>

นายฮาติม เดิมเป็นชาวเกาะยาวใหญ่ บรรพบุรุษรุ่นปู่ และพ่อได้เข้ามาหาที่ทำกินและจับจองที่ดินบริเวณจุดชมวิวที่ 2 ในพื้นที่เกาะพีพีก่อนที่ฮาติมจะย้ายเข้ามาอาศัยที่เกาะพีพี และตกทอดมาให้ฮาติมจนถึงทุกวันนี้จำนวนประมาณ 68 ไร่ ฮาติมย้ายมาจากเกาะยาวเมื่ออายุ 11 ปี อาศัยอยู่ที่เกาะพีพีตอนมา 48 ปีแล้ว ปัจจุบันฮาติมอายุ 60 ปี ประกอบกิจการด้านการท่องเที่ยว เช่น บริการห้องพักรับนักท่องเที่ยว และร้านค้าเบ็ดเตล็ด ณ จุดชมวิวที่ 2 ส่งมะพร้าว เม็ดมะม่วงหิมพานต์ ใก้สู่อ่างตลาด มีเรือเร็ว (Speed Boat) ให้นักท่องเที่ยวเช่านำเที่ยวตามเกาะแก่งต่างๆ ดังการสัมภาษณ์ดังนี้

...คนเมื่อก่อนนี้..อิสลามพี่น้องกันทั้งนั้นที่มาอยู่ เพราะว่ามาจากเกาะยาว มาหาปลา มาหากิน เมื่อก่อนตอนที่ตา ตอนที่พ่อของตานั่น เขาไม่มีเครื่อง เขาใช้แจวเรือจากเกาะยาวมานี่...ผมอยู่ที่นี้มา 48 ปีแล้ว 11 ปีผมก็เข้ามาที่นี่ ออกโรงเรียนจากเกาะยาวมาตอนนั้น เมื่อก่อนโรงเรียนที่นี้เรียนได้เหมือนกัน แต่เรียนที่เกาะยาว ... (ผม) มาจากเกาะยาวใหญ่ ปู่มาจับจอง แต่พ่อของปู่

ไม่ได้จับจอง พ่อของปู่มาทำรังนกก่อน พ่อของปู่บ้านเดิมมาจากสตูล ปู่มาอยู่ที่นี้ พ่อของผมได้มะ
ได้แม่ของผมที่เกาะยาว ได้เมียคนเกาะยาว เลยไปอยู่ที่เกาะยาว ผม (ชื่อ) นายฮาติม ...ตรงนี้เป็น
จุดที่ 2 แล้วมีจุดที่ 3 อีก มองเห็นฝั่งนั้นด้วย ผมมีเรือครับ ผมเรือไม่ได้เสียหาย เรือวิ่งอยู่ครับ
ปลาผมไม่ได้หา เพียงแต่นั่งๆ เขาไปอยู่กระบี่ต่อเรือที่หาปลาอยู่ที่กระบี่ แต่เขามาหาปลาที่นี้
แต่เวลาขายปลาที่กระบี่ เขาก็เก็บไว้ในที่กระบี่ เรือสปีดโบทต้องเข้าคิว ใครมีถึงคิว เข้าคิว คิว 1
คิว 2 คิว 3 คิว 4 แล้วมีแขกมาวันหนึ่งก็ล่าๆ ...ถึงจุดที่ 2 นี้หมดเลย 68 ไร่ กับกึ่งงานไม่รู้ ผมให้
รังวัดเขามาวัด หมดไป 5 หมื่นกว่าบาท แต่เป็น ทบ.5 สวนมะพร้าวของลุงนี้ เอามะพร้าวไปขาย
ข้างล่าง ขายเป็นลูก แล้วคนที่รับซื้อเขาเอาไปปั่นน้ำกระทิ มะม่วงหิมพานต์ จะออกลูกปีละครั้ง
ปีนี้ยังไม่ได้เป็นลูก เป็นยอดอยู่ เป็นช่วงนี้ จะเริ่มออกดอกบ้าง ทางๆ มกรา กุมภาพันธ์ มีนาคม เริ่มจะ
ออก มีลูกเล็กๆ ทำยออกมา ตอนทำย ประมาณเมษา เก็บเม็ดมันไปขาย เมษา พฤษภาคม ไข่เอาไป
ขายด้วย บางที เอาลงไปขายข้างล่าง หลายๆ อย่าง อย่าให้เสียเวลาเปล่า ขายไปบ้างอะไรบ้าง
ไข่ก็ได้กินไม่ต้องซื้อ ถ้าเราหิวก็ได้กิน ไข่ก็เช็ดกิน ผมออกทหารมา ตอนรุ่น 25, 26 ผมก็ปลูก
บ้านหลังนั้นแหละ หลังข้างล่าง เริ่มมีลูกคนโต ตอนนี้อายุ 25 ปี แล้ว แล้วก็เริ่มปลูกบ้านหลังนั้น
มา ผมก็ทำมาเรื่อยๆ เรื่อยๆ (ส่วนห้องเช่าตรงนี้ที่จุดชมวิว) นั้นแลผมทำไว้ 2 ห้อง (ฮาติม; 7-
133)

4.2.1.1.5. นายสอิต ระอู

นายสอิต ระอู ได้รับการแนะนำจากนายวัน เม่งเอียดให้สัมภาษณ์ เนื่องจากเห็นว่าเป็นคนเก่าคนแก่
ดั้งเดิมของเกาะพีพี นายสอิตย้ายมาจากเกาะยาวตั้งแต่ พ.ศ. 2513 เนื่องจากที่เกาะยาวหากินลำบาก
ปัจจุบันอายุ 75 ปี เดิมมีอาชีพชาวประมงหาปลา ทำไร่ ทำนา และสวน เช่น มะพร้าว มะม่วงหิมพานต์
ขนุน ดังรายละเอียดจากการสัมภาษณ์ดังนี้

...แต่ก่อนตั้งแต่เกิดนั้นมันเหี่ยวอยู่ตามนี้แหละ ตามพร้าว เค้ายกบ้าน ที่หลังคนก็มาทำไร่ ยาม
หน้านี้ ยามทำนาทำไร่ริมควน พอเก็บข้าวอะไรเสร็จแล้วก็มาอยู่แถวนี้ เขียวมาหาปูหาปลาไป
โห้ย แต่ก่อนหุงข้าวแล้วก็ซัดตรงนี้พอ ไม่ต้องเอาเบ็ดไปตกตรงนั้น ตรงนี้หฺรอก ตัวโล 2 โล พอได้
กินนะตรงนี้ น้ำไม่ใช่แห้งนะตรงนี้ แล้วลูกก็พอได้เลี้ยงดู...ทำสวนนี้เดือน 10 เดือน 11 เดือน 12 ก็
นั้นแหละ เดือนอ้าย เดือนยี่ กะหวานนี้เค้าเก็บข้าวไรกันแล้วนี้เดือน 12 เค้าเก็บข้าวไรแล้ว ก็เก็บ
...พารั่วไรลงมาทำเป็นหนม มากินกัน แต่ก่อนไม่มีคน ...คนอยู่เกาะพีพีมีคนเกาะยาวเพ ที่มา
อยู่ มันแต่ันั้น มันที่ย้ายมามัน หากินลำบาก ที่ย้ายมาๆ เตียวนี้ ร้อนมาตกเบ็ด ใสเกลือบ้าง ย่าง
บ้างพันนั้นแหละ อ่า...ทำปลาเค็ม ปลาอย่างผั้นนี้ ก็พาขึ้นไปภูเกิด กระบี่ ภูเกิด ผั้นนั้น...กิน
แหละ ... (บนควนนั้นทำไร่ ทำสวน) มันปลูกธรรมดาที่ก่อนนั้นเค้าปลูก 1) หิมพานต์ 2) พรวัว
แล้วก็ม่วง หนุน อะไรผั้นนี้ ที่นี้เท่าที่ก่อนนั้นพรวัว ดั้งเดิม ก็เอามาทำเกาะนั้นแล เค้าเอามาฝั่ๆ
เคียมุนั้น เอามาแต่โน้น เกาะดอน เค้าเอามาไกลโต่ พอปลูกๆ ถึงมันก็แยกพันธุ์ก็ผื่อ ที่ก่อนมาย

เอามาแต่หนู เอามาปลูกๆ ผั้ๆ แล้วก็เอาถ้านั้น ... ผมมาอยู่ พ.ศ. 2513 แต่ผมมาอยู่ก่อนหน้า
นั้นก่อนที่ผมจะสร้างที่ตรงนี้.. นาข้าว นาไร่ทำบนควนนี้ นิดตรงนี้เค้าก็ทำกันสมัยก่อนไร่นั้น เค้า
ทำดินทรายนี้มัน โอ้ย งามอืดตายข้าว ทุ่งปลูก 200-300 ไร่ บนควนนั้นเค้าก็ทำ ...(ผม) สอิด ระบุ
ผมอยู่ตามนี้แหละ 081-9709879 เค้ารู้จักหมด อายุ 75 ปี (สอิด ระบุ; 11-78)

4.2.1.1.6. มานพ กองข้าวเรียบ

นายมานพ กองข้าวเรียบ หรืออดีตผู้ใหญ่บ้านหมู่ 7 อายุ 59 ปี อาศัยที่เกาะพีพีตอนตั้งแต่กำเนิด เดิมมี
อาชีพประมงหาลา ทำปลาเค็ม และเป็นเจ้าแก่งปลาขายกระบี่ นักวิจัยได้รู้จักกับนายมานพเมื่อครั้ง
การสอบถามเกี่ยวกับเรื่องประวัติศาสตร์ชุมชน ของการศึกษาเรื่อง การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม
เบื้องต้นทางสังคม โครงการบ้านพักผู้ประสบภัยสึนามิ เกาะพีพี จังหวัดกระบี่ ปลายปี 2549 ในการพบ
กันครั้งนั้นผู้วิจัยเห็นว่านายมานพมีบุคลิกลักษณะที่มีมนุษยสัมพันธ์ และสามารถอธิบายเรื่องราวต่างๆ
ได้อย่างแจ่มแจ้ง ดังนั้น เมื่อมีการดำเนินการวิจัยครั้งนี้จึงขอนัดสัมภาษณ์นายมานพอีกครั้งเพื่อการ
สอบถามในเชิงลึกเกี่ยวกับวิถีชีวิตชุมชน ดังรายละเอียดการสัมภาษณ์ดังนี้

...(ผม) อยู่ตั้งแต่เกิดนั่นแหละ เมื่อก่อนผมก็ ทำอาชีพประมง เมื่อก่อนบ้านเดิมอยู่ตรงนั้น เลย
จุดชมวิวไปด้านโน้น ระหว่างหมู่ 8 กับหมู่ 7 ไร่ บ้านหะนะนะ ตอนที่ผมเข้าโรงเรียน สมัยนั้นหะ
นะ ผมขึ้น-ลงๆ บนเขา จังเลย มาเรียนหนังสืออยู่ตรงนี้ ที่พีพี ตอนๆ พอโรงเรียนเลิกถึงขึ้นปี
ภูเขากันไปตอนเช้าก็ลงมาเนี่ยะ โอ้ยลำบากแหละเมื่อก่อน ...(ตอนนี้ผม) มัน 59 เต็มแล้วยังหะ
2491...ตอนนั้นแบบที่ว่าตอนที่ผมจำความได้ ตอนผมออกไปโรงเรียนตอนนั้นผมก็ แบบว่าทำ
ประมง ...ทำลอบะไรแบบนี้ ตกเบ็ด ก็ตอนนั้นผมได้แฟนแล้วก็ ผมก็สร้างเรือทำประมงอะไรแบบ
นี้ รับปลา เป็นเจ้าแก่งซื้อปลา อะไรแบบนี้ชาวบ้านก็ออกหาลาปลาขาย ผมก็รับช่วงนั้น ...ไปขาย
ที่กระบี่ แบบว่าแต่ก่อนปลาอินทรีที่เค้าขาย แต่ก่อนอู้อยู่ มากเลย เยอะเลยนี่ วันๆ เป็น 100 ตัว
นี่หะนะ ที่เค้าลากหะนะ ล่างๆ นี่ เป็น 100 ตัวนี้ ไม่รู้กี่ 100 กิโล 3-4 โล 4-5 โล ...เป็นแบบเจ้า
แก่งรับส่ง ...มีลูกน้อง 9-10 ลำแบบนี้ มาส่งผมทั้งนั้นเลย วันต่อวันนี่ผมต้องวิ่งเข้ากระบี่ ต้องวิ่งเข้า
ไปส่ง ตอนกลางคืนแบบนี้ ชั่งปลาเสร็จแล้ว ขึ้นปลาแล้วใส่น้ำแข็งอะไรต่ออะไร แล้วพอเสร็จแล้ว
ก็วิ่งเข้ากระบี่ พอตอนเช้า ก็กลับมา กลับมารับ 8-9 โมงกลับมารับที่เกาะพีพีหาลา แบบว่าต้องวิ่ง
ทุกวันเลย เพราะว่าลูกน้องหลายลำหะนะ แบบว่าเราไม่แช่เย็นแล้วค้างคืนหะนะ ไปส่งทุกวันเลย
ถ้าคิดถึงเมื่อก่อน ในชีวิตโอ้ยผู้ใหญ่ลำบากจริงๆ เลย...ตอนแรกอยู่กันไม่กี่คน ตอนแรกนั้นอยู่
ประมาณ 4-5 คริว พออยู่ๆ มา ที่ผมจำความได้ 30 ประมาณ 30 หลังคาเรือน ก็คนอยู่ไม่ถึง 100
คนหรอก ตอนนั้นก็ทำประมงกันมั่วหมดและ ตอนนั้นทำไซ ไปตักปลา...ตอนนั้นระเบิดปลาผมก็
ยังจำได้นะ ...นี่ก็ข้อมูลประวัติตั้งเดิมเท่าที่ผมจำความได้ ก็คุยได้หมดแหละ ที่ว่าทำอะไรมาๆ แบบ
นั้น การทำมาหากิน... ทำปลาเค็มหะนะสมัยนั้น ก็เราส่งเราขายส่งทำปลาเค็มวันๆ นี่ผ่าปลาจน
ชำนาญเลยนี่ ผ่าปลา ใส่เกลือ ดากแดดจนชำนาญเลย ผ่าเร็วด้วยหาลา...แต่ก่อนเราใส่เกลือ

ทั้งนั้นเลยปลาที่พีพีจ โอ่ย ไม่ต้องขายสดเลย เพราะว่ามันลำบากหึ่งนะเรือ (มานพ กองข้าวเรียบ; 3-69)

4.2.1.1.7. นายสัมพันธ์ เคียงประพูกิจ

นายสัมพันธ์ เคียงประพูกิจ ดั้งเดิมเป็นคนจังหวัดนครสวรรค์ มีความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษได้ดี จึงได้ย้ายมาอยู่หมู่ 8 บ้านไทยใหม่ เกาะพีพีตอนมา 5 ปีแล้วเนื่องจากได้รับคำแนะนำจากปากต่อปากว่าที่นี้น่าจะหางานได้ง่ายและเหมาะกับความสามารถของตน ปัจจุบันนายสัมพันธ์เป็นที่ปรึกษาของหมู่บ้าน และคอยช่วยเหลือในการสื่อสารกับชาวต่างชาติเรื่องการท่องเที่ยวและเรื่องต่างๆ นักวิจัยได้พบกับนายสัมพันธ์ ก่อนที่นายสัมพันธ์จะพาไปพูดคุยกับชาวเลที่อยู่หมู่ที่ 8 บ้านไทยใหม่ เกาะพีพีตอน ดังรายละเอียดจากการสัมภาษณ์ดังนี้

...หมู่ 8 นี้เป็นที่นี้คือบ้านไทยใหม่ แล้วก็ที่โละลาหนาก็เป็นหมู่ 8 เหมือนกัน ผู้ใหญ่บ้านก็จะชื่อ เศรษฐพงษ์ บุญสพ ก็อยู่ที่โละลาหนานั้นแหละ ที่นั่นก็มีผู้ช่วยชื่อ อาหลี ประมงกิจ... ผมเองเป็นที่ปรึกษาของหมู่บ้าน ชื่อสัมพันธ์ เคียงประพูกิจ (ผมอยู่นี่มา) ก็ 5 ปีแล้ว ...เพราะ...เอ่อ ลักษณะที่ว่า ง่าย ๆ นะว่า ทักษะในเรื่องภาษา แล้วก็วิชาความรู้ที่มี ก็มีคำแนะนำว่า ที่นี้น่าจะมีงานทำก็เลยมา (เดิมผมเป็นคน) นครสวรรค์ (สัมพันธ์ เคียงประพูกิจ; 7-17)

4.2.1.1.8. นายเจน ประมงกิจ

นายเจน ประมงกิจ หรือบังเจน เป็นชาวเลดั้งเดิมที่อยู่หมู่ 8 บ้านไทยใหม่ เกาะพีพีตอนมานานมาก ไม่สามารถระบุระยะเวลาได้ ประกอบอาชีพประมง หาปลา และได้รับนามสกุลพระราชทานว่า ประมงกิจ (เจน ประมงกิจ; 3-23) ได้รับการแนะนำจากชาวเลและนายสัมพันธ์ เคียงประพูกิจ ที่ปรึกษาหมู่บ้านให้เป็นตัวแทนในการสัมภาษณ์ของชาวเลทั้งหมด เนื่องจากบังเจนเป็นผู้อาวุโสในชุมชน ระหว่างการสัมภาษณ์บังเจน เป็นช่วงระยะเวลาของการพักผ่อนของชาวเล ได้แก่ ตั้งวงสนทนา รับประทานอาหารกลางวัน และพักผ่อนตามอัธยาศัย ดังนั้น จะเห็นได้ว่าบทบันทึกการสัมภาษณ์ของบังเจนในภาคผนวกจะมีบทสัมภาษณ์ของชาวเลท่านอื่นๆ แทรกเข้ามาด้วยเป็นระยะๆ

4.2.1.1.9. นายอ่าหลี ประมงกิจ

อ่าหลี ประมงกิจ เป็นชาวเลดั้งเดิมที่อาศัยอยู่ที่หมู่ 8 บ้านไทยใหม่ เกาะพีพีตอนมาตั้งแต่กำเนิด ปัจจุบันอายุประมาณ 30 ปี และเป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน เดิมมีอาชีพทำประมง หาของทะเลขาย (อ่าหลี ประมงกิจ; 3-10) นายสัมพันธ์ เคียงประพูกิจ ที่ปรึกษาหมู่บ้าน ได้แนะนำนายอ่าหลี ประมงกิจให้รู้จักและพูดคุยกับนักวิจัยพอสังเขป

4.2.1.1.10. นายเศรษฐพงษ์ บุญสพ

เศรษฐพงษ์ บุญสพ อาศัยอยู่ที่หมู่ 8 เกาะพีพีดอนตั้งแต่เกิด ปัจจุบันอายุ 38 ปี เป็นผู้ใหญ่บ้านหมู่ 8 ได้รับการแนะนำให้นักวิจัยรู้จักจากนายสัมพันธ์ เคียงประพุกกิจที่ปรึกษาหมู่บ้าน และเป็นผู้แสดงสถานที่ที่เป็นผืนที่นาบนที่ราบของหมู่ 8 ในอดีตให้นักวิจัยได้ทราบ รวมถึงการเล่าเรื่องราวอื่นๆ ของหมู่ 8 ให้นักวิจัยได้ทราบเช่นกัน (เศรษฐพงษ์ บุญสพ; 3-86)

4.2.1.1.11. นายสฤกษ์พงษ์ เกี่ยวข้อง

นายสฤกษ์พงษ์ เกี่ยวข้อง อายุ 48 ปี เป็นบุตรเขย ของกำนันชิน กิตติธรรกุล ผู้ซึ่งเคยทำสัมปทานรังนกที่ถ้ำไวกิ้ง เกาะพีพีเล ซึ่งอยู่ทางตอนใต้ของเกาะพีพีดอน ในเบื้องต้นนักวิจัยได้รับทราบเรื่องราวของกำนันชินจากบังวัน เม่งเอียด และมานพ กองข้าวเรียบ จึงได้สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อการติดต่อขอสัมภาษณ์และได้พบว่ากำนันชินได้เสียชีวิตไประยะหนึ่งแล้ว จึงสอบถามผู้อาศัยในบ้านว่าจะขอสัมภาษณ์ใครได้อีกบ้าง นายสฤกษ์พงษ์ เกี่ยวข้องผู้ซึ่งเป็นบุตรเขยของกำนันชิน และกำลังลงสมัครเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในขณะที่นักวิจัยกำลังดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงประมาณเดือนพฤศจิกายน 2550 จึงอาสาให้ความยินดีและเต็มใจในการให้ข้อมูลของกำนันชิน กิตติธรรกุล แทนลูกๆ ของท่าน เกี่ยวกับการทำสัมปทานรังนก และการเป็นตัวแทนถวายรังนกให้กับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ รัชกาลปัจจุบัน (สฤกษ์พงษ์ เกี่ยวข้อง; 3-66)

4.2.1.2. เรื่องเล่าหมู่เกาะพีพี

เรื่องเล่าที่ได้กำหนดขอบเขตในงานวิจัยชิ้นนี้ครอบคลุมเรื่องเล่าของหมู่เกาะพีพี 6 เกาะ อันได้แก่ เกาะพีพีดอน เกาะพีพีเล เกาะยุง เกาะไผ่ เกาะบิตะนอก เกาะบิตะใน อย่างไรก็ตาม หลังจากการดำเนินการวิจัยในขั้นตอนของการรวบรวมเรื่องเล่าหมู่เกาะพีพี พบว่า ข้อมูลที่ได้ส่วนใหญ่เป็นเรื่องเล่าเฉพาะเรื่องเล่าของเกาะพีพีดอนเท่านั้น ไม่ได้มีความครอบคลุมทั้งหมด 6 เกาะดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น มีการกล่าวอ้างถึงเกาะต่างๆ บ้าง เช่น เรื่องเล่าของเกาะพีพีเล แต่ในปัจจุบันผู้ได้รับสัมปทานรังนกที่เกาะพีพีเลไม่อนุญาตให้นักท่องเที่ยวเข้าไปเยี่ยมชม เนื่องจากการรบกวนการสร้างรังนก ดังนั้น ด้วยข้อจำกัดในการพัฒนาไปสู่ศักยภาพของการท่องเที่ยวดังกล่าว เรื่องเล่าในงานวิจัยชิ้นนี้จึงครอบคลุมเฉพาะเรื่องเล่าของเกาะพีพีดอนเท่านั้น ซึ่งรวบรวมได้เป็นหัวข้อดังต่อไปนี้

4.2.1.2.1. เกาะพีพี ชื่อเกาะพีพีมีตำนาน

ตำนานชื่อเกาะพีพีที่รวบรวมได้จากการศึกษาครั้งนี้ ได้แรงบันดาลใจจากการเล่าเรื่องอย่างคร่าวๆ ของ นายวัน เม่งเอียด หรือบังวัน เมื่อครั้งการศึกษาเรื่องการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้นทางสังคม โครงการบ้านพักผู้ประสบภัยสึนามิ เกาะพีพี จังหวัดกระบี่ ปลายปี 2549 ในครั้งนั้น บังวันได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องเล่าของเกาะพีพี ต่อมา เมื่อมีการขอนัดสัมภาษณ์อย่างจริงจังอีกครั้งในวันที่ 20 พฤศจิกายน 2550 บังวันได้แนะนำให้สัมภาษณ์นางมะตี คงรัก หรือมะ ผู้ซึ่งเป็นมารดาของภรรยา ซึ่งบังวันให้ความเห็นว่าจะเป็นผู้ที่ให้ข้อมูลในความจำของรายละเอียดของเรื่องเล่ามากกว่าให้กับผู้วิจัย ดังนั้นตำนานชื่อเกาะพีพีตอนที่กล่าวถึงในรายงานวิจัยฉบับนี้ ตามที่ได้รับคำบอกเล่ามามีรายละเอียดดังนี้

...มายพีพีมันมีพีพีกับน้อง สมัยก่อนนั้น ต้องนั่งนึกมาก นั่งใจเย็นๆ ต้องเอามาจากพีพี แล้วไปเกาะยาว เกาะยาวแล้วไปอ่าวนาง ไร่เลย์ เรียกอ่าวพระนาง แม่ยายผมเค้ารู้ บางทีคนแก่ๆ เค้านึกตลอด คุณกันได้นานเลย เพราะว่าแกอยู่ตั้งแต่สมัยสงครามโลกครั้งที่ 2... (วัน เม่งเอียด; 61-63)

การสัมภาษณ์ตำนานชื่อเกาะพีพีติดต่อกับนางมะตี มีการสัมภาษณ์ 2 ครั้งด้วยกันคือ ในการสัมภาษณ์ครั้งแรกเป็นการสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ ไม่มีการบันทึกเสียง แต่มีการจดบันทึก เนื่องจากนักวิจัยได้รับโทรศัพท์ติดต่อการสัมภาษณ์ในระหว่างการเดินทาง ซึ่งได้รับเรื่องราวตำนานในตอนแรก และหยุดการให้สัมภาษณ์ไปเนื่องจากสัญญาณโทรศัพท์ไม่ดี อย่างไรก็ตามตำนานในตอนแรกนี้ นางมะตีก็ได้กล่าวถึงเช่นกันในการสัมภาษณ์ครั้งที่ 2 เป็นการสัมภาษณ์ที่บ้านของนางมะตี ที่จังหวัดกระบี่ และมีการบันทึกเสียงการสัมภาษณ์ได้ใจความว่า ตำนานชื่อเกาะพีพีมีความสัมพันธ์กับตำนานอ่าวนางที่ว่า มีพญานาคผู้น้องชื่อตุนาง (อ่าวนาง) และพญานาคผู้พี่ชื่อตุนาค⁵ (เกาะพีพีตอน) ตุนางมีความงามเป็นอย่างยิ่งและมีชื่อเสียงเลื่องลือเป็นอย่างมากที่ทำให้หนุ่มๆ หลงไหล อยากแต่งงานกับนาง ครั้นเมื่อพญานาคหนุ่มผู้โชดดีที่ตุนางตกลงจะแต่งงานด้วยจะมาขอแต่งงาน กลับมาไม่ถึงสถานที่แต่งงานเนื่องจากโดนตุโดใหม่ ผู้ซึ่งมีอิทธิฤทธิ์วาศักดิ์สิทธิ์หักทลายจนกลายเป็นหิน และมาขอนางแต่งงานไม่ได้ ทำให้ตุนางต้องตรอมใจตาย รวมถึงตุนาคผู้เป็นพี่ชายก็พลอยเสียใจตามน้องสาวไปด้วย

อย่างไรก็ตามจากการสัมภาษณ์ทั้งสองครั้งมีความคลาดเคลื่อนในเรื่องของชื่อของอ่าวนางที่แตกต่างกันไป คือ ชื่อตุนาง เป็นชื่อตุกรี ดังรายละเอียดการสัมภาษณ์ดังนี้

...เค้าบอกว่าเออ พญานาคนั้นเค้าจะมาแต่งงานกับตุกรีที่นี่ ตุกรีที่เค้าทำบั้งกะโลวนี้ ที่กระบี่นี่แหละ เขามากัน ไม่รู้มาจากไหนก็ไม่รู้จะมาแต่งงานแล้วมาตุนาคมาแต่งงานกับตุกรี เค้ามาไม่ทัน ไม่ทันได้ถึงที่นั่น ก็มีคนที่ศักดิ์สิทธิ์นั้นเค้าว่า ศักดิ์สิทธิ์เค้าก็หัก กลายเป็นหินไปหมดเลย... เหมือนกับลูกมานี้ มะถาม เออ มาเมื่อไหร่หะ เค้าก็ไม่รู้เค้าหักโงะ แบบหักทายนั่น คือว่าคนก็

⁵ ตุนาง หมายถึง พญานาคตัวเมีย และตุนาค หมายถึง พญานาคตัวผู้ (แบบบันทึกการสัมภาษณ์นางมะตี คงรัก)

กลายเป็นหินแบบในนิยายนั้นแหละ... คำกลายเป็นหินไปหมด... ที่ตุ๊กรี... ที่อ่าวนางนิ... สงสัยเค้าเล่ากันมาเป็นตอนๆ ก็ น่าว่าจะจริงนะลูก แต่สมัยไหนก็ไม่รู้ละ... ไม่รู้ก็พันปีแล้วก็ไม่รู้... มะก็ไต่ยีนเค้าพูดอย่างนั้นแหละมีตรงไหน ที่ขนาดกลายเป็นหิน... ถึงนี้อิสลามเค้าพูดได้เค้าว่า... คนที่รัก หงั้นนะเค้าเรียกว่าตุ๊กโตไหม... (มะตี คงรัก; 123-148)

นอกจากนี้ นางมะตียังเล่าถึงตำนานที่กล่าวถึงเหตุผลที่ชาวบ้านยกย่องให้เกาะพีพีตอน ซึ่งเป็นเกาะผู้พี่ของตุนางเนื่องจากในบรรดา 5 เกาะอื่นๆ ที่ล้อมรอบเกาะพีพีตอน เกาะพีพีตอนเป็นเกาะที่ใหญ่ที่สุด และเปรียบเสมือนเป็นเกาะคนพี่หัวปีของเกาะอื่นๆ จึงเรียกเกาะพีพีตอนว่า เกาะปี่ปี่ แล้วเพี้ยนมาเป็นเกาะพีพี ต่อมาเกาะพีพี จึงเพี้ยนมาเป็นเกาะพีพีในปัจจุบัน ดังรายละเอียดการสัมภาษณ์ ดังนี้

...ก็พูดไปตามที่รู้นั้นแหละ... เท็จจริงก็ไม่รู้ละลูกนะ... เห็นเค้าบอกว่างั้น... คนแก่ๆ... เค้าเล่ามา... เมื่อตอนที่มะตียังเด็กๆ จำความได้นะ... คือปะของมะ... นิแกคนสมัยก่อน... เรื่องเกาะพีพีนั้นเค้าก็เล่ากันว่าเกาะพีพีเปรียบเหมือนคนเรานี่... เปรียบเหมือนคนหัวปี... เค้าเรียกว่าปี่ปี่... พีพี... พีพี... เค้าเปรียบเหมือนเกาะพีพีเปรียบเหมือนคนหัวปี... คนพี่เพื่อน... พี่คนอื่นๆ... เค้าหมดนั้นแหละ... ...ก็เค้าบอกว่าในสมัยนี้เค้าเรียกว่าพีพีนะลูก... แต่สมัยก่อนคนพื้นบ้านเค้าเรียกว่าพีพี... พีคือ... คือว่าถ้าเป็นคนของคนพี่... คนหัวปี... (มะตี คงรัก; 100-121)

ปัจจุบันชื่อเกาะพีพียังมีการเปลี่ยนแปลงไปตามการพัฒนาของการสื่อความหมายของภาษา ชื่อเกาะพีพีในงานวิจัยชิ้นนี้ยังหมายรวมหมายถึง เกาะพีพีตอนในปัจจุบัน นายมานพ กองข้าวเรียบ หรือผู้ใหญ่บ้าน หมู่ 7 เกาะพีพีตอน เล่าให้ฟังว่า เดิมหมู่ 7 บ้านเกาะพีพีที่เรียกกันสั้นๆ และเป็นที่ยอมรับกันในกลุ่มคนทั่วไปนั้น ยังได้แบ่งย่อยออกไปอีกว่า บ้านอ่าวตันไทร ซึ่งเป็นที่ตั้งของบริเวณท่าเรือ หมู่ 7 บ้านเกาะพีพี รวมถึงมีตันไทรใหญ่เป็นสัญลักษณ์คงอยู่ในปัจจุบัน และบ้านเกาะตอน ซึ่งมีลักษณะเป็นที่ดอนหลังร้านอาหารทะเลชุกิจเลยไปจนถึงมัสยิดประจำหมู่บ้านในปัจจุบัน แต่ในระยะหลังคนทั่วไปได้เรียกรวมกันว่าบ้านเกาะพีพีตอน และเหมารวมถึงบ้านอ่าวตันไทร และบ้านเกาะตอนตั้งแต่นั้นมา ดังรายละเอียดการสัมภาษณ์ดังนี้

...นั่นแลบ้านผม... ก็ผมอยู่ตรงนั้นแหละ... ทางตะวันออกของตันไทรใหญ่... ก็เป็นบ้านของพ่อยกผม... ผู้ใหญ่เวช... แกอยู่ตรงนั้น... ที่เค้าเปิดหมอนวดกันตอนนั้นที่เค้าสร้างร้านอาหารบนยันนั้น... ตรงนั้นแหละบ้านดั้งเดิมอยู่กัน... ถึงบ้านที่อยู่แถวนั้นก็มีกันประมาณซัก 4-5 หลัง... ได้มั่ง... ก็อยู่ข้างใน... แล้วก็... บ้านตรงนั้น... คนที่ย้ายเข้ามาจากการท่องเที่ยวก็มาอยู่ตรงนั้น... ย้ายมาๆ... มาจากฝั่งนั้น... อยู่ตรงนั้น... จากพีพีตอนฝั่งนั้น... จากนี้แหละ... จากพีพีตอนชุกิจ... เค้าเรียกว่าพีพีตอนเมื่อก่อน... พีพีตอน... ตรงนี้... อ่าวตันไทร... เค้าเรียกรวมกันหมดทั้งเกาะนั้น... ถ้าตามพื้นบ้านเค้าเรียกบ้านเกาะตอน... ถึงตรงนี้เค้าเรียกอ่าวตันไทร... พอช่วงหลังเค้าตีรวมไปว่าเป็นพีพีตอนทั้งเกาะเลย... ยกเว้นพีพีเล... บ้านเกาะตอน... บ้านอ่าวตันไทร... มันมีหลายอย่างแลตรงนั้น... บ้านมะพร้าวตันเดียว... นั่นแลเค้าเรียก... (มานพ กองข้าวเรียบ; 351-363)

4.2.1.2.2. เกาะพีพี: แหล่งทรัพยากรในการทำมาหากินตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน

ผลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกในงานวิจัยชิ้นนี้ พบว่า เกาะพีพีเป็นแหล่งทรัพยากรอันสำคัญในการทำมาหากินตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน ซึ่งสามารถเรียงลำดับเหตุการณ์ได้ดังนี้

1) ยุคทำเหมืองแร่วุลแฟรม

นายสุภฎพงษ์ เกี่ยวข้อง ได้เล่าให้ฟังว่าในอดีตที่เกาะพีพีมีการทำเหมืองแร่วุลแฟรม แต่เนื่องจากปริมาณของแร่มีจำนวนไม่มากนัก กิจการดังกล่าวจึงยกเลิกไป แล้วจึงเข้าสู่ยุคการทำรังนก (สุภฎพงษ์ เกี่ยวข้อง; 25-37)

2) ยุคทำรังนก และการบุกเบิกด้านการท่องเที่ยว

หลังจากกิจการการทำเหมืองแร่วุลแฟรมได้ยกเลิกไป กำนันชิน กิตติธรรกุล ผู้ซึ่งเป็นกำนันในตำบลอ่าวนาง ตามบทบาทหน้าที่ที่ต้องดูแลพื้นที่ครอบคลุมเกาะพีพีตอนด้วยในขณะนั้น เล็งเห็นสู่ทางของการพัฒนาพื้นที่ไปสู่การทำรังนกที่ถ้าไวก็ เกาะพีพีเล และการริเริ่มกิจการธุรกิจการท่องเที่ยว ดังแสดงรายละเอียดในการสัมภาษณ์ดังนี้

...โดยเฉพาะที่พีพีนี้ เมื่อก่อนทำแร่ แร่วุลแฟรมแบบนี้ แล้วก็แร่ไม่มาก พอหมด แยกก็เห็นว่ามี 2 เรื่องที่ว่ายังทำได้ เรื่องหนึ่งก็คือ ขอสัมปทานรังนก คนที่ทำสัมปทานรังนกได้ในสมัยนี้ หนึ่งต้องมีพวก สองต้องเป็นคนรักใคร่ เมื่อสมัยพ่อตาผมทำไม่เคยมีการปล้นรังนก ไม่มีเหตุการณ์ยิงกัน ก็แสดงว่าอยู่กันอย่างแบบลงตัว กันแบบพี่แบบน้อง ...การเก็บเกี่ยวรังนกนี่ปีนึงเก็บได้ 3 รอบ ก็มันจะมีตั้งแต่ช่วง กุมภาพันธ์ มกราคม กุมภาพันธ์ แล้วก็วันประมาณเดือนเศษๆ 2 เดือน ก็ต่อไปอีก แล้วก็รอบสุดท้ายนี้ก็เพื่อให้นักวางไข่ เออ ก็ทำรังนกมา ในขณะที่รังนกไปนั้นก็เห็นโลเคชั่นมันดี ก็ทำบังกะโลว สร้างโรงแรมด้วย อะไรแบบนี้ ให้คนอื่นเที่ยว แล้วเมื่อก่อนเป็นบังกะโลวนี้ฝรั่งสะพายเป้เข้ามาเที่ยว... (สุภฎพงษ์ เกี่ยวข้อง; 25-33)

นอกจากนี้ ในระยะของการทำสัมปทานรังนก ได้ดึงดูดให้ผู้คนจากที่ต่างๆ เข้ามาอาศัยอยู่ที่เกาะพีพีตอน เช่น คนจากจังหวัดสตูล (บันทึกประวัติเกาะพีพี มานพ กองข้าวเรียบ) และโดยเฉพาะคนจากเกาะยาวที่มีจำนวนเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก (มะตี และจิก คงรัก; 3-108; ฮาคิม; 229-248) จากความเข้าใจเดิมของคนทั่วไปอาจคิดว่าการทำรังนกในบริเวณนี้มีเฉพาะที่ถ้าไวก็ เกาะพีพีเลเท่านั้น แต่อันที่จริง มีการทำรังนกกันอย่างแพร่หลายตลอดบริเวณชายฝั่งทะเลอันดามันจนถึงปัจจุบัน (ดูรูปที่ 3) ดังรายละเอียดดังนี้

รูป 3 แสดงวิธีการประกอบอาชีพการเก็บรังนกที่เกาะกะหลาด⁶ จังหวัดพังงา⁷

...รังนกก็ทำคะ...ทำกันตั้งนมตั้งนานแล้ว มะยังไม่เกิดที่มั้ง ก็ตั้งแต่เกิดมาก็รู้ว่าเค้าทำรังนกกันแล้ว ...เค้าจ้างคนเกาะยาวบ้าง คนเกาะพีพีบ้าง คนที่เค้าขึ้นเขารอดนะลูก ...ตอนนั้น ตอน (ที่ปะ) แยกยังหนุ่มๆ นั้น ราคามันไม่ดีหรอกลูก กิโลหนึ่ง 1,000-2,000 เท่านั้นเอง ตอนนั้นรังนกดำไม่มีราคาเลย ...นกขาวก็มี แต่นกดำตอนนั้นเค้าไม่เอา ถ้าเค้าเอาเค้าก็เอาไปทำปุ๋ย ใส่ผักนั้นแหละ...รังนกดำหมดเลย ตอนนี้นะรังนกดำก็ราคาเป็นพัน เป็นหมื่นแล้ว เมื่อก่อนนั้นเค้าทิ้งไปชะหрок ไม่ใครเอาหอรอกลูก ที่รังนกมันเป็นขนมันปนๆ ตอนนีหมดเลยกิโลละเป็น 10,000 เมื่อก่อน ไม่ใครจะเอาไปกินก็ได้...เค้าแยก เค้ากองบางทีก็เก็บๆ ออก ทำยาก...ไม่หอรอกเอามากินกัน ตอนนั้นเค้าไม่หวังที่มันตกลงมาจากถ้ำก็ไปกวาด เค้าจ้างให้ไปทำขึ้นนกเค้าว่านะ เมื่อก่อนเค้าเอาขึ้นนกอไปทำปุ๋ยนะ ก็ที่มันตกลงมาจากถ้ำนั้นแหละ ลงมาในน้ำเป็นดอกๆ กองลงมาขาวแวว เค้าไม่เอาหอรอกเมื่อก่อน ตอนนีไม่และ...เค้าไม่สนใจหอรอกที่มันลงๆ มา ถ้าได้ 2-3 นิ้วที่มันลงมา พาชักนกอมา เค้าก็ไม่เอา

⁶ เกาะกะหลาด หรือเกาะโล๊ะกาหลาด หรือเกาะรังนก (Administrator, 2551)

⁷ จาก *Shadow Hunters*. โดย Eric, V., & Diane, S. (1990). Singapore: Sun Tree Publishing.

หрок แต่ตอนนี้มัน...ตัวใหญ่นั้นมัน มันมีทำรังปนชน ปนชนมันใส่ขนเข้าไปด้วย แต่ตัวเล็กนั้นไม่ใส่ขน...ที่นั่นนางแอนเค้าทำที่ตึกๆ เค้านั้น มันก็มาจากเขาและ มันไม่ทำแล้วที่เขา มันมีน้อยมากแล้วที่เขาไม่มี เค้าบอกว่ามันร้างไปหมดเลย มันขึ้นมาทำบนดอน ที่ตึกที่นี้ ที่นี้ก็มีที่กระบี้นี้...ที่โรงหนังมหาธาตุ มีเกาะหลี่เป๊ะ เกาะกะหลาด เกาะติ๊ะ เกาะเยอะเยอะไป โยนมันติดจังหวัดไหนนะ พังงา เกาะลุนิตติตพังงา เกาะยาวติดพังงา เกาะหลี่เป๊ะ เกาะกะหลาด ติดพังงา เกาะติ๊ะ เกาะพีพี นั้นติดกระบี้นี้ (มะตี และจิก คงรัก; 237-438)

นอกจากการทำรังนก เกาะพีพีตอนเป็นแหล่งทรัพยากรอันสมบูรณ์ในการสนับสนุนการค้ารังชีพของประชาชนท้องถิ่นเพื่อการทำมาหากินอย่าง หลากหลาย เช่น การทำนา (มะตี และจิก คงรัก; 190-213; ฮาคีม; 185-211; มานพ กองข้าวเรียบ; 73-89; เศรษฐพงษ์ บุญสพ; 25-74) การทำสวน เช่น สวนมะพร้าว สวนมะม่วง สวนขนุน สวนมะม่วงหิมพานต์ สวนยาง (มะตี คงรัก; 182-234, สลัด ระอุ; 11-99, มานพ กองข้าวเรียบ; 10-321, เศรษฐพงษ์ บุญสพ; 31-45) การประมง (กัลยา บุญสุก; 49-60, ฮาคีม; 181-245, สลัด ระอุ; 80-109, มานพ กองข้าวเรียบ; 8-70, สัมพันธ์ เคียงประพุกิจ; 175-184, เจน ประมง กิจ; 18-64; อ่าหลี่ ประมงกิจ; 9-13; เศรษฐพงษ์ บุญสพ; 21-40) และการค้าขาย (มะตี และจิก คงรัก; 461-465; กัลยา บุญสุก; 49-60; มานพ กองข้าวเรียบ; 8-70, เศรษฐพงษ์ บุญสพ; 19-33) ดังอธิบายได้ดังนี้

a) การทำนา

จากการสัมภาษณ์ พบว่ามีการทำนาที่เกาะพีพีตอนทั้งที่หมู่ 7 และหมู่ 8 เพื่อการเลี้ยงชีพในครอบครัว การทำนาจะทำในลักษณะ 2 พื้นที่คือ บริเวณที่ราบ ซึ่งเป็นกลุ่มบุคคลที่เข้ามาจับจองที่ดินในยุคแรกๆ ... ทำนานี้ก็มีอยู่แค่คน 1-2 คนเองที่เค้าพอทำนาได้ ที่เค้า ทำนาทำไร่ ส่วนมากจะไร่ข้าว...นี่แหละตรงนี้ที่นา เศรษฐพงษ์ บุญสพ (25-74) นำไปดูที่นาที่หมู่ 8

ส่วนการทำนาบริเวณที่ดอน เป็นกลุ่มคนที่เข้ามาอาศัยอยู่ที่หลัง และไม่สามารถจับจองที่ดินบริเวณที่ราบได้ จึงต้องมีการจับจองที่ดินบริเวณที่ดอน ในการทำนาก็มีการดึงน้ำมาทำนาจากภูเขา และน้ำฝนตามฤดูกาลดังตัวอย่างการสัมภาษณ์มะตี มานพ และเศรษฐพงษ์ตามลำดับ

... ที่เกาะพีพีเธอ มะก็อยู่บนเขาสูง ควน (หัวเราะ) ... (ข้างบนนั้น) มีน้ำจืด เมื่อก่อนนั้นทำนาด้วยข้างบน มีน้ำด้วย (มะตี และจิก คงรัก; 199-204)

... ทำไร่ข้าวนะเมื่อก่อน มาจากเกาะยาว คนเกาะยาวเป็นส่วนใหญ่เลย (ทำตรง) ที่...เชิงภูเขา ที่ว่าเห็นข้างบนเป็นมะพร้าว พอมองมาจากข้างนอกต้นมะพร้าวเต็มหมดหละ เค้าทำไร่กันหมด

ตรงนี้ก็เหมือนกัน ตรงข้างๆ บ้านนี้เค้าทำไร่ข้าวกัน ...ก็ใช้น้ำฝนนั่นแหละ ก็ดูตามฝนกันไป (มานพ กองข้าวเรียบ; 73-79)

...ทำนาณีกีมีอยู่แค่คน 1-2 คนเองที่เค้าพอทำนาได้ ที่เค้า ทำนาทำไร่ ส่วนมากจะไร่ข้าว ข้าวบนเขาที่เห็นซีเรือเห็นมะพร้าวอยู่บนเขาหงะ ตอนเค้าทำไร่ก็ถือหน่อมะพร้าวไปปักไว้ด้วยไง เข้าใจมั๊ย พอตอนหลังมันก็มะพร้าวมันก็ใหญ่ขึ้น พอถึงปัจจุบันนี้ทำไร่มันก็หายไปซะแล้ว มีแต่ต้นมะพร้าวโผล่อยู่ (เศรษฐพงษ์ บุญสพ; 42-45)

การทำนาในช่วงแรกจะเป็นการทำนาสลับกับการปลูกมะพร้าวในระหว่างที่ต้นมะพร้าวยังไม่โตมากนัก ดังที่มานพกล่าวว่

... ทำไร่ข้าวนะเมื่อก่อน...ปีหนึ่งแบบว่าปีละครั้ง อย่างน้อยพอทำปีที่ 1 ผ่านพ้นไป แล้วบางทีก็ไม่ได้ปลูกมะพร้าว พอปีที่ 2 ปีก็ปลูกมะพร้าวเลย ครัว มาทำซ้ำอีกทีหนึ่งปีที่ 3 พอปีที่ 3 ปีก็ไม่ได้ทำแล้ว ก็พอแล้วเค้าทำสวนก็ทำมะพร้าว ก็ให้มันเจริญเติบโตขึ้น... ไม่ทำแล้ว...ก็ย่างน้อยก็ 3 ปี 3 ปีติดกันเลยที่เค้าทำนะ ...ข้าวก็มาใช้กินนั่นแหละ กินกันแต่ละครัวเรือนนะ (มานพ กองข้าวเรียบ; 73-89)

หลังจากการทำนาเสร็จชาวบ้านจะมีการเผาตอซังข้าว อาจทำให้ต้นมะพร้าวเหี่ยว (มานพ กองข้าวเรียบ; 73-89) รวมถึงหลังจากที่มะพร้าวเริ่มโตขึ้นและไม่มีพื้นที่ที่เพียงพอในการทำนาข้าวจึงหยุดไปเป็นเพียงการทำสวนมะพร้าวสลับกับการปลูกอย่างอื่น เช่น มะม่วงหิมพานต์ แล้วชาวบ้านจึงเปลี่ยนไปซื้อข้าวสารจากตัวเมืองกระบี่แทน ดังที่มะตีให้สัมภาษณ์ว่า... เมื่อก่อนนั้นทำนาด้วยข้างบน มีนาด้วย ก็ปลูกมะพร้าว ปลูก มะม่วงหิมพานต์ ปลูกอะไรๆ ปลูกได้ก็ปลูกไปหมด ...ก็พอเลิกทำข้าวแล้วก็ปลูกของสิลุ๊ก ปลูกของที่อยู่ในไร่ ก็เป็นสวน (มะตี และจิก คงรัก; 204-213)

นอกจากนี้ อาคิมเล่าให้ฟังว่านาเดิมบริเวณที่ราบของหมู่ 7 คือ บริเวณระบบบำบัดน้ำเสียในปัจจุบัน ดังนี้

...นา มีอยู่แห่งเดียวนั้น เป็นบ่อบำบัดน้ำเสียตอนนี่...นามีอยู่เจ้าหนึ่งเจ้าเดียวตรงนั่นแหละ ที่หมู่ 8 ก็มีอยู่แห่งเดียว...นาเขาไม่มีแล้ว เขาแปลงแล้ว เขาเปลี่ยนเป็นรูปอื่นแล้ว...มีอยู่เจ้าเดียว เขาทำอยู่เจ้าเดียว คนอื่นที่ไม่ได้ทำอะไร หาปลา ไปซื้อข้าวสารจากที่กระบี่...(ตอนนี่เจ้าของ) เขาขายไปซื้อบ้านที่กระบี่ ที่เขายังเหลืออยู่ ให้เขาเช่า เขาขายไปไม่นาน ทำรีสอร์ท (อาคิม; 185-211)

ส่วนที่นาบริเวณหลังโรงแรมพีพี ไอซ์แลนด์ วิลเลจ บีช รีสอร์ท แอนด์ สปา ของหมู่ 8 บ้านไทยใหม่ ปัจจุบันกลายเป็นอ่างเก็บน้ำธรรมชาติ และสวนถั่วฝักยาวขนาดเล็กเพื่อป้อนผลผลิตให้กับโรงแรมนั้นดังตัวอย่างการสัมภาษณ์เศรษฐพงษ์

(เมื่อก่อนที่หมู่ 8 มีที่นา) ข้างหลังอะ ...ตอนนี้มันหมดแล้ว ตอนนี้เป็น เป็น ร้าง เจ้าชุดเป็นบ่อนะ บ่อน้ำแบบมาใช้กับโรงแรม อ่างเก็บน้ำ...พอถึงปัจจุบันนี้ทำไมมันก็หายไปซะแล้ว มีแต่ต้นมะพร้าวไผ่ล้อยู่...ตอนนี้ที่นาก็เป็นบ่อเก็บน้ำแล้ว ปัจจุบัน...ทำนาบนเขา ...นี่แหละตรงนี้ที่นาปลูกผัก...เป็นบ่อเก็บน้ำ บ่อน้ำดินนั้น เจ้าชุดกับแม่โคโร แล้วก็เก็บน้ำธรรมชาติไว้ใช้ในฤดูหน้าแล้ง (เศรษฐพงษ์ บุญสพ; 25-74)

b) การทำสวนผสม

นอกจากการทำนาแล้ว ผู้ให้สัมภาษณ์ 4 คนได้กล่าวถึงการทำไร่นาสวนผสมที่เกาะพีพี เช่น สวนมะพร้าว สวนมะม่วง สวนมะม่วงหิมพานต์ สวนขนุน สวนยาง การเลี้ยงไก่ (มะติ คงรัก; 182-234, สอิด ระอุ; 11-99, มานพ กองข้าวเรียบ; 10-321, เศรษฐพงษ์ บุญสพ; 31-45) ปัจจุบันยังจะสังเกตเห็นสวนผสมเหล่านี้ได้อยู่และสัมผัสกับกลิ่นการเผาเมืงมะม่วงหิมพานต์ ระหว่างทางขึ้นจุดชมวิวกะพีพีตอน

นอกจากนี้ มะติเสริมว่า การทำสวนมะพร้าวที่เกาะพีพีตอน เป็นเหมือนอาชีพเสริมเพื่อการยังชีพจากการทำอย่างอื่นด้วยดังนี้

อ้อม ก็พ่อ-แม่ของมะนั้นเป็นคนจนคะ พึ่งควนในป่านั้นไปทำยางอะไรบ้างนั้น ทำมันยาง เจาะยาง ดันยาง...ก็ปลูกมะพร้าว ปลูก มะม่วงหิมพานต์ ปลูกอะไรๆ ปลูกได้ก็ปลูกไปหมด...ก็พอเลิกทำข้าวแล้วก็ปลูกของสิลุ กปลูกของทีไร ก็เป็นสวน (มะติ คงรัก; 182-213)

สวนมะพร้าว ดูเสมือนว่าจะมีมากเป็นพิเศษ ซึ่งจะเห็นได้จากลักษณะเด่นเห็นได้ชัดจากทัศนียภาพภายนอกอดีต... แต่ก่อนไอ้ะ พรวัวทั้งแผ่นดิน แน่นหมด เกาะพีพี ตอนผมอยู่นั้น สอิด ระอุ (45-46) อธิบาย เช่นเดียวกับที่มานพกล่าวว่า

...ชายมะพร้าวแห้ง มะพร้าวลูก...ตอนสมัยนั้นหะแบบว่าเกาะพีพีไม่มีอะไรเลย ... ใครมีสวนมะพร้าวก็ทำสวนมะพร้าว ใครมีสวนก็ทำมะพร้าวแห้ง...เป็นสวนมะพร้าว ทั้งเพ ตอนนั้นสวนมะพร้าว ได้กินลูกชกปีหนึ่ง (มานพ กองข้าวเรียบ; 64-349)

การทำสวนมะพร้าวที่เกาะพีพีมีการทำไปพร้อมๆ กับการทำนา ดังที่เศรษฐพงษ์อธิบาย

...ส่วนมากจะไร่ข้าว ชาวบนเขาที่เห็นชี้เรือเห็นมะพร้าวอยู่บนเขาหะ ตอนเค้าทำไร่ก็ถือหน่อมะพร้าวไปปักไว้ด้วยใจ เข้าใจมัย พอตอนหลังมันก็มะพร้าวมันก็ใหญ่ขึ้น พอถึงปัจจุบันนี้ทำไร่มันก็หายไปซะแล้ว มีแต่ต้นมะพร้าวไผ่ล้อยู่ (เศรษฐพงษ์ บุญสพ; 31-45)

นอกจากมะพร้าวสด ยังมีการแปรรูปผลิตผลของมะพร้าว เป็นมะพร้าวแห้งดั่งที่มะดีและมานพเล่า ประสบการณ์การทำมะพร้าวแห้งด้วยการตากแดด หรือย่างไฟ ดังนี้

...ชายที่นี้แหละ ที่ตลาด ก็มะพร้าวทำแห้ง ... มะพร้าวแห้งนั้นคือ... มะพร้าวสุกนั้นลูก เค้าเอาไป ย่างไฟ หรือว่าถ้ามีแดดก็ตากแดด...ก็เค้าไปตากแดดให้แห้ง ถ้าไม่ตากก็พาไปย่างไฟ ย่างให้แห้ง เหมือนกับตากแดดนั้นแหละ ก็มันแห้งผกๆ เลย แล้วมันก็ร้อนออกมา (มะดี คงรัก; 215-225)

...มะพร้าวก็บางทีก็ ทำมะพร้าวแห้ง...มะพร้าวแห้งย่างเลย ย่างไฟหงะ...เค้าทำแล้วก็ย่างไฟกัน เป็นเตา 4 เหลี่ยม อะไรแบบนี้ แล้วก็ใส่ไฟข้างล่าง อันแรก แล้วมะพร้าวก็หงาย แล้วก็ผ่าซีก พอ หงายมะพร้าวแล้วก็คว่ำๆ เรียง มันมีตะแกรงนั้นแหละ ไฟมันขึ้นทางนี้ความร้อน ควัน ชั้นแรกก็ หงายชะก่อน หงายมะพร้าวชะก่อน พอมาซีก 2 ชั้น หงายมะพร้าว ๆ เรียง พอชั้นที่ 3 คว่ำๆ แล้ว มันก็เพลาลง บางที 400-500 ลูก บางทีใส่เข้าไป... (มานพ กองข้าวเรียบ; 89-97)

สวนมะพร้าวที่มีมากมายที่เกาะพีพี ยังก่อให้เกิดการขยายไปสู่งานอื่นๆ เช่น การรับจ้างขอย (เก็บ) มะพร้าว หรือการนำมะพร้าวส่งไปขายยังที่อื่น

...ตอนแรกนั้นผมแบบว่า ตอนนั้นพ่อเค้าอยู่ที่พีพี แบบว่าเที่ยวรับจ้างขอยมะพร้าวนี้แหละ พ่อผม นี้แหละเค้าใช้ไม้ไผ่ขอยมะพร้าว แก่ชานาญเลยนี่พ่อผม ขอยมะพร้าวจนชานาญเลยแหละ เค้า จ้างแกเหมือนกันทุกเจ้าเลยแหละ เวลาขอยมะพร้าวเนะ เค้าจ้างพ่อผม ขอยมะพร้าว ก็เลยช่วงนั้น ทำไร้อะไร แบบนี้... (มานพ กองข้าวเรียบ; 10-13)

ประมง แล้วก็ทำสวนมะพร้าว...เอาไปขายที่กระบี่ ภูเก็ตบ้าง ก็เอาไปขายพร้อมกับเอาปลาไปส่ง (เศรษฐพงษ์ บุญสพ; 31-33)

c) การประมง

การประกอบอาชีพทำประมงเป็นอีกอาชีพหนึ่งของชุมชนชาวเกาะพีพี ทั้งนี้ สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 กลุ่ม คือ ชาวบ้านดั้งเดิมที่ย้ายมาจากเกาะยาว มีการประกอบอาชีพประมงอยู่แล้ว ส่วนใหญ่จะอาศัยอยู่ที่ หมู่ 7 และหมู่ที่ 8 บ้างประปราย และชาวบ้านที่เป็นชาวเล และมีการประกอบอาชีพประมงแบบเร่ร่อน ชาวบ้านกลุ่มนี้รวมตัวกันอาศัยอยู่ที่หมู่ที่ 8 เป็นส่วนใหญ่ (กัลยา บุญสุก; 49-60, ฮาคิม; 181-245, สอิ๊ด ระอุ; 80-110, มานพ กองข้าวเรียบ; 8-70, สัมพันธ์ เคียงประพุกิจ; 175-184, เจน ประมงกิจ; 18-64; อ่ำ หลี ประมงกิจ; 9-13; เศรษฐพงษ์ บุญสพ; 21-40)

การทำประมงของชาวบ้านหมู่ที่ 7 ในอดีตสามารถทำประมงได้อย่างง่ายดายด้วยวิธีการวางไซ ทอดแห ตกเบ็ด อวนดำ ลอบ สัตว์น้ำที่หาได้ เช่น ปลา หอยเสียบ ปู เช่นตัวอย่างการสัมภาษณ์ฮาติม และสอิด ระอุ

...คนเมื่อก่อนนี้..อิสลามพี่น้องกันทั้งนั้นที่มาอยู่ เพราะว่ามาจากเกาะยาว... นี่แล แฉวนี้แลเมื่อก่อนตอนบึงอายุ 13 ปลาขึ้นในอ่าวนิตรงขอบปะการัง คนหนึ่งตกได้เป็น 100 กิโลเลย ช้างในนี้... ปลาอินทรียี้ ตอนนี่ตกตัวหลายร้อยแล้ว สมัยนั้นโลละ 10-12 บาทถึง 15 บาท ตอนบึงอายุ 19 ปี โลละ 20 กว่าบาท ตอนนี่กินได้แวนหนึ่ง แต่ก่อนไม่ต้องออกเลนนี่ เขียวตรงนี่เลย ที่หาดหอยเสียบก็เยอะ ไม่ต้องออกเรือ เรือไม่มี ตรงชายหาดเลย...(ฮาติม; 209-271)

...อยู่แต่ก่อนตั้งแต่เกิดนั้นมันเที่ยวอยู่ตามนี้แหละ ... เทียวมาหาปูหาปลาไปโห้ย แต่ก่อนหุงข้าวแล้วก็ชดตรงนี้พอ ไม่ต้องเอาเบ็ดไปตกตรงนั้น ตรงนี้หรงก ตัวโล 2 โล พอได้กินนะตรงนี้ น้ำไม่ใช่แห่งนะตรงนี้ แล้วลุงก็พอได้เลี้ยงดู... คนเกาะยาวกันนี้ คนอยู่เกาะพีพีมีคนเกาะยาวเพ ที่มาอยู่... มันแต่นั้น มันที่ย้ายมา มัน หากินลำบาก ที่ย้ายมาๆ เดี่ยวนี้ ร้อนมาตกเบ็ด ... ผู้ตกเบ็ดผู้ทำไซ ผู้วนดำ ที่เข้ามาเต็มผืนนั้น ไม่ได้เห็นใครหรงก...ยังตั้งค์ไม่มีที่ไซ เกาะพีพีสมัยก่อน... ม่าย ไม่จ่าย เปล่า ไม่ได้จ่ายไทร พอวันนี้เรือไซเข้า ลงไปในเรือ คนนั้นเอาปลากิน คนนี้เอาปลากิน หยิบกันแล คนหยิบ 4 ตัว 2 ตัว ยังตัวเดียว ยังเอา ให้พอหรือไปนี้ (สอิด ระอุ; 11-64)

อย่างไรก็ดี พบการทำประมงแบบล้าสมัยบ้าง เช่น การกระเบ็ดปลา การหาปลาได้อย่างมากมายทำให้ชุมชนมีวิถีชีวิตในการรับประทานอาหารทะเลแบบง่ายๆ เช่น การทำปลาแห้ง หรือการถนอมอาหาร เช่น ทำปลาเค็ม เพื่อที่จะสามารถนำไปขายต่อยังที่อื่น เช่น ภูเก็ต กระบี่ เนื่องจากในขณะนั้นการขนส่งยังต้องใช้เวลามากกว่าปัจจุบัน และไม่สามารถเก็บอาหารทะเลสดไว้ได้ ประกอบกับจำนวนอาหารทะเลที่หาได้มากเกินกว่าที่ชุมชนที่เกาะพีพีต้องการ จึงต้องมีการนำไปขายต่อที่อื่น ดังตัวอย่างการสัมภาษณ์ กัลยา, สอิด และมานพตามลำดับ

เมื่อก่อนตั้งเดิมโน้น ก่อนสีนามิ โน้น ก็แบบว่าอยู่แบบชาวบ้านเป็นอะไร สลัมอย่างนั้นแหละ เป็นแบบเล็กๆ ใครสร้างแบบไหนก็ได้ พอได้อยู่ได้ ทำมาหากิน อะไรอย่างนั้นแหละ เมื่อก่อนนั้น... เมื่อก่อนทะเลหากิน... ถ้าได้ปลา ต้องขายที่กระบี่ ได้เยอะ เรือใหญ่ เพราะว่าชายที่นี้ไม่หมด...(ไปขายที่) ทำน้ำลิกหัวพาน แต่ว่าหลังๆ ไปคลองจิหลาดนั้นแหละ แฉวๆ นั้น (กัลยา บุญสุข; 49-60)

...อยู่แต่ก่อนตั้งแต่เกิดนั้นมันเที่ยวอยู่ตามนี้แหละ ... เทียวมาหาปูหาปลาไปโห้ย แต่ก่อนหุงข้าวแล้วก็ชดตรงนี้พอ ไม่ต้องเอาเบ็ดไปตกตรงนั้น ตรงนี้หรงก ตัวโล 2 โล พอได้กินนะตรงนี้ น้ำไม่ใช่แห่งนะตรงนี้ แล้วลุงก็พอได้เลี้ยงดู... ใส่เกลือบ้าง ย่างบ้างพันนั้นแหละ ... อ่า...ทำปลาเค็ม ปลาแห้งผืนนี้ ก็พาขึ้นไปภูเก็ต กระบี่ ภูเก็ต ผืนนั้น...ปลาแรกนั้นมันถูกนะ ถูกจริงๆ เลย ป่านนี้ก็ปลาที่นี้ แต่ก่อนโลหนึ่ง 2 บาท ป่านนี้ 100 เหลือ ปลาเก่านะไซมัยี้ ที่ก่อนตัวใหญ่ๆ นั้น ฉีกหัวแล

ออกเป็นชิ้นเท่าๆ นี้ ใส่เกลือ มาใส่เกลือบ้าง ย่างบ้าง พาไปนึ่งแหละ บางทีก็พาขึ้นภูเกิด (สอิดระอุ; 11-107)

...เมื่อก่อนผมนี้ ... ก็ตอนนั้นผมได้แฟนแล้วก็ ผมก็สร้างเรือทำประมงอะไรแบบนี้ ... รับปลา เป็นเจ้าแก้อ้อปลา อะไรแบบนี้ชาวบ้านก็ออกมาปลามาขาย ผมก็รับช่วงนั้น ... ไปขายที่กระบี่ แบบว่าแต่ก่อนปลาอินทรีที่เค้าขาย แต่ก่อนอู้อยู่ มากเลย เยอะเลยนี่ วันๆ เป็น 100 ตัวนี่หะนะ ที่เค้าลากหะนะ ล่าง หนึ่ง เป็น 100 ตัวนี้ ไม่รู้กี่ 100 กิโล 3-4 โล 4-5 โล ...เป็นแบบเจ้าแก้อ้อรับส่ง ...มีลูกน้อง 9-10 ลำแบบนี้ มาส่งผมทั้งนั้นเลย วันต่อวันผมต้องวิ่งเข้ากระบี่ ต้องวิ่งเข้าไปส่ง ตอนกลางคืนแบบนี้ ชั่งปลาเสร็จแล้ว ชั่งปลาแล้วใส่น้ำแข็งอะไรต่ออะไร แล้วพอเสร็จแล้วก็วิ่งเข้ากระบี่ พอตอนเช้า ก็กลับมา กลับมารับ 8-9 โมงกลับมารับที่เกาะพีพีหล่าว แบบว่าต้องวิ่งทุกวันเลย เพราะว่าลูกน้องหลายลำหะนะ แบบว่าเราไม่แช่เย็นแล้วค้างคืนหะ ไปส่งทุกวันเลย ถ้าคิดถึงเมื่อก่อน ในชีวิตโอ้ยผู้ใหญ่ลำบากจริงๆ เลย ลำบากจริงๆ เลย ... ก็ตอนแรกอยู่กันไม่กี่คน ตอนแรกนั้นอยู่ประมาณ 4-5 ครั้ว พออยู่ๆ มา ที่ผมจำความได้ 30 ประมาณ 30 หลังคาเรือน ก็คนอยู่ไม่ถึง 100 คนหรอก ตอนนั้นก็ทำประมงกันมั่วหมดและ ตอนนั้นทำไซ ไปดักปลา... ตอนนั้นระเบิดปลาผมก็ยังจำได้นะ เมื่อก่อนนั้นบนเกาะพีพีมีคนข้างนอกเพ ของเราระเบิดกันข้างเขา คนที่บ้านผมใช้ระเบิดแบบนั้นแลไประเบิดปลาบอกที่ข้างๆ บังกะโลววิวพอยด์ ก็ที่สุดหาดทางด้านโน้น มันระเบิด มันดันไปขวางบั้งเดียว บั้งเดียวเรียบริยเลยนี้ ตัวนี้ฉีกหมดเลย จำไม่ได้เลย ...ทำปลาเค็มหะสมัยนั้น ก็เราส่งเราขายส่งทำปลาเค็มวันๆ หนึ่งผ่าปลาจนช้านาญเลยนี้ ผ่าปลา ใส่เกลือ ตากแดดจนช้านาญเลย ผ่าเร็วด้วยหล่าว...แต่ก่อนเราใส่เกลือทั้งนั้นเลยปลาที่พีพีๆ โอ้ย ไม่ต้องขายสดเลย เพราะว่ามันลำบากหะนะเรือ (มานพ กองข้าวเรียบ; 8-70)

ส่วนการทำประมงของชาวเลหมู่ที่ 8 เป็นการทำการประมงแบบเลี้ยงชีพแต่เพียงอย่างเดียวเท่านั้น เช่น การตกปลาใช้เบ็ด ดักไซ ดำน้ำดำกุ้ง ไม่มีการประกอบอาชีพอื่นเสริม เนื่องจากที่อยู่อาศัยและพื้นที่ครอบครองมีพื้นที่ที่จำกัดเพาะตั้งบ้านเรือเท่านั้น ...เค้ามีที่จำกัด แคว้นกว่าๆ เค้าก็ทำประมง...เราไม่มีการเกษตรกรรมเลย หรือการปศุสัตว์เลย อาหารที่ได้ก็จากหัตถ์ทะเลทั้งนั้นเลย ผักที่ได้ก็หากินข้างเคียงเท่านั้นเอง เพราะเราไม่มีสถานที่ที่จะปลูก สัมพันธ์ เคียงประพูกิจ (177-184) กล่าว ประกอบกับวิถีชีวิตดั้งเดิมของชาวเลจะรู้จักแต่วิธีการทำประมงเพียงอย่างเดียวดังที่อำหลีให้สัมภาษณ์ว่าชาวเลหรือยิปซี... ทำประมง ตกปลา ดำน้ำ ดำกุ้งชาย ... ก็อาชีพประมงก็ไม่ลืม แต่ว่า ทำรอบๆ นี้แหละ... ทำไรไม่ทำหรรอกก็ยิปซีจะทำเฉพาะประมง... (อำหลี ประมงกิจ; 9-13)

c) การค้าขาย

การค้าขายในเกาะพีพีเป็นอาชีพต่อเนื่องจากการทำอาชีพอื่นๆ เนื่องจากมีผลผลิตมากเพียงพอและเกินจากความต้องการของชุมชนในเกาะ พบการค้าขายทั้งภายในเกาะ ระหว่างชุมชนหมู่ 7 และชุมชนหมู่ที่ 8 เช่น อาหารพื้นเมือง ดั้งที่มะตียกตัวอย่าง

(หมู่ 8)... อ้อม เคยกไปลูก เคยไปเมื่อก่อนนั้น มะเคยทำขนมไปขาย ก็เดินไปตอนเช้าก็กลับ มามีดแล้วถึงมา มาที่มะอยู่นี้เดินกันไป เดินไปขายๆ 2-3 คน เพื่อนทำขนมไปขาย ค่าขนมอันละ 10 ต่างค์...ขนมกล้วย ขนมลา (มะตี และจิก คงรัก; 461-465)

นอกจากนี้ ชุมชนเกาะพีพี ยังมีการค้าขายกับชุมชนนอกเกาะ เช่น การค้าขายอาหารทะเล มะพร้าวเผา กับชุมชนภูเก็ต และกระบี่ (กัลยา บุญสุข; 49-60, มานพ กองข้าวเรียบ; 8-70, และเศรษฐพงษ์ บุญสพ; 19-33) ดังตัวอย่างการสัมภาษณ์ที่มานพ กองข้าวเรียบ (8-70) และเศรษฐพงษ์ บุญสพ (19-33) ตามลำดับ

...เมื่อก่อนผมนี้ ... ก็ตอนนั้นผมได้แฟนแล้วก็ ผมก็สร้างเรือทำประมงอะไรแบบนี้ ... รับปลา เป็นแก้วแก้อ้อปลา อะไรแบบนี้ชาวบ้านก็ออกมาปลามาขาย ผมก็รับช่วงนั้น ... ไปขายที่กระบี่ แบบว่าแต่ก่อนปลาอินทรีที่เค้าขาย...เป็นแบบแก้วแก้อ้อรับส่ง ... มีลูกน้อง 9-10 ลำแบบนี้ มาส่งผมทั้งนั้นเลย วันต่อวันนี่ผมต้องวิ่งเข้ากระบี่ ต้องวิ่งเข้าไปส่ง ตอนกลางคืนแบบนี้ ชั่งปลาเสร็จแล้ว ขึ้นปลาแล้วใส่น้ำแข็งอะไรต่ออะไร แล้วพอเสร็จแล้วก็วิ่งเข้ากระบี่ พอตอนเช้า ก็กลับมา กลับมารับ 8-9 โมงกลับมารับที่เกาะพีพีหล่าว แบบว่าต้องวิ่งทุกวันเลย เพราะว่าลูกน้องหลายลำหะนะ แบบว่าเราไม่แช่เย็นแล้วค้างคืนหะ ไปส่งทุกวันเลย (มานพ กองข้าวเรียบ; 8-47)

...ประมง แล้วก็ทำสวนมะพร้าว ...เอาไปขายที่กระบี่ ภูเก็ตบ้าง ก็เอาไปขายพร้อมกับเอาปลาไปส่ง (เศรษฐพงษ์ บุญสพ; 31-33)

3) ยุคการท่องเที่ยว

ดังที่สฤณีพงษ์ เกียวข้อง (25-33) ได้กล่าวแล้วข้างต้นว่าการท่องเที่ยวที่เกาะพีพีตอนเริ่มเข้ามาเมื่อกิจการท่าเหมืองแร่ลูแลฟรอมที่เกาะพีพีเริ่มลดลง ในระยะแรกเป็นการท่องเที่ยวแบบไปเข้า-เย็นกลับ โรงแรมพีพีคาบานาเป็นโรงแรมแห่งแรกบนเกาะพีพี ตั้งอยู่ที่บริเวณหมู่ที่ 7 ลักษณะเด่นของที่ตั้งของโรงแรมแห่งนี้ก็คือมีพื้นที่ติดต่อกับชายหาดทั้ง 2 ด้าน ในระยะแรกการค้าเนินกิจการโรงแรมเป็นลักษณะบังกะโลวมุงจาก ต่อมาจึงพัฒนาเป็นอาคารที่แข็งแรงและมีการขยายตัวของกิจการขึ้น อย่างไรก็ดี ความเจริญด้านการท่องเที่ยวเริ่มเข้ามามากขึ้นและจริงจังเมื่อเกาะพีพีประกาศเป็นเขตอุทยานแห่งชาตินพรัตน์

ธารา-หมู่เกาะพีพี ส่วนสือต ระอุ (148-206) ชาวบ้านดั้งเดิมของเกาะพีพีเสริมว่า ตั้งแต่นั้นมาชาวบ้านผู้ชายจึงเริ่มเปลี่ยนแปลงอาชีพจากการทำประมงมาเป็นการเดินเรือนำนักท่องเที่ยวไปเยือนสถานที่ต่างๆ หรือการนำนักท่องเที่ยวตกปลา ดำน้ำดูปะการัง ในแบบชาวประมงที่ชุมชนดั้งเดิมมีความถนัด (อำทลี ประมงกิจ; 28, เศรษฐพงษ์ บุญสพ; 99-100, มานพ กองข้าวเรียบ; 133-309) และผู้หญิงจึงเปลี่ยนเป็นอาชีพมาให้บริการด้านการท่องเที่ยว เช่น การประกอบอาหาร (ย่างปลา ชงกาแฟ ทอดปลา ท่องโก๋) เป็นต้น (มะดี และจิก คงรัก; 444-459) ดังตัวอย่างการสัมภาษณ์สือต ระอุ

(นักท่องเที่ยว) เยอะนิ ตอน 26-27 เมื่อตอนเค้าตั้งเขตอุทยานนั้นแหละ ท่องเที่ยวมากแล้ว ก็ตอนนั้น...สมัยก่อนไม่มีเรื่องอะไรเลย อยู่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้านที่ก่อนม่าย ไม่ใช่แก ๆ เค้าเรียกตั้งเดิม เค้าเรียนปะตีสน เกาะพีพีผู้ใหญ่นี่แหละนี่ถ้าคิดสมัยก่อน เรืออวนลาก เรืออวนดำเข้ามา เทียวมา จอดตรงนี้ เบอะไม่ใช่ยังพวยังไร ทอดถึงก็เอาสายหมอมมาพาดกับพร้าว แล้วก็ยานลงพั้นนั้นแหละ ได้หากิน...บ้านนี้ท่องเที่ยว คนต่างชาติมาก หลายชาติ ...ม่ายมันเพิ่งแหล่งเป็น นุ้ยเทอ ที่ก่อนมันใช่ไปกันทั้งเพ นี่ม่ายแล้วแหละมันมาสอน ถ้าแหล่งไม่เป็นก็ไม่ได้ทุกแล ต้องแหล่งรู้ราคา ตรงนั้นไปเท่านั้น ตรงนี้ไปเท่านั้น เอาจะไปก็ชั่วโมง พันหรือ จะไปตรงไหนก็แห่ง ...ที่ก่อนม่าย ที่ก่อน แลมันว่านิ ผมทุกคนแต่ก่อน ผมทุกคนก่อนเพื่อนเลยและ เกาะพีพีนี้วิ่งแข่ง น่องหวิด กับลุงนิ บ้าได้ กับนกวิดนิ เรือหนึ่ง 3 ลำ ของผมลำหนึ่ง คาบาน่า 5 ลำ ของไอไข่ลำ 3 หนึ่งทุกคน 5 บาท แต่ได้รายดีกว่าตอนนี่... ป่านี่ 80 นิคนึ่ง 80 บาทแล้วป่านี่ แต่ 80 น้ำมันก็แพงหงะ อาหารมันก็แพง ทุกสิ่ง หมด ที่ก่อนต้องแลที่ กล้วยนึ่ง หวีนึ่งผ่นนี้ 50 ตางค์ กล้วยน้ำว๊านะ หนวยเท่านี้ 50 ตางค์ บาทหนึ่ง ป่านี่ 25 ก็ยัง 30 ก็ยัง กล้วยน้ำว่า กล้วยหอมจันทร์ลูกเท่านี้ หวีนึ่ง 40-60 นั้น ก็นั้นแหละ เอ้ยมันลำบาก... เรืออันนี้แหละ เรือหัวโทงพั้นนี้แหละ แต่ลำเท่าที่ตี ทุกได้ 5 คน เครื่องหมาแดง สิบเตี่ยว น้ำมันี่ลอนหนึ่ง 5 ลิตรลูก 20 บาท 25 บาทสมัยนั้น มีคนเอามาขายสมัยนั้น ป่านี่เป็นสหกรณ์ก็ยัง ที่หลังคนตามบ้านก็เอามาขายกันหลายคน สหกรณ์ก็ขายไม่พอ เอาไม่ทัน (สือต ระอุ; 148-206)

4.2.1.2.3. เรือประจำถิ่น

เรือประจำถิ่นที่ได้รับจากเรื่องเล่าของเกาะพีพีซึ่งมีรูปร่างที่น่าสนใจ ได้แก่ เรือหัวโทง และเรือเชียง (ดูรูปที่ 4 และ 5 ตามลำดับ)

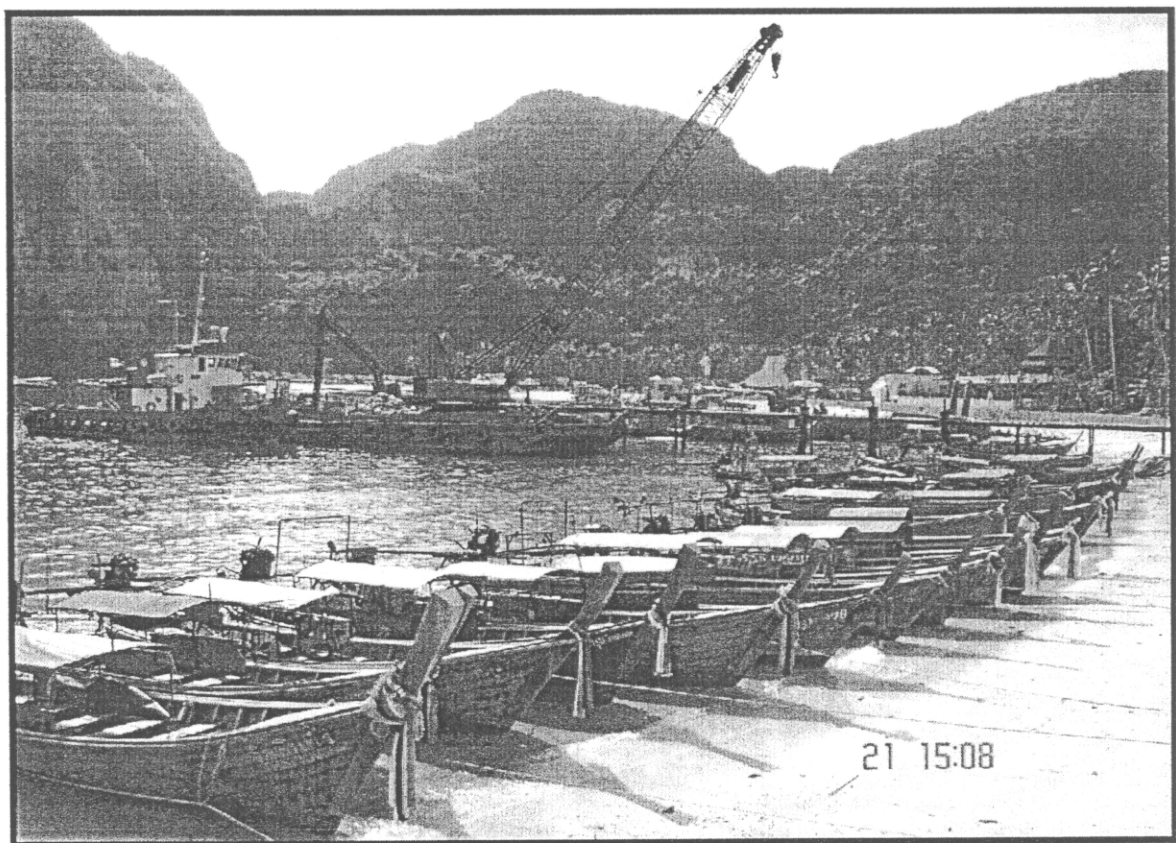
เรือหัวโทง เป็นชื่อเรือที่เรียกภาษาท้องถิ่นกันโดยทั่วไปของชาวเลประจำเกาะ ที่บุคคผลจากต่างถิ่นอาจเข้าใจและเรียกว่าเรือหางยาว เรือมีลักษณะหัวเรือสูงใหญ่ และติดเครื่องท้ายเรือ ส่วนเรือเชียง มีลักษณะท้องแบนมากกว่า และมีไม้พายไว้พาย แต่ลักษณะการพายแบบการว่ายน้ำท่ากรรเชียง คือวิดไปข้างหลัง จนเป็นที่มาของชื่อที่เรียกว่าเรือเชียง นั่งได้ประมาณ 1-4 คน นอกจากนี้ ยังมีการอ้างอิงเรือเชียงจากภาพเขียนโบราณที่พบได้ในถ้ำไวกิ้ง ดังตัวอย่างจากการสัมภาษณ์ดังนี้

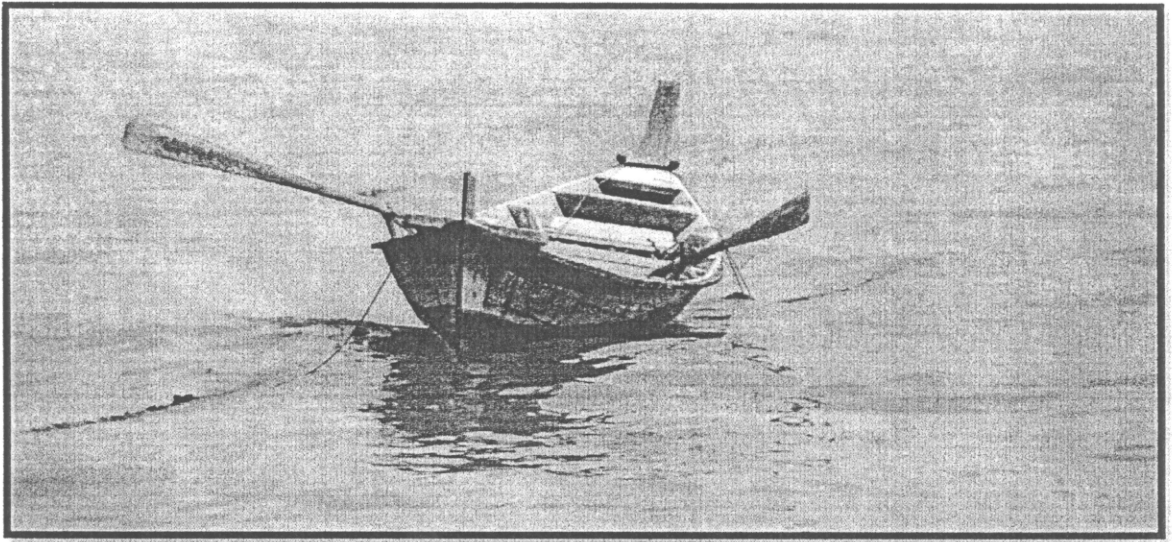
...ที่ว่าออกไปนั่น กระบี่นั่น... แต่ก่อนต้องใช้เรือเชียง... นู่นหงะนู่น ลำเล็กแต่เพื่อนนั่น...อ้อยยั้ง
แรกก่อนนั่นจะใช้แบบนี้แหละ (ทำท่าพายเรือเชียง) แล้วก็เชียงกันแบบนี้...(นั่งได้ครั้งละ) 2 คน
ใช้เบ็ด (จับปลา) (เจน ประมงกิจ; 27-42)

ในอดีตก่อนที่จะมีเครื่องยนต์ใช้ การเดินทางด้วยเรือเชียงไปถึงตัวเมืองจังหวัดกระบี่ใช้เวลา 2-3 วัน อาจ
มีการติดตั้งใบเรือเพื่อทำให้การเดินทางรวดเร็วยิ่งขึ้น ดังรายละเอียดดังนี้

...แบบนี้กรเชียง...เมื่อก่อนใช้เรือเชียงแบบนี้แหละ เมื่อก่อนไม่มีเครื่องยนต์ ใช้เรือเชียง แต่
ก่อนตอนที่ผมจำความได้ เรือเชียงกันทั้งนั้นแหละ ตอนที่สมัยก่อนเราใช้กัน 1 ส.ต. 5-10 ส.ต. ใน
ยุคผมหงะนะ...ต้องเรือกรเชียงแบบนี้ เรือเชียง 4 คน ถือท้ายคนหนึ่ง เชียงไปกระบี่นะจากเกาะ
ไผ่ เกาะด้ามขวานไป จับอ่าวพระนาง ไปถึงเข้าตัวเมืองกระบี่นั่น บางที 2-3 วันกว่าจะถึง ถ้ามีลม
ปัดต้องบังเกาะแล้วหงะ บางทีเรามีใบด้วยในเรือ ถ้ามีลมปัดเราวิ่งไป เอ้อช่วยทุ่นแรงไป...คนใน
เกาะเค้ารู้เลยแหละ เค้ารู้ลม... เค้าดู พอดูได้อะไร เค้าดูดินฟ้าอากาศแล้ว ปกติไม่ปกติ เค้ารู้ว่าลม
จะมา ดูก่อนเมฆอะไรอย่างนี้... (มานพ กองข้าวเรียบ; 330-347)

รูป 4 แสดงรูปเรือหัวโพงที่จอดเรียงรายพร้อมสำหรับนักท่องเที่ยวบริเวณท่าเรือ หมู่ 7 เกาะพีพีดอน

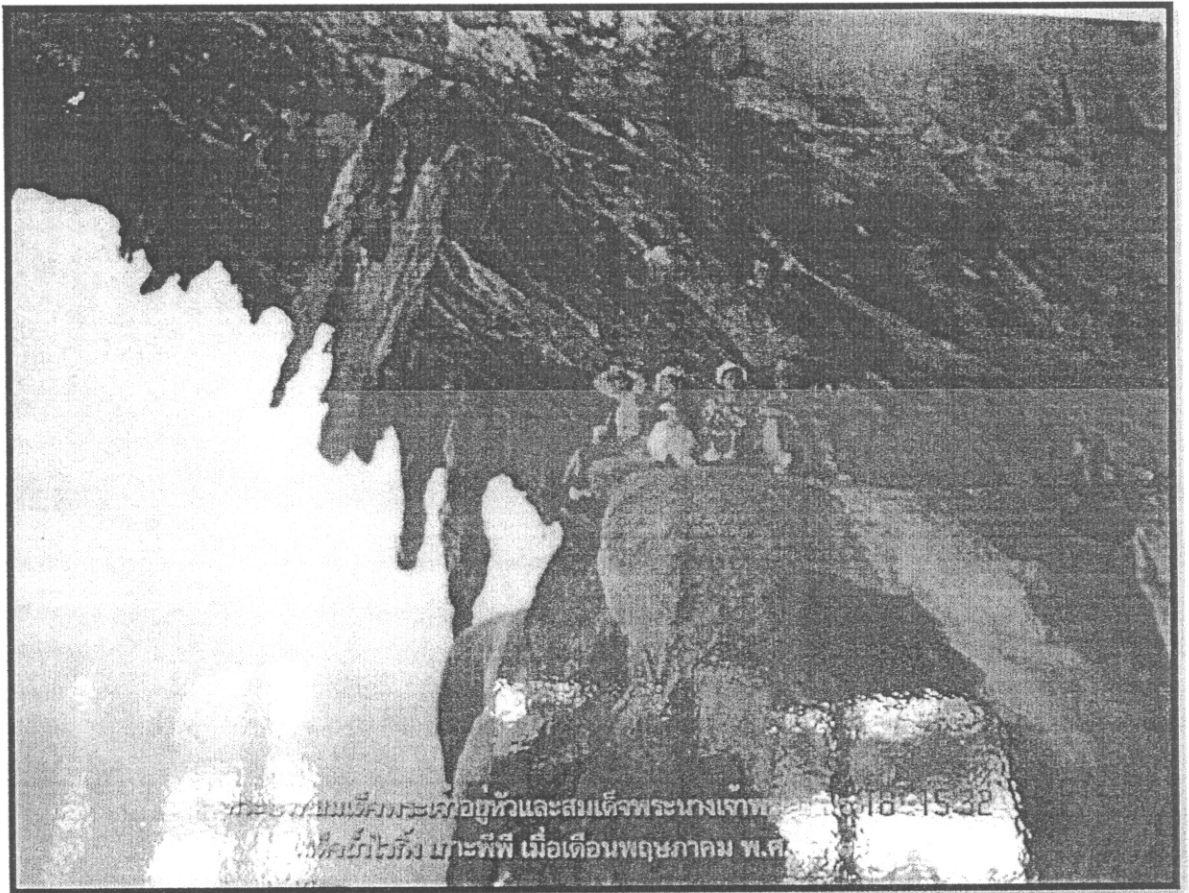
รูป 5 แสดงรูปเรือเชียงที่บันทึกภาพได้บริเวณแหลมตรง หมู่ 8 บ้านไทยใหม่

4.2.1.2.4. การเสด็จประพาสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลองค์ปัจจุบัน และราชวงศ์ เคยเสด็จประพาสเกาะพีพีครั้งหนึ่งเมื่อ พฤษภาคม 2516 (ดูรูปที่ 6) ด้วยเรือรบของทหารเรือ ในครั้งนั้นทรงเสด็จเยือนเกาะพีพีดอน และเกาะพีพีเล เพื่อการเยี่ยมเยียนราษฎรและแจกผ้าห่มให้กับราษฎร มีการตกแต่งที่ประทับกันอย่างงดงาม (ดูรูปที่ 7) และถวายของท้องถิ่นแก่พระองค์ (ดูรูปที่ 8) เช่น การถวายรังนก ดังตัวอย่างการสัมภาษณ์ดังนี้

...ตอนในหลวงเสด็จนั้น ผู้ใหญ่ได้แฟนแล้วนะ ตอนนั้นอายุ 10 กว่าปีแล้ว ได้แฟนอายุ 10 กว่าปีแล้ว ยังไม่เลือกทหารเลย ... ในหลวงเสด็จจัดทำโรงปรมที่ต้นไทรใหญ่ นั่นแล... ต้นไทรใหญ่ นั่นแล ทำพิธีตรงนั้นทางเดินเลย...แบบว่านับถือ... ไช้ ต้นไทรแก่นับถือ ของโบราณ โบราณ ที่เค้าทำพิธี ... เค้ามากันทั้งครอบครัวเลย ทั้งหมดเลย คือว่าเห็นด้วยตาจะๆ เลย อยู่มาอยู่เป็นชั่วโมงหงะ มาอยู่ข้างบนนี้... ค้างคืนแก่ประทับอยู่ที่เรือรบ เรือรบมาจอดอยู่ที่หน้าไวกิ่งเลย แก่ประทับในเรือ แก่ไม่ได้ เข้ามาฝั่ง ตอนนั้นมาอยู่เป็นชั่วโมง เลยนะมาเยี่ยมลูกบ้าน เป็นชั่วโมงเลย มาเยี่ยมมาแจกผ้า สุนัข มาแจกผ้าห่มคนแก่ๆ ... ที่ในหลวงเสด็จมาที่โรงเรียน ที่ในหลวงเสด็จนั้นพ่อตามผมเป็นผู้ใหญ่บ้าน ... กำนันสิน...แลถวายรังนกนางแอ่นกับในหลวง ตอนนั้นที่มีรูปถ่าย ... ที่ถวายรังนกนางแอ่นนั้นกำนันสิน ... กำนันสินเค้าเสียชีวิตไปแล้ว เค้าเจ้าของที่ดินคาบาน่า... พ่อคุณสมศักดิ์ กิตติธรรกุล แก่ก็เสียชีวิตไปหลายปีแล้ว นั้นแลแกถวายรังนกนางแอ่น แก่พาพวกเราไปทำความสะอาด ในถ้ำไวกิ่งนั้น เก็บไม้หมดเลย ไม้ที่ว่าเค้าทำแคชิ่งรังนกนางแอ่น ทำที่ป็นนั้นแล เก็บกันไ้อัย แล้วทำความสะอาด แล้วเอาดินทรายขาว เอามาทำทางเดิน... ดบแต่งหงะนะ

ให้มันดูสวยงาม แล้วข้างๆ ผันงาแน่นเอา สีฝุ่นสีเขียว สีเหลือง สีอะไร มาปะ มาสาดเข้าไปให้มัน สีสันมันขึ้น ... ก็รูปถ่ายของเก่าๆ ไม่มีเลย ... ไม่รู้ไปไหนแล้ว ไม่ได้ตามดู ... รู้สึกว่าอยู่ตั้ง 2 คินหะนะ อยู่ในเรือ... แจกของแล้วตอนค่ำก็นอนในเรือ ก็มาเยี่ยมเยียนชาวบ้าน... ตอนนั้น ตรง นี้เป็นสะพานไม้อยู่ ตรงนี้แหละที่ทำเรือเก่านี ผมจำได้แถมเดินทางริมหาดเลย แคมเดินไปนั่นเดินไป ที่โรงประมงหะ แคมเดินริมหาด เพราะเมื่อก่อนโอยหาดสวยมาก ชาวบู้บเลยแหละ เรือก็ไม่มี... ก็ เหมือนว่าตรงนั้นเป็นที่ร่มที่สุดให้ท่านประทับ... ก็มีอยู่ใกล้ๆ ประมาณ 4-5 ครอบครว้ได้ ก็ ประทับตรงนั้นก็ห้ามบ้าน รืออก ย้ายออกหะ ...มันไม่สวยงามต้องรื้อบ้าน หลังหนึ่งช่วยกันห้าม กัน เคลื่อนที่ ไปอยู่ตรงอื่น...(มานพ ทองข้าวเรียว; 389-441)

รูป 6 แสดงหลักฐานการเสด็จประพาสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบัน

นอกจากนี้ เมื่อครั้งพระองค์เสด็จเยือนที่เกาะพีพีเล ถ้าไวกิ้ง พระองค์ได้พระราชทานนามเสียใหม่ว่าถ้า พญานาค เนื่องจากลักษณะของหินที่เป็นที่เคารพบูชาของคนเก็บรังนกภายในถ้ำมีลักษณะคล้ายหัว พญานาค ดังตัวอย่างการสัมภาษณ์ดังนี้

...มีอยู่ครั้งหนึ่งก็ มีพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวก็เสด็จที่กระบี่ มาที่วัดมาอะไร ตอนนั้นยังเป็น
 ธรรมชาติมาก ก็จังหวัดก็ให้เสด็จไปที่พีพี สิ่งไหนหลวงฝากเอาไว้ ก็คือเสด็จไปที่ถ้ำไวกิ้ง ถ้ำ
 ไวกิ้งก็มีรังนกนะฮะ ในถ้ำรังนกนี้จะมีหินที่ว่าเช่นไต้หวันอันนี้หะ มีรูปเหมือนกับหัว
 พญานาค อยู่ในถ้ำในหลวงจึง พระราชทานนามถ้ำไวกิ้งว่า เป็นถ้ำพญานาค นี่ๆ คืออีกชื่อหนึ่งว่า
 ถ้ำพญานาค... ครบ แล้วเมื่อปี ในครั้งนั้นที่มาเนี่ยะพ่อตามผมเลย ก็จัดรังนกชั้นดีถวาย ให้ในหลวง
 ...(สฤณีพงษ์ เกียวข้อง; 166-178)

รูป 7 แสดงการตกแต่งที่ประทับใจ ณ ถ้ำไวกิ้ง หรือถ้ำพญานาค

รูป 8 แสดงการถวายรังนกโดยกำนันชิน กิตติธรรกุล กำนันตำบลอ่าวนาง ณ เกาะพีพีตอน

4.2.1.2.5. ชาวเล

ชาวเล ที่อาศัยอยู่ที่ หมู่ 8 บ้านไทยใหม่ แหลมตรง มีภูมิหลังที่แตกต่างจากชาวเกาะที่อาศัยที่ หมู่ 7 บ้านพีพีตอน คือ ชาวบ้านหมู่ 7 ส่วนใหญ่เป็นชาวมุสลิม ที่ย้ายถิ่นฐานมาจากเกาะยาว และส่วนน้อยเป็นชาวจีน ชาวไทย-พุทธ มาจากที่อื่นๆ เช่น จังหวัดสตูล เพื่อมาประกอบอาชีพเก็บรังนกในระยะแรก (มานพ กองข้าวเรียบ; 365-387) นอกจากนี้ชาวเลที่หมู่ 8 ยังแตกต่างจากชาวมอร์แกน ซึ่งเป็นชาวเลอีกรุ่นหนึ่ง ที่ประกอบอาชีพประมงเช่นกันแต่มีอาศัยอยู่บนเรือ หรือในทะเลนั่นเอง

ชาวเลที่หมู่ 8 เป็นชาวเลที่เร่ร่อนมาจากเกาะแก่งต่างๆ ทั้งในประเทศ และนอกประเทศไทย เช่น ประเทศพม่า ประเทศมาเลเซีย และประเทศอินโดนีเซีย ชาวเลมีภาษาท้องถิ่นเป็นของตนเอง คล้ายๆ ภาษาบารฮาร์ซาร์ ของอินโดนีเซีย ไม่มีศาสนา นับถือจิตวิญญาณ มีทักษะในการประกอบอาชีพประมงสูง เช่น การประมงหาลาปลาวรีแวนเกาะยุง เกาะไผ่ และมีบ้านเรือนที่อาศัยอยู่บนบก ประเพณีของชาวเล ได้แก่ ประเพณีกราบไหว้บรรพบุรุษ และประเพณีลอยเรือ ในช่วงเดือน 6 และเดือน 11 ตามลำดับ (สัมพันธ์ เคียงประพูกิจ และเพื่อนบ้านชาวเล; 19-169; เจน ประมงกิจ และเพื่อนบ้านชาวเล; 27-84) ดังตัวอย่างบทสัมภาษณ์ดังนี้

...ประมาณ 200 ปี...เราจะมีภาษาท้องถิ่น...ภาษาชาวเล...(ชาวเล) ก็มีหลายจังหวัด เค้เล่าให้ฟัง มีมาทั้งจากมาเลเซีย จากอินโดนีเซีย จากพม่า และจากประเทศไทย ...ลักษณะของเราที่อยู่ดั้งเดิมจะไม่มีศาสนา แต่นับถือจิตวิญญาณ... ก็จะมีประเพณีสำหรับการกราบไหว้บรรพบุรุษ แล้วประเพณีการลอยเรือก็คล้ายๆ ประเพณีลอยกระทงของพวกเราแหละนะ ...จะเป็นเดือน 6 กับเดือน 11 ...เป็นประเพณีที่เคารพเกี่ยวกับทะเล แล้วก็ ประเพณีการกราบไหว้วิญญาณบรรพบุรุษจะเป็นเดือน 4 เดือน 5 เพราะว่าเวลาเราเสียชีวิตเราฝัง ... รุ้่น้อยุ่บนบกแล้ว ที่ว่าอยู่บนเรือก็พวกมอร์แกนแล พวกเราก็อยู่ในบ้าน...มันก็มี 2 กลุ่มนะ มีกลุ่มบนบก แล้วก็อยู่บนน้ำ บ้านเราไม่มี กลุ่มมอร์แกนเค้อยู่บนน้ำไม่ใช่เธอ พวกเราก็เป็นชาวเล อยู่บนบก แต่หากินในน้ำ ได้ปูได้ปลา...ไปตกปลาที่เกาะไผ่ ก็ไปอยู่ 2 วัน ตกปลาแล้วก็เอามาขาย แต่ก่อนไม่มีเรือหาง ใช้เรือเชียงเลย ... ก็ได้ กิโล 2-3 บาท ได้ 10 กิโล ก็ดีใจตายแล้ว ตอนนั้น... (สัมพันธ์ เคียงประพุกิจ และเพื่อนบ้านชาวเล; 20-150)

ปัจจุบันชาวเลเปลี่ยนมานับถือศาสนาพุทธ และคริสต์ และใช้ทักษะด้านการประมงที่พวกเขาถนัดมาประกอบอาชีพเกี่ยวกับธุรกิจการท่องเที่ยว เช่น การนำนักท่องเที่ยวไปท่องเที่ยวยังสถานที่ต่างๆ และอาชีพอื่นๆ ที่สามารถทำได้ เช่น พนักงานโรงแรม การค้าขายของแก่นักท่องเที่ยว (มานพ กองข้าวเรียบ; 365-379) ส่วนการทำประมงจะทำเมื่อมีเวลาว่าง หรือเมื่อไม่มีมรสุม ชาวเลยังคงมีวิถีชีวิตที่สัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมและธรรมชาติรอบตัว เช่น การรับประทานอาหารทะเลที่มีการปรุงแต่งแบบง่าย ๆ เวลาว่างก็มีการรวมกลุ่มกันในเครือญาติช่วยกันหาผมนั่น

ชาวเลที่หมู่ 8 มีหลงเหลือประมาณ 36 ครัวเรือน หรือ 137 คน และได้รับพระราชทานนามสกุล เพื่อการมีบัตรประชาชน และเป็นหลักฐานในการติดต่อกับราชการต่างๆ เช่น การเข้าโรงเรียนของลูกหลาน หลักฐานการมีที่ดินทำกิน ตัวอย่างนามสกุลที่ได้รับพระราชทาน ได้แก่ ประมงกิจ ทะเลเล็ก ช้างน้ำ ชวน้ำ ทะเลเล็ก จึงเป็นที่มาของการเรียกตนเองใหม่ว่า ชาวไทยใหม่ (มะตี คงรัก; 467-498; สัมพันธ์ เคียงประพุกิจ; 20-169; เจน ประมงกิจ; 27-84; อ่าหลี ประมงกิจ; 7-13) ดังตัวอย่างบทสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...แต่ที่เราพุทธ... แล้วก็พอหลังสิ้นามิ ก็มีศาสนาคริสต์เข้ามา ตอนนั้นก็มื้ทั้ง 3 ศาสนา ...ก็ แต่ว่ามุสลิมตรงจุดนี้ไม่มีนะอะ (ตอนนี้ชุมชนเค้ก็ยังหาปลา และทำการท่องเที่ยวไปด้วย)...ก็มื้ทั้งตกปลา และวางไซ วางไซก็เป็นวางไซใหญ่ๆ วางใกล้ทะเล พอถึงเวลาก็ไปดูว่ามีปลาหรือไม่ ก็ไปดูถ้ามีมากพอ ก็เป็นลักษณะที่ว่าเอาแห หรืออวนไปล้อม แต่ถ้ามันมีมากขึ้นก็เป็นลักษณะที่ยกขึ้นมา แล้วก็เทใส่...แต่เดิมเค้ก็อยู่ในลักษณะที่ว่า ดั้งเดิมจริงๆ เค้อยู่กับทะเล แล้วภายหลังก็ต่อมาก็มีกิจกรรม แล้วก็เค้ก็พระราชทานนามสกุล ก็เลยเค้ก็มาอยู่เพื่อที่จะมีบัตรประชาชน...เค้ก็มีประมงกิจ ทะเลเล็ก ชวน้ำ ช้างน้ำ...ชาวเล แต่เดิม ตอนนี่เค้เรียกตัวเองว่าชาวไทยใหม่...พอหน้ามรสุมเราก็จะทำเกี่ยวกับการท่องเที่ยว พอหลังหน้ามรสุม ทะเลสงบ เราก็จะทำเกี่ยวกับการประมง...(สัมพันธ์ เคียงประพุกิจ; 54-155)

4.3. การอภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลการวิจัยในส่วนนี้เป็นการอภิปรายผลการวิจัยเรื่องเล่าหมู่เกาะพีพีที่รวบรวมได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกจากกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 11 ตัวอย่าง ที่ใช้การสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างด้วยกัน 3 วิธีตามความเหมาะสมของสถานการณ์คือ การสุ่มตัวอย่างแบบมีวัตถุประสงค์ (Purposive Sampling) การสุ่มแบบลูกโซ่ (Snowball Sampling) และการสุ่มแบบวิธีตามความสะดวก (Available Sampling)

การอภิปรายผลในส่วนนี้ จะนำผลการวิจัยมาอภิปรายผลกับเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นวิธีการหนึ่งที่ช่วยในการการตรวจสอบความถูกต้อง (Validity) และความครอบคลุมของเรื่องเล่าที่รวบรวมได้ หรือที่เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) นั้นเอง

4.3.1. เรื่องเล่าเกาะพีพี

การสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างดังกล่าวข้างต้นได้รายละเอียดในเนื้อหาของเรื่องเล่าเกาะพีพีตอนเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้น เรื่องเล่าที่จะอภิปรายดังต่อไปนี้หมายถึงเรื่องเล่าของเกาะพีพีตอนเพียงอย่างเดียว ซึ่งในการพัฒนาไปสู่การจัดทำเป็นคู่มือการท่องเที่ยวด้วยตนเองนั้น ในงานวิจัยชิ้นนี้ได้พิจารณาจากหัวข้อที่มีศักยภาพในการสื่อความหมายตามหลักเกณฑ์ของสารรัฐ ประไพ (2542, อ้างใน วิภาดา ผิวสวัสดิ์, 2545) และ Ham (1992) อันได้แก่ ความหลากหลาย ความเป็นไปได้ (ลักษณะเด่น) การเข้าถึง และผลกระทบ ดังจะอธิบายได้ดังนี้

4.3.1.1. เกาะพีพี ชื่อเกาะนี้มีตำนาน

จากการสัมภาษณ์ นางมะดี คงรัก ผู้ทราบเรื่องเล่าที่มาของชื่อเกาะพีพี ประกอบกับการทบทวนวรรณกรรมเพิ่มเติมทำให้ทราบว่าเรื่องเล่าชื่อเกาะพีพีมีด้วยกัน 4 เรื่อง ในทุกๆ เรื่องล้วนสื่อความหมายที่มาของชื่อเกาะได้อย่างน่าสนใจ

ที่มาของชื่อเกาะพีพีเรื่องแรกที่คาดว่าเป็นที่รู้จักกันบ้างแล้วโดยทั่วไป (สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล, 2545; การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2006) เนื่องจากมีการอ้างอิงจากแหล่งข้อมูลอื่นๆ แล้วกล่าวว่า ชาวเลที่อาศัยอยู่บนเกาะพีพี ตั้งชื่อตามภาษามาลายู ในที่นี้ภาษาชาวเลและภาษามาลายูคือภาษาสกุลเดียวกัน และชอบตั้งชื่อสิ่งที่พบเห็นไปเรื่อย เกณฑ์ในการตั้งชื่อโดยอาศัยเกณฑ์เอกลักษณ์ของท้องถิ่น เช่น ต้นไม้ในกรณีนี้ (ประทุม ชุ่มเพ็งพันธุ์, 2548) ชาวเลเรียกเกาะนี้มาตั้งแต่เดิมว่า ปูเลาปีอาบี (PaLau Bee Aw Bee) ปูเลา แปลว่าเกาะ ปีอาบี เป็นชื่อต้นไม้ทะเลชนิดหนึ่ง ข้อมูลแหล่งหนึ่งกล่าวว่าคือต้นแสม และโกงกาง (แต่นักเดินทาง, 2547; การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2006) อีกแหล่งหนึ่งกล่าวว่า คือต้น

ตะบูนขาว ชอบขึ้นในบริเวณริมน้ำเค็ม ซึ่งขึ้นอยู่มากมายที่เกาะนี้สมัยก่อน และชาวเลใช้ทำเป็นเชื้อเพลิง (นพดล กรุดนาค, 2541, หน้า 52) หลังจากนั้นคำว่า *ป๊อปปี้* ได้เพี้ยนมาเป็น *ป๊ปปี้* และ *พีพี* (Phi Phi) ในที่สุด

อีกสองเรื่องเล่าเกี่ยวกับที่มาของชื่อเกาะพีพีที่ได้รับทราบจากงานวิจัยชิ้นนี้ มีความเกี่ยวข้องกับตำนานที่สืบเนื่องมาจากตำนานอ่าวพระนาง ซึ่งเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่หนึ่งในจังหวัดกระบี่เช่นเดียวกับเกาะพีพีตอน กล่าวว่ามีพญานาคผู้หนึ่งชื่อตุนาง หรือตุงกริ (อ่าวนาง) และพญานาคผู้พี่ชื่อตุนาค (เกาะพีพีตอน) ตุนางมีความงามเป็นอย่างยิ่งและมีชื่อเสียงเลื่องลือเป็นอย่างมากที่ทำให้หนุ่มๆ หลงใหล อยากแต่งงานกับนาง ครั้นเมื่อพญานาคหนุ่มผู้โชคร้ายที่ตุนางตกลงจะแต่งงานด้วยจะมาขอแต่งงาน กลับมาไม่ถึงสถานที่แต่งงานเนื่องจากโดนตุโดใหม่⁸ ผู้ซึ่งมีอิทธิฤทธิ์วาทศาสตร์ที่หักทลายจนกลายเป็นหิน และมาขอนางแต่งงานไม่ได้ ทำให้ตุนางต้องตรอมใจตาย รวมถึงตุนาคผู้เป็นพี่ชายก็พลอยเสียใจตามน้องสาวไปด้วย (มะติ คงรัก; 123-148) อย่างไรก็ตาม จากการทำทวนวรรณกรรมเพิ่มเติมเพื่อลดความคลาดเคลื่อนของเรื่องเล่าที่มาของชื่อเกาะพีพีดังกล่าวข้างต้น พบว่า มีความไม่ตรงกันกับเรื่องเล่าที่สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (2545) ได้รวบรวมไว้ก่อนแล้วเกี่ยวกับ ชื่อตัวละครจากพญานาคที่มะติเล่า เปลี่ยนเป็น เทพธิดาอ่าวนาง และเทพยดาเกาะพีพี ชายผู้ที่จะมาแต่งงานด้วยเป็นเทพยดาจากเกาะพญานาคแทน รวมถึงการนำเรื่องราวตำนานอ่าวนาง 2 ตำนาน มาเล่าปะปนกันในเรื่องเล่าเกาะพีพีนี้ กล่าวคือ ในเรื่องเล่าที่นางมะติเล่าตัวละครไม่ควรจะตายจากการที่ตุโดใหม่หัก แต่เป็นการตายเนื่องจากการสู้รบของบรรดาหนุ่มๆ เพื่อแย่งชิงเทพธิดาอ่าวนาง ทำให้เทพธิดาอ่าวนาง และเทพยดาเกาะพีพีตรอมใจในการตายในเหตุการณ์การสูญเสียผู้อันเป็นที่รักในที่สุด

อีกเรื่องเล่าหนึ่งของชื่อเกาะพีพี มีที่มาจากสืบเนื่องจากรื่องเล่าข้างต้น กล่าวไว้ว่า “เกาะพีพี” เป็นเกาะผู้พี่ของตุนาง หรืออีกนัยหนึ่งของชื่อหมายถึง ว่าในบริเวณนี้เกาะพีพีเป็นเกาะที่ห่างจากฝั่งออกมาชาวเรือได้ใช้เป็นจุดพักพิงหลบพายุในคราวประสมมรสุม และเป็นเกาะที่ใหญ่ที่สุดในบรรดา 5 เกาะอื่นๆ ที่ล้อมรอบเกาะพีพีตอน เปรียบเสมือนเป็นเกาะคนที่ห้วบปีของเกาะอื่นๆ เกาะป๊ปปี้ แล้วเพี้ยนมาเป็นเกาะพีพี ต่อมาจึงเพี้ยนมาเป็นเกาะพีพีในปัจจุบัน เกาะพีพี หรือ เกาะพี จึงหมายถึงเกาะที่ใหญ่กว่าเกาะอื่นๆ นั้นเอง

เรื่องเล่าเรื่องสุดท้ายมีความสัมพันธ์กับชื่อหมู่บ้าน ของหมู่ที่ 7 ที่เดิมเรียกว่าบ้านเกาะพีพี และชาวบ้านดั้งเดิมเรียกแบ่งย่อยว่า บ้านอ่าวตันไทร และบ้านเกาะดอน ทั้งนี้ เกาะพีพีอีกความหมายหนึ่งในภาษาชาวบ้าน อาจมีความหมายรวมถึงอีก 5 เกาะที่ล้อมรอบเกาะพีพีด้วยและเกิดความสับสน เพื่อให้ชื่อเกาะมีลักษณะเฉพาะเจาะจงมากขึ้น และแตกต่างจากเกาะอื่นๆ เช่น เกาะพีพีเล เป็นต้น จึงเรียกว่าเกาะพีพีที่

⁸ ตุโดใหม่ ในภาษาชาวเลอุรักลาไวย หมายถึง หมอผู้มีอำนาจศักดิ์สิทธิ์สามารถติดต่อกับภูติผีที่ชาวอุรักลาไวยมีความเชื่อได้ และรวมถึงเป็นหมอที่รักษาอาการเจ็บป่วยของชาวเลแทนหมอแผนปัจจุบัน (ปิยาภรณ์ มัดตะจิตร์, 2533; โลกสลัปสี, 2537)

มีขนาดใหญ่ที่สุดว่า เกาะพีพีตอน

ทั้งนี้ เรื่องเล่าทั้ง 4 เรื่องข้างต้นมีสอดคล้องกับที่ ประทุม ชุ่มเพ็งพันธ์ุ (2548) กล่าวว่า แนวคิดการตั้งชื่อ บ้านเมืองนั้น มีการตั้งตามภูมิภาค เช่น ปักซ์ใต้ หรือตั้งชื่อตามลักษณะของภูมิศาสตร์ เช่น ปากใต้ หมายถึงปากอ่าว หรือทะเลทิศใต้ รวมถึงการตั้งชื่อเกาะพีพี ในกรณีนี้พบว่า มีความเกี่ยวเนื่องกับภาษา ด้วย กล่าวคือ ภาษาที่ใช้ในภาคใต้ แบ่งเป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ ภาษามลายู และภาษาไทย กล่าวคือ ภาษามลายู และภาษาไทยมีลักษณะคล้ายกันคือ มีคำพยางค์เดียว และมีความหมายชัดเจน ต่อมา มีภาษาบาลีสันสกฤตจากอินเดีย ภาษาเขมร ภาษาชวาเข้ามาปะปน

เรื่องเล่า 3 เรื่องแรกในการตั้งชื่อเกาะดังกล่าวข้างต้นมีความเชื่อมโยงกับข้อสังเกตว่าใครเป็นผู้ที่มาอยู่ ก่อนที่เกาะพีพีตอน รวมถึงการแสดงถึงหลักฐานความสัมพันธ์ของมนุษย์โบราณก่อนประวัติศาสตร์ว่ามีการอพยพการเดินทางอย่างไร (ประทุม ชุ่มเพ็งพันธ์ุ, 2548) เนื่องจากมีการรายงานชิ้นที่นำเสนอการเข้ามาอยู่ที่เกาะพีพีของชาวเกาะพีพีหมู่ที่ 7 (อภิสิทธิ์ บัวหนักดี, 2535) แต่ละเลยการนำเสนอของชาวเลหมู่ที่ 8 ผลการวิเคราะห์ดังกล่าวมีความสำคัญต่อการเรียงลำดับเหตุการณ์การประกอบอาชีพในอดีตของชาวเกาะพีพี ซึ่งมีความสัมพันธ์กับหัวข้อในการสื่อความหมายสองหัวข้อในงานวิจัยชิ้นนี้ คือ ชาวเลคือชาวไทยใหม่ และแหล่งทำมาหากินก่อนจะมาเป็นแหล่งท่องเที่ยวระดับโลก

4.3.1.2. แหล่งทำมาหากินก่อนจะมาเป็นแหล่งท่องเที่ยวระดับโลก

จากผลการศึกษางานวิจัยชิ้นนี้พบว่า เกาะพีพีตอนเป็นหนึ่งในแหล่งทรัพยากรอันสำคัญและหลากหลาย แก่ชุมชนดั้งเดิมตั้งที่ สฤษฎ์พงษ์ เกียวข้อง (25-37) ได้กล่าวว่าในอดีตที่เกาะพีพีมีการทำเหมืองแร่ วุลแฟรม⁹ แต่เนื่องจากปริมาณของแร่มีจำนวนไม่มากนัก กิจการดังกล่าวจึงยกเลิกไป แล้วจึงเข้าสู่ยุค การทำรงนก

กำนันชั้น กิตติธรรุส ผู้ซึ่งเป็นกำนันในตำบลอ่าวนางและเป็นพ่อตาของนายสฤษฎ์พงษ์ เกียวข้อง หนึ่งในผู้ ที่ให้สัมภาษณ์ในงานวิจัยชิ้นนี้อธิบายว่า ตามบทบาทหน้าที่ของกำนันชั้น ที่ต้องดูแลพื้นที่ครอบคลุมเกาะ พีพีตอนด้วยในขณะนั้น เล็งเห็นเส้นทางของการพัฒนาพื้นที่ไปสู่การขอทำสัมปทานรงนกที่ดำไวกิ่ง เกาะพี พีเล และกิจการที่พักแก่นักท่องเที่ยว ซึ่งก็คือ โรงแรมพีพีไอส์แลนด์ คาบานา ในปัจจุบัน

⁹ วุลแฟรม (Wolfram) มักจะพบอยู่ในแหล่งเดียวกันกับดีบุก สามารถนำไปใช้ประโยชน์เกี่ยวกับอุตสาหกรรมหนัก ใช้ผสมกับเหล็กเพื่อทำเหล็กกล้า ใช้ทำเครื่องมือทนความร้อนได้สูง ใช้ทำยุทธปัจจัย ผสมกับธาตุคาร์บอน เป็น สารประกอบที่มีความแข็งแรงเป็นพิเศษ ใช้ทำเครื่องมือเจาะหิน ใช้ทำไส้หลอดไฟฟ้า หลอดวิทยุ ฯลฯ สารเคมีของโลหะ วุลแฟรมยังใช้ย้อมผ้า หมึก สี แก้ว ใช้ในเครื่องเอกซเรย์และโทรทัศน์ (ประทุม ชุ่มเพ็งพันธ์ุ, 2548)

ในระยะแรก การท่องเที่ยวแบบไปเช้า-เย็นกลับ ต่อมาเริ่มการก่อสร้างโรงแรมพีพีไอส์แลนด์ คาบาน่า เป็นโรงแรมแห่งแรกบนเกาะพีพี ตั้งอยู่ที่บริเวณหมู่ที่ 7 ทำเป็นบังกะโลวมุงจากแบบง่าย ๆ เพื่อต้องการให้นักท่องเที่ยวได้มีโอกาสได้เที่ยวในระยะเวลานานขึ้น ลักษณะเด่นของที่ตั้งของโรงแรมแห่งนี้ก็คือมีพื้นที่ติดต่อกับชายหาดทั้ง 2 ด้าน ต่อมาจึงพัฒนาเป็นอาคารที่แข็งแรงและมีการขยายตัวของกิจการขึ้น ในช่วงระยะเวลาเดียวกันนั้นเองของการทำสัมปทานรังนก ซึ่งคาดว่าเป็นประเภทนกนางแอ่นกินรัง (*Aerodramus fuciphaga*) (นพดล กรุดนาค, 2541); (นพดล จันระวัง, 2545) ได้ดึงดูดให้ผู้คนจากที่ต่างๆ เข้ามาอาศัยอยู่ที่เกาะพีพีตอนเพิ่มขึ้นโดยเฉพาะคนจากเกาะยาว (มะดี และจิก คงรัก; 3-108; ฮาติม; 229-248) อย่างไรก็ดี จากการรายงานของ อภินันท์ บัวหัทธิตี (2535) กล่าวว่า ชาวเลจากสตูลหรือตะรุเตาเป็นพวกแรกที่เดินทางมาเก็บรังนกในบริเวณเกาะพีพีเล และสร้างที่อยู่อาศัยบริเวณหมู่ 7 เกาะพีพีตอนในเฉพาะช่วงฤดูเก็บรังนก และ 70 ปีที่ผ่านมาได้ดึงดูดให้คนจากเกาะยาวเข้ามาเก็บรังนกเช่นกัน หลังจากนั้นชาวเลดั้งเดิมจึงย้ายไปอยู่ที่หมู่ 8 บ้านแหลมตรงแทน

จากข้อมูลของอภินันท์ บัวหัทธิตี (2535) ซึ่งแสดงถึงระยะเวลาที่ย้อนหลังไป มากกว่าข้อมูลที่สุภะภักษ์พงษ์ เกี่ยวข้อง (25-33) ได้กล่าวไว้ซึ่งเป็นช่วงระยะเวลาประมาณชั่วอายุคน จึงอาจสรุปได้ว่าในระยะแรกที่เกาะพีพีได้มีการทำรังนกโดยชาวเลจากสตูล หรือตะรุเตา แต่ไม่แน่ชัดว่าเหตุการณ์ต่อมาเป็นเช่นไรทำให้การทำกิจการเก็บรังนกมีการเปลี่ยนมือจากชาวเลไปสู่การสัมปทานรังนกโดยกลุ่มนายทุน แต่จากบทสัมภาษณ์ของมะดี (มะดี และจิก คงรัก; 182-465) เป็นที่แน่ชัดว่าชาวบ้านจากเกาะยาวได้รับการว่าจ้างให้เก็บรังนกไม่ใช่เป็นการทำกันเองในหมู่บ้าน

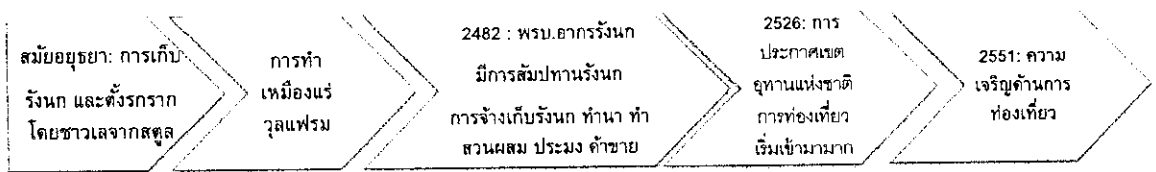
อย่างไรก็ดี ข้อมูลอีกแหล่งหนึ่งของ ผู้จัดการออนไลน์ (2546) ได้รายงานและให้ความกระจ่างที่เพิ่มขึ้นเกี่ยวกับการทำธุรกิจนกนางแอ่นของประเทศไทย ซึ่งมีตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา ในช่วงแรกๆ เป็นไปในลักษณะของการส่งส่วย จนมาสมัยพระเจ้าตากสิน คนจีนต้นตระกูล ณ สงขลา ก็ได้ขอพระราชทานการทำรังนกในรูปแบบของเจ้าภาษีนายอากร ในรูปของอากรรังนก ซึ่งทำไปพร้อม ๆ กับตระกูล ณ นคร และเจ้าเมืองสตูลเชื้อสายพระยาไทรบุรี หลังจากนั้นในปี พ.ศ. 2482 มีการออกกฎหมาย พระราชบัญญัติอากรรังนกก็แอ่น ทำให้การทำธุรกิจโดยคนไทยเชื้อสายจีนซึ่งเป็นเจ้าของทุนยุคใหม่ก็ได้เข้ามาแทนที่

ดังนั้น อาจกล่าวได้ว่า ข้อมูลที่ อภินันท์ บัวหัทธิตี (2535) ได้รายงานในเบื้องต้นเกี่ยวกับชาวเลจากสตูล ผู้ที่เข้ามาเก็บเกี่ยวรังนกที่เกาะพีพีเลนั้น อาจเป็นคนกลุ่มเดียวกับเจ้าเมืองสตูลเชื้อสายพระยาไทรบุรีก็ได้ ข้อมูลของ ผู้จัดการออนไลน์ (2546) มีความเป็นไปได้มากขึ้น เมื่อวันที่ 30 สิงหาคม 2551 ผู้วิจัยได้มีโอกาสไปเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติจังหวัดสตูล หรือที่ เรียกว่า ฤทธาสถูปูเต็น¹⁰ และพบว่า

¹⁰ ฤทธาสถูปูเต็น ตั้งอยู่ที่ถนนสตูลธานี ซอย 5 ตรงข้ามกับสำนักงานที่ดินจังหวัดสตูล อำเภอเมือง จังหวัดสตูล เป็นอาคารก่ออิฐถือปูน 2 ชั้น ตกแบบตะวันตก ประตุนหน้าต่างรูปโค้ง สถาปัตยกรรมยุโรป หลังคาทรงปั้นหย่าแบบไทยและใช้กระเบื้องดินเผารูปกากกล้วย บ้านหน้าต่างเป็นแผ่นไม้ชิ้นเล็กๆ เป็นเกล็ดแนวนอน ช่องลมหน้าบน ตกแต่งรูปดาว สถาปัตยกรรมแบบอิสลาม สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2441 แล้วเสร็จในปี พ.ศ. 2459 เพื่อเป็นที่ประทับของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

คฤหาสน์ดังกล่าวเป็นของ พระยาภูมินารทภักดี หรือ ดวนภูบาฮารุดดินบินดามะหงง (กูเด็น บินกูมะ๊ะ) เจ้าเมืองสตูล ในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ที่มีบันทึกว่าเจ้าเมืองสตูลดังกล่าวประกอบอาชีพการเก็บรังนกเป็นอาชีพหนึ่งเช่นกัน

นอกจากการทำรังนก เกาะพีพีตอนเป็นแหล่งทรัพยากรอันสมบูรณ์ในการสนับสนุนการค้ารังซีพของประชาชนท้องถิ่นเพื่อการทำมาหากินอย่างหลากหลาย เช่น การทำนา (มะตี และจิก คงรัก; 190-213; ฮาคีม; 185-211; มานพ กองข้าวเรียบ; 73-89; เศรษฐพงษ์ บุญสพ; 25-74) การทำสวน เช่น สวนมะพร้าว สวนมะม่วง สวนขนุน สวนมะม่วงหิมพานต์ สวนยาง (มะตี คงรัก; 182-234, สอิด ระอู; 11-99, มานพ กองข้าวเรียบ; 10-321, เศรษฐพงษ์ บุญสพ; 31-45) การประมง (กัลยา บุญสุก; 49-60, ฮาคีม; 181-245, สอิด ระอู; 80-109, มานพ กองข้าวเรียบ; 8-70, สัมพันธ์ เคียงประพุกิจ; 175-184, เจน ประมงกิจ; 18-64; อ่าหลี ประมงกิจ; 9-14; เศรษฐพงษ์ บุญสพ; 21-40) และการค้าขาย (มะตี และจิก คงรัก; 461-465; กัลยา บุญสุก; 49-60; มานพ กองข้าวเรียบ; 8-70, เศรษฐพงษ์ บุญสพ; 19-33) ดังอธิบายและสรุปเป็นแผนภูมิระยะเวลา (ดูรูปที่ 9) ได้ดังนี้

รูป 9 แสดงแผนภูมิระยะเวลาการใช้ทรัพยากรที่เกาะพีพีตอนและเกาะพีพีเล

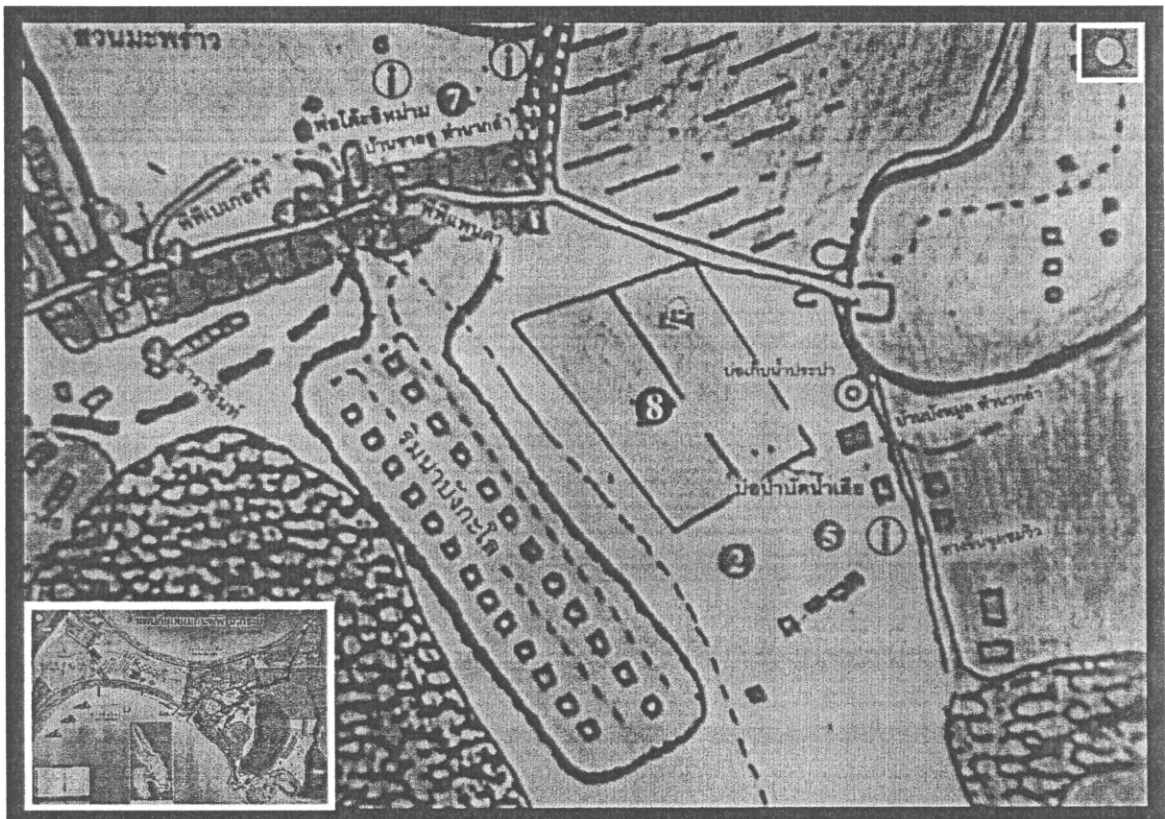
4.3.1.2.1. การทำนา

การทำนาที่เกาะพีพีในช่วงแรกจะเป็นการทำนาสลับกับการปลูกมะพร้าวในระหว่างที่ต้นมะพร้าวยังไม่โตมากนักเพื่อการเลี้ยงชีพในครอบครัว โดยมีการนำน้ำจากภูเขามาทำนา และน้ำฝนตามฤดูกาล อย่างไรก็ตาม หลังจากการทำนาเสร็จชาวบ้านจะมีการเผาตอซังข้าว อาจทำให้ต้นมะพร้าวเหี่ยว รวมถึงหลังจากที่มะพร้าวเริ่มโตขึ้นและไม่มีพื้นที่ที่เพียงพอในการทำนาข้าวจึงหยุดไปเป็นเพียงการทำสวนมะพร้าวสลับกับการปลูกพืชชนิดอื่น เช่น มะม่วงหิมพานต์ แล้วชาวบ้านจึงเปลี่ยนไปซื้อข้าวสารจากตัวเมืองกระบี่แทน

จุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 แต่ไม่ได้ประทับแรม และเคยเป็นบ้านพัก, ศาลากลางจังหวัด, ที่ว่าการอำเภอ, โรงเรียน และสถานที่สำคัญทางราชการ ในสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 เคยใช้เป็นกองบัญชาการทหารญี่ปุ่น ปัจจุบันเป็นพิพิธภัณฑน์ที่รวบรวมโบราณวัตถุและจัดนิทรรศการให้ความรู้เกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมประเพณีและวิถีชีวิตของชาวสตูลในด้านต่างๆ (ศิลปภัณฑน์-ว่าโระ, 2551)

การทำนาจะทำในลักษณะ 2 พื้นที่คือ บริเวณที่ราบ และบริเวณที่ดอน ของทั้งหมด 7 และหมู่ 8 ที่นาเดิม บริเวณที่ราบของหมู่ 7 คือ บริเวณระบบบำบัดน้ำเสียในปัจจุบัน และบริเวณหลังโรงแรมพีพี ไอซ์แลนด์ วิลเลจ บีช รีสอร์ท แอนด์ สปา ของหมู่ 8 บ้านไทยใหม่ ซึ่งปัจจุบันเป็นอ่างเก็บน้ำธรรมชาติ และสวน ถั่วฝักยาวขนาดเล็กเพื่อป้อนผลผลิตให้กับโรงแรมนั้น

อย่างไรก็ดี จากหลักฐานของมูลนิธิสถาบันธรรมรัฐเพื่อการพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม และสำนักงาน กองทุนสนับสนุนการวิจัย (2544-2545) ที่สำรวจพื้นที่ทำนาของเกาะพีพีตอนระหว่างปี 2544-2545 พบ พื้นที่ทำนาในบริเวณที่กว้างกว่าในรอบๆ พื้นที่การทำนาบริเวณระบบบำบัดน้ำเสีย หมู่ 7 ที่ฮาติม (185-211) กล่าวถึงในงานวิจัยชิ้นนี้ 3 แหล่งคือ 1) ทิศตะวันตก บ้านชายลู ทำนากล้า 2) ทิศเหนือ บ้านบัง หมุด ทำนากล้า และ 3) ทิศใต้ ริมนาบังกะโล (ดูรูปที่ 10) ทั้งนี้ อาจจะเป็นไปได้ว่าพื้นที่นาที่ฮาติม กล่าวถึง อาจรวมถึงบริเวณรอบๆ ระบบบำบัดน้ำเสียในปัจจุบันก็เป็นไปได้ เนื่องจากระบบบำบัดน้ำเสีย คือลักษณะเด่นที่สุดของพื้นที่บริเวณที่กล่าวถึงที่นาในปัจจุบัน

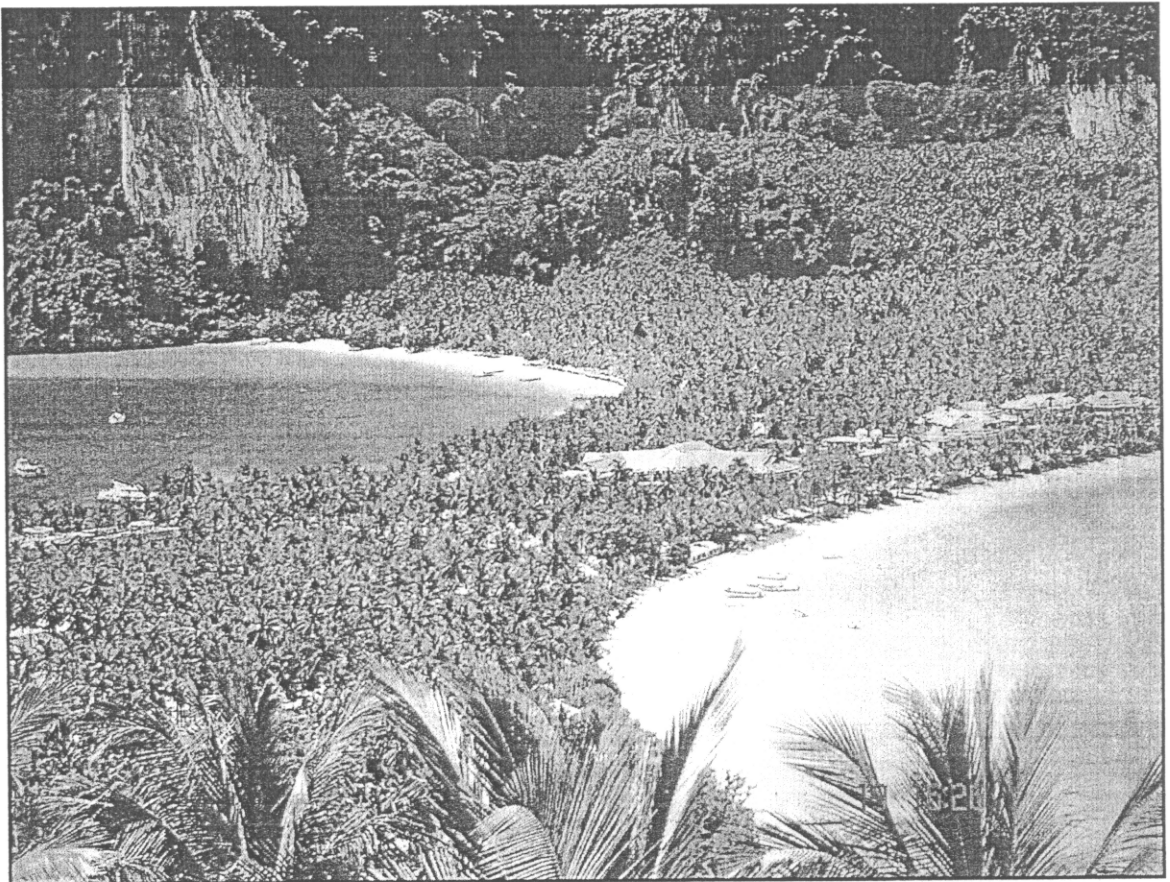

รูป 10 แสดงพื้นที่นาที่เกาะพีพีตอน หมู่ที่ 7

4.3.1.2.2. การทำสวนผสม

นอกจากการทำนาแล้ว ผู้ให้สัมภาษณ์ 4 คน (มะตี คงรัก; 182-234, สีด ระอุ; 11-99, มานพ กองข้าว เรียบ; 10-321, เศรษฐพงษ์ บุญสพ; 31-45) ได้กล่าวถึงการทำสวนผสมชนิดอื่นๆ ที่เกาะพีพีตอนเป็น อาชีพเสริม เช่น สวนมะพร้าว สวนมะม่วง สวนมะม่วงหิมพานต์ สวนขนุน สวนยาง และการเลี้ยงไก่

การทำสวนมะพร้าวที่เกาะพีพีตอน ดูเสมือนว่าจะมีมากเป็นพิเศษ จะเห็นได้จากลักษณะเด่นซึ่งเห็นได้ชัด จากทัศนียภาพภายนอก ดังที่แสดงจากการคัดลอกรูปโปสเตอร์จากภาพมุมสูง ด้วยรูปถ่ายที่ติดอยู่ที่ร้าน ขายของฮาติม หนึ่งในผู้ให้สัมภาษณ์ในงานวิจัยชิ้นนี้ ณ จุดชมวิว (ดูรูปที่ 11) ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ นพดล จันระวัง (2545) ที่รายงานว่ที่เกาะพีพีมีพื้นที่ของสวนมะพร้าวและสวนมะพร้าว รกร้างรวมทั้งสิ้นจำนวน 1,250 ไร่ การทำสวนมะพร้าวที่เกาะพีพีมีการทำไปพร้อมๆ กับการทำนา ผลผลิตที่ได้นอกจากมะพร้าวสด ยังมีการแปรรูปผลิตผลของมะพร้าว เป็นมะพร้าวแห้งแล้วนำมะพร้าว ส่งไปขายยังที่อื่น รวมถึงมีการสร้างอาชีพที่เกี่ยวข้องกับสวนมะพร้าว เช่น การรับจ้างขอย (เก็บ) มะพร้าว

รูป 11 แสดงพื้นที่ปลูกมะพร้าวเกาะพีพีตอนในอดีต

4.3.1.2.3. การประมง

การประกอบอาชีพทำประมงเป็นอีกอาชีพหนึ่งของชุมชนชาวเกาะพีพี ทั้งนี้ สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 กลุ่ม คือ ชาวบ้านดั้งเดิมที่ย้ายมาจากเกาะยาว มีการประกอบอาชีพประมงอยู่แล้ว ส่วนใหญ่จะอาศัยอยู่ที่หมู่ 7 และหมู่ที่ 8 บ้างประปราย และชาวบ้านที่เป็นชาวเล และมีการประกอบอาชีพประมงแบบเร่ร่อน ชาวบ้านกลุ่มนี้รวมตัวกันอาศัยอยู่ที่หมู่ที่ 8 เป็นส่วนใหญ่ (กัลยา บุญสุข; 49-60, ฮาคิม; 181-245, สอิดระอู; 80-109, มานพ กองข้าวเรียบ; 8-70, สัมพันธ์ เคียงประพุกิจ; 175-184, เจน ประมงกิจ; 18-64; อ่าหลี ประมงกิจ; 9-14; เศรษฐพงษ์ บุญสพ; 21-40)

การทำประมงของชาวบ้านหมู่ที่ 7 ในอดีตสามารถทำประมงได้อย่างง่ายดายด้วยวิธีการวางไซ ทอดแห ตกเบ็ด วนดำ ลอบ สัตว์น้ำที่หาได้ เช่น ปลา หอยเสียบ ปู อย่างไรก็ตามการประมงแบบล้างผลาญ บ้าง เช่น การระเบิดปลา การหาปลาได้อย่างมากมายทำให้ชุมชนมีวิถีชีวิตในการรับประทานอาหารทะเลแบบง่าย ๆ เช่น การทำปลาแห้ง หรือการถนอมอาหาร เช่น ทำปลาเค็ม เพื่อที่จะสามารถนำไปขายต่อที่ยี่อื่น เช่น ภูเก็ต กระบี่ เนื่องจากในขณะนั้นการขนส่งยังต้องใช้เวลามากกว่าปัจจุบัน และไม่สามารถเก็บอาหารทะเลสดไว้ได้ ประกอบกับจำนวนอาหารทะเลที่หาได้มากเกินกว่าที่ชุมชนที่เกาะพีพีต้องการ จึงต้องมีการนำไปขายต่อที่ยี่อื่น

ส่วนการทำประมงของชาวเลหมู่ที่ 8 เป็นการประมงแบบเลี้ยงชีพแต่เพียงอย่างเดียวเท่านั้น เช่น การตกปลาใช้เบ็ด ตกไซ ดำน้ำดำกุ้ง ไม่มีการประกอบอาชีพอื่นเสริม เนื่องจากที่อยู่อาศัยและพื้นที่ครอบครองมีพื้นที่ที่จำกัดเฉพาะการตั้งบ้านเรือนเท่านั้น ประกอบกับวิถีชีวิตดั้งเดิมของชาวเลจะรู้จักแต่วิธีการทำประมงเพียงอย่างเดียว จากข้อมูลที่พบในงานวิจัยชิ้นนี้มีความสอดคล้องกับที่ปิยาภรณ์ มัณฑะจิตร (2533) และ โลกสลัปสี (2537) รายงานเช่นกัน กล่าวคือ ชาวเลที่อาศัยที่หมู่ที่ 8 เกาะพีพีตอนนี้ ป็นชาวเลในกลุ่มของอูรักลาโว้ย เดิมมีอาชีพทำประมงเร่ร่อนบริเวณเกาะต่างๆ ทางใต้ของประเทศไทย ประเทศมาเลเซีย หมู่เกาะบอร์เนียว หมู่เกาะสุมาตรา และเลือกที่จะเลิกเร่ร่อนมาอาศัยอยู่กับที่ ดังเช่นที่เกาะพีพีนี้ ผู้ชายมีหน้าที่ออกหาอาหาร และผู้หญิง จะอยู่กับบ้าน มีหน้าที่เลี้ยงดูลูก ทำอาหาร และรอคอยการกลับมาของสามี ชายชาวอูรักลาโว้ยในการรายงานของปิยาภรณ์ มัณฑะจิตร (2533) และ โลกสลัปสี (2537) มีความชำนาญในการหาอาหารทะเลมาก เช่น การดำน้ำทะเลลึกมากในระยะเวลาอันนาน และถือว่าเป็นผู้ที่มีความสามารถ โดยใช้เทคนิคการยิงปืนเพื่อฟ่อนอากาศในน้ำ และทำให้สามารถดำน้ำได้นานกว่าปกติ

4.3.1.2.4. การค้าขาย

การค้าขายในเกาะพีพีเป็นอาชีพต่อเนื่องจากการทำอาชีพอื่นๆ เนื่องจากมีผลผลิตมากเพียงพอและเกินจากความต้องการของชุมชนในเกาะ พบการค้าขายทั้งภายในเกาะ ระหว่างชุมชนหมู่ที่ 7 และชุมชนหมู่ที่

8 เช่น อาหารพื้นเมือง (มะดี และจิก คงรัก; 461-465) รวมถึงการค้าขายกับชุมชนนอกเกาะ เช่น การค้าขายอาหารทะเล มะพร้าวเผา กับชุมชนภูเก็ต และกระบี่ (กัลยา บุญสุข; 49-60, มานพ กองข้าวเรียบ; 8-70, เศรษฐพงษ์ บุญสพ; 19-33)

ต่อมา ความเจริญด้านการท่องเที่ยวเริ่มเข้ามามากขึ้นและจริงจังเมื่อเกาะพีพีประกาศเป็นเขตอุทยานแห่งชาติอินทรธรรมา-หมู่เกาะพีพี 2526 ตั้งแต่นั้นมาชาวบ้านผู้ขายจึงเริ่มเปลี่ยนแปลงอาชีพจากการทำประมงมาเป็นการเดินเรือนำนักท่องเที่ยวไปเยือนสถานที่ต่างๆ หรือการนำนักท่องเที่ยวตกปลา ดำน้ำดูปะการัง ในแบบชาวประมงที่ชุมชนดั้งเดิมมีความถนัด (สอืด ระอุ; 148-206, อ่ำหลี ประมงกิจ; 28, เศรษฐพงษ์ บุญสพ; 99-100, มานพ กองข้าวเรียบ; 133-309) และผู้หญิงจึงเปลี่ยนเป็นอาชีพมาให้บริการด้านการท่องเที่ยว เช่น การประกอบอาหาร (ย่างปลา ชงกาแฟ ทอดปลาทอดโก้) เป็นต้น (มะดี และจิก คงรัก; 444-459)

4.3.1.3. เรือประจําถิ่น

เรือ นับว่าเป็นยานพาหนะที่สำคัญของชาวใต้ เนื่องจากวิถีชีวิตของชุมชนอยู่ใกล้กับทะเล (ประทุม ชุ่มเพ็งพันธ์ุ, 2548) เช่นเดียวกับวิถีชีวิตของผู้คนที่เกาะพีพีในอดีต ที่ต้องใช้เรือเป็นเครื่องมือในการประกอบอาชีพประมงและการเดินทางค้าขายไปยังที่ต่างๆ เรือประจําถิ่นเกาะพีพีที่รวบรวมได้จากงานวิจัยชิ้นนี้ที่ยังคงหลงเหลืออยู่ให้เห็นและการตั้งชื่อเรือนั้น จะเรียกตามลักษณะการใช้งานอํงสิ่งแวดลอมที่คล้ายคลึง ได้แก่ เรือเชียง และเรือหัวโทง (ประทุม ชุ่มเพ็งพันธ์ุ 2548)

เรือหัวโทง หรือเรือจาว เป็นชื่อเรือที่เรียกภาษาท้องถิ่นกันโดยทั่วไปของชาวเลประจําเกาะ มีการตั้งชื่อมาจากปลาทะเลที่ชื่อว่า ปลาโทง ที่มีหัวเป็นกระดูกโค้งยื่นยาวไปข้างหน้าเป็นพิเศษจัดเป็นเรือประมงขนาดเล็ก ยังคงใช้กันอยู่แพร่หลายในปัจจุบัน เดิมมีลักษณะทวนหัวทวนท้ายเชิดยาวองโค้งรูปร่างเดือนประมาณ 1 เมตร ใช้ใบแล่นประกอบก็ได้ (ประทุม ชุ่มเพ็งพันธ์ุ, 2548) แต่ปัจจุบันชุมชนท้องถิ่นมีการต่อเติมเครื่องยนต์ท้ายเรือ เพื่อให้เรือวิ่งเร็วขึ้น ในการให้บริการต้อนรับนักท่องเที่ยวไปเยี่ยมชมสถานที่ต่างๆ ทำให้ต้องมีการตัดท้ายเรือให้สั้นลง เพื่อต่อเติมเครื่องยนต์ และมีลักษณะหัวโค้งยาวองเพียงด้านเดียว ซึ่งลักษณะดังกล่าวทำให้เรือแล่นไต่คลื่นในทะเลได้ดี ในภาษาชาวบ้านยังคงเรียกเรือหัวโทง แต่ภาษาอังกฤษที่เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวแปลได้ว่าเป็นเรือหางยาว (Long Tail Boat)

ส่วนเรือเชียง มีจุดให้เห็นเป็นประปราย ณ หมู่ 8 บ้านไทยใหม่ แหลมตรง เกาะพีพีตอนคาดกันว่าเป็นเรือขนาดเล็กที่ชาวเลกลุ่มอูรักลาโว้ยนำมาใช้เมื่อตัดสินใจที่จะเลิกเร่รอนไปตามที่ต่างๆ และเปลี่ยนมาหาอาหารทะเลในระยะใกล้ๆ แทน (ปิยาภรณ์ มัตตะจิตร์, 2533) เช่น ใช้เป็นเครื่องมือในการหาอาหารทะเลบริเวณเกาะยูง เกาะไผ่ อย่างไรก็ดี จากการสัมภาษณ์พบว่าเรือเชียงมีการใช้อย่างแพร่หลายในอดีตทั้งในกลุ่มของชาวเลที่หมู่ 8 และชุมชนที่หมู่ 7 เรือเชียงมีลักษณะท้องแบนมากกว่าเรือโทง และมีไม้พาย

ไว้พาย แต่ลักษณะการพายแบบการว่ายน้ำท่ากรรเชียง คือวิดไปข้างหลัง จนเป็นที่มาของชื่อที่เรียกว่า เรือเชียง นั่งได้ประมาณ 1-4 คน ในอดีตก่อนที่จะมีเครื่องยนต์ใช้ การเดินทางด้วยเรือเชียงไปถึงตัวเมือง จังหวัดกระบี่ใช้เวลา 2-3 วัน อาจมีการติดตั้งใบเรือเพื่อทำให้การเดินทางรวดเร็วยิ่งขึ้น นอกจากนี้ เรือเชียง ยังได้ถูกอ้างอิงดังเช่นภาพเขียนสีโบราณสมัยประวัติศาสตร์ หรือสมัยอยุธยา ซึ่งยังไม่เป็นที่แน่ชัด ในข้อสันนิษฐานนี้ ภายในถ้ำไวกิ้ง หรือถ้ำพญานาค เกาะพีพีเล (Administrator, 2551) ซึ่งอยู่ทางทิศใต้ของเกาะพีพีดอน เป็นที่น่าเสียดายว่าปัจจุบัน ทางผู้สัมปทานรังนก ณ ถ้ำไวกิ้งไม่อนุญาตให้นักท่องเที่ยวเข้าไปชมภาพในถ้ำดังกล่าว เนื่องจากจำนวนนักท่องเที่ยวที่มากขึ้นได้รบกวนการสร้างรังนกในบริเวณนั้น

4.3.1.4. การเสด็จประพาสของพระมหากษัตริย์ไทย

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบัน และราชวงศ์ เคยเสด็จประพาสเกาะพีพีครั้งหนึ่งเมื่อ พฤษภาคม 2516 ด้วยเรือรบของทหารเรือ ในครั้งนั้นทรงเสด็จเยือนเกาะพีพีดอน และเกาะพีพีเล เพื่อการเยี่ยมเยียนราษฎรและแจกผ้าห่มให้กับราษฎร ประชาชนมีการตกแต่งที่ประทับกันอย่างงดงาม และถวายของท้องถิ่นแก่พระองค์ เช่น รังนก นอกจากนี้ เมื่อครั้งพระองค์เสด็จเยือนที่เกาะพีพีเล ถ้ำไวกิ้ง พระองค์ได้พระราชทานนามเสียใหม่ว่าถ้ำพญานาค เนื่องจากลักษณะของหินที่เป็นที่เคารพบูชาของคนเก็บรังนกภายในถ้ำมีลักษณะคล้ายหัวพญานาค

4.3.1.5. ชาวเล คือชาวไทยใหม่

เมื่อพูดถึงเกาะพีพี ผู้คนทั่วไปมักจะนึกถึงบริเวณหน้าหาดของหมู่ที่ 7 เกาะพีพีดอน เนื่องจากเป็นบริเวณที่หนาแน่นไปด้วยนักท่องเที่ยว แต่ที่หมู่ที่ 8 ของเกาะพีพีนั้นก็ยังมีชุมชนอีกชุมชนหนึ่งที่มีลักษณะแตกต่างจากชุมชนหมู่ที่ 7 จนอาจทำให้ลืมคิดไปว่าชุมชน 2 กลุ่มนี้ ชุมชนใดเกิดขึ้นก่อน

มีเอกสารที่เกี่ยวข้องหลายชิ้น ที่ทำการศึกษาเรื่องชาวเล (ปิยาภรณ์ มัณฑะจิตร, 2533; โลกสลัปสี, 2537) และทำให้ผลการศึกษาวิจัยชิ้นนี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ดังที่นำเสนอไปแล้วในผลการวิจัย พบว่า ชาวเล ที่อาศัยอยู่ที่ หมู่ 8 บ้านไทยใหม่ แหลมตรง มีภูมิหลังเช่นเดียวกับชาวเลกลุ่มอูร์กลาไว้วัย ซึ่งเป็นชาวเลคนละกลุ่มกับชาวมอญแกน

ปิยาภรณ์ มัณฑะจิตร (2533) กล่าวว่า ชาวเลเป็นกลุ่มคนยุคก่อนประวัติศาสตร์ มีอาชีพประมง หาอาหารทะเล เร่ร่อนอาศัยตามเกาะแก่งต่างๆ เพื่อการหลบลมมรสุม ซึ่งพบหลักฐานมากมายจากขวานหิน ภาพวาดเขียนสีตามถ้ำต่างๆ เศษเปลือกหอย ถ้วยชาม รวมถึงโครงกระดูกมนุษย์

ชาวเลในประเทศไทยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มคือ ชาวมอแกน หรือมอแกน ซึ่งแปลว่า *น้ำเค็ม* เป็นชาวเลที่มีถิ่นฐานมาจากประเทศอินเดียใต้ หมู่เกาะของประเทศพม่า และหมู่เกาะสุรินทร์ของไทย ไม่มีสัญชาตินับถือผี และบรรพบุรุษ ส่วนชาวเลอีกกลุ่มหนึ่งที่เรียกว่า *อูรักลาไวย์* หรือ *โอรังลาไวด์* แปลว่า *ชาวทะเล* หรือ *ชาวน้ำ* (Administrator, 2551) หรือ *คนของทะเล* มีถิ่นฐานมาจากเกาะต่างๆ ทางใต้ของไทย ประเทศมาเลเซีย หมู่เกาะบอร์เนียว แหลมมาลายู (พรหมกลสุขทวี, 2531) นับถือภูติผีจิตวิญญาณเช่นกัน ซึ่งสอดคล้องและสนับสนุนผลการวิจัยชิ้นนี้ในเรื่องของถิ่นฐานเดิมของชาวเลที่อาศัยอยู่ที่หมู่ 8 และภาษาถิ่นชาวเลที่คล้ายๆ ภาษาบารฮาร์ซาร์ ของอินโดนีเซีย (ปิยาภรณ์ มัณฑะจิตร, 2533; โลกสลัปสี, 2537) ดังนั้น จากข้อสมมุติฐานดังกล่าว อาจกล่าวได้ว่าชาวเลที่อาศัยที่เกาะพีพี และบริเวณใกล้เคียง ก็คือคนกลุ่มเดียวกันและเคยอาศัยอยู่ในถิ่นที่เดียวกันนั่นเอง

โลกสลัปสี (2537) มีข้อสันนิษฐานว่าชาวมอแกน และชาวอูรักลาไวย์ มีบรรพบุรุษเดียวกันในหลากหลายทฤษฎี ได้แก่ 1) กลุ่มชนมาลาโย-โพลินีเซียน (Malayo-Polynesien) 2) กลุ่มโปรโต-มาเลย์ (Proto-Malays) ซึ่งมีความเชื่อว่าเป็นกลุ่มที่ย้ายจากแผ่นดินใหญ่เข้าสู่แหลมอินโดจีน ลงสู่ภาคใต้เมื่อประมาณ 4,000 ปีมาแล้ว อพยพไปสู่หมู่เกาะในมหาสมุทรแปซิฟิก าศัยอยู่แถบมาเลย์และตอนใต้ เป็นบรรพบุรุษของกลุ่มโพลินีเซียนและได้อพยพมาตั้งถิ่นฐานริมฝั่งทะเล

ต่อมา ทั้งสองกลุ่มนี้ได้แยกการดำเนินชีวิตที่แตกต่างกันภายหลัง กล่าวคือ ชาวมอแกนมีวิถีชีวิตที่อาศัยอยู่ในเรือที่ทำเป็นบ้าน ส่วนชาวอูรักลาไวย์เลือกที่จะเปลี่ยนวิถีชีวิตตนเอง หยุดเร่ร่อนและอยู่กับที่ มีบ้านที่อาศัยอยู่บนบก และเลือกที่จะมาอยู่ตามเกาะแก่งฝั่งอันดามันต่างๆ ของประเทศไทย เช่น เกาะลันตา เกาะแห่งแรกที่ชาวอูรักลาไวย์เลือกตั้งถิ่นฐานในประเทศไทย และถือว่าเป็นเมืองหลวงของชาวอูรักลาไวย์ แต่นักภาษาศาสตร์ไม่เห็นด้วยในข้อสันนิษฐานนี้ เนื่องจากชาวเลทั้งสองกลุ่มมีภาษาที่แตกต่างกัน

ชาวเลผู้หญิงจะเป็นใหญ่ในครอบครัว มีหน้าที่เฉพาะการดูแลบ้าน มีอำนาจการตัดสินใจการใช้จ่ายเงิน เมื่อสามีไม่อยู่บ้าน เลี้ยงลูก หุงหาอาหาร ไม่นิยมใส่เสื้อ ยกเว้นการปกปิดร่างกายตอนล้างเท่านั้น เวลาว่างก็จะจับกลุ่มสนทนา หาผมหัน และรอคอยการกลับมาของสามี ซึ่งยังคงพบการกระทำดังกล่าวที่หมู่ 8 บ้านไทยใหม่ ส่วนชาวเลผู้ชายผู้ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบเลี้ยงดูครอบครัวหาอาหารมาให้รับประทาน (ปิยาภรณ์ มัณฑะจิตร, 2533; โลกสลัปสี, 2537) ดังนั้น ชาวเลจึงมีทักษะในการประกอบอาชีพประมงสูง เช่น การประกอบอาชีพประมงหาของชาวเลที่เกาะพีพีตอนจะหาปลาบริเวณ เกาะยุง เกาะไผ่ (สัมพันธ์ เคียงประพุกิจ และเพื่อนบ้านชาวเล; 19-169; เจน ประมงกิจ และเพื่อนบ้านชาวเล; 27-84)

นอกจากการดำเนินวิถีชีวิตการเร่ร่อนของชาวเลโดยปกติ ทำให้ชาวเล ต้องเสียที่อยู่ชั่วคราวในช่วงมรสุมกับผู้ที่เข้ามาจับจองอยู่ในหลาย ๆ เหตุการณ์ เช่น การย้ายถิ่นทันทีเพื่อแยกตัวออกจากสังคมอื่นเมื่อมีชุมชนอื่นเข้ามา (พร มงคลสุขทวี, 2531) การย้ายถิ่นฐานเพื่อหนีโรคระบาด หรือในยุคสมัยจอมพล ป. พิบูลสงคราม ที่รัฐออกกฎหมายให้ชาวอูรักลาไวย์ต้องส่งลูกหลานเข้าโรงเรียน สวมเสื้อผ้า และสวมหมวก ความกดดันดังกล่าวทำให้ชาวอูรักลาไวย์อพยพกลับไปอยู่มาเลเซียบ้าง หรือลี้ภัยไปอยู่ที่เกาะอาดังบ้าง

ซึ่งตรงกับช่วงเวลาหลังเกิดสงครามโลกครั้งที่ 2 ที่ประเทศไทยต้องยกฐานะไทรบุรี (รัฐเคดะห์) กลันตัน ตรัง กานู และปลิส ให้กับอังกฤษ ในด้านหนึ่งการกระทำดังกล่าวเป็นการประกาศว่าเกาะอาดังเป็นเกาะของประเทศไทย เนื่องจากมีคนไทย (ชาวอุรักลาไวย์) อยู่ ขณะแบ่งเขตแดน (ปิยาภรณ์ มัณฑะจิตร, 2533)

ประวัติศาสตร์ดังกล่าวทำให้เรื่องราวของชาวเลที่เกาะพีพีตอนชัดเจนยิ่งขึ้น และอาจเป็นสาเหตุที่ว่าทำไมชาวเลที่เกาะพีพีตอนจึงสูญเสียดินให้กับชุมชนอื่นไปทั้งที่บริเวณหมู่ 7 ในช่วงการเก็บรังนกในช่วงแรกๆ (อภิรักษ์ บัวหนักดี, 2535) และหมู่ 8 และตอนหลังชาวเลจึงได้รับพระราชทานอนุญาตให้อาศัยอยู่ในหมู่ 8 บ้านไทยใหม่ได้อีกครั้งในพื้นที่ที่จำกัด อย่างไรก็ตาม รัช นันตกุล (2547) แสดงความคิดเห็นในอีกมุมมองหนึ่งในประเด็นดังกล่าวว่า นายทุนใช้วิธีการหาผลประโยชน์การถือครองที่ดินบนเกาะพีพีจากชาวเลด้วยการใช้อบายมุข เช่น การพนันทำให้ชาวเลต้องเสียดินแก่นายทุนเหล่านั้น ซึ่งมีความคล้ายคลึงกับที่ ปิยาภรณ์ มัณฑะจิตร (2533) และโลกสลบสี (2537) ได้รายงานไว้ว่า นายทุนได้เปลี่ยนวิถีชีวิตการหาปลาของชาวเล จากการหาปลาแบบดั้งเดิมเพื่อยังชีพ ไปสู่การหาปลาด้วยเครื่องมือประมงสมัยใหม่ และต้องนำปลามาขายใช้หนี้เครื่องมือประมงที่ซื้อไปกับนายทุนเท่านั้น การเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตดังกล่าวทำให้ผู้หญิงซึ่งเป็นใหญ่ในครอบครัวชาวเลต้องหันมาทำมาหากินเพื่อจุนเจือครอบครัวอีกทางหนึ่ง รวมถึงการห้ามจับปลาในบริเวณเขตอุทยานหลังหมู่เกาะพีพีได้รับการประกาศเป็นเขตอุทยาน ปี พ.ศ. 2526 ชาวเลไม่ชอบการใช้อำนาจของนายทุนหลังจากเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงกรรมสิทธิ์ที่ดินไปสู่ นายทุนในงานวิจัยของนพดล กรุดนาค (2541) ทำให้จำนวนประชากรของชาวเลที่หมู่ที่ 8 มีจำนวนลดลงโดยมีการย้ายถิ่นฐานไปอาศัยอยู่กับญาติพี่น้องคนอื่นๆ ที่เกาะต่างๆ รวมถึงแผ่นดินใหญ่

ปัจจุบันชาวเล ณ หมู่ 8 บ้านไทยใหม่ เกาะพีพีตอน เปลี่ยนมานับถือศาสนาพุทธ และคริสต์ และใช้ทักษะด้านการประมงที่พวกเขาถนัดมาประกอบอาชีพเกี่ยวกับธุรกิจการท่องเที่ยว เช่น การนำนักท่องเที่ยวไปท่องเที่ยวยังสถานที่ต่างๆ และอาชีพอื่นๆ ที่สามารถทำได้ เช่น พนักงานโรงแรม การค้าขายของแก่นักท่องเที่ยว (มานพ กองข้าวเรียบ; 365-387) ส่วนการทำประมงจะทำเมื่อมีเวลาว่างหรือเมื่อไม่มีมรสุม ชาวเลยังคงมีวิถีชีวิตที่สัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมและธรรมชาติรอบตัว เช่น การรับประทานอาหารทะเลที่มีการปรุงแต่งแบบง่ายๆ รวมถึงการรักษาประเพณีของชาวเลดั้งเดิม อันได้แก่ ประเพณีกราบไหว้บรรพบุรุษในพิธีลอยเรือ ในช่วงเดือน 6 และเดือน 11 ปิยาภรณ์ มัณฑะจิตร (2533) และโลกสลบสี (2537) กล่าวว่าประเพณีดังกล่าวจะเกิดขึ้นเมื่อลมมรสุมเปลี่ยนแปลง ซึ่งตรงกับขึ้น 15 ค่ำเดือน 6 และเดือน 11 ส่วน พร มงคลสุขทวี (2531) อธิบายเพิ่มเติมว่า พิธีลอยเรือจะใช้เวลาประมาณ 3 วันของช่วงวันเดือนขึ้น 14-15 ค่ำ และเดือนแรม 1 ค่ำ เดือน 6 และเดือน 11 เช่นกัน หรือที่เรียกว่า ลมออก ของมรสุมตะวันออก และ ลมพลัด ของมรสุมตะวันตก เพื่อขอขมาบรรพบุรุษ และญาติพี่น้องที่นับถือและเชื่อว่าสิงสถิตย์อยู่ในสัตว์ทะเลที่ชาวเลจับมารับประทาน ขอพรให้ชาวเลอยู่เย็นเป็นสุข หาปลาได้มากและปลอดภัยในการเดินเรือ พิธีกรรมดังกล่าวจะมีการลอยเรือและวางของเช่นไหว้ในเรือให้ลอยไปสู่ดินแดนคุณหญิงไวย หรือบริเวณเทือกเขาใหญ่ ในรัฐเคดะห์ ประเทศมาเลเซีย ถิ่นฐานที่ชาวอุรักลาไวย์ละทิ้งมาก่อนมาอยู่ในประเทศไทย

ในช่วงระยะเวลาของการเก็บข้อมูลงานวิจัยชั้นนี้ยังพบว่า ชาวเลที่หมู่ 8 มีหลงเหลือประมาณ 36 คนหรือ 137 คน และได้รับพระราชทานนามสกุล เพื่อการมีบัตรประชาชน และเป็นหลักฐานในการติดต่อกับราชการต่างๆ เช่น การเข้าโรงเรียนของลูกหลาน หลักฐานการมีที่ดินทำกิน ตัวอย่างนามสกุลที่ได้รับพระราชทาน ได้แก่ ประมงกิจ ทะเลลึก ช้างน้ำ ชวน้ำ รักสมุทร จึงเป็นที่มาของการเรียกตนเองใหม่ว่า *ชาวไทยใหม่* (มะตี คงรัก; 467-498; สัมพันธ์ เคียงประพุกิจ; 19-169; เจน ประมงกิจ; 27-84; อ่าหลี่ ประมงกิจ; 7-13) แต่ชาวเลจะเรียกตนเองให้เป็นที่เข้าใจแก่นักท่องเที่ยวต่างชาติว่า ยิปซี

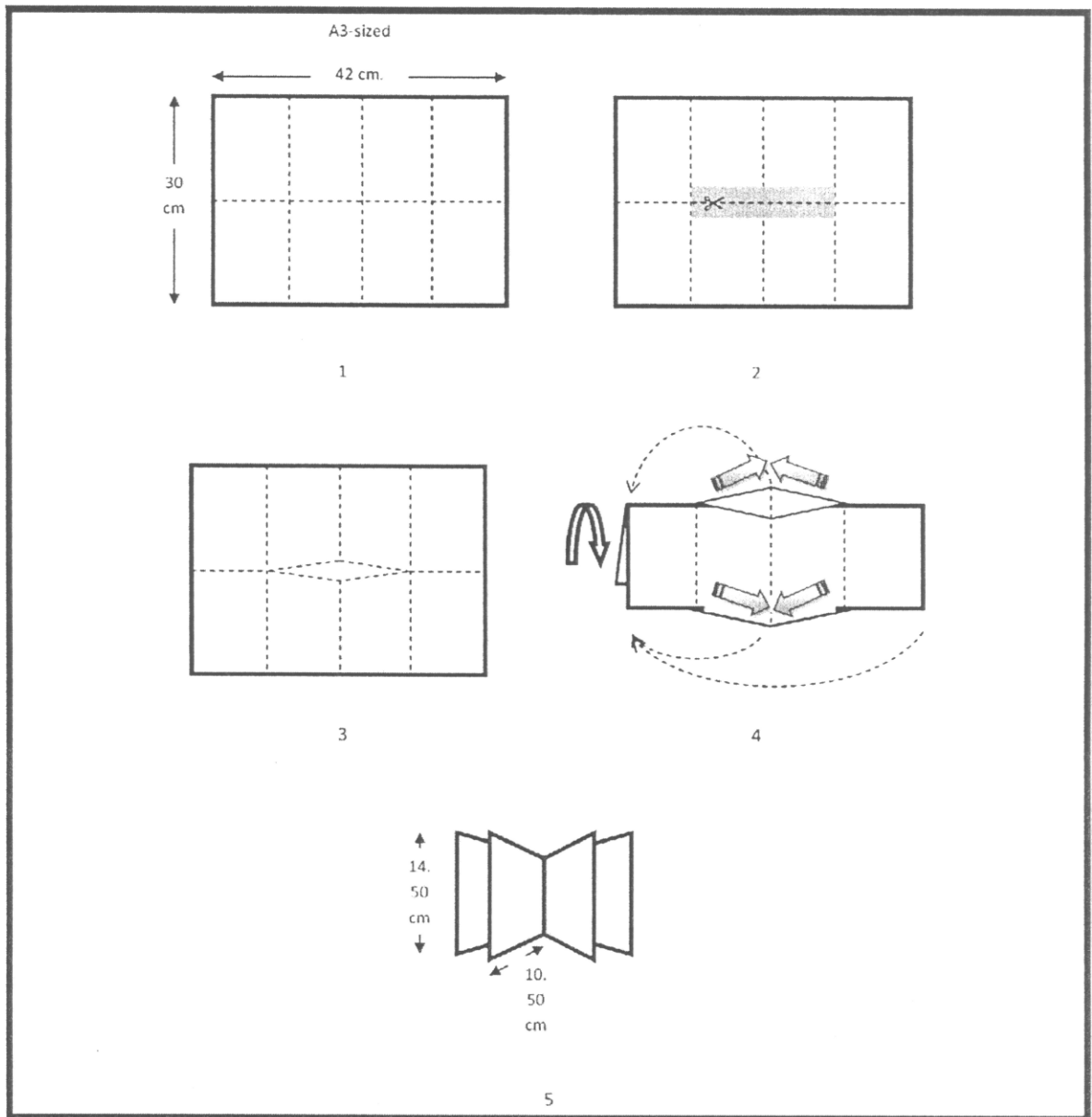
ผลการวิจัยและการอภิปรายผล 2:

ศักยภาพการพัฒนาคู่มือการท่องเที่ยวด้วยตนเอง

5.1. บทนำ

ในบทนี้รายงานถึงผลการวิจัย และการอภิปรายผลการวิจัยของข้อมูลในขั้นตอนที่สอง กล่าวคือ เรื่องเล่าที่ผ่านการพิจารณาหัวข้อที่มีศักยภาพดังอธิบายในบทที่ผ่านมา ได้รับการพัฒนาไปสู่ขั้นตอนการออกแบบคู่มือด้วยโปรแกรม Microsoft Publisher และจัดทำคู่มือการท่องเที่ยวด้วยตนเอง เป็นคู่มือฉบับภาษาไทย พิมพ์ด้วยกรรมวิธี 4 สี กระดาษปอนด์ 80 แกรม ในจำนวนที่เยอะกว่าคู่มือฉบับภาษาอังกฤษ ซึ่งพิมพ์ด้วยวิธีเลเซอร์ กระดาษอาร์ตมัน 120 แกรม เนื่องจากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามภาษาไทยที่มากกว่าจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามภาษาอังกฤษ ทั้งนี้ ในกรรมวิธีการพิมพ์ด้วยสองวิธีดังกล่าวทำให้การพิมพ์คู่มือฉบับภาษาไทยมีราคาที่ถูกกลง เมื่อพิมพ์ในจำนวนที่เยอะขึ้น (ราคาผันแปรตามจำนวนการพิมพ์ที่มากขึ้น ทำให้ราคาต่อฉบับถูกลง) ส่วนคู่มือฉบับภาษาอังกฤษมีราคาต่อฉบับคงที่ (ราคาไม่ผันแปรตามจำนวนการพิมพ์ และราคาสูงขึ้นตามจำนวนการพิมพ์) ซึ่งในผลสุดท้ายได้คู่มือภาษาไทยในราคาฉบับละ 16 บาท และภาษาอังกฤษในราคา 54 บาท

นอกจากนี้ ในงานวิจัยชิ้นนี้ได้พัฒนาคู่มือตามข้อเสนอแนะของ Ham (1992) กล่าวคือ คู่มือมีขนาด A3 พิมพ์หน้า-หลัง ตัวอักษรขนาด 9.5-14 และพับได้เป็นจำนวน 8 หน้า ในด้านแรกได้พับแผ่นพับขนาดกว้าง 10.50 ซม. x ยาว 14.50 ซม. (ดูรูปที่ 12) หน้าปกมีการแนะนำนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับจุดสื่อความหมาย 5 จุด และในการเตรียมตัวก่อนเดินทาง หน้า 2-7 มีการนำเสนอแบบสั้นๆ และมีหัวข้อเรื่องกำกับ 5 หัวข้อ คือ 1) เกาะพีพี ชื่อเกาะนี้มีตำนาน 2) แหล่งทำมาหากินก่อนจะมาเป็นแหล่งท่องเที่ยวระดับโลก 3) การเดินทางด้วยเรือโบราณประจำถิ่น 4) การเสด็จเยือนของพระมหากษัตริย์ไทย และ 5) ชาวเล คือชาวไทยใหม่ และหน้าสุดท้ายแสดงที่อยู่ของผู้ผลิตแผ่นพับและบทกลอนเตือนใจแก่นักท่องเที่ยวในการท่องเที่ยวในสถานที่ที่แนะนำในแผ่นพับ เมื่อเปิดแผ่นพับด้านในมีแสดงภาพแผนที่หมู่เกาะพีพี (เกาะพีพีตอน เกาะพีพีเล เกาะยูง เกาะไผ่ เกาะบิตะนอก เกาะบิตะใน) ที่เชื่อมโยงไปยังสถานที่ที่นำเสนอไว้แล้ว 5 จุด รวมถึงมาตรฐานของแผนที่ที่มุมล่างขวา และแสดงแผนที่ตอนใต้ของประเทศไทยเพื่อแสดงว่าหมู่เกาะพีพีอยู่ตรงส่วนใดของประเทศไทยในมุมซ้ายบนของแผนที่ ดังแสดงในภาคผนวกที่ 3 และ 4

รูป 12 แสดงการจัดวางรูปแบบของแผ่นพับในงานวิจัยชิ้นนี้

หลังจากนั้น ผู้วิจัยนำแผ่นพับดังกล่าวมาทำการศึกษาค้นคว้าหาความหมายของเรื่องเล่า จากกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มใหญ่ๆ คือ นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างชาติ รวมถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการนำไปใช้ ด้วยวิธีการใช้แบบสอบถาม ทั้งนี้ ผลการวิจัยในส่วนของการศึกษาค้นคว้าหาความหมายของเรื่องเล่า ได้ผลดังต่อไปนี้

5.2. ผลการวิจัย

5.2.1. ศักยภาพการพัฒนาฝีมือการท่องเที่ยวดำน้ำด้วยตนเองเกาะพีพี

การศึกษาศักยภาพการพัฒนาฝีมือการท่องเที่ยวดำน้ำด้วยตนเองเกาะพีพี เป็นการสอบถามจากความคิดเห็นจากกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มใหญ่ๆ คือ 1) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการนำไปใช้ ได้แก่ ตัวแทนธุรกิจนำเที่ยวในจังหวัดกระบี่ที่จดทะเบียนธุรกิจนำเที่ยวกับสำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย จำนวน 223 แห่ง ($N = 531$) และตัวแทนที่คาดว่าจะมีบทบาทสำคัญในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ได้แก่ ตัวแทนจากสำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ภาคใต้ เขต 4 รับผิดชอบพื้นที่ในจังหวัดภูเก็ต กระบี่ และพังงา และผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 7 เกาะพีพีตอน ตำบลอ่าวนาง จังหวัดกระบี่ ด้วยการสุ่มตัวอย่างแบบมีวัตถุประสงค์ จำนวน 2 ตัวอย่าง และ 2) นักท่องเที่ยวจำนวน 45 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบตามความสะดวก (Available Sampling) ซึ่งได้ผลการตอบรับการสอบถามดังตารางที่ 4

ตาราง 4

แสดงจำนวนการตอบรับของแบบสอบถาม

กลุ่มตัวอย่างที่คาดหวัง	กลุ่มตัวอย่างที่ได้	วิธีการสุ่มตัวอย่าง
1) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการนำไปใช้	207	การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย
a. ตัวแทนธุรกิจนำเที่ยวในจังหวัดกระบี่ที่จดทะเบียนธุรกิจนำเที่ยวกับสำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย จำนวน 223 ตัวอย่าง ($N=531$)		(Simple Random Sampling)
b. ตัวแทนที่คาดว่าจะมีบทบาทสำคัญในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ได้แก่ ตัวแทนจากสำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ภาคใต้ เขต 4, ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 7 เกาะพีพีตอน จำนวน 2 ตัวอย่าง	2	การสุ่มตัวอย่างแบบมีวัตถุประสงค์ (Purposive Sampling)
2) นักท่องเที่ยวที่มีความสนใจแหล่งท่องเที่ยวและการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จำนวน 20-50 ตัวอย่าง	45	การสุ่มตัวอย่างแบบตามความสะดวก (Available Sampling)
a. นักท่องเที่ยวชาวไทย	20	
b. นักท่องเที่ยวต่างชาติ	25	

นอกจากนี้ การรายงานผลวิจัยประกอบไปด้วย 3 ส่วนคือ ส่วนที่ 1 รายงานถึง ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 รายงานถึงความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับศักยภาพการพัฒนาฝีมือการท่องเที่ยวด้วยตนเองเรื่องเล่าเกาะพีพี และส่วนที่ 3 รายงานถึงแนวทางการพัฒนาฝีมือการท่องเที่ยวด้วยตนเองเรื่องเล่าเกาะพีพี ดังอธิบายได้ดังนี้

5.2.1.1. ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐาน

ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ๆ คือ 1) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการนำไปใช้ กล่าวถึงการกระจายตัวขององค์กร ระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจ และลักษณะการดำเนินธุรกิจ และ 2) นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติรวมทั้งสิ้นจำนวน 45 คน อันได้แก่ข้อมูลเกี่ยวกับเพศ อายุ การศึกษา อาชีพ ที่อยู่ปัจจุบัน รวมถึงความถี่ในการมาท่องเที่ยวเกาะพีพี ดังแสดงรายละเอียดดังนี้

5.2.1.1.1. กลุ่มตัวอย่างจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการนำไปใช้

1) การกระจายตัวของกลุ่มตัวอย่าง

การสอบถามศักยภาพคู่มือการท่องเที่ยวเกาะพีพีจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการนำไปใช้ ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างจากตัวแทนธุรกิจนำเที่ยวในจังหวัดกระบี่ที่จดทะเบียนธุรกิจนำเที่ยวกับสำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย จำนวน 223 ราย ($N=531$) มีผู้ตอบกลับแบบสอบถามจำนวนทั้งสิ้น 207 ราย คิดเป็นตัวแทนจากเกาะลันตามากที่สุดจำนวนร้อยละ 38.2 รองลงมาตัวแทนจากอ่าวนางร้อยละ 31.4 เกาะพีพีตอนจำนวนร้อยละ 18.8 และอื่นๆ จำนวนร้อยละ 11.6 ทั้งนี้คิดเป็นร้อยละ 92.82 ของกลุ่มตัวอย่าง 223 ตัวอย่าง (ดูตารางที่ 5)

ตาราง 5

แสดงการกระจายตัวของกลุ่มตัวอย่าง

การกระจายตัวของกลุ่มตัวอย่าง	ความถี่	เปอร์เซ็นต์	ความถี่สัมพัทธ์ (Valid Percent)	ความถี่สะสม (Cumulative Percent)
เกาะพีพีดอน	39	18.8	18.8	18.8
เกาะลันตา	79	38.2	38.2	57.0
อ่าวนาง	65	31.4	31.4	88.4
อื่นๆ	24	11.6	11.6	100.0
รวมทั้งสิ้น	207	100.0	100.0	

ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่สุ่มโดยใช้วิธีสุ่มแบบมีวัตถุประสงค์จากตัวแทนที่คาดว่ามีความสำคัญในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จำนวน 2 ตัวอย่าง ได้แก่ ตัวแทนจากสำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ภาคใต้ เขต 4 ซึ่งที่อยู่ปัจจุบันอยู่ที่จังหวัดภูเก็ต พื้นที่รับผิดชอบครอบคลุมจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่ และตัวอย่างที่ท่านหนึ่งคือ ผู้ใหญ่บ้านคนปัจจุบันหมู่ที่ 7 เกาะพีพีดอน ตำบลอ่าวนาง อำเภอเมืองจังหวัดกระบี่

2) ระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจ

ตาราง 6

ระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจของตัวแทนธุรกิจนำเที่ยว

ระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจ	ความถี่	เปอร์เซ็นต์	ความถี่สัมพัทธ์ (Valid Percent)	ความถี่สะสม (Cumulative Percent)
1-5	91	44.0	54.8	54.8
6-10	46	22.2	27.7	82.5
11-15	10	4.8	6.0	88.6
16-20	16	7.7	9.6	98.2
21-25	3	1.4	1.8	100.0
รวม	166	80.2	100.0	
ไม่ตอบ	41	19.8		
รวมทั้งสิ้น	207	100.0		

กลุ่มตัวอย่างจากตัวแทนธุรกิจนำเที่ยวในจังหวัดกระบี่จำนวนทั้งสิ้น 166 ตัวอย่าง มีการดำเนินธุรกิจมาแล้วในระยะเวลา 1-5 ปีมากที่สุดถึงร้อยละ 44.0 รองลงมา 6-10 ปี ร้อยละ 22.2 ร้อยละ 7.7 ดำเนินธุรกิจมาแล้วระหว่าง 16-20 ปี ร้อยละ 4.8 ดำเนินธุรกิจมาแล้วระหว่าง 11-15 ปี และดำเนินธุรกิจมาแล้วระหว่าง 21-25 ปี ร้อยละ 1.4 ทั้งนี้มีกลุ่มตัวอย่างจำนวนร้อยละ 19.8 ไม่ประสงค์ที่จะตอบคำถามในข้อนี้ ดังแสดงในตารางที่ 6

ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่สุ่มโดยใช้วิธีสุ่มแบบมีวัตถุประสงค์จากตัวแทนจากสำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ภาคใต้ เขต 4 ไม่ประสงค์ที่จะให้ข้อมูลในส่วนนี้ และตัวอย่างที่ทำนหนึ่งคือ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 7 เกาะพีพีตอน ตำบลอ่าวนาง อำเภอมะนัง จังหวัดกระบี่ ดำรงตำแหน่งมาแล้วเป็นระยะเวลา 5 ปี

3) ลักษณะการดำเนินธุรกิจนำเที่ยว

ตารางที่ 7 แสดงลักษณะการดำเนินธุรกิจนำเที่ยวของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งผู้ตอบสามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ พบว่าจากจำนวนผู้ตอบทั้งสิ้น 179 ตัวอย่าง หรือคิดเป็นร้อยละ 86.5 ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนกลับมา พบว่า ร้อยละ 65.7 ทำธุรกิจให้บริการการเดินทาง รองลงมาคือ ทำธุรกิจนำเที่ยวร้อยละ 59.9 ร้อยละ 34.3 ประกอบธุรกิจการจัดการนำเที่ยวที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ร้อยละ 20.3 ซึ่งเป็นสัดส่วนที่น้อยที่สุดมีการให้ความรู้เชิงนิเวศแก่นักท่องเที่ยว และร้อยละ 13.5 ไม่ประสงค์ที่จะตอบคำถามในข้อนี้

ตาราง 7

ลักษณะการดำเนินธุรกิจนำเที่ยว

ร้อยละ (จากผู้ตอบทั้งสิ้น 179 ตัวอย่าง)	ประเภทลักษณะการดำเนินธุรกิจ
65.7	ให้บริการการเดินทาง
59.9	นำเที่ยว
34.3	การจัดการนำเที่ยวที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
20.3	ให้ความรู้เชิงนิเวศ

ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่สุ่มโดยใช้วิธีสุ่มแบบมีวัตถุประสงค์จากตัวแทนจากสำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ภาคใต้ เขต 4 กล่าวว่าทางองค์กรมีหน้าที่ในการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความรู้เชิงนิเวศ

และตัวอย่างที่ท่านหนึ่งคือ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 7 เกาะพีพีตอน ดำเนินธุรกิจด้านการบริการการเดินทาง นอกจากการดำรงตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านเพียงอย่างเดียว

5.2.1.1.2. กลุ่มตัวอย่างจากนักท่องเที่ยว

1) เพศ

จากการสอบถามนักท่องเที่ยวจำนวน 45 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นนักท่องเที่ยวเพศหญิงและเพศชายในจำนวนที่ไม่แตกต่างกันมากนักคือ นักท่องเที่ยวหญิงมีจำนวนมากกว่าเพศชายเล็กน้อย ระหว่างร้อยละ 51.1 และ 48.9 ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 8

ตาราง 8

ข้อมูลพื้นฐานของนักท่องเที่ยวด้านเพศ

เพศ	ความถี่	เปอร์เซ็นต์	ความถี่สัมพัทธ์ (Valid Percent)	ความถี่สะสม (Cumulative Percent)
หญิง	23	51.1	51.1	51.1
ชาย	22	48.9	48.9	100.0
รวมทั้งสิ้น	45	100.0	100.0	

2) อายุ

นักท่องเที่ยวมีอายุตั้งแต่ระหว่าง 20-45 ปี ทั้งนี้แบ่งได้เป็น 6 กลุ่ม ซึ่งมีจำนวนนักท่องเที่ยวจากกลุ่มอายุ 26-30 มากที่สุด ร้อยละ 26.7 รองลงมาอายุระหว่าง 21-25 ปีร้อยละ 17.8 อายุระหว่าง 31-35 ปี ร้อยละ 13.3 อายุระหว่าง 36-40 ปี และ 41-45 ปี มีจำนวนที่เท่ากันคือร้อยละ 6.7 และนักท่องเที่ยวอายุ 20 ปีลงมาจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 2.2 นอกจากนี้ มีนักท่องเที่ยวจำนวน 1 ใน 3 ของผู้ตอบแบบสอบถามจากนักท่องเที่ยวทั้งหมดไม่ประสงค์ที่จะเปิดเผยข้อมูลด้านอายุ (ดูตารางที่ 9)

ตาราง 9

ข้อมูลพื้นฐานของนักท่งเกี่ยวกับอายุ

อายุ (ปี)	ความถี่	เปอร์เซ็นต์	ความถี่สัมพัทธ์ (Valid Percent)	ความถี่สะสม (Cumulative Percent)
20 ปีลงมา	1	2.2	3.0	3.0
21-25 ปี	8	17.8	24.2	27.3
26-30 ปี	12	26.7	36.4	63.6
31-35 ปี	6	13.3	18.2	81.8
36-40 ปี	3	6.7	9.1	90.9
41-45 ปี	3	6.7	9.1	100.0
รวม	33	73.3	100.0	
ไม่ตอบ	12	26.7		
รวมทั้งสิ้น	45	100.0		

3) ระดับการศึกษา

ตาราง 10

ข้อมูลพื้นฐานของนักท่งเกี่ยวกับการศึกษา

ระดับการศึกษา	ความถี่	เปอร์เซ็นต์	ความถี่สัมพัทธ์ (Valid Percent)	ความถี่สะสม (Cumulative Percent)
ไม่ได้เรียนหนังสือ	1	2.2	2.2	2.2
มัธยมศึกษาตอนต้น	3	6.7	6.7	8.9
มัธยมศึกษาตอนปลาย	4	8.9	8.9	17.8
อนุปริญญา	6	13.3	13.3	31.1
ปริญญาตรี	26	57.8	57.8	88.9
ปริญญาโท	4	8.9	8.9	97.8
ปริญญาเอก	1	2.2	2.2	100.0
รวมทั้งสิ้น	45	100.0	100.0	

ตารางที่ 10 แสดงถึงการศึกษาของนักท่งที่ตอบแบบสอบถามในครั้งนี้อย่างไรที่ไม่มีใครที่จบการศึกษาในระดับประถมศึกษา ร้อยละ 57.8 ซึ่งเป็นจำนวนที่มากที่สุด จบการศึกษาระดับปริญญาตรี นอกนั้น

นักท่องเที่ยวยุทธศาสตร์การศึกษาในจำนวนที่ลดหลั่นลงไป ได้แก่ อนุปริญญา ร้อยละ 13.3 มัธยมศึกษาตอนปลายและปริญญาโทในจำนวนที่เท่ากันร้อยละ 8.9 มัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 6.7 รวมถึงนักท่องเที่ยวยุทธศาสตร์การศึกษาระดับปริญญาเอกและไม่ได้เรียนหนังสือ เป็นจำนวนน้อยที่สุดในสัดส่วนที่เท่ากัน คือร้อยละ 2.2

4) อาชีพ

นักท่องเที่ยวยุทธศาสตร์การศึกษามีอาชีพที่หลากหลายแบ่งได้เป็น 6 กลุ่มสาขาอาชีพคือ พนักงานรัฐวิสาหกิจเป็นจำนวนมากที่สุด ร้อยละ 33.3 นักเรียน/นักศึกษา ร้อยละ 24.4 พนักงานบริษัทเอกชน ร้อยละ 20.0 ประกอบธุรกิจส่วนตัว ร้อยละ 15.6 และ รับราชการร้อยละ 2.2 และอื่นๆ ร้อยละ 4.4 ได้แก่ อาชีพที่ใช้แรงงาน และอาชีพที่ปรึกษาโครงการ ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 11

ตาราง 11

ข้อมูลพื้นฐานของนักท่องเที่ยวยุทธศาสตร์การศึกษาระยะก่อนอาชีพ

อาชีพ	ความถี่	เปอร์เซ็นต์	ความถี่สัมพัทธ์ (Valid Percent)	ความถี่สะสม (Cumulative Percent)
รับราชการ	1	2.2	2.2	2.2
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	15	33.3	33.3	35.6
พนักงานบริษัทเอกชน	9	20.0	20.0	55.6
ประกอบธุรกิจส่วนตัว	7	15.6	15.6	71.1
นักเรียน/นักศึกษา	11	24.4	24.4	95.6
อื่นๆ	2	4.4	4.4	100.0
รวมทั้งสิ้น	45	100.0	100.0	

5) ที่อยู่ปัจจุบัน

ตารางที่ 12 แสดงถึงถิ่นที่มาของนักท่องเที่ยวยุทธศาสตร์การศึกษารวม 45 คน คิดเป็นนักท่องเที่ยวยุทธศาสตร์การศึกษาร้อยละ 44.4 และนักท่องเที่ยวยุทธศาสตร์การศึกษารวม 55.6 ทั้งนี้ นักท่องเที่ยวยุทธศาสตร์การศึกษามาจากจังหวัดต่างๆ ของประเทศไทย ได้แก่ จังหวัดสงขลา กรุงเทพฯ สุโขทัย อยุธยา เชียงใหม่ ตรัง นครศรีธรรมราช กระบี่ แพร่ ลำปาง ระยอง และสตูล ยกเว้นนักท่องเที่ยวยุทธศาสตร์การศึกษามาจากบริเวณภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคตะวันตกของประเทศไทย

ส่วนนักท่องเที่ยวต่างชาติส่วนใหญ่มาจากบริเวณทวีปยุโรป รองลงมาคือเอเชีย อเมริกาใต้ และ ตะวันออกกลาง ได้แก่ ประเทศนอร์เวย์ สวีเดน เยอรมัน อังกฤษ และประเทศเครือจักรภพอังกฤษ รวมถึงประเทศญี่ปุ่น บราซิล และอิสราเอล

ตาราง 12

ข้อมูลพื้นฐานของนักท่องเที่ยวด้านถิ่นที่อยู่อาศัย

ถิ่นที่อยู่	ความถี่	เปอร์เซ็นต์	ความถี่สัมพัทธ์ (Valid Percent)	ความถี่สะสม (Cumulative Percent)
นักท่องเที่ยวชาวไทย	20	44.4	44.4	44.4
นักท่องเที่ยวต่างชาติ	25	55.6	55.6	100.0
รวมทั้งสิ้น	45	100.0	100.0	

6) จำนวนครั้งที่มาเที่ยว

นักท่องเที่ยวเคยมาท่องเที่ยวเกาะพีพีมากที่สุดจำนวนอย่างน้อย 1 ครั้ง เป็นจำนวนร้อยละ 71.1 จำนวน 2 ครั้ง เป็นจำนวนร้อยละ 17.8 จำนวน 3 ครั้ง ร้อยละ 2.2 และ 4 ครั้ง รวมถึง 10 ครั้งขึ้นไปเป็นจำนวน ร้อยละ 4.4 ในจำนวนที่เท่ากัน ดังแสดงในตารางที่ 13

ตาราง 13

ข้อมูลพื้นฐานของนักท่องเที่ยวด้านจำนวนครั้งในการท่องเที่ยวเกาะพีพี

จำนวนครั้ง (ครั้ง)	ความถี่	เปอร์เซ็นต์	ความถี่สัมพัทธ์ (Valid Percent)	ความถี่สะสม (Cumulative Percent)
1	32	71.1	71.1	71.1
2	8	17.8	17.8	88.9
3	1	2.2	2.2	91.1
4	2	4.4	4.4	95.6
มากกว่า 10 ครั้ง	2	4.4	4.4	100.0
รวมทั้งสิ้น	45	100.0	100.0	

5.2.1.2. ตอนที่ 2 ตักยภาพของกลุ่มการท่องเที่ยวด้วยตนเองเรื่องเล่าเกาะพีพี

ตอนที่ 2 ของแบบสอบถามจะเป็นการสอบถามถึงศักยภาพกลุ่มการท่องเที่ยวด้วยตนเองเรื่องเล่าเกาะพีพี โดยให้กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่มให้คะแนนการจัดอันดับความสำคัญใน 5 ระดับ ตามแบบวัดระดับความคิดเห็นของ Likert กล่าวคือให้ผู้ตอบใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ผู้ตอบมีความเห็นตรงมากที่สุด ได้แก่ มากที่สุด มาก เจ็บๆ น้อย และน้อยที่สุด และมีคะแนน 5 4 3 2 1 ตามลำดับ เกี่ยวกับศักยภาพกลุ่มการท่องเที่ยวใน 4 หัวข้อใหญ่ๆ ได้แก่ ด้านเนื้อหา ความน่าสนใจ ลักษณะรูปเล่ม และราคา โดยในแต่ละหัวข้อจะประกอบไปด้วยคำถามย่อยๆ ดังแสดงในตารางที่ 14 ที่ได้นำเสนอความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามจาก 3 กลุ่มตัวอย่าง แบ่งแยกกันอย่างชัดเจนตามลำดับคือ กลุ่มของตัวแทนธุรกิจนำเที่ยวในจังหวัดกระบี่ที่จดทะเบียนธุรกิจนำเที่ยวกับสำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย จะแสดงในลำดับที่ 1 กลุ่มของนักท่องเที่ยวได้นำเสนอผลการวิจัยในลำดับที่ 2 และกลุ่มของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องข้องในการนำไปใช้ ที่สุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบมีวัตถุประสงค์ นำเสนอผลการวิจัยในลำดับที่ 3

จากตารางที่ 14 จะเห็นได้ว่าจากแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างตัวแทนธุรกิจนำเที่ยวที่จดทะเบียนกับสำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยที่ได้รับคืนมาจำนวน 207 ตัวอย่าง มีผู้ที่ไม่ประสงค์แสดงความความคิดเห็นในส่วนนี้ร้อยละ 1.0 ถึงร้อยละ 3.4 ส่วนแบบสอบถามจากนักท่องเที่ยวมีผู้ที่ไม่ประสงค์แสดงความความคิดเห็นในส่วนนี้ร้อยละ 2.2 ในส่วนของกระดาษ การพิมพ์และตัวพิมพ์ และราคา และจากกลุ่มตัวอย่างที่สุ่มแบบมีวัตถุประสงค์ไม่มีผู้ใดละเว้นการตอบในส่วนนี้

ทั้งนี้ ผลที่ได้จากการวิจัยด้านศักยภาพกลุ่มการท่องเที่ยวด้วยตนเอง สามารถแยกอธิบายได้ดังประเด็นต่อไปนี้

5.2.1.2.1. ด้านเนื้อหา

มีการประเมินด้านเนื้อหาด้วยกันทั้งสิ้นใน 9 หัวข้อย่อยๆ อันได้แก่ 1) ปริมาณและความยาว 2) การลำดับเรื่องราว 3) การสื่อสารที่ชัดเจน 4) ข้อมูลที่ดี 5) ความเหมาะสมของหัวเรื่องและเนื้อเรื่อง 6) การได้รับความรู้ 7) การเกิดความตระหนัก และห่วงแหน 8) ความเพลิดเพลินและประทับใจ 9) การปฏิบัติตัวเพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจากกลุ่มของตัวแทนธุรกิจนำเที่ยวแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านเนื้อหาว่า กลุ่มมีศักยภาพในระดับมาก (4 คะแนน) ในทุกประเด็นเป็นจำนวนมากที่สุด อันได้แก่ ร้อยละ 56.5 เห็นว่ากลุ่มมีปริมาณและความยาวที่เหมาะสม ร้อยละ 54.1 เห็นว่ากลุ่มมีความเหมาะสมของการลำดับเรื่องราว ร้อยละ 49.8 เห็นว่ากลุ่มมีความสามารถในการสื่อสารได้ชัดเจน ร้อยละ 52.7 เห็นว่ากลุ่มมีข้อมูลเรื่องเล่าเกาะพีพีที่ดี ร้อยละ 60.4 เห็นว่าในหัวเรื่องแต่ละตอนของกลุ่มมีความเหมาะสม

กับเนื้อเรื่อง ร้อยละ 56.5 เห็นว่าได้รับความรู้จากคู่มือ ร้อยละ 46.4 เห็นว่าคู่มือก่อให้เกิดความตระหนัก และห่วงแทน ร้อยละ 38.6 เห็นว่าคู่มือก่อให้เกิดความเพลิดเพลินและประทับใจ และร้อยละ 44.9 เห็นว่าคู่มือช่วยให้ผู้อ่านมีการปฏิบัติตัวเพื่อลดผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม

ผู้ตอบแบบสอบถามจากกลุ่มของนักท่องเที่ยวยุคใหม่มีความเห็นเกี่ยวกับด้านเนื้อหาที่แตกต่างจากกลุ่มตัวอย่างข้างต้น กล่าวคือ นักท่องเที่ยวยุคใหม่ประมาณ 1 ใน 3 เห็นว่า คู่มือการท่องเที่ยวด้วยตนเองดังกล่าวมีศักยภาพในระดับมากที่สุด (5 คะแนน) ในประเด็นคู่มือมีข้อมูลเรื่องเล่าเกาะพีพีที่ดี และคู่มือก่อให้เกิดความตระหนักและห่วงแทน ร้อยละ 37.8 ในจำนวนที่เท่ากัน คู่มือก่อให้เกิดความเพลิดเพลินและประทับใจ ร้อยละ 42.2 และคู่มือช่วยให้ผู้อ่านมีการปฏิบัติตัวเพื่อลดผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม ร้อยละ 35.6 นอกจากนี้ ร้อยละ 33.3 ของนักท่องเที่ยวยุคใหม่เห็นว่าคู่มือฉบับนี้สามารถสื่อสารได้ชัดเจนในระดับมาก (4 คะแนน) รวมถึง ร้อยละ 46.7 เห็นว่า หัวเรื่องแต่ละตอนของคู่มือมีความเหมาะสมกับเนื้อเรื่อง และได้รับความรู้ ร้อยละ 35.6 อีกส่วนหนึ่งนักท่องเที่ยวยุคใหม่มีความคิดเห็นในระดับเฉยๆ (3 คะแนน) เกี่ยวกับศักยภาพของคู่มือในประเด็นของปริมาณและความยาวที่เหมาะสมของคู่มือร้อยละ 33.3 ความเหมาะสมของการลำดับเรื่องราว ร้อยละ 31.1

ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการสุ่มแบบมีวัตถุประสงค์มีความเห็นที่แตกต่างกันไป และมีความคิดเห็นเกี่ยวกับศักยภาพของคู่มือ ตั้งแต่ระดับน้อย (2 คะแนน) ถึงระดับมากที่สุด (5 คะแนน) ศักยภาพของคู่มือในระดับน้อยเช่น คู่มือช่วยให้ผู้อ่านมีการปฏิบัติตัวเพื่อลดผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม ร้อยละ 50.0 ในระดับเฉยๆ ได้แก่ คู่มือมีข้อมูลเรื่องเล่าเกาะพีพีที่ดีและการได้รับความรู้จากคู่มือ ร้อยละ 50.0 ความคิดเห็นในระดับมาก เช่น คู่มือมีความเหมาะสมของการลำดับเรื่องราว คู่มือมีความสามารถในการสื่อสารได้ชัดเจน หัวเรื่องแต่ละตอนของคู่มือมีความเหมาะสมกับเนื้อเรื่อง คู่มือก่อให้เกิดความตระหนักและห่วงแทน คู่มือก่อให้เกิดความเพลิดเพลินและประทับใจ ร้อยละ 100.0 รวมถึงความคิดเห็นเกี่ยวกับคู่มือมีปริมาณและความยาวที่เหมาะสมในระดับที่มากที่สุดถึงมากที่สุด ร้อยละ 50.0 ในจำนวนที่เท่ากัน

5.2.1.2.2. ด้านความน่าสนใจในการอ่าน

ด้านความน่าสนใจในการอ่าน มีการประเมินด้วยกันทั้งสิ้นใน 4 หัวข้อย่อยๆ อันได้แก่ 1) ขนาดตัวอักษร 2) ภาษาที่ใช้ 3) ลักษณะเด่นของเนื้อเรื่องชวนให้น่าติดตาม และ 4) ภาพประกอบมีความสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง

ผลปรากฏว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจากกลุ่มของตัวแทนธุรกิจนำเที่ยวแสดงความคิดเห็นว่าคู่มือมีศักยภาพในระดับมาก (4 คะแนน) ในทุกประเด็นเป็นจำนวนมากที่สุด อันได้แก่ ร้อยละ 38.2 เห็นว่าคู่มือมีความเหมาะสมของขนาดตัวอักษร ร้อยละ 55.6 เห็นว่าคู่มือใช้ภาษาได้อย่างเหมาะสม ร้อยละ 48.3

เห็นว่าเนื้อเรื่องในคู่มือ มีลักษณะเด่นชวนให้น่าติดตาม และร้อยละ 48.8 เห็นว่าคู่มือใช้ภาพประกอบที่สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง

ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามจากกลุ่มของนักท่องเที่ยวแสดงความคิดเห็นว่าคุณมือนี้อาศัยภาพในระดับมาก (4 คะแนน) ในเรื่องความเหมาะสมของขนาดตัวอักษร ร้อยละ 42.2 และคู่มือใช้ภาษาได้อย่างเหมาะสม ร้อยละ 37.8 รวมถึงความคิดเห็นว่าคุณมือนี้อาศัยภาพในระดับมาก (4 คะแนน) และเฉยๆ เป็นจำนวนที่เท่ากัน ด้านเนื้อเรื่องในคู่มือมีลักษณะเด่นชวนให้น่าติดตาม ร้อยละ 35.6 และคู่มือมีศักยภาพในระดับเฉยๆ (3 คะแนน) ในประเด็นของการใช้ภาพประกอบที่สอดคล้องในจำนวนที่เท่ากันร้อยละ 33.3

ผู้ตอบแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการสุ่มแบบมีวัตถุประสงค์มีความเห็นที่แตกต่างกันไป ตั้งแต่ระดับเฉยๆ (3 คะแนน) ถึงระดับมากที่สุด (5 คะแนน) อย่างไรก็ดี ผู้ตอบจากกลุ่มตัวอย่างในส่วนนี้มีความเห็นสอดคล้องกันในระดับมาก ในประเด็นเรื่องที่ว่าเนื้อเรื่องในคู่มือมีลักษณะเด่นชวนให้น่าติดตาม (ร้อยละ 100.0)

5.2.1.2.3. ด้านรูปเล่ม

ด้านลักษณะรูปเล่ม มีการประเมินด้วยกันทั้งสิ้นใน 4 หัวข้อย่อยๆ คือ 1) ขนาดกะทัดรัด พกพาสะดวก 2) ลักษณะที่ดึงดูดใจ 3) มีรูปลักษณ์สวยงาม และ 4) กระจาย การพิมพ์ และตัวพิมพ์

ด้านลักษณะรูปเล่ม ผู้ตอบแบบสอบถามจากกลุ่มของตัวแทนธุรกิจนำเที่ยวเห็นว่าคุณมือนี้อาศัยภาพในระดับมาก (4 คะแนน) ในทุกประเด็นเป็นจำนวนมากที่สุด อันได้แก่ ร้อยละ 49.3 เห็นว่าคุณมือนี้อาศัยภาพกะทัดรัดและพกพาสะดวก ร้อยละ 42.0 เห็นว่าคุณมือนี้อาศัยลักษณะดึงดูดใจ ร้อยละ 37.7 เห็นว่าคุณมือนี้อาศัยลักษณะสวยงาม และร้อยละ 36.7 เห็นว่ากระจาย การพิมพ์ และตัวพิมพ์ของคุณมือนี้อาศัยภาพในระดับมาก

ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามจากกลุ่มของนักท่องเที่ยวแสดงความคิดเห็นว่าคุณมือนี้อาศัยภาพในระดับมากที่สุด (5 คะแนน) ในเกือบทุกประเด็น (คู่มือมีขนาดกะทัดรัดและพกพาสะดวก และคู่มือมีลักษณะดึงดูดใจ ในสัดส่วนที่เท่ากัน ร้อยละ 35.6) และร้อยละ 33.3 เห็นว่าคุณมือนี้อาศัยลักษณะสวยงามในระดับมากที่สุด และระดับเฉยๆ เป็นสัดส่วนที่เท่ากัน รวมถึงความคิดเห็นว่าคุณมือนี้อาศัยภาพในระดับมาก (4 คะแนน) เกี่ยวกับกระจาย การพิมพ์ และตัวพิมพ์ของคุณมือ ร้อยละ 31.1

ผู้ตอบแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการสุ่มแบบมีวัตถุประสงค์มีความเห็นที่สอดคล้องกัน (ร้อยละ 100.0) ในทุกประเด็นตั้งแต่ระดับเฉยๆ (3 คะแนน) ถึงระดับมาก (4 คะแนน) อันได้แก่ คู่มือมีศักยภาพด้านขนาดกะทัดรัดและพกพาสะดวกในระดับมาก และคู่มือมีลักษณะดึงดูดใจ คู่มือมีลักษณะสวยงาม และกระจาย การพิมพ์ และตัวพิมพ์ของคุณมือนี้อาศัยภาพในระดับเฉยๆ

5.2.1.2.4. ด้านราคา

ด้านราคาที่ 16 บาท ต่อคู่มือ 1 ฉบับ (ภาษาไทย) ผู้ตอบแบบสอบถามจากกลุ่มของตัวแทนธุรกิจนำเข้า และจากกลุ่มตัวอย่างของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการนำไปใช้ ที่ได้จากการสุ่มแบบมีวัตถุประสงค์มีความเห็นที่สอดคล้องกันว่าคู่มือมีศักยภาพในระดับมาก (4 คะแนน) เป็นจำนวนมากที่สุด อันได้แก่ ร้อยละ 28.5 และร้อยละ 100.0 ตามลำดับ

ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามจากกลุ่มตัวแทนนักท่องเที่ยวชาวไทยเห็นว่าคู่มือมีราคาที่ 16 บาทมีศักยภาพมากที่สุดร้อยละ 55.0 แต่นักท่องเที่ยวต่างชาติเห็นว่าคู่มือที่ราคา 54 บาท มีศักยภาพในระดับเฉยๆ ร้อยละ 60.0

ตาราง 14

แสดงความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับศักยภาพของกลุ่มการท่องเที่ยวด้วยตนเอง

ประเด็น	คะแนน	มากที่สุด	มาก	เฉยๆ	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่ตอบ	Mo
		5	4	3	2	1		
ด้านเนื้อหา								
1) มีปริมาณ และความยาวที่เหมาะสม		16 (7.7)	117 (56.5)	38 (18.4)	27 (13.0)	3 (1.4)	6 (2.9)	4
		11 (24.4)	14 (31.1)	15 (33.3)	5 (11.1)	-	-	3
		1 (50.0)	1 (50.0)	-	-	-	-	4*
รวมทั้งสิ้น		28 (11.0)	132 (52.0)	53 (20.9)	32 (12.6)	3 (1.2)	6 (2.4)	4
2) ความเหมาะสมของการลำดับเรื่องราว		14 (6.8)	112 (54.1)	56 (27.1)	16 (7.7)	3 (1.4)	6 (2.9)	4
		12 (26.7)	13 (28.9)	14 (31.1)	6 (13.3)	-	-	3
		-	2 (100.0)	-	-	-	-	4
รวมทั้งสิ้น		26 (10.2)	127 (50.0)	70 (27.6)	22 (8.7)	3 (1.2)	6 (2.4)	4
3) คู่มือฉบับนี้สามารถสื่อสารได้ชัดเจน		23 (11.1)	103 (49.8)	53 (25.6)	22 (10.6)	1 (0.5)	5 (2.4)	4
		14 (31.1)	15 (33.3)	13 (28.9)	3 (6.7)	-	-	4
		-	2 (100.0)	-	-	-	-	4
รวมทั้งสิ้น		37 (14.6)	120 (47.2)	66 (26.0)	25 (9.8)	1 (0.4)	5 (2.0)	4
4) เนื้อเรื่องเล่าเกาะพีพีมีข้อมูลที่ดี		30 (14.5)	109 (52.7)	39 (18.8)	23 (11.1)	1 (0.5)	5 (2.4)	4
		17 (37.8)	12 (26.7)	13 (28.9)	3 (6.7)	-	-	5
		-	1 (50.0)	1 (50.0)	-	-	-	3*
รวมทั้งสิ้น		47 (18.5)	122 (48.0)	53 (20.9)	26 (10.2)	1 (0.4)	5 (2.0)	4
5) หัวเรื่องในแต่ละตอนมีความเหมาะสมกับเนื้อเรื่อง		17 (8.2)	125 (60.4)	43 (20.8)	14 (6.8)	2 (1.0)	6 (2.9)	4
		10 (22.2)	21 (46.7)	11 (24.4)	3 (6.7)	-	-	4
		-	2 (100.0)	-	-	-	-	4
รวมทั้งสิ้น		27 (10.6)	148 (58.3)	54 (21.3)	17 (6.7)	2 (0.8)	6 (2.4)	4
6) การได้รับความรู้		35 (16.9)	117 (56.5)	38 (18.4)	12 (5.8)	1 (0.5)	4 (1.9)	4
		15 (33.3)	16 (35.6)	11 (24.4)	3 (6.7)	-	-	4
		-	1 (50.0)	1 (50.0)	-	-	-	3*
รวมทั้งสิ้น		50 (19.7)	134 (52.8)	50 (19.7)	15 (5.9)	1 (0.4)	4 (1.6)	4
7) การเกิดความตระหนักและห่วงแทน		42 (20.3)	96 (46.4)	48 (23.2)	18 (8.7)	1 (0.5)	2 (1.0)	4
		17 (37.8)	11 (24.4)	13 (28.9)	4 (8.9)	-	-	5
		-	2 (100.0)	-	-	-	-	4
รวมทั้งสิ้น		59 (23.2)	109 (42.9)	61 (24.0)	22 (8.7)	1 (0.4)	2 (0.8)	4

หมายเหตุ: จำนวน (ความถี่&ร้อยละ) แถวที่ 1 คือผลการวิจัยจากกลุ่มของตัวแทนธุรกิจนำเที่ยวในจังหวัดกระบี่ที่จดทะเบียนธุรกิจนำเที่ยวกับสำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย แถวที่ 2 จากกลุ่มนักท่องเที่ยว แถวที่ 3 จากกลุ่มของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการนำไปใช้ด้วยการสุ่มตัวอย่างแบบมีวัตถุประสงค์ และแถวที่ 4 คือผลรวมความถี่เปอร์เซ็นต์ และค่าฐานนิยมจากทั้งสามกลุ่มตัวอย่าง; * = Multiple modes exist. The smallest value is shown.

ตาราง 14

แสดงความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับศักยภาพของคู่มือการท่องเที่ยวด้วยตนเอง (ต่อ)

ประเด็น	คะแนน	มากที่สุด	มาก	เฉย ๆ	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่ตอบ	Mo
		5	4	3	2	1		
ด้านเนื้อหา (ต่อ)								
8) ความเพลิดเพลิน และประทับใจ		26 (12.6)	80 (38.6)	73 (35.3)	20 (9.7)	2 (1.0)	6 (2.9)	4
		19 (42.2)	9 (20.0)	13 (28.9)	4 (8.9)	-	-	5
		-	2 (100.0)	-	-	-	-	4
รวมทั้งสิ้น		45 (17.7)	91 (35.8)	86 (33.9)	24 (9.4)	2 (0.8)	6 (2.4)	4
9) คู่มือดังกล่าวช่วยให้ คุณปฏิบัติตัวเพื่อลด ผลกระทบต่อด้าน สิ่งแวดล้อมได้		27 (13.0)	93 (44.9)	51 (24.6)	30 (14.5)	4 (1.9)	2 (1.0)	4
		16 (35.6)	11 (24.4)	14 (31.1)	4 (8.9)	-	-	5
		-	1 (50.0)	-	1 (50.0)	-	-	2*
รวมทั้งสิ้น		43 (16.9)	105 (41.3)	65 (25.6)	35 (13.8)	4 (1.6)	2 (0.8)	4
ด้านความน่าสนใจในการอ่าน								
10) ความเหมาะสมของ ขนาดตัวอักษร		12 (5.8)	79 (38.2)	49 (23.7)	57 (27.5)	6 (2.9)	4 (1.9)	4
		6 (13.3)	19 (42.2)	17 (37.8)	3 (6.7)	-	-	4
		-	1 (50.0)	1 (50.0)	-	-	-	3*
รวมทั้งสิ้น		18 (7.1)	99 (39.0)	67 (26.4)	60 (23.6)	6 (2.4)	4 (1.6)	4
11) ความเหมาะสมของ ภาษาที่ใช้		21 (10.1)	115 (55.6)	62 (30.0)	3 (1.4)	2 (1.0)	4 (1.9)	4
		10 (22.2)	17 (37.8)	14 (31.1)	4 (8.9)	-	-	4
		1 (50.0)	-	1 (50.0)	-	-	-	3*
รวมทั้งสิ้น		32 (12.6)	132 (52.0)	77 (30.3)	7 (2.8)	2 (0.8)	4 (1.6)	4
12) เนื้อเรื่องมีลักษณะ เด่นชวนให้น่าติดตาม		21 (10.1)	100 (48.3)	58 (28.0)	21 (10.1)	2 (1.0)	5 (2.4)	4
		10 (22.2)	16 (35.6)	16 (35.6)	3 (6.7)	-	-	3*
		-	2 (100.0)	-	-	-	-	4
รวมทั้งสิ้น		31 (12.2)	118 (46.5)	74 (29.1)	24 (9.4)	2 (0.8)	5 (2.0)	4
13) ภาพประกอบมีความ สอดคล้องกับเนื้อ เรื่อง		25 (12.1)	101 (48.8)	49 (23.7)	25 (12.1)	2 (1.0)	5 (2.4)	4
		13 (28.9)	13 (28.9)	15 (33.3)	4 (8.9)	-	-	3
		1 (50.0)	-	1 (50.0)	-	-	-	3*
รวมทั้งสิ้น		39 (15.4)	114 (44.9)	65 (25.6)	29 (11.4)	2 (0.8)	5 (2.0)	4

หมายเหตุ: จำนวน (ความถี่ & ร้อยละ) แถวที่ 1 คือผลการวิจัยจากกลุ่มของตัวแทนธุรกิจนำเที่ยวในจังหวัดกระบี่ที่จดทะเบียนธุรกิจนำเที่ยวเกี่ยวกับสำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย แถวที่ 2 จากกลุ่มนักท่องเที่ยว และแถวที่ 3 จากกลุ่มของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการนำไปใช้ด้วยการสุ่มตัวอย่างแบบมีวัตถุประสงค์ และแถวที่ 4 คือผลรวมความถี่เปอร์เซ็นต์ และค่าฐานนิยมจากทั้งสามกลุ่มตัวอย่าง; * = Multiple modes exist. The smallest value is shown.

ตาราง 14

แสดงความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับศักยภาพของคู่มือการท่องเที่ยวด้วยตนเอง (ต่อ)

ประเด็น	คะแนน	มากที่สุด 5	มาก 4	เฉยๆ 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1	ไม่ตอบ	Mo
ด้านลักษณะรูปเล่ม								
14) มีขนาดกะทัดรัด และ พกพาสะดวก		63 (30.4)	102 (49.3)	27 (13.0)	11 (5.3)	1 (0.5)	3 (1.4)	4
		16 (35.6)	13 (28.9)	12 (26.7)	4 (8.9)	-	-	5
		-	2 (100.0)	-	-	-	-	4
รวมทั้งสิ้น		79 (31.1)	117 (46.1)	39 (15.4)	15 (5.9)	1 (0.4)	3 (1.2)	4
15) มีลักษณะดึงดูดใจ		22 (97.1)	87 (42.0)	55 (26.6)	31 (15.0)	6 (2.9)	6 (2.9)	4
		16 (35.6)	9 (20.0)	15 (33.3)	5 (11.1)	-	-	5
		-	-	2 (100.0)	-	-	-	3
รวมทั้งสิ้น		38 (15.0)	96 (37.8)	72 (28.3)	36 (14.2)	6 (2.4)	6 (2.4)	4
16) มีรูปลักษณ์สวยงาม		22 (10.6)	78 (37.7)	65 (31.4)	31 (15.0)	7 (3.4)	4 (1.9)	4
		15 (33.3)	11 (24.4)	15 (33.3)	3 (6.7)	1 (2.2)	-	3*
		-	-	2 (100.0)	-	-	-	3
รวมทั้งสิ้น		37 (14.6)	89 (35.0)	82 (32.3)	34 (13.4)	8 (3.1)	4 (1.6)	4
17) กระดาษ การพิมพ์ และตัวพิมพ์		13 (6.3)	76 (36.7)	64 (30.9)	38 (18.4)	9 (4.3)	7 (3.4)	4
		13 (28.9)	14 (31.1)	13 (28.9)	4 (2.2)	-	-	4
		-	-	2 (100.0)	-	-	-	3
รวมทั้งสิ้น		26 (10.2)	90 (35.4)	79 (31.1)	42 (16.5)	9 (3.5)	8 (3.1)	4
ด้านราคา								
18) ความคุ้มค่าของคู่มือ ต่อราคา (16 บาท ภาษาไทย/ 54 บาท ภาษาอังกฤษ)		29 (14.0)	59 (28.5)	51 (24.6)	46 (22.2)	18 (8.7)	4 (1.9)	4
		11 (55.0)	6 (30.0)	2 (10.0)	1 (5.0)	-	-	5
		-	4 (16.0)	15 (60.0)	3 (12.0)	2 (8.0)	1 (4.0)	3
		-	2 (100.0)	-	-	-	-	4
รวมทั้งสิ้น		40 (15.7)	71 (28.0)	68 (26.8)	50 (19.7)	20 (7.9)	5 (2.0)	4

หมายเหตุ: จำนวน (ความถี่&ร้อยละ) แถวที่ 1 คือผลการวิจัยจากกลุ่มของตัวแทนธุรกิจนำเที่ยวในจังหวัดกระบี่ที่จัดทะเบียนธุรกิจนำเที่ยวกับสำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย แถวที่ 2 จากกลุ่มนักท่องเที่ยว และแถวที่ 3 จากกลุ่มของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการนำไปใช้ด้วยการสุ่มตัวอย่างแบบมีวัตถุประสงค์ และแถวที่ 4 คือผลรวมความถี่เปอร์เซ็นต์ และค่าฐานนิยมจากทั้งสามกลุ่มตัวอย่าง (ประเด็นที่ 14-17), จำนวน (ความถี่&ร้อยละ) แถวที่ 1 คือผลการวิจัยจากกลุ่มของตัวแทนธุรกิจนำเที่ยวในจังหวัดกระบี่ที่จัดทะเบียนธุรกิจนำเที่ยวกับสำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย แถวที่ 2 จากกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทย แถวที่ 3 จากกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ แถวที่ 4 จากกลุ่มของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการนำไปใช้ด้วยการสุ่มตัวอย่างแบบมีวัตถุประสงค์ และแถวที่ 5 คือผลรวมความถี่ เปอร์เซ็นต์ และค่าฐานนิยมจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด (ประเด็นที่ 18); * = Multiple modes exist. The smallest value is shown.

5.2.1.3. ตอนที่ 3 แนวทางการพัฒนาคู่มือการท่องเที่ยวด้วยตนเองเรื่องเล่าเกาะพีพี

ในคำถามตอนที่ 3 จะเป็นคำถามเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคู่มือการท่องเที่ยวด้วยตนเองเรื่องเล่าเกาะพีพี ซึ่งจะมีแนวคำถามที่แตกต่างกันและเหมือนกันระหว่างกลุ่มตัวอย่างจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการนำไปใช้ และกลุ่มตัวอย่างจากนักท่องเที่ยว กล่าวคือ คำถามที่ใช้กับกลุ่มตัวอย่างจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการนำไปใช้ ในช่วงแรกจะเป็นคำถามเกี่ยวกับการพัฒนาคู่มือการท่องเที่ยวด้วยตนเองไปสู่การสื่อความหมายด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งประกอบไปด้วย 3 คำถาม ส่วนคำถามที่ใช้กับกลุ่มตัวอย่างจากนักท่องเที่ยวจะเป็นคำถามเกี่ยวกับการแจกจ่ายคู่มือแก่นักท่องเที่ยว ซึ่งประกอบไปด้วยคำถาม 2 คำถาม นอกจากนั้นคำถามใน 3 ข้อสุดท้ายของแบบสอบถามจะเป็นคำถามแบบเดียวกันทั้งหมดที่ใช้กับทุกกลุ่มตัวอย่าง ดังอธิบายผลการวิจัยได้ดังนี้

5.2.1.4.1. ศักยภาพการพัฒนาคู่มือการท่องเที่ยวไปสู่การสื่อความหมายด้านสิ่งแวดล้อม

ตาราง 15

แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาคู่มือฯ เรื่องเล่าเกาะพีพี

ประเด็น	คะแนน	มากที่สุด	มาก	เฉย ๆ	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่ตอบ	Mo
		5	4	3	2	1		
19) สามารถพัฒนาไปสู่การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศได้		40 (19.3)	112 (54.1)	34 (16.4)	13 (6.3)	1 (0.5)	7 (3.4)	4
		-	2 (100.0)	-	-	-	-	4
20) มีศักยภาพสามารถนำไปใช้ได้		35 (16.9)	115 (55.6)	33 (15.9)	14 (6.8)	4 (1.9)	6 (2.9)	4
		-	2 (100.0)	-	-	-	-	4
21) สามารถพัฒนาไปใช้กับสื่อทัศนูปกรณ์อื่นๆ ได้		24 (11.6)	125 (60.4)	34 (16.4)	16 (7.7)	1 (0.5)	7 (3.4)	4
		-	2 (100.0)	-	-	-	-	4

หมายเหตุ: จำนวน (ความถี่) แถวที่ 1 คือผลการวิจัยจากกลุ่มของตัวแทนธุรกิจนำเที่ยวในจังหวัดกระบี่ที่จดทะเบียนธุรกิจนำเที่ยวกับสำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และแถวที่ 2 คือผลการวิจัยจากกลุ่มของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการนำไปใช้ด้วยการสุ่มตัวอย่างแบบมีวัตถุประสงค์

จากตารางที่ 15 จะเห็นได้ว่าจากแบบสอบถามที่ได้คืนมาจากกลุ่มตัวอย่างตัวแทนธุรกิจนำเที่ยวจำนวน 207 ตัวอย่าง มีผู้ที่ไม่ประสงค์แสดงความคิดเห็นในส่วนนี้ร้อยละ 2.9 (6 ตัวอย่าง) ถึงร้อยละ 3.4 (7 ตัวอย่าง) ทั้งนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างของตัวแทนธุรกิจนำเที่ยว และกลุ่มตัวอย่างที่สุ่มแบบมีวัตถุประสงค์มีความเห็นที่สอดคล้องกันในทุกประเด็นว่าคู่มือมีศักยภาพในระดับมาก (4 คะแนน) เกินร้อยละ 50 เป็นจำนวนมากที่สุด อันได้แก่ ร้อยละ 54.1 และ 100.0 เห็นว่าคู่มือฉบับนี้สามารถพัฒนา

ไปสู่การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศได้ ร้อยละ 55.6 และ 100.0 เห็นว่ามัคคุเทศน์สามารถนำคู่มือฉบับนี้ไปใช้ได้ และร้อยละ 60.4 และ 100.0 เห็นว่าสามารถพัฒนานำข้อมูลในข้อมูลฉบับนี้ไปใช้กับสื่อทัศนูปกรณ์อื่นๆ ได้

5.2.1.4.2. ศักยภาพการพัฒนาคู่มือการท่องเที่ยวไปสู่การกระจายคู่มือแก่นักท่องเที่ยว

นักท่องเที่ยวทั้งหมดร้อยละ 100.0 มีความเห็นว่าคู่มือฉบับดังกล่าวมีความเหมาะสมในการจัดทำคู่มือแก่นักท่องเที่ยวด้วยวิธีการแจกฟรีร้อยละ 93.3 และด้วยวิธีการขายร้อยละ 6.7 ดังแสดงในตารางที่ 16

ตาราง 16

แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการกระจายคู่มือฯ แก่นักท่องเที่ยว

วิธีการแจกจ่าย	ความถี่	เปอร์เซ็นต์	ความถี่สัมพัทธ์ (Valid Percent)	ความถี่สะสม (Cumulative Percent)
ขาย	3	6.7	6.7	6.7
แจกฟรี	42	93.3	93.3	100.0
รวมทั้งสิ้น	45	100.0	100.0	

5.2.1.4.3. ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

ในส่วนนี้ประกอบไปด้วยผลการวิจัยจากคำถาม 3 คำถามปลายเปิด ที่เปิดโอกาสให้ผู้ตอบแบบสอบถามจากทุกกลุ่มของกลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับส่วนของคู่มือที่ผู้ตอบชอบมากที่สุด ไม่ชอบมากที่สุด และข้อเสนอแนะแนวทางปรับปรุงแก้ไขคู่มือ

ในส่วนของผู้ตอบชอบมากที่สุด คิดเป็น 128 คนจากกลุ่มตัวอย่างจากตัวแทนธุรกิจนำเที่ยวที่จดทะเบียนกับการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย จากกลุ่มตัวอย่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่สุ่มตัวอย่างแบบมีวัตถุประสงค์ 1 คน และ 14 คนจากกลุ่มตัวอย่างจากนักท่องเที่ยว ทั้งนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นใน 7 ประเด็นใหญ่ๆ ดังแสดงในตารางที่ 17

ตาราง 17

แสดงความคิดเห็นส่วนที่ผู้อ่านชอบมากที่สุดของคู่มือฯ เรื่องเล่าเกาะพีพี

ร้อยละ			ส่วนที่ชอบมากที่สุดของคู่มือ
กลุ่มบริษัทที่จดทะเบียน (ผู้ตอบทั้งสิ้น 128 คน)	กลุ่มหน่วยงานที่นำไปใช้ (ผู้ตอบทั้งสิ้น 1 คน)	กลุ่มนักท่องเที่ยว (ผู้ตอบทั้งสิ้น 14 คน)	
61.8		31.1	เนื้อหา
3.4		4.4	1) เกาะพีพี ชื่อเกาะนี้มีตำนาน
0.5			2) แหล่งทำมาหากินก่อนที่จะมาเป็นแหล่งท่องเที่ยวระดับโลก
2.4			3) การเดินทางด้วยเรือโบราณประจำถิ่น
5.3			4) การเสด็จเยือนของพระมหากษัตริย์ไทย
2.4			5) ชาวเลคือชาวไทยใหม่
15.9		13.3	รูปภาพประกอบ
10.1		2.2	แผนที่
8.7	50.0	2.2	ขนาดของคู่มือ
6.3		6.7	รูปแบบของคู่มือ
2.4			รูปแบบอักษร
1.0		2.2	การเสริมสร้างความตระหนักด้านสิ่งแวดล้อม

ในส่วนของคู่มือที่ผู้ตอบไม่ชอบมากที่สุด คิดเป็น 38 คนจากกลุ่มตัวอย่างจากตัวแทนธุรกิจนำเที่ยวที่จดทะเบียนกับการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย จากกลุ่มตัวอย่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่สุ่มตัวอย่างแบบมีวัตถุประสงค์ 1 คน และ 2 คนจากกลุ่มตัวอย่างจากนักท่องเที่ยว ทั้งนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นใน 8 ประเด็นใหญ่ๆ ดังแสดงในตารางที่ 18

ตาราง 18

แสดงความคิดเห็นส่วนที่ผู้อ่านไม่ชอบมากที่สุดของคู่มือฯ เรื่องเล่าเกาะพีพี

ร้อยละ			ส่วนที่ <u>ไม่ชอบมากที่สุด</u> ของคู่มือ
กลุ่มบริษัทที่จดทะเบียน (ผู้ตอบทั้งสิ้น 38 คน)	กลุ่มหน่วยงานที่นำไปใช้ (ผู้ตอบทั้งสิ้น 1 คน)	กลุ่มนักท่องเที่ยว (ผู้ตอบทั้งสิ้น 2 คน)	
18.4		4.4	ตัวอักษร
16.9		2.2	รายละเอียดเนื้อหา
13.0		4.4	สีสັນ
11.6	50.0		รูปแบบแผ่นพับ
8.7			รูปภาพประกอบ
1.9		2.2	แผนที่
0.5		2.2	ราคา
0.5			ความคมชัด

ตารางที่ 19 แสดงความคิดเห็นข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไขคู่มือการท่องเที่ยวด้วยตนเองในงานวิจัย
ชิ้นนี้ ซึ่งมีผู้ตอบจากกลุ่มตัวแทนธุรกิจนำเที่ยวตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นสูงสุดถึง 89
ตัวอย่าง กลุ่มนักท่องเที่ยวแสดงความคิดเห็นในส่วนนี้ 8 ตัวอย่าง และกลุ่มของกลุ่มตัวอย่างที่สุ่มแบบมี
วัตถุประสงค์ 1 ตัวอย่าง โดยผู้ตอบแบบสอบถามกล่าวว่าคู่มือฉบับนี้ควรมีข้อควรปรับปรุงซึ่งแบ่ง
ประเภทได้เป็น 9 หัวข้อ กล่าวคือ กลุ่มของตัวแทนธุรกิจนำเที่ยวเห็นว่าคู่มือควรมีการปรับปรุงด้าน
รายละเอียดเนื้อหาของเรื่องเล่ามากที่สุด (ร้อยละ 43.0) ซึ่งแตกต่างจากกลุ่มของนักท่องเที่ยวเห็น
ความสำคัญของรูปภาพมากเป็นอันดับแรก (ร้อยละ 15.6) ส่วนกลุ่มตัวอย่างจากการสุ่มตัวอย่างแบบมี
วัตถุประสงค์เห็นความสำคัญในการปรับปรุงเนื้อหาเรื่องเล่า รูปภาพ และขนาดตัวอักษรในคู่มือใน
สัดส่วนที่เท่ากันคือ ร้อยละ 50.0 ทั้งนี้รายละเอียดความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนที่ชอบมาก
ที่สุด ส่วนที่ไม่ชอบมากที่สุด และข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขคู่มือ แยกอธิบายตามหัวข้อดังนี้

ตาราง 19

แสดงความคิดเห็นของข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไขของกลุ่มมือเรื่องเล่าเกาะพีพี

ร้อยละ			ข้อเสนอแนะ
กลุ่มบริษัทที่จดทะเบียน (ผู้ตอบทั้งสิ้น 89 คน)	กลุ่มหน่วยงานที่นำไปใช้ (ผู้ตอบทั้งสิ้น 1 คน)	กลุ่มนักท่องเที่ยว (ผู้ตอบทั้งสิ้น 7 คน)	
43.0	50.0	4.4	เพิ่มรายละเอียดเนื้อหา
18.4		4.4	ปรับปรุงรูปแบบแผ่นพับ
13.0		6.7	ปรับปรุงสีสันทันให้สดใส
12.1	50.0	15.6	ปรับปรุงรูปภาพประกอบ
12.1	50.0	2.2	ปรับปรุงขนาดตัวอักษร
8.7			การผลิตคู่มือเป็นภาษาต่างประเทศ
3.9		2.2	ปรับปรุงราคา
3.9		2.2	ปรับปรุงแผนที่
1.9			การเผยแพร่ข้อมูล

1) การปรับปรุงด้านเนื้อหา

กลุ่มตัวอย่างจากตัวแทนธุรกิจนำเที่ยวมีความเห็นร้อยละ 61.8 และกลุ่มตัวอย่างจากนักท่องเที่ยวร้อยละ 31.1 แสดงความคิดเห็นชอบเนื้อหาของกลุ่มฉบับนี้มากที่สุด อันประกอบไปด้วยเนื้อหาคำบรรยายเรื่องราวที่น่าอ่าน การใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย การเรียบเรียง เรียงร้อยด้วยคำอย่างเหมาะสม ข้อมูลกะทัดรัด แต่มีความละเอียด น่าสนใจและน่าติดตาม ทำให้ผู้อ่านมีมุมมองใหม่ๆ ของเกาะพีพี เนื่องจากผู้อ่านไม่ทราบข้อมูลดังกล่าวมาก่อน เกิดความประทับใจ และรักเกาะพีพีมากขึ้น และได้ทราบถึงประวัติความเป็นมาเรื่องราวของเกาะพีพี รวมถึงเนื้อหาดังกล่าวผู้อ่านหรือผู้ตอบแบบสอบถามสามารถนำไปเล่าให้กับผู้อื่นได้ทราบต่อไป หรือนำเรื่องราวไปใช้ประโยชน์ได้ในการท่องเที่ยว หัวข้อที่ตั้งไว้ดี สามารถแสดงจุดท่องเที่ยวที่แนะนำใน 5 จุด ได้เป็นอย่างดี ซึ่งอาจแบ่งแยกย่อยเป็นเรื่องราวต่างๆ ที่ผู้อ่านแสดงความคิดเห็นว่าชอบ ได้แก่ เกาะพีพี ชื่อเกาะนี้มีตำนาน ร้อยละ 3.4 จากกลุ่มตัวอย่างจากตัวแทนธุรกิจนำเที่ยว และร้อยละ 4.4 จากกลุ่มตัวอย่างจากนักท่องเที่ยว ร้อยละ 5.3, 2.4, 2.4 และ 0.5 จากกลุ่มตัวอย่างจากตัวแทนธุรกิจนำเที่ยวเพียงอย่างเดียว ในเรื่องเล่าการเสด็จเยือนของพระมหากษัตริย์ไทย การเดินทางด้วยเรือโบราณประจำถิ่น ชาวเลคือชาวไทยใหม่ และแหล่งทำมาหากินก่อนจะมาเป็นแหล่งท่องเที่ยวระดับโลก ตามลำดับ นอกจากนี้ กลุ่มตัวอย่างจากตัวแทนธุรกิจนำเที่ยว (ร้อยละ 1.0) และนักท่องเที่ยว (ร้อยละ 2.2) มีความเห็นว่าชอบที่คู่มือดังกล่าวช่วยเสริมสร้างความตระหนักทางด้านสิ่งแวดล้อมได้เช่นกัน

อย่างไรก็ดี กลุ่มตัวอย่างจากตัวแทนธุรกิจนำเที่ยวมีความเห็นร้อยละ 16.9 และกลุ่มตัวอย่างจากนักท่องเที่ยวร้อยละ 2.2 มีความคิดเห็นที่ไม่ชอบเนื้อหาของกลุ่มมากที่สุด กล่าวคือ เนื้อหาขาดความ

น่าสนใจ มีจุดเด่นน้อย เช่น การใช้คำ หรือภาษาในการบรรยายบางประโยค บางส่วนเห็นว่าเนื้อหา รายละเอียดน้อยเกินไป ขาดข้อมูลที่ครบถ้วน ข้อมูลคลุมเครือ อ่านแล้วยังไม่เข้าใจ เช่น ขาดเนื้อหาเรื่อง การดำเนินา ผลกระทบต่อชุมชน วิถีชีวิตชุมชน เรื่องเล่ามีเนื้อหาสั้นเกินไป อ่านแล้วยังไม่ได้ใจความ รวมถึงยังไม่มีศักยภาพเพียงพอในการเสริมสร้างจิตสำนึกแก่นักท่องเที่ยวในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การ จัดวางเนื้อหา ยังไม่มีความเหมาะสม บางส่วนเห็นว่า การนำเสนอให้ข้อมูลเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมี ความสมัยใหม่เกินไปและขัดแย้งกับแนวคิดการจัดการการท่องเที่ยวภายในชุมชนปัจจุบัน

ทั้งนี้ มีผู้ตอบจากทั้ง 3 กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นด้วยในข้อเสนอแนะการปรับปรุงด้านเนื้อหา กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างจากตัวแทนธุรกิจนำเที่ยวมีความเห็นร้อยละ 43.0 กลุ่มตัวอย่างที่สุมแบบมีวัตถุประสงค์ร้อยละ 50.0 และกลุ่มตัวอย่างจากนักท่องเที่ยวร้อยละ 4.4 โดยในรายละเอียดเห็นว่าคู่มือควรขยายเนื้อหา เรื่องเล่าให้ละเอียดในเชิงลึกทางประวัติศาสตร์และโบราณคดีให้มากขึ้น เช่น เรื่องเล่าที่เชื่อมโยงกับอ่าว นาง ชาวเล ชาวพุทธ ชาวมุสลิม ความเป็นอยู่ วิถีชีวิต ผู้ค้นพบเกาะ คนกลุ่มแรก เกาะพีพีในอดีตก่อน การเปลี่ยนแปลง ปัจจุบัน ธรรมชาติบนเกาะ สัตว์ประจำถิ่น ข้อมูลด้านกายภาพ ขนาดพื้นที่ของบริเวณที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ เอกลักษณ์ของชุมชนท้องถิ่น ปัญหาสิ่งแวดล้อมของเกาะพีพีในปัจจุบัน ผลกระทบต่อ ชุมชน การเปลี่ยนแปลงของสถานที่ท่องเที่ยว การปรับตัวเพื่อสร้างจิตสำนึกแก่นักท่องเที่ยวในเชิง อนุรักษ์ เชิงวัฒนธรรม หรือเชิงนิเวศ คำแนะนำต่อนักท่องเที่ยวว่านักท่องเที่ยวสามารถท่องเที่ยวที่ไหน กิจกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมที่ให้บริการแก่นักท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยวสามารถทำได้ การปฏิบัติ ตัวของนักท่องเที่ยว เช่น กรณีเกิดภัยพิบัติสึนามิ ช่วงเวลาและเดือนที่เหมาะสมสำหรับการท่องเที่ยว สภาพภูมิอากาศ การเตรียมตัว ค่าใช้จ่ายช่วง High/Low Season ที่พัก ร้านอาหาร เบอร์โทรศัพท์ สถานที่สำคัญ การเดินทาง การติดต่อ การขนส่ง สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญเช่น จุดดำน้ำ จุดดูปะการัง เกาะและชายหาดต่างๆ นอกจากนี้ มีผู้ตอบส่วนน้อยมากแนะนำว่าควรลดเนื้อหาให้น้อยลง การปรับปรุง การเขียนให้เนื้อหาให้น่าติดตามมากยิ่งขึ้น และการลำดับเรื่องราว

2) การปรับปรุงด้านรูปแบบแผ่นพับ

กลุ่มตัวอย่างจากตัวแทนธุรกิจนำเที่ยวมีความเห็นร้อยละ 8.7 กลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการสุ่มแบบมี วัตถุประสงค์ร้อยละ 50.0 และกลุ่มตัวอย่างจากนักท่องเที่ยวร้อยละ 2.2 แสดงความคิดเห็นชอบขนาด ของคู่มือที่มีขนาดเล็กกะทัดรัดน่ารัก สะดวกแก่การพกพา รวมถึงกลุ่มตัวอย่างจากตัวแทนธุรกิจนำเที่ยว มีความเห็นร้อยละ 6.3 และกลุ่มตัวอย่างจากนักท่องเที่ยวร้อยละ 6.7 แสดงความคิดเห็นชอบรูปแบบของ คู่มือฉบับนี้มากที่สุด ได้แก่ การออกแบบพับที่แปลกตา มีการจัดวางรูปแบบที่เหมาะสมและสวยงาม

ในอีกแง่หนึ่ง กลุ่มตัวอย่างจากตัวแทนธุรกิจนำเที่ยวมีความเห็นร้อยละ 11.6 และกลุ่มตัวอย่างจากการ สุ่มตัวอย่างแบบมีวัตถุประสงค์ร้อยละ 50.0 มีความคิดเห็นที่ไม่ชอบรูปแบบแผ่นพับของคู่มือมากที่สุด กล่าวคือ รูปเล่มมีขนาดเล็กเกินไปไม่น่าติดตาม ขาดการดึงดูด การจัดวางรูปแบบไม่ดี เช่น การที่มีรอย

กรีตตรงกลางแผ่นพับ รวมถึงรูปแบบการพับของคู่มือมีรูปแบบการพับที่แปลก เก๋ พิสดารมากเกินไป ทำให้ผู้อ่านไม่สามารถใช้ได้ตรงตามที่ต้องการ ประกอบกับกระดาษไม่มีคุณภาพ ทำให้รูปเล่มขาดได้ง่าย

ดังนั้น กลุ่มตัวอย่างจากตัวแทนธุรกิจนำเที่ยวมีความเห็นร้อยละ 18.4 และกลุ่มตัวอย่างจากนักท่องเที่ยวร้อยละ 4.4 เห็นว่าควรมีการปรับปรุงรูปแบบแผ่นพับ ได้แก่ ควรมีการปรับปรุงการจัดทำเป็นเล่มที่สมบูรณ์มีขนาดใหญ่กว่าที่เป็นอยู่ น่าดึงดูดใจ มีเอกลักษณ์ การพิมพ์ควรใช้กระดาษสีอ่อน กันน้ำได้ กระดาษมัน บางส่วนเห็นว่าควรทำเป็นแผ่นพับในรูปแบบที่แตกต่างจากที่ผลิตมา เรียบๆ แต่สามารถเปิดอ่านได้ง่าย

3) การปรับปรุงสีสันทันให้สดใส

กลุ่มตัวอย่างจากตัวแทนธุรกิจนำเที่ยวมีความเห็นร้อยละ 13.0 และกลุ่มตัวอย่างจากนักท่องเที่ยวร้อยละ 4.4 มีความคิดเห็นที่ไม่ชอบสีสันทันของคู่มือมากที่สุด กล่าวคือ สีสันทันของคู่มือที่ไม่สดใส ดูเก่า ไม่สะอาดตา สีพื้นหลังมืด อิมคริมจนเกินไปจนกลมกลืนกับสีของตัวอักษร ทำให้ดูแล้วไม่อยากจะมาเที่ยว อ่านแล้ววังง และเป็นอุปสรรคทำให้อ่านได้ยาก นอกจากนี้ยังรวมถึง ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่างชาติในจำนวนที่น้อยมาก (ร้อยละ 4.0 จาก 25 คน) ที่เห็นว่าคู่มือฉบับนี้มีสีสันทันมากเกินไป และกลุ่มตัวอย่างจากตัวแทนธุรกิจนำเที่ยวมีความเห็นร้อยละ 0.5 มีความคิดเห็นที่ไม่ชอบคู่มือฉบับนี้ที่ขาดความคมชัด

นอกจากนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าคู่มือควรปรับปรุงสีสันทันให้สดใสกว่าที่เป็นอยู่ คิดเป็นกลุ่มตัวอย่างจากตัวแทนธุรกิจนำเที่ยวมีความเห็นร้อยละ 13.0 และกลุ่มตัวอย่างจากนักท่องเที่ยวร้อยละ 6.7 ทั้งนี้ สามารถปรับปรุงด้านสีสันทันของคู่มือ ได้แก่ ควรใช้สีของตัวอักษรที่ตัดกับพื้นหลังของคู่มือ สีสันทันที่มองเห็นได้ชัดเจน และดึงดูดใจ หรือหากตัวอักษรเป็นสีเข้มพื้นหลังควรเป็นสีอ่อน เป็นต้น

4) การปรับปรุงรูปภาพประกอบ

กลุ่มตัวอย่างจากตัวแทนธุรกิจนำเที่ยวมีความเห็นร้อยละ 15.9 และกลุ่มตัวอย่างจากนักท่องเที่ยวร้อยละ 13.3 มีความคิดเห็นที่ชอบรูปภาพประกอบในคู่มือดังกล่าว กล่าวคือ รูปภาพมีความเหมาะสม ชัดเจน มีความสอดคล้องตรงตามเนื้อหา มีความสวยงาม น่าสนใจดี

ในอีกแง่หนึ่ง ผู้ตอบแบบสอบถามจากกลุ่มตัวแทนธุรกิจนำเที่ยวเพียงกลุ่มเดียวที่แสดงความคิดเห็นการไม่ชอบรูปภาพของคู่มือฉบับนี้มากที่สุดร้อยละ 8.7 ได้แก่ รูปขาดสีสันทันที่สดใส รูปไม่ชัดเจน บางรูป เช่น รูปเรือหัวโทงขาดองค์ประกอบของผู้นั่งที่นั่งมาประกอบภาพด้วย รูปขาดความเป็นปัจจุบัน รูปภาพประกอบมีจำนวนน้อยเกินไป ขาดรูปสวยๆ ส่วนอื่นๆ ของเกาะพีพี รูปภาพไม่สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง

ทั้งนี้ ผู้ตอบจากทั้ง 3 กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นด้วยในข้อเสนอแนะการปรับปรุงรูปภาพประกอบ กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างจากตัวแทนธุรกิจนำเที่ยวมีความเห็นร้อยละ 12.1 กลุ่มตัวอย่างที่สุมแบบมีวัตถุประสงค์ร้อยละ 50.0 และสัดส่วนในจำนวนที่มากที่สุดของข้อเสนอแนะร้อยละ 15.6 จากกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยว

ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง ได้แก่ การเพิ่มรูปภาพที่มากกว่าเดิม พยายามหารูปที่สวยแปลกตาไม่เคยเห็นที่ไหนมาก่อน เช่น รูปภาพวิถีชีวิตชาวเล การแสดงพื้นบ้าน การแต่งกายของชาวเล รูปทิวทัศน์ รูปปะการัง รูปปลาทะเล การนำเสนอรูปภาพประกอบเรื่องเล่าในอดีต การเปรียบเทียบรูปภาพในอดีต-ปัจจุบัน รูปภาพที่แสดงถึงอัตลักษณ์ของเกาะที่ได้อย่างแท้จริง ทั้งนี้รูปต่างๆ ควรมีความคมชัด สีสันสดใส สามารถบรรยายเรื่องราวได้สมจริง ดึงดูดความสนใจของผู้อ่าน

5) การปรับปรุงขนาดตัวอักษร

กลุ่มตัวอย่างจากตัวแทนธุรกิจนำเที่ยวมีความเห็นร้อยละ 2.4 ที่ชอบรูปแบบตัวอักษรในคู่มือ อันได้แก่ ตัวอักษรมีความชัดเจนดี มีสีสันท่านง่าย ในทางตรงกันข้ามกลุ่มตัวอย่างจากตัวแทนธุรกิจนำเที่ยวมีความเห็นมากที่สุดร้อยละ 18.4 และกลุ่มตัวอย่างจากนักท่องเที่ยวร้อยละ 4.4 มีความคิดเห็นที่ไม่ชอบตัวอักษรในคู่มือนี้มากที่สุด ได้แก่ อักษรไม่มีความชัดเจน มีขนาดเล็ก ผอมเกินไป สีของอักษรที่บกลมกลืนกับพื้นหลังของคู่มือ ทำให้อ่านได้ยากลำบากโดยเฉพาะผู้สูงอายุ

ดังนั้น ผู้ตอบมีความเห็นสอดคล้องกันจากทั้ง 3 กลุ่มตัวอย่างในข้อเสนอแนะการปรับปรุงขนาดตัวอักษร กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างจากตัวแทนธุรกิจนำเที่ยวมีความเห็นร้อยละ 12.1 กลุ่มตัวอย่างที่สุมแบบมีวัตถุประสงค์ร้อยละ 50.0 และสัดส่วนในจำนวนที่มากที่สุดของข้อเสนอแนะร้อยละ 2.2 จากกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยว กล่าวคือ ตัวอักษรควรมีขนาดใหญ่กว่านี้ มีความสะดุดตา น่าสนใจ มีหลายหลากสีสันท่านง่าย และอักษรควรเป็นแบบทางการ

6) การผลิตคู่มือเป็นภาษาต่างประเทศ

ผู้ตอบจากกลุ่มตัวอย่างจากตัวแทนธุรกิจนำเที่ยวกลุ่มเดียวมีความเห็นร้อยละ 8.7 เสนอให้ควรมีการผลิตคู่มือเป็นภาษาต่างประเทศด้วย เช่น ภาษาอังกฤษ เยอรมัน

7) การปรับปรุงด้านราคา

ผู้ตอบแบบสอบถามจากกลุ่มตัวแทนธุรกิจนำเที่ยว และกลุ่มตัวอย่างจากนักท่องเที่ยวแสดงความคิดเห็นการไม่ชอบราคา (16 บาท สำหรับคู่มือฉบับภาษาไทย และ 54 บาทสำหรับคู่มือฉบับภาษาอังกฤษ) ของคู่มือฉบับนี้ร้อยละ 0.5 และร้อยละ 2.2 ตามลำดับ ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามในข้อนี้เห็นว่าราคาของคู่มือ

ที่ตั้งไว้มีราคาสูงเกินไป ดังนั้น ผู้ตอบจากกลุ่มตัวอย่างจากตัวแทนธุรกิจนำเที่ยวมีความเห็นร้อยละ 3.9 และกลุ่มตัวอย่างจากนักท่องเที่ยวก็เช่นกันที่เห็นควรให้ปรับปรุงเรื่องราคา ร้อยละ 2.2 ด้วยการลดต้นทุนในการผลิต การหาผู้สนับสนุนทุนการผลิต (Sponsor) และควรแจกฟรี อย่างไรก็ตามในประเด็นเรื่องราคาบางส่วนมีความคิดเห็นว่าร่ายกายยังไม่สูงเกินไปสำหรับการให้บริการคู่มือที่มีเนื้อหาในลักษณะเช่นนี้ซึ่งสามารถปรับราคาให้เพิ่มสูงขึ้นได้ และคู่มือดังกล่าวมีศักยภาพในการผลิตเชิงพาณิชย์

8) การปรับปรุงแผนที่

ผู้ตอบแบบสอบถามจากกลุ่มตัวแทนธุรกิจนำเที่ยวและกลุ่มตัวอย่างจากนักท่องเที่ยว ที่แสดงความคิดเห็นการว่าชอบแผนที่ของคู่มือฉบับนี้จำนวนร้อยละ 10.1 และร้อยละ 2.2 ตามลำดับ โดยแผนที่มีพื้นที่อ่อน ตัวอักษรบรรยายแผนที่มีสีเข้ม ทำให้แผนที่มีลักษณะที่ดูชัดเจน และเข้าใจได้ง่าย มีการแสดงการแนะนำและเชื่อมโยงไปยังยังสถานที่ท่องเที่ยวได้ดี

อย่างไรก็ดี ผู้ตอบแบบสอบถามจากกลุ่มตัวแทนธุรกิจนำเที่ยวและกลุ่มตัวอย่างจากนักท่องเที่ยว ที่แสดงความคิดเห็นการไม่ชอบแผนที่ของคู่มือฉบับนี้จำนวนร้อยละ 1.9 และ 2.2 ตามลำดับ กล่าวคือ แผนที่ที่มีขนาดใหญ่ แต่ขาดความละเอียด ดูแล้วยังสับสน ดังนั้น ผู้ตอบจากทั้งสองกลุ่มมีความเห็นร้อยละ 3.9 และ 2.2 ว่าควรปรับปรุงเรื่องแผนที่ ได้แก่ แผนที่ควรมีความละเอียดมากกว่านี้ มีความชัดเจน สีสดใส ขนาดใหญ่ขึ้น และแสดงถึงสถานที่สำคัญๆ ของแหล่งท่องเที่ยว เช่น ทางไปมัสยิด

9) การเผยแพร่ข้อมูล

ในประเด็นสุดท้าย ผู้ตอบจากกลุ่มตัวอย่างจากตัวแทนธุรกิจนำเที่ยวกลุ่มเดียวมีความเห็นร้อยละ 1.9 ว่าควรมีการเผยแพร่ข้อมูลในเรื่องเล่าดังกล่าวไปสู่กลุ่มอื่นๆ เพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อมจากการท่องเที่ยว โดยการแจกจ่ายให้กับผู้ประกอบการท่องเที่ยว และกลุ่มอื่นๆ อย่างทั่วถึง เช่น การแจกเอกสารฟรีไม่ควรขาย การส่งเสริมเป็นเอกสารอ่านให้กับโรงเรียนต่างๆ เป็นต้น

5.3. การอภิปรายผลการวิจัย

หลังจากที่เรื่องเล่าเกาะพีพีได้พัฒนาไปสู่คู่มือการท่องเที่ยวด้วยตนเองดังที่อธิบายในบทที่ 4 ไปแล้วนั้น ผู้วิจัยได้นำไปทดสอบกับกลุ่มเป้าหมาย 2 กลุ่มใหญ่ๆ ด้วยกันคือ 1) หน่วยงานที่มีโอกาสในการนำคู่มือดังกล่าวไปใช้ได้จริงด้วยวิธีการใช้แบบสอบถามแก่ ตัวแทนธุรกิจนำเที่ยวในจังหวัดกระบี่ที่จดทะเบียนธุรกิจนำเที่ยวกับสำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย จำนวน 223 แห่ง ($N = 531$) และตัวแทนที่คาดว่าจะมีบทบาทสำคัญในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จำนวน 2

หน่วยงาน ได้แก่ ตัวแทนจากสำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ภาคใต้ เขต 4 ที่รับผิดชอบในจังหวัดภูเก็ต กระบี่ และพังงา และผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 7 เกาะพีพีดอน ตำบลอ่าวนาง อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ ด้วยการสุ่มตัวอย่างแบบมีวัตถุประสงค์ จำนวน 2 ตัวอย่าง และ 2) นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศจำนวน 45 คน ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบตามความสะดวก (Available Sampling)

5.3.1. ผลการตอบรับของแบบสอบถาม

ในเบื้องต้นงานวิจัยชิ้นนี้ได้ออกแบบการแจกแบบสอบถามไว้ในระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ - เมษายน 2551 ซึ่งเป็นช่วงระยะเวลาที่มีความเหมาะสมในการเก็บข้อมูล เนื่องจาก ยังอยู่ในช่วงฤดูการท่องเที่ยวของเกาะพีพี ภูเก็ต 2 รูปแบบด้วยกันคือ การแจกแบบสอบถามหน่วยงานที่มีโอกาสในการนำคู่มือดังกล่าวไปใช้ได้จริง ด้วยวิธีการโทรศัพท์ถามความสมัครใจของกลุ่มเป้าหมายตามบัญชีรายชื่อที่มีอยู่ และส่งไปรษณีย์ไปยังที่อยู่ของกลุ่มเป้าหมาย และทางติดตามผลหากได้รับแบบสอบถามคืนล่าช้ากว่ากำหนด แต่ผลจากการดำเนินการดังกล่าวปรากฏว่า เมื่อโทรศัพท์ติดต่อไปยังกลุ่มเป้าหมายไม่สามารถได้จำนวนครบตามที่วางแผนไว้ได้เนื่องจาก 1) เบอร์โทรศัพท์ดังกล่าวไม่มีผู้รับสาย หรือหมายเลขดังกล่าวได้ยกเลิกการให้บริการแล้ว 2) บางกลุ่มเป้าหมายได้ปิดการดำเนินกิจการ ซึ่งไม่สอดคล้องกับข้อมูลบัญชีรายชื่อที่มีอยู่ปัจจุบัน 3) การปฏิเสธการให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ไม่ว่าจะเป็เหตุผลของความไม่สนใจในการร่วมงานวิจัยดังกล่าว แม้ว่าผู้วิจัยได้เสนอการรับชดเชยงานวิจัยเมื่องานวิจัยเสร็จสิ้นได้ หรือความไม่เกี่ยวข้องของการประกอบธุรกิจกับคู่มือการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เช่น กิจการท่องเที่ยวที่เกี่ยวกับการพายเรือคายัก การปีนผา การดำน้ำ ในสถานที่อื่นๆ ที่ไม่ใช่ในพื้นที่ของขอบเขตการวิจัยชิ้นนี้ รวมถึงการไม่มีการดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เกาะพีพี

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเปลี่ยนมาใช้วิธีการเก็บข้อมูลโดยมีผู้ช่วยวิจัยเป็นตัวแทนในการแจกแบบสอบถามแก่กลุ่มเป้าหมาย และนัดมารับตามวันและเวลาที่กำหนด ซึ่งเป็นรูปแบบเดียวกันกับการแจกแบบสอบถามแก่นักท่องเที่ยว ทั้งนี้ ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามแก่นักท่องเที่ยวบริเวณท่าเรือซึ่งมีความเหมาะสมแก่เวลาที่นักท่องเที่ยวได้มีเวลาอ่านคู่มือและตอบแบบสอบถามระหว่างรอเวลาขึ้นเรือไปเกาะพีพี รวมถึงการแจกแบบสอบถามที่โรงแรมที่นักท่องเที่ยวพักและซื้อบริการการเดินทางเรือและท่องเที่ยวไปยังเกาะพีพี อย่างไรก็ตาม เมื่อถึงเวลานัดคืนแบบสอบถาม กลุ่มเป้าหมายบางส่วนก็ปฏิเสธที่จะให้ความร่วมมือเช่นกัน เช่น นักท่องเที่ยวเกิดความเหนื่อยล้าจากการท่องเที่ยว หรือนักท่องเที่ยวจำเป็นต้องเดินทางไปยังสถานที่อื่นต่อไป และปฏิเสธที่จะให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถาม

อย่างไรก็ดี เมื่อเปรียบเทียบกับวิธีการแจกแบบสอบถามในแบบแรก วิธีที่สองได้รับความร่วมมือดีกว่า ทั้งนี้ คิดเป็นการได้รับแบบสอบถามคืนจากตัวแทนที่คาดว่าจะมีบทบาทสำคัญในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศบรรลุผลตามเป้าหมายที่วางไว้ ส่วนการตอบกลับของแบบสอบถามจากตัวแทนธุรกิจนำเที่ยวในจังหวัดกระบี่ที่จดทะเบียนธุรกิจนำเที่ยวกับสำนักงานการ

ท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้คิ่ร้อยละ 92.82 ซึ่งเป็นจำนวนการตอบกลับของแบบสอบถามที่สูงและยอมรับได้ หากเปรียบเทียบกับสถิติการดำเนินการวิจัยด้วยวิธีการทำสำรวจของ ที่ยอมรับผลการตอบรับการสำรวจที่ร้อยละ 50 (Glatthorn, 1998; Singleton, Straits, & Millers, 1993) หรือร้อยละ 85 ในช่วงปี 1960s และร้อยละ 70 ในปี 1970s (Bernard, 2000) อย่างไรก็ตาม การปฏิเสธการมีส่วนร่วมในการดำเนินการวิจัยผู้ตอบแบบสอบถามมีสิทธิที่จะขอปฏิเสธการให้ความร่วมมือได้ (Voluntary participation) ซึ่งเป็นจริยธรรมข้อหนึ่งของการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ (Burton, 2000)

5.3.2. ศักยภาพของคู่มือการท่องเที่ยวด้วยตนเองเรื่องเล่าเกาะพีพี

การศึกษาศักยภาพของคู่มือการท่องเที่ยวด้วยตนเองเรื่องเล่าเกาะพีพี ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มใหญ่ๆ คือ 1) หน่วยงานที่มีโอกาสในการนำคู่มือดังกล่าวไปใช้ได้จริง อันได้แก่ ตัวแทนธุรกิจนำเที่ยวในจังหวัดกระบี่ที่จดทะเบียนธุรกิจนำเที่ยวกับสำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และตัวแทนที่คาดว่าจะมีบทบาทสำคัญในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ได้แก่ ตัวแทนจากสำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ภาคใต้ เขต 4 ที่รับผิดชอบในจังหวัดภูเก็ต กระบี่ และพังงา และผู้ใหญบ้านหมู่ที่ 7 เกาะพีพีตอน ตำบลอ่าวนาง อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ และ 2) นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ

แบบสอบถามดังกล่าวในส่วนของศึกษาศักยภาพของคู่มือการท่องเที่ยวด้วยตนเองเรื่องเล่าเกาะพีพี ประกอบไปด้วย 2 ตอนด้วยกัน อันได้แก่ ข้อมูลพื้นฐาน ศักยภาพของคู่มือการท่องเที่ยวด้วยตนเอง ซึ่งแบบสอบถามดังกล่าวสามารถแบ่งออกเป็น 3 ชุด ซึ่งมีความแตกต่างกันเฉพาะในตอนที่ 1

กลุ่มตัวอย่างจากหน่วยงานที่มีโอกาสในการนำคู่มือดังกล่าวไปใช้ได้จริง ได้แก่ ตัวแทนที่คาดว่าจะมีบทบาทสำคัญในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ได้รับการสุ่มตัวอย่างแบบมีวัตถุประสงค์ คือ ตัวแทนจากสำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ภาคใต้ เขต 4 ที่รับผิดชอบในจังหวัดภูเก็ต กระบี่ และพังงา และผู้ใหญบ้านหมู่ที่ 7 เกาะพีพีตอน ตำบลอ่าวนาง อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ รวมถึงตัวแทนธุรกิจนำเที่ยวในจังหวัดกระบี่ที่จดทะเบียนธุรกิจนำเที่ยวกับสำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยก็รวมอยู่ในกลุ่มนี้เช่นกัน ได้รับการสุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่ายจำนวน 223 ราย ($N = 531$) และได้รับการตอบกลับจำนวนทั้งสิ้น 207 ราย หรือร้อยละ 92.82 เป็นตัวแทนจากเกาะลันตามากที่สุดจำนวนร้อยละ 38.2 รองลงมาตัวแทนจากอ่าวนางร้อยละ 31.4 เกาะพีพีตอนจำนวนร้อยละ 18.8 และอื่นๆ จำนวนร้อยละ 11.6 ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 166 ตัวอย่างมีการดำเนินธุรกิจมาแล้วในระยะเวลาสูงสุด 25 ปี โดยดำเนินการในช่วงระยะเวลา 3 อันดับแรกได้แก่ 1-5 ปีเป็นจำนวนมากที่สุดมากที่สุดถึงร้อยละ 44.0 รองลงมา 6-10 ปี ร้อยละ 22.2 ร้อยละ 7.7 ดำเนินธุรกิจมาแล้วระหว่าง 16-20 ปี ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 179 ตัวอย่าง ประกอบธุรกิจให้บริการการเดินทาง (65.7) ทำธุรกิจนำเที่ยว (59.9) ประกอบ

ธุรกิจการจัดการนำเที่ยวที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (34.3) และมีการให้ความรู้เชิงนิเวศแก่นักท่องเที่ยว (20.3)

ส่วนกลุ่มตัวอย่างของนักท่องเที่ยว 45 คน คิดเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยร้อยละ 44.4 และนักท่องเที่ยวต่างชาติจำนวน 55.6 นักท่องเที่ยวชาวไทยมาจากจังหวัดต่างๆ ของประเทศไทย ได้แก่ จังหวัดสงขลา กรุงเทพฯ สุโขทัย อโยธยา เชียงใหม่ ตรัง นครศรีธรรมราช กระบี่ แพร่ ลำปาง ระยอง และสตูล ยกเว้นนักท่องเที่ยวจากบริเวณภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคตะวันตกของประเทศไทย ส่วนนักท่องเที่ยวต่างชาติส่วนใหญ่มาจากบริเวณทวีปยุโรป รองลงมาคือเอเชีย อเมริกาใต้ และตะวันออกกลาง ได้แก่ ประเทศนอร์เวย์ สวีเดน เยอรมัน อังกฤษ และประเทศเครือจักรภพอังกฤษ รวมถึงประเทศญี่ปุ่น บราซิล และอิสราเอล เป็นนักท่องเที่ยวเพศหญิงและเพศชายในจำนวนที่ไม่แตกต่างกัน คือ 51.1 และ 48.9 ตามลำดับ มีอายุตั้งแต่ระหว่าง 20-45 ปี จบการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นถึงระดับปริญญาเอก และมีส่วนน้อยที่ไม่ได้เรียนหนังสือ ประกอบอาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจเป็นจำนวนมากที่สุด (33.3) นักเรียนนักศึกษา (24.4) พนักงานบริษัทเอกชน (20.0) ประกอบธุรกิจส่วนตัว (15.6) และรับราชการ (2.2) นักท่องเที่ยวเคยมาท่องเที่ยวเกาะพีพีมากที่สุดจำนวนอย่างน้อย 1 ครั้ง เป็นจำนวนมากที่สุดร้อยละ 71.1 จนมากถึง 10 ครั้ง

ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับศักยภาพคู่มือการท่องเที่ยวด้านเนื้อหา ความน่าสนใจในการอ่าน ลักษณะรูปเล่ม และราคา ดังนี้ กลุ่มตัวอย่างที่มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบมีวัตถุประสงค์เห็นว่าคู่มือฉบับดังกล่าวมีความเหมาะสมของเนื้อหาในระดับมากขึ้นไป อย่างไรก็ตาม ในส่วนของข้อมูลของเรื่องเล่า และการเสริมสร้างความรู้มีศักยภาพในระดับปานกลางขึ้นไป และศักยภาพในการลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับน้อย กลุ่มตัวอย่างจากนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เห็นว่าคู่มือมีศักยภาพในระดับมากขึ้นไปด้านเนื้อหาเกือบทุกประเด็น ยกเว้น ศักยภาพด้านปริมาณและความยาวด้านการลำดับเรื่องราว อย่างไรก็ตามความคิดเห็นดังกล่าวขัดแย้งกับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างจากตัวแทนธุรกิจนำเที่ยวที่เห็นว่าคู่มือดังกล่าวมีศักยภาพทุกประเด็นด้านเนื้อหาในระดับเฉยๆ

ด้านความน่าสนใจในการอ่าน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จากตัวแทนธุรกิจนำเที่ยวที่เห็นว่าคู่มือดังกล่าวมีศักยภาพในระดับมากขึ้นไปในทุกประเด็น ส่วนกลุ่มตัวอย่างจากนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เห็นว่าคู่มือมีศักยภาพในระดับมาก ซึ่งเป็นระดับที่สอดคล้องกันกับกลุ่มตัวอย่างจากตัวแทนธุรกิจนำเที่ยว ยกเว้นประเด็นในเรื่องของ เนื้อเรื่องมีลักษณะเด่นชวนให้น่าติดตามและภาพประกอบมีความสอดคล้องกับเนื้อเรื่องที่มีศักยภาพในระดับปานกลาง ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการสุ่มแบบมีวัตถุประสงค์เห็นว่า เกือบทุกประเด็นมีศักยภาพในระดับปานกลาง ยกเว้น เนื้อเรื่องมีลักษณะเด่นชวนให้น่าติดตามที่มีศักยภาพในระดับมาก

ด้านลักษณะรูปเล่มเช่นกันที่ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จากตัวแทนธุรกิจนำเที่ยวที่เห็นว่าคู่มือดังกล่าวมีศักยภาพในระดับมากขึ้นไปในทุกประเด็น ซึ่งในส่วนนี้กลุ่มตัวอย่างจากนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เห็นว่า

ระดับมาก นอกจากนี้ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เห็นว่าคู่มือดังกล่าวควรแจกฟรีให้กับนักท่องเที่ยว และส่วนน้อยเห็นว่าคู่มือดังกล่าวมีศักยภาพการขาย หรือแจกจ่ายในเชิงพาณิชย์

อย่างไรก็ดี เพื่อให้คู่มือดังกล่าวมีความสมบูรณ์มากที่สุด คู่มือดังกล่าวควรมีการพัฒนาในด้านต่างๆ มาก-น้อย ตามลำดับดังต่อไปนี้

- 1) ด้านเนื้อหา ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นว่าเนื้อหาของเรื่องเล่ามีความเหมาะสมดีอยู่แล้ว แต่บางส่วนก็เห็นว่าเนื้อหายังขาดความละเอียด ทั้งนี้อาจเนื่องจาก ธรรมชาติของคู่มือการท่องเที่ยวด้วยตนเองแบบแผ่นพับที่มีเนื้อหาน้อยกว่าคู่มือแบบละเอียด ทำให้ผู้อ่านยังรู้สึกว่าจะอยากได้รับข้อมูลเพิ่มเติมจากคู่มือดังกล่าว อย่างไรก็ตาม คู่มือฉบับดังกล่าวในงานวิจัยชิ้นนี้ได้รับการพัฒนามาจากแนวคิดของ Ham (1992) กล่าวว่าที่แนะนำการกำหนดจุดการสื่อความหมายในเอกสารการท่องเที่ยวด้วยตนเองที่มีความเหมาะสมที่สุดคือประมาณ 5 จุด และผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ก็แสดงความพึงพอใจในความเหมาะสมของเนื้อหาดังกล่าว นอกจากนี้ จากงานวิจัยของ Young & Witter (1994) ก็ยังสนับสนุนผลการวิจัยชิ้นนี้ ที่พบว่า แผ่นพับที่มีเนื้อหาสั้น และยาวมีประสิทธิภาพไม่แตกต่างกัน เนื่องจาก ผู้อ่านอาจไม่อ่านข้อมูลโดยเฉพาะตอนท้ายๆ ของแผ่นพับที่มีเนื้อหายาวได้ อย่างไรก็ตาม เพื่อเพิ่มความพึงพอใจแก่ผู้อ่าน ผู้ตอบแบบสอบถามที่ยังมีความต้องการที่จะได้รับข้อมูลเพิ่มเติมก็สามารถที่จะหาข้อมูลอ่านเพิ่มเติมได้จากแหล่งอื่นๆ ได้
- 2) รูปแบบแผ่นพับ ในงานวิจัยชิ้นนี้ได้ทำการสำรวจรูปแบบแผ่นพับจากท้องตลาดทั่วไป และสะดุดตา กับรูปแบบแผ่นพับที่เลือกมาใช้ในงานวิจัยชิ้นนี้ อย่างไรก็ตาม พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไม่มีความรู้สึกคุ้นชินกับรูปแบบของแผ่นพับดังกล่าว เช่น เมื่อคลี่ออกมาแล้วก็ไม่สามารถเก็บกลับดังเดิมได้ หรือเปิดแล้วขาดเนื่องจากมีรอยกรีดตรงกลาง ซึ่งเป็นรูปแบบหนึ่งของแผ่นพับ ผู้ตอบแบบสอบถามโดยเฉพาะฉบับภาษาไทยจึงได้เสนอแนะให้ปรับปรุง เช่น การปรับปรุงกระดาษที่ใช้ควรมีความมันวาว กันน้ำได้ ในทางตรงกันข้ามนักท่องเที่ยวต่างชาติในจำนวนที่น้อยมากเห็นว่าควรมีการผลิตแผ่นพับด้วยกระดาษรีไซเคิล เพื่อให้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของคู่มือฉบับนี้ รวมถึงคู่มือควรมีความทนทาน อาจมีรูปแบบแผ่นพับที่เรียบๆ ธรรมดา แต่สามารถใช้งานได้ง่าย นอกจากนี้ การปรับปรุงรูปแบบแผ่นพับยังสืบเนื่องมาจากการปรับปรุงด้านเนื้อหา ที่เสนอแนะให้ปรับปรุงแผ่นพับเป็นรูปเล่มที่มีขนาดใหญ่กว่าในงานวิจัยชิ้นนี้ เพื่อการบรรจุเนื้อหาเพิ่มเติมได้
- 3) สีสี ในแผ่นพับที่ผลิตมาโดยเฉพาะคู่มือฉบับภาษาไทยมีสีสีนไม่สวยงามสดใส ดูเก่า ไม่สะดุดตา สีพื้นหลังมืด อิมพริ้นจนเกินไปจนกลมกลืนกับสีของตัวอักษร ทำให้ดูแล้วไม่อยากจะมาเที่ยว อ่านแล้วง่วง และเป็นอุปสรรคทำให้อ่านได้ยาก เนื่องจากขาดความคมชัด ทั้งนี้เนื่องจากข้อจำกัดด้านราคา ทำให้คุณภาพที่ได้มีความเหมาะสมกับค่าใช้จ่ายในงานวิจัยชิ้นนี้ กล่าวคือ คู่มือฉบับภาษาไทยจัดพิมพ์ด้วยกระดาษปอนด์ 80 แกรม 4 สี ทั้งนี้ หากมีการปรับปรุงคู่มือดังกล่าวด้วยการใช้กระดาษที่มีลักษณะอย่างอื่น เช่น เพิ่มความมันวาว กันน้ำได้ ดังข้อเสนอแนะของรูปแบบข้างต้น ค่าใช้จ่าย

ของแผ่นพับก็จะมีราคาที่สูงกว่าที่ผลิตมาในงานวิจัยชิ้นนี้ ยกเว้นหากมีการผลิตในจำนวนมาก ราคาอาจจะถูกลงกว่าได้

อย่างไรก็ดี นักท่องเที่ยวอีกส่วนหนึ่งจากกลุ่มนักท่องเที่ยวต่างชาติ ที่ได้รับคู่มือฉบับภาษาอังกฤษ ผลิตด้วยการพิมพ์เลเซอร์สี กับกระดาษอาร์ตมัน เห็นว่าคู่มือดังกล่าวมีสีสันที่ดูจืดจางเกินไป ไม่เหมาะสมกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ต้องการลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ หากคู่มือฉบับนี้ได้รับการพัฒนาและผลิตด้วยกระดาษรีไซเคิลตั้งข้อเสนอนี้แล้ว ก็จะมีข้อจำกัดด้านสีสันเช่นกัน ทั้งนี้ ผู้ผลิตและผู้พัฒนาคู่มือการท่องเที่ยวด้วยตนเองด้านสิ่งแวดล้อมควรวิเคราะห์ว่าต้องการที่จะใช้กระดาษรีไซเคิล หรือต้องการที่จะเพิ่มความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีภูมิหลังที่แตกต่างกัน

- 4) *รูปภาพประกอบ* ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนหนึ่งเห็นว่ารูปภาพประกอบในคู่มือมีความเหมาะสมอยู่แล้ว อีกส่วนหนึ่งเห็นว่ารูปขาดสีสันที่สดใส รูปไม่ชัดเจน บางรูป เช่น รูปเรือหัวโทงชาวองค์กรประกอบของผู้คนท้องถิ่นมาประกอบภาพด้วย รูปขาดความเป็นปัจจุบัน รูปภาพประกอบมีจำนวนน้อยเกินไป ขาดรูปสวยๆ ส่วนอื่นๆ ของเกาะพีพี รูปภาพไม่สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง และมีข้อเสนอแนะในการปรับปรุงด้วยการเพิ่มรูปภาพที่มากกว่าเดิม สวยแปลกตาไม่เคยเห็นที่ไหนมาก่อน เช่น รูปภาพวิถีชีวิตชาวเล การแสดงพื้นบ้าน การแต่งกายของชาวเล รูปทิวทัศน์ รูปปะการัง รูปปลาทะเล การนำเสนอรูปถ่ายประกอบเรื่องเล่าในอดีต การเปรียบเทียบรูปภาพในอดีต-ปัจจุบัน รูปภาพที่แสดงถึงอัตลักษณ์ของเกาะพีพีอย่างแท้จริง ทั้งนี้รูปต่างๆ ควรมีความคมชัด สีสันสดใส สามารถบรรยายเรื่องราวได้สมจริง ดึงดูดความสนใจของผู้อ่าน นอกจากนี้ข้อเสนอแนะในเรื่องของรูปภาพประกอบที่มีสีสันสดใส ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Young & Witter (1994) ที่พบว่า แผ่นพับที่มีลักษณะดังกล่าวมีประสิทธิภาพในการเพิ่มความรู้แก่ผู้อ่านเป็นอย่างมาก แม้ว่าเนื้อหาจะมีข้อผิดพลาดบ้างก็ตาม

อย่างไรก็ดี การบรรจุรูปภาพลงในคู่มือการท่องเที่ยวด้วยตนเองแบบแผ่นพับอาจมีข้อจำกัดในการบรรจุรูปได้ไม่มากนัก รวมถึงการใช้รูปภาพประกอบบางรูปที่คัดลอกมาจากก่อให้เกิดปัญหาลิขสิทธิ์ได้ เช่น รูปการเก็บรังนก หรือรูปภาพวาดเขียนสีโบราณในสถานที่ต่างๆ เช่น ถ้ำไวกิ้ง ซึ่งปัจจุบันนักท่องเที่ยวไม่สามารถเข้าไปเยี่ยมชมในสถานที่ท่องเที่ยวดังกล่าวได้จริง รวมถึง รูปวิถีชีวิตของชาวเล การแต่งกายของชาวเล ที่ปัจจุบันวิถีชีวิตดั้งเดิมได้เปลี่ยนไปมาก ชาวเลมีวิถีชีวิตไม่แตกต่างจากชุมชนทั่วไป อาจก่อให้เกิดการวิพากษ์วิจารณ์ได้ว่าคู่มือดังกล่าวไม่สะท้อนความเป็นจริงในการท่องเที่ยว หากมีการใช้รูปถ่ายดังกล่าวประกอบคู่มือก็อาจจัดได้ว่า รูปดังกล่าวเป็นการจัดฉาก หรือสร้างภาพให้ดูดี แต่ความเป็นจริงนักท่องเที่ยวไม่สามารถเห็นวิถีชีวิตเช่นนั้นได้อีกแล้ว นอกจากนี้ หากชุมชนชาวเลได้รับการสนับสนุนและให้ความร่วมมือในการดำรงชีวิตแบบดั้งเดิมเพื่อการท่องเที่ยว ก็สามารถทำได้ เช่น การแต่งตัวของชาว Aboriginal ของชาวออสเตรเลีย หรือชนเผ่าเมารี ในประเทศนิวซีแลนด์ ที่มีการจัดแสดงเพื่อการสื่อความหมายด้วยการแสดงแก่นักท่องเที่ยว

นอกจากนี้ คุณภาพของรูปภาพในคู่มือในงานวิจัยชิ้นนี้ยังขึ้นอยู่กับคุณภาพของกระดาษที่ใช้กับกรรมวิธีการพิมพ์ที่แตกต่างกันดังที่กล่าวมาแล้วในการปรับปรุงรูปแบบการพิมพ์และประเภทของการพิมพ์ และสีสันทันในหัวข้อข้างต้น ซึ่งประเด็นดังกล่าวล้วนขึ้นอยู่กับปัจจัยด้านราคาเช่นกัน

- 5) **ขนาดตัวอักษร** ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นที่สอดคล้องกันให้ปรับปรุงขนาดของตัวอักษร ซึ่งในคู่มือของงานวิจัยชิ้นนี้ใช้ตัวอักษรในรูปแบบอักษรที่หลากหลายขนาด 9.5-14 เพื่อบรรจุเนื้อหาทั้งหมดที่ได้ลงในคู่มือ นอกจากนี้ รูปแบบตัวอักษรที่แตกต่างกัน หากใช้ขนาดที่เท่ากัน ขนาดที่ดูด้วยตาเปล่าอาจจะไม่เท่ากันก็ได้

Ham (1992) แนะนำขนาดตัวอักษรที่เหมาะสมสำหรับคนทั่วไปคือ 10.5 หรืออักษรขนาด 18 สำหรับผู้ที่มีปัญหาทางสายตา และสามารถลดลงมาถึงขนาดต่ำที่สุดคือ 12 ได้เช่นกัน ดังนั้น คู่มือฉบับนี้ควรพิจารณาขนาดของตัวอักษรตามข้อเสนอแนะดังกล่าว

คุณภาพของกระดาษที่พิมพ์ ซึ่งขึ้นอยู่กับปัจจัยด้านราคาก็ส่งผลให้สีของตัวอักษรดูไม่เด่นชัดเช่นกัน เปรียบเทียบคู่มือฉบับภาษาไทย และภาษาอังกฤษ จะเห็นได้ว่าคู่มือฉบับภาษาอังกฤษซึ่งใช้วิธีการพิมพ์ที่แตกต่างจากคู่มือฉบับภาษาไทย และใช้กระดาษคุณภาพดีกว่า ราคาที่สูงกว่า แต่ได้ผลด้านคุณภาพของสีสันทันและทำให้ตัวอักษรเด่นชัดขึ้นมาต่างกัน

- 6) **การผลิตเป็นคู่มือภาษาต่างประเทศ** ผู้ตอบแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างจากตัวแทนธุรกิจนำเที่ยวกลุ่มเดียวให้ความเห็นว่าควรผลิตคู่มือเป็นภาษาต่างประเทศด้วย ทั้งนี้ เนื่องจากผู้วิจัยไม่ได้แจกคู่มือฉบับภาษาอังกฤษให้กับกลุ่มตัวอย่างดังกล่าวได้ร่วมวิเคราะห์ด้วย รวมถึงกลุ่มตัวอย่างดังกล่าวมีลักษณะการทำงานที่ต้องปฏิสัมพันธ์กับนักท่องเที่ยวต่างชาติเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งสอดคล้องกับสถิตินักท่องเที่ยวของจังหวัดกระบี่ปี พ.ศ. 2550 ที่มีนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติมากกว่าชาวไทย (สำนักงานททท. ภาคใต้ เขต ๔, 2550) ดังนั้น คู่มือการท่องเที่ยวด้วยตนเองฉบับภาษาต่างประเทศจึงมีความจำเป็น

- 7) **ราคา** สำหรับคู่มือฉบับภาษาไทยอยู่ที่ 16 บาท และ 54 บาท สำหรับคู่มือฉบับภาษาอังกฤษ ทั้งนี้ ราคาดังกล่าวกำหนดจากจำนวนการพิมพ์ และประเภทของการพิมพ์ ทั้งนี้ คู่มือฉบับภาษาไทยได้จัดพิมพ์ในราคาที่ต่ำสุดของการพิมพ์ 4 สี กระดาษปอนด์ 80 แกรม ซึ่งเป็นราคาต่ำที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับวิธีการพิมพ์กรรมวิธีอื่นๆ อย่างไรก็ตามก็ดีเนื่องจากการสั่งผลิตในจำนวนมาก ทำให้ได้ราคาเฉลี่ยที่ต่ำ สำหรับการจัดพิมพ์คู่มือฉบับภาษาอังกฤษสำหรับนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ หากสั่งผลิตในประเภทการพิมพ์ 4 สี ในกรรมวิธีเดียวกันกับคู่มือภาษาไทย แต่จำนวนการสั่งผลิตที่น้อยกว่า จะทำให้มีค่าใช้จ่ายที่สูงกว่ามาก

ผู้วิจัยจึงเลือกพิมพ์คู่มือภาษาอังกฤษในประเภทเลเซอร์สีซึ่งมีคุณภาพที่ดีกว่า แต่จำนวนน้อยกว่า และราคาถูกกว่าหากเทียบในจำนวนชิ้นและกรรมวิธีการผลิตคู่มือภาษาไทย ดังนั้น ราคาคู่มือดังกล่าวจึงเป็นราคาที่เหมาะสมสำหรับเงินทุนวิจัยที่ได้รับในครั้งนี้ รวมถึงจำนวนที่พิมพ์ที่ตรงกับความต้องการมากที่สุด

อย่างไรก็ดี มีผู้ตอบแบบสอบถามในจำนวนที่ไม่มากนักเห็นว่าควรปรับปรุงเรื่องราคาที่ใช้ด้วยการลดต้นทุนในการผลิต หรือการหาผู้สนับสนุนการพิมพ์เพื่อลดค่าใช้จ่ายในการผลิต และควรแจกฟรี อย่างไรก็ตาม ผู้ตอบแบบสอบถามบางส่วนก็มีความคิดเห็นว่าราคายังไม่สูงเกินไปสำหรับการให้บริการคู่มือที่มีเนื้อหาในลักษณะเช่นนี้ซึ่งสามารถปรับราคาให้เพิ่มสูงขึ้นได้ และมีศักยภาพในการผลิตเชิงพาณิชย์

นอกจากนี้ จากการสังเกตการณ์ของผู้ประกอบธุรกิจการท่องเที่ยวที่มีความจำเป็นต้องผลิตสื่อแผ่นพับเพื่อการโฆษณาการท่องเที่ยวต่างๆ ของเกาะพีพี เช่น บริเวณท่าเรือ และบริษัทตัวแทนธุรกิจนำเที่ยวต่างๆ ไม่ได้จัดพิมพ์แผ่นพับและแจกให้ฟรีแก่นักท่องเที่ยวอย่างง่ายดาย ทั้งนี้เนื่องจาก แผ่นพับดังกล่าวอาจเป็นขยะได้เมื่อนักท่องเที่ยวใช้เสร็จ และก่อให้เกิดค่าใช้จ่ายแก่ผู้ผลิตที่สูงมากเมื่อเทียบกับจำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวที่เกาะพีพีในแต่ละวัน แต่ผู้ประกอบธุรกิจการท่องเที่ยวจะใช้วิธีการเคลือบพลาสติกติดกับแผ่นพับโฆษณา และมีให้ดูแค่จำกัดจำนวนชุด และแจกแก่นักท่องเที่ยวเท่าที่จำเป็นเท่านั้น ซึ่งเป็นวิธีการหนึ่งในการลดขยะและค่าใช้จ่ายได้

นอกจากนี้ เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนของกลุ่มตัวอย่างจากตัวแทนธุรกิจนำเที่ยวแล้วร้อยละ 34.3 มีการจัดการนำเที่ยวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และร้อยละ 20.3 มีการให้ความรู้เชิงนิเวศ ซึ่งยังเป็นสัดส่วนที่น้อยอยู่ แต่คู่มือดังกล่าวก็มีศักยภาพในระดับมาก ในการพัฒนาไปสู่การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยใช้มีดคู่เทศน์เป็นสื่อ รวมถึงศักยภาพในการพัฒนาไปใช้กับสื่อทัศนูปกรณ์อื่นๆ ได้ในระดับมาก ในทางกลับกัน นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นว่าคู่มือดังกล่าวควรแจกจ่ายให้ฟรี (93.3) แก่นักท่องเที่ยวมากกว่าการขาย (6.7) เพื่อลดปัญหาดังกล่าว ตัวแทนธุรกิจนำเที่ยวสามารถคิดค่าบริการแถมส่วนนี้กับนักท่องเที่ยวได้

- 8) *แผนที่* ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนน้อยเห็นว่าคู่มือฉบับนี้ควรมีการปรับปรุงเรื่องแผนที่ เนื่องจากขาดความละเอียด แผนที่ควรมีความชัดเจน สีสดใส ขนาดใหญ่ขึ้น และแสดงถึงสถานที่สำคัญๆ ของแหล่งท่องเที่ยว เช่น ทางไปมัสยิด รวมถึง แผนที่ที่เชื่อมโยงหรือสัมพันธ์กับเนื้อหา เช่น ต้นไทรอยู่ที่ไหนของแผนที่ จุดใดเป็นจุดที่พบชาวเลมาก จุดชมวิวยูตรงไหน เป็นต้น ทั้งนี้ ข้อเสนอแนะดังกล่าวอาจเป็นไปได้ว่าผู้อ่านส่วนหนึ่งอ่านแผนที่ไม่ถูกต้องตั้งการรายงานของ Knudson, Cable และ Beck (1995)

ดังนั้น เพื่อปรับปรุงคุณภาพแผนที่ให้ดีขึ้นนอกเหนือจากคำแนะนำดังกล่าวข้างต้น Black, N. & Pearce, P.L., (1995) และ Levine, M., (1982 อ้างใน Moscardo, 1999) แนะนำตามทฤษฎี Cognitive Stpes และ Concept of cognitive operations ไว้ว่าแผนที่ที่เหมาะสมสำหรับการท่องเที่ยวแก่นักท่องเที่ยวควรเป็นแผนที่ 3 มิติ สี และมีคำอธิบายลงในแผนที่ รวมถึงรูปภาพของสถานที่ที่แนะนำ และควรหลีกเลี่ยงการใช้แผนที่ 2 มิติ ขาว-ดำ มีคำบรรยายประกอบ แต่ไม่มีรูปประกอบ ซึ่งแผนที่ในแบบ 3 มิติจะทำให้ผู้อ่านใช้ความรู้เดิมในการตีความแผนที่น้อยกว่า และจะแปลงแผนที่เป็นแบบนามธรรมมาสู่รูปธรรมเมื่อเปรียบเทียบกับแผนที่ในแบบที่ 2

ในงานวิจัยชิ้นนี้ได้จัดทำแผนที่ 2 มิติ แบบสี 4 สี และมีคำอธิบายลงในแผนที่ รวมถึงรูปภาพของสถานที่ที่แนะนำ และเส้นเชื่อมโยงไปยังจุดของสถานที่ท่องเที่ยวบนแผนที่ อย่างไรก็ดี ในแผนที่ดังกล่าวไม่ได้ใส่รายละเอียดเชื่อมโยงสถานที่อื่นๆ เพื่อป้องกันความสับสนแก่นักท่องเที่ยวได้ เนื่องจาก แผนที่ที่นำเสนอได้มาจากแผนที่ของสถานวิจัยสารสนเทศภูมิศาสตร์ซึ่งมีรายละเอียดมาพอสมควรแล้ว เช่น ชื่อเกาะ ชื่ออ่าวต่างๆ เป็นต้น หากใส่ข้อมูลเยอะเกินไปลงในแผนที่อาจทำให้สถานที่ต่างๆ บดบังความสำคัญของสถานที่ที่แนะนำใน 5 จุดในคู่มือฉบับดังกล่าวได้

- 9) การเผยแพร่ในรูปแบบอื่นๆ เพื่อเป็นการเผยแพร่แนวคิดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของเกาะพีพี ผู้ตอบจากกลุ่มตัวอย่างจากตัวแทนธุรกิจนำเที่ยวกลุ่มเดียวมีความเห็นร้อยละ 1.0 ว่าควรมีการเผยแพร่ข้อมูลในเรื่องเล่าดังกล่าวไปสู่กลุ่มอื่นๆ เพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อมจากการท่องเที่ยว โดยการแจกจ่ายให้กับผู้ประกอบการท่องเที่ยว และกลุ่มอื่นๆ อย่างทั่วถึง เช่น การแจกเอกสารฟรี ไม่ควรขาย การส่งเสริมเป็นเอกสารอ่านให้กับโรงเรียนต่างๆ เป็นต้น ข้อเสนอแนะดังกล่าวสอดคล้องกับที่นักท่องเที่ยวเห็นว่า คู่มือฉบับดังกล่าวมีความเหมาะสมในการจัดทำคู่มือแก่นักท่องเที่ยวด้วยวิธีการแจกฟรีมากกว่าการขาย

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

6.1. บทนำ

หมู่เกาะพีพี ตำบลอ่าวนาง อำเภอมะนัง จังหวัดกระบี่ เป็นสถานที่ที่ท่องเที่ยวที่ขึ้นชื่อในระดับโลก เนื่องจากเป็นสถานที่ที่มีความสวยงามทางธรรมชาติ สังคม และวัฒนธรรม นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติต่างให้ความสนใจในการเยี่ยมชม และสามารถทำกิจกรรมระหว่างการท่องเที่ยวได้อย่างหลากหลาย มีการประมาณการกันว่า ในวันหนึ่งๆ มีนักท่องเที่ยวเข้ามาเยี่ยมชมหมู่เกาะพีพีวันละประมาณ 4,000 คน การท่องเที่ยวในลักษณะดังกล่าวก่อให้เกิดการพัฒนาทางเศรษฐกิจแก่ชุมชนท้องถิ่น และผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว อย่างไรก็ตาม หากนักท่องเที่ยวขาดจิตสำนึก ประกอบกับหากพื้นที่ดังกล่าวมีความเปราะบางกล่าวคือขีดความสามารถในการรองรับด้านการท่องเที่ยวต่ำและไม่สามารถยืดหยุ่นได้ การท่องเที่ยวดังกล่าวก็จะก่อให้เกิดผลกระทบทางลบด้านกายภาพ ชีวภาพ สังคม และวัฒนธรรม เช่น การสูญเสียทางวัฒนธรรม และวิถีชีวิตดั้งเดิมของชุมชน รวมถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากกิจกรรมการท่องเที่ยว ดังนั้น การศึกษาวิจัยเรื่องการบันทึกเรื่องเล่าหมู่เกาะพีพี: เพื่อการสื่อความหมายในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจึงมีความสำคัญ ทั้งนี้เนื่องจาก การให้การศึกษาระหว่างการท่องเที่ยว หรือที่เรียกว่าการสื่อความหมายตามองค์ประกอบหนึ่งของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จะช่วยให้นักท่องเที่ยวได้รับความรู้ความสัมพันธ์ของระบบนิเวศในสิ่งแวดล้อม เกิดความตระหนัก และจิตสำนึกในการท่องเที่ยวที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งสามารถส่งผลไปยังสู่การลดผลกระทบของนักท่องเที่ยวต่อสิ่งแวดล้อม และทำให้การจัดการท่องเที่ยวของหมู่เกาะพีพีมีความยั่งยืนได้ อย่างไรก็ตาม ยังไม่มีรายงานการวิจัยชิ้นใดที่รวบรวมเรื่องเล่า โดยเฉพาะข้อมูลเชิงวัฒนธรรมของหมู่เกาะพีพีดังเช่นในงานวิจัยชิ้นนี้ รวมถึงการขาดการพัฒนาเรื่องเล่าดังกล่าวไปสู่การสื่อความหมายในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างจริงจัง

ดังนั้น โครงการวิจัยชิ้นนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษา และรวบรวมเรื่องเล่าหมู่เกาะพีพี 2) ศึกษาศักยภาพของการนำเรื่องเล่าหมู่เกาะพีพี เพื่อการพัฒนาเป็นหัวข้อในการสื่อความหมายทางด้านสิ่งแวดล้อมของการท่องเที่ยวหมู่เกาะพีพี และ 3) ศึกษาแนวทางการสอดแทรกเรื่องเล่าหมู่เกาะพีพีเพื่อการสื่อความหมายด้านสิ่งแวดล้อมต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

เพื่อให้การศึกษาวิจัยดังกล่าวบรรลุวัตถุประสงค์ จึงมีวิธีการศึกษาวิจัยที่ประกอบไปด้วยสองขั้นตอนหลัก คือ ขั้นตอนแรกการรวบรวมเรื่องเล่า จากการสัมภาษณ์เชิงลึกจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 11 คน ใช้วิธีการ

สุ่มตัวอย่างแบบมีวัตถุประสงค์ ผสมผสานกับการสุ่มตัวอย่างแบบลูกโซ่ และการสุ่มตัวอย่างแบบตามความสะดวก จนกระทั่งผู้วิจัยคิดว่าข้อมูลที่ได้รับจากกลุ่มตัวอย่างมีความเพียงพอที่จะตอบคำถามของงานวิจัยชิ้นนี้ หลังจากนั้นจึงนำข้อมูลที่ได้รับจากการบันทึกเสียง บทสัมภาษณ์ดังกล่าวมาวิเคราะห์ด้วยวิธี case record และนำเสนอข้อมูลรวมกับการยกตัวอย่างบทสัมภาษณ์ อีกทั้งการอภิปรายร่วมกับข้อมูลในเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อทดสอบความเที่ยงตรงและความน่าเชื่อถือของข้อมูล ในขั้นตอนดังกล่าวยังรวมถึงการรวบรวมข้อมูลด้วยการสังเกตการณ์ การจดบันทึกระหว่างสัมภาษณ์ การบันทึกภาพด้วยกล้องดิจิทัล เพื่อประกอบการวิจัย ท้ายที่สุดข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมดังกล่าวข้างต้นจึงนำมาหาความถูกต้อง (Validity) แบบสามเส้า (Triangulation) เพื่อตรวจสอบว่าความสัมพันธ์ การตีความ และการเรียบเรียงเสนอผลสรุปของสิ่งที่ได้ค้นพบมีความถูกต้องอย่างแท้จริง

ขั้นตอนที่สอง เป็นการศึกษาศักยภาพความเป็นไปได้ในการพัฒนาเรื่องเล่าที่รวบรวมมาสู่การสื่อความหมายในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ด้วยการนำคู่มือที่ผลิตในขั้นตอนแรกมาสอบถามกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มใหญ่ๆ คือ 1) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการนำไปใช้ ได้แก่ ตัวแทนธุรกิจนำเที่ยวที่จดทะเบียนกับสำนักงานการท่องเที่ยวเขตจำนวน 223 ตัวอย่าง ($N = 531$) ด้วยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย และตัวแทนจากกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการสุ่มแบบมีวัตถุประสงค์ ได้แก่ ตัวแทนจากสำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ภาคใต้ เขต 4, ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 7 เกาะพีพีดอน อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ จำนวน 2 ตัวอย่าง ด้วยการสุ่มตัวอย่างแบบมีวัตถุประสงค์ และ 2) กลุ่มตัวอย่างจากนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศจำนวน 20-50 ตัวอย่าง ด้วยการสุ่มตัวอย่างแบบตามความสะดวก (Available Sampling) หลังจากนั้น จึงวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าวโดยการใช้สถิติเชิงพรรณนาด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for windows Version 16 ได้แก่ ความถี่ เปอร์เซ็นต์ และ Multiple Responses สำหรับคำตอบจากคำถามแบบปลายเปิด

6.2. สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาในขั้นตอนแรกพบว่า เรื่องเล่าหมู่เกาะพีพีที่รวบรวมได้ส่วนใหญ่เป็นเรื่องเล่าเฉพาะของเกาะพีพีดอน ที่เกี่ยวกับเรื่องเล่าในเชิงประวัติศาสตร์ ชาติพันธุ์ และวิถีชีวิต ที่มีศักยภาพไปสู่การพัฒนาการสื่อความหมายการท่องเที่ยวเชิงนิเวศตามหลักการและแนวคิดที่ Ham (1992) คือ จัดทำเป็นคู่มือขนาด A3 พิมพ์สี หน้า-หลัง ในตัวแรกได้พับแผ่นพับขนาดกว้าง 10.50 ซม. x ยาว 14.50 ซม. ในจำนวน 8 หน้า ตัวอักษรขนาด 9.5-14 หน้าปกมีการแนะนำนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับจุดสื่อความหมาย 5 จุด และในการเตรียมตัวก่อนเดินทาง หน้า 2-7 มีการนำเสนอแบบสั้นๆ และมีหัวข้อเรื่องกำกับ 5 หัวข้อ แนะนำไว้ในเบื้องต้น สามารถแบ่งออกได้เป็น 5 หัวข้อคือ 1) เกาะพีพี ชื่อเกาะนี้มีตำนาน 2) แหล่งทำมาหากินก่อนจะมาเป็นแหล่งท่องเที่ยวระดับโลก 3) การเดินทางด้วยเรือโบราณประจำถิ่น 4) การเสด็จเยือนของพระมหากษัตริย์ไทย และ 5) ชาวเล คือชาวไทยใหม่

ผลการวิจัยในขั้นตอนที่สอง ได้รับการตอบกลับจากกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้ ตัวแทนธุรกิจนำเที่ยวที่จดทะเบียนกับสำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย จำนวน 207 ตัวอย่าง หรือคิดเป็นร้อยละ 92.82 ตัวแทนจากกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการสุ่มแบบมีวัตถุประสงค์ ได้แก่ ตัวแทนจากสำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ภาคใต้ เขต 4, ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 7 เกาะพีพีตอน อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ จำนวน 2 ตัวอย่าง และกลุ่มตัวอย่างจากนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศจำนวน 45 ตัวอย่าง

ทั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างจากตัวแทนธุรกิจนำเที่ยวที่จดทะเบียนกับสำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เป็นตัวแทนจากเกาะลันตามากที่สุด (38.2) รองลงมาตัวแทนจากอ่าวนาง (31.4) เกาะพีพีตอน (18.8) และอื่นๆ (11.6) ตามลำดับ ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 166 ตัวอย่างมีการดำเนินธุรกิจมาแล้วในระยะเวลาสูงสุด 25 ปี โดยการดำเนินกิจการในช่วงระยะเวลา 3 อันดับแรกได้แก่ 1-5 (44.0) รองลงมา 6-10 ปี (22.2) และ 16-20 ปี (7.7) ตามลำดับ ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 179 ตัวอย่าง ส่วนใหญ่ประกอบธุรกิจให้บริการการเดินทาง (65.7) และทำธุรกิจนำเที่ยว (59.9) และ 1 ใน 3 ประกอบธุรกิจการจัดการนำเที่ยวที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (34.3) และน้อยมากที่มีการให้ความรู้เชิงนิเวศแก่นักท่องเที่ยว (20.3)

ส่วนกลุ่มตัวอย่างของนักท่องเที่ยว 45 คน คิดเป็นนักท่องเที่ยวต่างชาติ (55.6) มากกว่านักท่องเที่ยวชาวไทย (44.4) เล็กน้อย นักท่องเที่ยวต่างชาติส่วนใหญ่มาจากบริเวณทวีปยุโรป รองลงมาคือเอเชีย อเมริกาใต้ และตะวันออกกลาง ได้แก่ ประเทศนอร์เวย์ สวีเดน เยอรมัน อังกฤษ และประเทศเครือจักรภพอังกฤษ รวมถึงประเทศญี่ปุ่น บราซิล และอิสราเอล ส่วนนักท่องเที่ยวชาวไทยมาจากจังหวัดต่างๆ ของประเทศไทย ได้แก่ จังหวัดสงขลา กรุงเทพฯ สุโขทัย อยุธยา เชียงใหม่ ตรัง นครศรีธรรมราช กระบี่ แพร่ ลำปาง ระยอง และสตูล ยกเว้นนักท่องเที่ยวจากบริเวณภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคตะวันตกของประเทศไทย จากการสำรวจพบนักท่องเที่ยวเพศหญิงจำนวนมากกว่าเพศชายเล็กน้อย (51.1 และ 48.9 ตามลำดับ) มีอายุตั้งแต่ระหว่าง 20-45 ปี จบการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นถึงระดับปริญญาเอก และมีส่วนน้อยที่ไม่ได้เรียนหนังสือ ประกอบอาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจเป็นจำนวนมากที่สุด (33.3) รวมถึงเป็นนักเรียนนักศึกษา (24.4) พนักงานบริษัทเอกชน (20.0) ประกอบธุรกิจส่วนตัว (15.6) และรับราชการ (2.2) นักท่องเที่ยวเคยมาท่องเที่ยวเกาะพีพีมากที่สุดจำนวนอย่างน้อย 1 ครั้ง เป็นจำนวนมากที่สุดร้อยละ 71.1 จนมากที่สุดถึง 10 ครั้ง

จากผลที่ได้รับจากการศึกษาด้านศักยภาพของคู่มือพบว่า กลุ่มตัวอย่างจากทั้ง 3 กลุ่ม มีความคิดเห็นแตกต่างกันไปในด้านเนื้อหา ความน่าสนใจในการอ่าน ลักษณะรูปเล่ม และราคา กล่าวคือ คู่มือมีศักยภาพโดยรวมเฉลี่ยในระดับมาก

ด้านราคาที่ 16 บาทต่อคู่มือ 1 เล่มฉบับภาษาไทย และ 54 บาท ต่อคู่มือ 1 เล่มฉบับภาษาอังกฤษ พบว่ากลุ่มตัวอย่างจากนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เห็นว่าคู่มือดังกล่าวมีศักยภาพด้านราคาในระดับปานกลาง แต่หากแยกออกมาวิเคราะห์แล้วพบว่า นักท่องเที่ยวต่างชาติเห็นว่าคู่มือดังกล่าวมีศักยภาพด้านราคาใน

ระดับปานกลาง ซึ่งแตกต่างจากนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เห็นว่าคู่มือดังกล่าวมีศักยภาพด้านราคาในระดับมากที่สุด

6.3. ข้อเสนอแนะการวิจัย

6.3.1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ดังนั้น เพื่อให้คู่มือดังกล่าวมีความสมบูรณ์มากที่สุด คู่มือดังกล่าวควรมีการพัฒนาใน 10 ด้านต่างๆ ได้แก่ ด้านเนื้อหา ด้านรูปแบบแผ่นพับ ด้านสีสันทัน ด้านรูปภาพประกอบ ขนาดตัวอักษร การผลิตเป็นคู่มือภาษาต่างประเทศ ราคา แผนที่ และการเผยแพร่ในรูปแบบอื่นๆ ต่อไป ทั้งนี้ คุณภาพของคู่มือที่ได้จากข้อเสนอแนะในการปรับปรุงดังกล่าวขึ้นอยู่กับปัจจัยด้านราคา จำนวนการผลิต และวิธีการผลิตเป็นสำคัญ

- 1) ด้านเนื้อหา ควรมีการพัฒนาเรื่องเล่าของคู่มือจากงานวิจัยชิ้นนี้ไปสู่คู่มือที่มีความละเอียดมากขึ้น หากนักท่องเที่ยว หรือผู้ใช้ข้อมูลต้องการที่จะศึกษาหาข้อมูลเพิ่มเติม
- 2) ด้านรูปแบบแผ่นพับ ควรมีลักษณะแบบเรียบง่าย สะดวกในการใช้งาน กระดาษมีความมันวาว ทนทาน กันน้ำได้ หรือหากพิจารณาการผลิตกับกระดาษรีไซเคิลเพื่อให้สอดคล้องกับแนวคิดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศก็ได้เช่นกัน แต่ทางเลือกดังกล่าวจะลดประสิทธิภาพของสีสันทันความสดใสของคู่มือ
- 3) สีสันทันของคู่มือ ควรมีสีสันทันชัดเจน สดใส
- 4) รูปภาพประกอบเรื่องราว ควรมีความชัดเจน อาจมีการใช้รูปในอดีตประกอบเรื่องราวในอดีตได้เช่นกัน
- 5) ขนาดของตัวอักษร ควรมีขนาดที่มองเห็นได้อย่างเหมาะสม สีสันทันชัดเจน อ่านง่าย
- 6) คู่มือควรมีการเผยแพร่ทั้งภาษาท้องถิ่น และภาษาต่างประเทศให้เหมาะกับนักท่องเที่ยวที่มาจากหลากหลาย เพื่อการกระจายแนวคิดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศได้อย่างทั่วถึง
- 7) นักท่องเที่ยวเห็นว่าคู่มือดังกล่าวควรแจกให้ฟรี และนักท่องเที่ยวส่วนน้อยเห็นว่าคู่มือดังกล่าวมีศักยภาพในเชิงพาณิชย์ได้ ดังนั้น หากคู่มือดังกล่าวได้รับการพัฒนาให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้นก็สามารถวางขายในท้องตลาดได้ ส่วนบริษัทนำเที่ยวก็อาจได้รับข้อมูลดังกล่าว และถ่ายทอดให้นักท่องเที่ยวในรูปแบบอื่นๆ ต่อไป เช่น โดยมัลติมีเดีย หรือโดยสื่ออื่นๆ ที่มีความคงทนมากกว่า ก็จะช่วยลดค่าใช้จ่ายในการผลิตได้
- 8) แผนที่ควรมีความชัดเจน และทำให้ง่ายแก่ความเข้าใจ เช่น แผนที่ในรูปแบบ 3 มิติ เนื่องจากนักท่องเที่ยวบางส่วนอาจอ่านแผนที่ไม่ถูกต้อง
- 9) เพื่อเสริมสร้างความตระหนัก และลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจากการท่องเที่ยว ข้อมูลในการสื่อความหมายด้านการท่องเที่ยวของคู่มืองานวิจัยชิ้นนี้ควรได้รับการเผยแพร่ให้กับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องให้มากที่สุด เช่น โรงเรียน ตัวแทนธุรกิจนำเที่ยว เป็นต้น

6.3.2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยในอนาคต

- 1) การพัฒนาคู่มือการท่องเที่ยวด้วยตนเองจากงานวิจัยชิ้นนี้ ไปสู่คู่มือที่ละเอียดมากขึ้น หรือข้อมูลสำหรับหลักสูตรท้องถิ่น รวมถึงควรมีศึกษาหาแนวทางการประเมินผลในแง่มุมอื่นๆ เช่น ในเชิงการศึกษา ซึ่งจะช่วยให้ทราบประสิทธิผลของคู่มือในการเสริมสร้างความรู้ได้ รวมถึงการประเมินผลพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวในความเป็นจริงว่า นักท่องเที่ยวได้ลดพฤติกรรมของตนเองเพื่อสิ่งแวดล้อมจริงหรือไม่
- 2) ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบขนาดของตัวอักษรที่ใช้ในคู่มือที่เหมาะสมสำหรับนักท่องเที่ยวที่แตกต่างกันในประเทศไทย เช่น ผู้สูงอายุ คนที่มีปัญหาทางสายตา บุคคลทั่วไป เป็นต้น
- 3) การศึกษารวบรวมเรื่องเล่าในประเด็นอื่นๆ และพัฒนาไปสู่การสื่อความหมายด้านสิ่งแวดล้อมในรูปแบบอื่นๆ ที่แตกต่างกันไป เช่น เรื่องพิธีกรรมในการเซ่นไหว้ ก่อนการเก็บรังนกเป็นเรื่องประเด็นหนึ่งที่ลึกลับ น่าสนใจ เนื่องจากมีเฉพาะผู้ที่ได้รับสัมปทานการทำรังนกเท่านั้นที่ทราบถึงเรื่องราวดังกล่าว บุคคลภายนอกก็ยากแก่การเข้าถึงข้อมูล รวมถึงอาจมีการศึกษาเปรียบเทียบพิธีกรรมดังกล่าวว่ามีความเหมือน หรือแตกต่างกันหรือไม่อย่างไรกับกลุ่มผู้เก็บรังนกฝั่งอันดามัน ฝั่งอ่าวไทย และรังนกบ้านหรือรังนกคอนโด ผลการวิจัยดังกล่าวยังสามารถพัฒนาไปสู่ข้อมูลทางการศึกษาในชุมชนท้องถิ่น และการสื่อความหมายสิ่งแวดล้อมด้านการท่องเที่ยวได้
- 4) การศึกษาเรื่องแนวทางการฟื้นฟูวิถีชีวิตชาวเล ประเพณี และวัฒนธรรม เพื่อการสื่อความหมายสิ่งแวดล้อมด้านการท่องเที่ยว ก็เป็นอีกประเด็นหนึ่งที่น่าสนใจ เนื่องจาก ชาวเลมีวิถีชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมมาก หัวข้อในงานวิจัยดังกล่าวจะเป็นการช่วยทำนุ บำรุง วิถีชีวิตของชาวเลให้ยั่งยืน รวมถึงลูกหลานชาวเลก็ได้มีส่วนร่วมในความภาคภูมิใจในวิถีชีวิตดั้งเดิมของตนดังกล่าว
- 5) หน่วยงานที่มีบทบาทเกี่ยวข้องกับนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบกับที่อื่นๆ ว่ามีการจัดการการสื่อความหมายด้านสิ่งแวดล้อมอย่างไร เพื่อให้การสนับสนุนอย่างจริงจัง

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2548). *พระราชินีของเรา: เรื่องเล่าจากแผ่นดินใต้*. กรุงเทพฯ: ชุมชนมุสสลิมแห่งประเทศไทย. การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กวี รังสิวารักษ์. (2543). *สารคดีและท่องเที่ยวเกาะพัง: ข้อมูล/ประวัติศาสตร์/ธรรมชาติ/ตำนานแห่งท้องทะเล*. นนทบุรี: ชาร์บัวแก้ว.
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และสมาคมพัฒนาสังคมสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. (2542). *โครงการจัดทำแผนปฏิบัติการทบทวนขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยวหมู่เกาะพีพี*. กรุงเทพฯ: มปป.
- ขมิ้นศรี. (2544). *เรื่องเล่ารอบทะเลสาบ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สุภาพใจ.
- คณะวิทยาการจัดการ, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, วิทยาเขตหาดใหญ่ และสถาบันคีนันแห่งเอเชีย. (2548). *เรื่องเล่าขานตำนานชุมชน*. กรุงเทพฯ: อภิสราการพิมพ์.
- ฉลอง นัยฉิม. (2542). *การพัฒนาคู่มือสื่อความหมายธรรมชาติและประวัติศาสตร์เพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า (The development of historical and natural international guide book for ecotourism in Phu Hin Rongkla National Park)*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาสิ่งแวดล้อมศึกษา, มหาวิทยาลัยมหิดล, นครปฐม.
- เจลิม มลิลลา. (2523). *เทคนิควิธีการสอนประวัติศาสตร์*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ชีวะภาพ ชีวะธรรม. (2541). *การประเมินและปรับปรุงคุณภาพเส้นทางศึกษาธรรมชาติด้วยตนเอง อ่างกา อุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์*. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- दनัย ไชโยธา. (2527). *ประวัติ. 302 ประวัติศาสตร์นิพนธ์ 1*. กรุงเทพฯ: O.S.Printing House Co., Ltd.
- เดวิด เค.วัยอาจ. (2527). *ปรัชญาประวัติศาสตร์. ใน ชาญวิทย์ เกษตรศิริ และสุชาติ สวัสดิ์ศรี (บรรณาธิการ), การเขียนประวัติศาสตร์ไทยแบบตำนานและพงศาวดาร (หน้า 181-188)*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

แต่นักเดินทาง. (2547). *Advanced Thailand Geographic*, 9 (73).

นพดล กรุดนาค. (2541). การศึกษาขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยว: ศึกษาเฉพาะกรณีหมู่เกาะพีพี จังหวัดกระบี่ (A tourism carrying capacity: A case study of Moo Koh Phi-Phi, Changwat Krabi). วิทยานิพนธ์พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาพัฒนาศาสตร์, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, กรุงเทพฯ.

นพดล จันระวัง. (2545). การประเมินมูลค่าทางนันทนาการและมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ทั้งหมดของหมู่เกาะพีพี. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.

นิติ แสงวัฒน. (2523). รายงานค้นคว้าเรื่องเมืองโบราณในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. มปป.

นาฏวิภา ซลิตานนท์. (2524). *ประวัติศาสตร์นิพนธ์ไทย*. กรุงเทพฯ: ลินซ์การพิมพ์.

บุษบง กฤษณะโยธิน. (2534). *ประสิทธิภาพของตัวกลางในการสื่อความหมาย การอนุรักษ์สภาพแวดล้อมแก่นักท่องเที่ยวบริเวณอุทยานแห่งชาติน้ำตกพลิว จังหวัดจันทบุรี*. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.

ปิยาภรณ์ มั่นตะจิตร. (2533). *ทะเลไทย ตอน ชาวเล. ธนาคารไทยพาณิชย์ (Producer), & สมเกียรติ อ่อนวิมล (Director) [Motion Picture]*.

ประกายรัตน์ สุวรรณ. (2548). *คู่มือการใช้โปรแกรม SPSS เวอร์ชัน 12 สำหรับ Windows*. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น.

ประทุม ชุ่มเพ็งพันธ์. (2548). *ศิลปวัฒนธรรมภาคใต้ว่าด้วยภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ โบราณคดี ศิลปะ ภาษา วัฒนธรรม ประเพณีพื้นบ้าน ครบเครื่องเรื่องภาคใต้ (พิมพ์ ครั้งที่ 1)*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

ปารีชาติ วิสุทธิสมาจาร. (2546). ข้อมูลสำรวจผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น อ่าวมาหยา เกาะพีพีเล ตำบลอ่าวนาง อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่. ใน *การประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่อง การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ-ชายฝั่ง (Coastal-Ecotourism) 3-5 ธันวาคม 2546 ณ โรงแรมกระบี่รอยัล จังหวัดกระบี่ (หน้า 15-17)*. สงขลา: คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

พีฟ็อนไลน์. (มปป.). จุดท่องเที่ยวที่สำคัญ. สืบค้นเมื่อ 25 มกราคม, 2550, จาก <http://www.phiphionline.com/tt.htm>

ผู้จัดการออนไลน์. (2546). นกนางแอ่น: แหล่งทำรังประโยชน์มหาศาลที่ยังถูกซ่อนเร้น. สืบค้นเมื่อ เมษายน 10, 2551, จาก ผู้จัดการออนไลน์: http://ecurriculum.mv.ac.th/science/library_sci/nanotec/ViewNews.aspx-NewsID=4642295357584&Page=2.htm

พร มงคลสุขทวี. (2531). ความเป็นอยู่และประเพณีของชาวเล. *ข่าวประมง*, 13 (9), 23-27.

ไพลินพันธุ์ สร้อยจาดูรนต์. (2538). กลยุทธ์การส่งเสริมการท่องเที่ยวทางธรรมชาติแนวอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์โดยใช้คู่มือแนะนำระบบเชิงนิเวศ: กรณีศึกษานักศึกษาชมรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม สถาบันราชภัฏเชียงใหม่ (*Strategies for strengthening nature-based tourism in Doi Inthanon National Park by using ecosystem self-guided manual : a case study of the students' environmental conservation club, Rajabhat Institute Chiangmai*). วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารสิ่งแวดล้อม, มหาวิทยาลัยมหิดล, นครปฐม.

มณฑาทิพย์ จันทสิทธิ์. (2545). การสร้างและทดลองใช้คู่มือท่องเที่ยวแหล่งศิลปกรรมในเขตอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย จังหวัดสุโขทัย (*The development and tryout of a tourist's manual on the cultural heritage : Sukhothai Historical Park, Sukhothai province*). วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาสิ่งแวดล้อมศึกษา, มหาวิทยาลัยมหิดล, นครปฐม.

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. (2549). รายงานบทสรุปสำหรับผู้บริหาร โครงการบ้านพักผู้ประสภภัย สีนามิ เกาะพีพี จังหวัดกระบี่. สงขลา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

มูลนิธิสถาบันธรรมรัฐเพื่อการพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย. (2544-2545). โครงการวิจัยเรื่องธรรมาภิบาล และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตัดสินใจด้านสิ่งแวดล้อม (*Good governance and public participation*). [แผนที่ชุมชนเกาะพีพี จังหวัดกระบี่].

ยุพเรศ วัจฉายฉิม. (2540). การพัฒนาคู่มือศึกษาธรรมชาติประจำเส้นทางเดินป่าในอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ (*The development of nature trail guide book in Khao Yai National Park*). วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาสิ่งแวดล้อมศึกษา, มหาวิทยาลัยมหิดล, นครปฐม.

ยุวดี นิรัตน์ตระกูล. (2546). เอกสารประกอบการบรรยายนโยบายและสถานการณ์เกี่ยวกับ Ecotourism ในประเทศไทย 3 ธันวาคม 2546. ใน การประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ-

ชายฝั่ง (Coastal-Ecotoursim) 3-5 ธันวาคม 2546 ณ โรงแรมกระบี่รอยัล จังหวัดกระบี่. สงขลา: คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

รักษ์ นันตกุล. (2547). เกาะพีพีเสน่ห์สี่ครามแห่งน่านน้ำอันดามัน. *Advanced Thailand Geographic*, 9 (73), 232-263.

ละเอียด ศิลาน้อย. (มปป.). แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ. สืบค้นเมื่อ พฤษภาคม 3, 2550, จาก e-TAT Tourism Journal.

โลกสลัปสี่ (2537). [Motion Picture].

วัน มะโรหบุตร, ประมูล อุทัยพันธุ์, พิชัย แก้วขาว, สว่าง เลิศฤทธิ์, และประพนธ์ เรืองณรงค์. (2531). *เรื่องเล่าจากชาวใต้ ชุดที่ 2*. กรุงเทพฯ: มิตรสยาม.

วรัทยา พรหมชู. (2549). *ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อโปรแกรมสื่อความหมายในแหล่งนันทนาการทางธรรมชาติ แหล่งนันทนาการกิจกรรมชาติ และแหล่งนันทนาการทางประวัติศาสตร์*. วิทยานิพนธ์ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาอุทยานและนันทนาการ, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.

วารยา บุษปรัารง. (2547). *คู่มือการศึกษาประวัติศาสตร์ตะวันตกด้วยตนเอง: กรณีศึกษาประวัติศาสตร์ยุโรปสมัยใหม่ (ค.ศ. 1815-1870) (Historical handbook and material media for self-studies: Modern European history 1815-1870 A.D.)*. สารนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาประวัติศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพฯ.

วารุณี โอสถารมย์. (2550). นิราศเมืองสุพรรณของสุนทรภู่และเสมียนมี: บันทึกการเดินทางและการอ่านเพื่อเข้าถึงเรื่องเล่าท้องถิ่น. *รัฐศาสตร์สาร*, 28(2), 323-384.

วิกิพีเดียสารานุกรมเสรี. (2550). เรื่องเล่า. สืบค้นเมื่อ 5 กุมภาพันธ์, 2550, จาก <http://th.wikipedia.org/wiki/%E0%B9%80%E0%B8%A3%E0%B8%B7%E0%B9%88%E0%B8%AD%E0%B8%87%E0%B9%80%E0%B8%A5%E0%B9%88%E0%B8%B2>

ศิริพร สร้อยนาคพงษ์. (2543). *การพัฒนาและทดลองใช้คู่มือท่องเที่ยวโบราณสถานในเขตอุทยานประวัติศาสตร์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (The development of tourist's manual on ancient places in Ayutthaya National Historical Park)*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาสิ่งแวดล้อมศึกษา, มหาวิทยาลัยมหิดล, นครปฐม.

ศิลป์กีรติ-วาโรระ. (2551, มีนาคม). พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ สตุล (คฤหาสน์กูเด็น). สืบค้นเมื่อ ตุลาคม 17, 2551, จาก OKNation: <http://www.oknation.net/blog/print.php?id=226762>

สุลีมาล นฤมล วงศ์สุภาพ. (2545). การมีส่วนร่วมของประชาชน (Public Participation) ในการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม: การวิเคราะห์เชิงสถานการณ์การจัดการขยะมูลฝอยชุมชนเกาะพีพี จ.กระบี่. ใน การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการสิ่งแวดล้อม : เอกสารประกอบการประชุมเชิงปฏิบัติการ 6-8 พฤศจิกายน 2545 ณ โรงแรมเจบี อำเภอลาดใหญ่ จังหวัดสงขลา (หน้า 81-103). สงขลา: คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย. (2540). แผนแม่บทการพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทย: รายงานฉบับสมบูรณ์เสนอต่อการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. มปท: มปป.

สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล. (2545). ประวัติตำบลอ่าวนาง. สืบค้นเมื่อ มีนาคม 9, 2551, จาก อ่าวนาง: <http://www.geocities.com/pgomontree/index.html?20089>

สมพร จรุงแสง. (2546). การพัฒนาคู่มือศึกษาธรรมชาติเพื่อการท่องเที่ยวประจำเส้นทางเดินป่า อุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน (*The development of a nature trail handbook in Kaeng Krachan National Park*). วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาสิ่งแวดล้อมศึกษา, มหาวิทยาลัยมหิดล, นครปฐม.

สร้อยทิพย์ สมัคร์เขตรการณ. (2543). คู่มือศึกษาธรรมชาติเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศประจำเส้นทางศึกษาธรรมชาติ อุทยานแห่งชาติน้ำหนาว (*The development of nature trail guide book for ecotourism in Namno National Park*). วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาสิ่งแวดล้อมศึกษา, มหาวิทยาลัยมหิดล, นครปฐม.

สำนักงานททท. ภาคใต้ เขต ๔. (2550). สำนักงาน ททท. ภาคใต้ เขต ๔. สืบค้นเมื่อ เมษายน 30, 2551, จาก สถิตินักท่องเที่ยวจังหวัดกระบี่ของปี 2007: http://www.tat.or.th/south04/contentmain.asp?dept_id=20&typeid=5

สุกิจ รัตน์วิบูลย์. (2546). การทดสอบความสัมฤทธิ์ผลของการใช้คู่มือสื่อความหมายธรรมชาติเพื่อตอบสนองการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอุทยานแห่งชาติหาดวนกร จังหวัดประจวบคีรีขันธ์. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารทรัพยากรป่าไม้ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.

- สุชาติ นวกวณษ์. (2530). สิ่งแวดล้อมสัญจร: การท่องเที่ยวเชิงระบบ. รายงานการสัมมนาทางวิชาการ เรื่องบทบาทของภูมิศาสตร์กับการพัฒนาการท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ: สมาคมภูมิศาสตร์แห่งประเทศไทย.
- สุภาพร วุกถ้อง. (2545). การจัดทำคู่มือศึกษาธรรมชาติเพื่อการเรียนรู้สิ่งแวดล้อม ณ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าไถ่สงขลา-สตูล (*The preparation of a nature trail guide book in Ton Nga Chang Wildlife Sanctuary, Changwat Songkhla-Satun*). วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาสิ่งแวดล้อมศึกษา, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, สงขลา.
- อภิรักษ์ บัวหนักดี. (2535, ตุลาคม). ตำนานแห่งพีพี. *อนสาร อสท.*, 33 (3) 95-103.
- อรอนงค์ เจียบแหลม และเสรี เวชชบุษกร. (2549). การวิเคราะห์สังคมพืชเพื่อออกแบบการสื่อความหมายธรรมชาติเส้นทางศึกษาธรรมชาติในอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ (*Plant community analysis for nature interpretation designing in the nature trails at Khao Yai National Park*). เอกสารนำเสนอในการประชุมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อารีร์ มณีวรรณ. (2547). การพัฒนาหนังสือคู่มือสื่อความหมายเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศบนเกาะเกร็ด (*The development of interpretation guidebook for ecotourism on Koh Kred*). วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาเทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อการพัฒนาทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม, มหาวิทยาลัยมหิดล, นครปฐม.
- อุไรวรรณ เปี่ยมนิเวศน์. (2544). การจัดการด้านการสื่อความหมายและสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้ประกอบการแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร: กรณีศึกษาอำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาพัฒนาสังคม, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- อำนาจพร บุญจรัส. (2550). 814 กิโลเมตร กระบี่...เมืองน่าอยู่ ผู้คนน่ารัก. *Advanced Thailand Geographic*, 14 (103), 162-185.
- เอื้อยนาง. (2549). นิทานชาวพื้นเมืองออสเตรเลีย. (สนิท บุญฤทธิ์, บ.ก.) กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- Administrator. (2551). ถ้ำทางโบราณคดีในจังหวัดกระบี่. สืบค้นเมื่อ เมษายน 9, 2551, จาก *Kathutin.com: Kathu Mining Museum:* http://www.kathutin.com/main/index.php?option=com_content&task=view&id=26&Ite...

- Bernard, H. R. (2000). *Social research methods: Qualitative and quantitative approaches*. California: Sage.
- Brown, T. J. (2002, 12-13 October). *Conservation through ecotourism: Some Australian perspectives*. Paper presented at the Black-Faced Spoonbill Conservation, Taiwan.
- Burton, D. (2000). Questionnaire design. In D. Burton (Ed.), *Research training for social scientists: A handbook for postgraduate researchers* (pp. 335-346). London: Cromwell Press.
- Creative Research Systems. (n.d.). Sample Size Calculator. Retrieved 1 May, 2005, from <http://www.surveysystem.com/sscalc.htm>
- Eric, V., & Diane, S. (1990). *Shadow Hunters*. Singapore: Sun Tree Publishing.
- Glatthorn, A. A. (1998). *Writing the winning dissertation: A step-by-step guide*. California: Corwin Press.
- Ham, S. H. (1992). *Environmental Interpretation: A practical guide for people with big ideas and small budgets*. Colorado: North American Press.
- Knudson, D. M., Cable, T. T., & Beck, L. (1995). *Interpretation of cultural and natural resources*. Pennsylvania: Venture Publishing, Inc.
- Krusaneh. (2006, June 13). Krusaneh. สืบค้นเมื่อ มีนาคม 31, 2550, จาก ธรณีภาค (*Plate Tectonic*): <http://www.krusaneh.exteen.com/20060613/plate-tectonic>
- Moscardo, G. (1999). Communicating with two million tourists: A formative evaluation of an interpretive brochure. *Journal of Interpretation Research*, 4 (1), 21-37.
- Phi Phi Le Island in Thailand: James Bond Island and Leo Bay*. (n.d.) Retrieved 25 January, 2007, from <http://www.thaistudents.com/thebeach/jamesbond/index.html>
- Rest. (n.d.). *CBT community based tourism handbook*. n.p.

Singleton, R. A., Straits, B. C., & Millers, S. M. (1993). *Approaches to social research* (2nd ed.). New York: Oxford UP.

Stewart, E. J., Hayward, B. M., & Devlin, P. J. (1998). The "place" of interpretation: a new approach to evaluate of interpretation. *Tourism Management* , 19 (9), 257-266.

Weaver, D. (2001). *Ecotourism*. Queensland, Australia: John Wiley & Sons Australia, Ltd.

ภาคผนวก

1) แบบสัมภาษณ์เชิงลึกสำหรับผู้เล่าเรื่องหมู่เกาะพีพี

(Interview Schedule)

ชื่อ-นามสกุลผู้ให้สัมภาษณ์.....
 ที่อยู่.....
 อาชีพ..... อายุ.....ปี ระยะเวลาการอยู่อาศัย.....ปี

- 1) ชีวิตชาวเลในหมู่เกาะพีพี
- 2) วิถีชีวิตชุมชนหมู่เกาะพีพีในอดีต การทำไร่นา สวนมะพร้าว การทำประมงพื้นบ้าน สัมปทานรังนก
- 3) ศาสนามุสลิมกับผู้คนในหมู่เกาะพีพี
- 4) การอาศัยบริเวณที่สูง กับภัยพิบัติ
- 5) ภาพวาดฝาผนังในหมู่เกาะพีพี ภาพวาดกับการหลบภัย
- 6) การเสด็จประพาสของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่หมู่เกาะพีพี อ่าวตันไทร
- 7) เรื่องเล่าหมู่เกาะพีพีที่มีเรื่องอะไรบ้าง มีเนื้อเรื่องอย่างไร

2) การบันทึกการสัมภาษณ์ (Case Record)

วัน เม่งเอียด

ข้อมูลพื้นฐานผู้ให้สัมภาษณ์

วัน เม่งเอียด: ...เมื่อก่อนผมอยู่ที่ควน

นักวิจัย: ตอนนี้อยากให้ใครแล้วละคะ หรือว่ายังมีอยู่ที่ มีที่ไร่ละคะ

วัน เม่งเอียด: เล้าชายไป 80 ไร่ เหลืออีก 100 กว่าไร่ใกล้ๆ กัน ที่เขาเค้าไม่ขายหรอก

นักวิจัย: แล้วมันอยู่ตรงทางไปคูวีรีเปล้าคะ

วัน เม่งเอียด: ไร่ใกล้ๆ กัน ตอนนี้อยู่บ้านเค้าไปอยู่ พม่าอยู่ จ้างพม่าให้อยู่ในสวน คือว่าเราทำบัตรให้เค้า

ผู้ช่วยวิจัย 3: ปลุกต้นอะไรหะ

วัน เม่งเอียด: ปลุกมะม่วงหิมพานต์

วัน เม่งเอียด: ...ผมมาสมัยรุ่นนั้นนะ เกาะพีพีมีไม่กี่คนหรอก ไม่ถึง 30 ครอบครัว ส่วนมากทำมะพร้าวขาย .แล้วก็ทำเกี่ยวกับเล ะไรอย่างนี้ ประมงเล็กๆ ผมมาอยู่รุ่นนั้นก็ ไปกระบี่ก็ไป 3-4 ชั่วโมง เป็นเรือเล็กๆ แบบเรือยนต์ เครื่องแรงน้อย เครื่องยี่ห้อไม่มีอะไรสมัยก่อน ก็ประมาณ 20 กว่าปีมาแล้ว ...

นักวิจัย: แล้วบังมาอยู่ที่นี้ตั้งแต่เกิดเลยหรือคะ

วัน เม่งเอียด: ก็มาอยู่ที่นี้ได้แฟนที่นี้ สมัยก่อนอยู่ที่...ไปกับสินามิฟาดเรียบ

อาชีพปัจจุบัน

วัน เม่งเอียด: ...พักที่ไหน... ที่นี้ก็มี ห้องแอร์มีหุ่นกันกับเพื่อน 3 ห้องราคาเดียวกันหมดเลย เตียงเดียวกัน มี เล้าทำกันหมด แต่ก่อนไม่เคยคิดจะทำเลย

นักวิจัย: แล้วที่เกาะนี้เค้าทำกันเยอะมีเยอะ ทำธุรกิจเป็นของตัวเอง

วัน เม่งเอียด: ก็เยอะเหมือนกัน

นักวิจัย: แล้วใครชักชวนให้เข้าวงการ แบบว่าเงินเยอะแล้วใช้มีหละ ก็เอาเงินไปลงทุนซะมั่ง

วัน เม่งเอียด: หลายตังค์เหมือนกัน อุปกรณ์มันแพง อิฐก้อนหนึ่ง 11 บาทมานี้ พอดีผมไปส่งนางงามที่ประกวดที่เหนือคลองวันลอยกระทง คลองจิตลาด

นักวิจัย: อ้อ แบบว่าส่งโนนาม ได้มีเยอะ

วัน เม่งเอียด: นี่ยังไม่ได้อะ ลอยกระทงยังไม่ถึง วันเสาร์ ประกวดที่เหนือคลอง

เรื่องเล่าเกาะพีพี

วัน เม่งเอียด: เตียวก่อน ผมให้ปะ พ่อตา เค้าอยู่กับสมัยก่อน ผมไปอ่านประวัติของแกแล้วเจอ แล้วก็หายไปแล้วตอนนั้นพอดี ผมโทรไปคุยกับบังที่ว่าในหลวง

- 34 นักวิจัย: ที่ว่าเค้าได้มอบรังนกไข่ม้อยคะ... แล้วป๊ะเค้าทำอะไรอยู่คะตอนนี้
 35 วัน เม่งเอียด: ก็อยู่ที่บ้าน ก็ผมก็ขึ้นๆ ลงๆ อยู่ ...
 36 วัน เม่งเอียด: ถ้าเจอกันก่อน ผมจะพาไปกระบี่ ไปเจอพ่อตา ไปเจอคนแก่ๆ เอาคนแก่ๆ ไปเจอยัง
 37 นักวิจัย: ไม่รู้ว่าเค้าแก่พอมัย แต่ที่วันนี้เจอบังแอน ลูกเค้าเรียนอยู่ที่โรงเรียน เจอโดยบังเอิญเค้าก็ถาม
 38 เค้า แล้วก็บังเอิญที่บ้านอยู่ที่บ่อน้ำ
 39 วัน เม่งเอียด: จะไปเจอเค้ามัย
 40 นักวิจัย: เตียวบังแนะนำบ้านให้ก่อนก็ได้ เพราะว่า 2 ทุ่มต้องไปเจอผู้ใหญ่ แต่ว่าป๊ะเค้า เอาตำนานนั้นแล
 41 เกาะเมียน้อย เมียหลวง
 42 วัน เม่งเอียด: อ้อ ที่ว่าพีพีเป็นยังงัยสมัยก่อนนั้น เออแกเล่าได้ ผมเล่าเป็นบางตอนได้ พีพีสมัยก่อนมี 2
 43 คน พีพีกับน้อง ค่อยเล่าดีกว่า ไม่เป็นไรค่อยไปเจอที่นู่นก็ได้ ค่อยขับรถตามกันไป ผมไป 9 โมง คนแก่ๆ
 44 ตรงนู้นมีเค้ารู้ดีกว่าเรา คนที่อยู่นานๆ คนพีพี เค้ารู้เรื่อง แม่ยายผมก็เล่าดีกัน มันมีหนังสืออยู่ผมไม่รู้พา
 45 ไปไหน ...
 46 นักวิจัย: แล้วตอนนี้ป๊ะ เค้าอายุเท่าไรแล้วละคะ
 47 วัน เม่งเอียด: 80 ได้
 48 นักวิจัย: แต่ แม่ยายบังก็ยังมีอยู่
 49 วัน เม่งเอียด: เค้าอยู่กัน 2 คน ผมเข้าไปอาบน้ำที่ๆ มาเจอกันที่กลับมาเช้า
 50 ผู้ช่วยวิจัย 3: อยู่แถวไหนบ้าน ใกล้อะไรบ้าง
 51 วัน เม่งเอียด: อยู่ซอยเกียรติ โทรหาผมแล้วกัน มาเจอกันที่ทางลงเทคนิคก็ได้ มันอยู่ใกล้ๆ กับหลัง
 52 โรงเรียนเทคนิค เจอกันที่โรงเรียนเทคนิค แล้วขับตามกันไป
 53 นักวิจัย: แล้วคนที่บังว่าเค้า ถ่ายรูปกับในหลวง
 54 วัน เม่งเอียด: อ้อ เค้าอยู่ในซอยนั้นด้วย เค้าไม่ไปไหน เพราะว่าคนเค้าแก่แล้ว...
 55 ...
 56 นักวิจัย: เตียวหนูให้บังพาไปบ้านบังเอิม
 57 วัน เม่งเอียด: เตียวไปบ้านผู้ใหญ่ก่อน พรุ่งนี้เช้าก็ได้ พรุ่งนี้ผมกลับบายก็ได้ มาแล้วเตียวผมหาคนให้
 58 ก่อน มาหาคนในเกาะจริงๆ หงะ บางที่เราไม่ได้คนในเกาะ หายาก ส่วนมากมันจะเป็นคนนอกเกาะ
 59 เตียวนี้
 60 นักวิจัย: แต่เนี่ยแลอยากฟังตำนานบัง
 61 วัน เม่งเอียด: ม่ายพีพีมันมีพีพีกับน้อง สมัยก่อนนั้น ต้องนั่งนึกมาก นั่งใจเย็นๆ ต้องเอามาจากพีพี แล้วไป
 62 เกาะยาว เกาะยาวแล้วไปอ่าวนาง ไร่เลย์ เรียกอ่าวพระนาง แม่ยายผมเค้ารู้ บางทีคนแก่ๆ เค้าก็ทตลอด
 63 คุยกันได้นานเลย เพราะว่าแกอยู่ตั้งแต่สมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 พ่อตา เตียวพรุ่งนี้ค่อยเจอกันก็ได้ เตียว
 64 ผ่ากไว้ก็ได้ พรุ่งนี้แล้วแต่ แต่ผมกลับช่วงสาย มาแต่เช้าเลย บังเอิมไม่เป็นไรผมเรียกได้ มีหลายคน คน
 65 แก่ๆ คนในเกาะจริงๆ ที่เค้าอยู่กันมานานๆ ผมมาสมัยรุ่นนั้นนะ เกาะพีพีมีไม่กี่คนหรอก ไม่ถึง 30
 66 ครอบครัว ส่วนมากทำมะพร้าวขาย แล้วก็ทำเกี่ยวกับเล อะไรอย่างนี้ ประมงเล็กๆ ผมมาอยู่รุ่นนั้นก็ ไป
 67 กระบี่ก็ไป 3-4 ชั่วโมง เป็นเรือเล็กๆ แบบเรือยนต์ เครื่องแรงน้อย เครื่องยันมาร์ ไม่มีอะไรสมัยก่อน ก็
 68 ประมาณ 20 กว่าปีมาแล้ว

69 นักวิจัย: หนูไปสัมภาษณ์อีกคน ที่เค้าบอกว่ามีอยู่คนนึงตกปลาเก่งๆ เก่งที่สุดเลย ในเกาะฝรั่งก็จะชอบ
70 มาให้ตกปลาให้กิน แต่ว่าย้ายไปอยู่กระบี่แล้วตอนนี้
71 วัน เม่งเอียด: นั้นลูกเค้า เอารุ่นแรก อย่าเอารุ่นใหม่ๆ รุ่นสนุกๆ นิจำอะไรไม่ได้ ต้องเอารุ่นเก่า ช่วงหน้า
72 มรสุมสมัยก่อนนี่หะนะ สมัยก่อนมันไม่มีอะไร
73 นักวิจัย: แล้วที่ตรงหน้าหาดดูจากในรูป ที่ตอนนี้มันเป็นตึกหมดแล้ว มีต้นมะพร้าวเต็มไปหมด ोनันคือ
74 เค้าปลูก หรือมันขึ้นเองตามธรรมชาติ ที่เป็นหาดทราย ที่คนสร้างตึก
75 วัน เม่งเอียด: อ้อ ช่วงสีนามันไปหมดแล้ว สมัยก่อนไม่มีอะไร บ้านเล็กๆ ...8 โมงก็ได้ ผมตื่นแต่เช้า
76 แล้วพุงนี้เจอกันแล้วแต่ ตอนไหนก็ได้ สะดวกตอนไหนก็โทรมาแล้วกัน นั่งคุยกับเพื่อนบ้านเค้าอยู่ข้างใน
77 นี้

1 มะตี และจิก คงรัก

2

3 ข้อมูลพื้นฐานผู้ให้สัมภาษณ์

4 นักวิจัย: ...แล้วมะนี่คือเป็นคนกระบี่โดยกำเนิดเลย

5 มะตี คงรัก: เกาะยาว

6 ...

7 นักวิจัย: แล้วแต่ก่อน มะนีอยู่ที่กระบี่ ตั้งแต่เกิดเลยมัย หรือว่า อยู่เกาะยาวก่อนแล้ว

8 มะตี คงรัก: มะอยู่เกาะยาว

9 นักวิจัย: อยู่เกาะยาวกี่ปีละคะ

10 มะตี คงรัก: เกาะยาวใหญ่ จังหวัดพังงา มะอยู่ตั้งแต่เกิดนั่น พ่อ-แม่ของมะก็อยู่เกาะยาว เป็นคนเกาะยาว
11 ถึงมาอยู่เกาะพีพี มะก็อายุ 11 ปี

12 นักวิจัย: ค่ะ ทำไมถึงย้ายมาอยู่เกาะพีพีละคะ

13 มะตี คงรัก: อ้อ มันลำบากนูลูก

14 นักวิจัย: อ้อ แต่ก่อนเกาะยาว ลำบาก

15 มะตี คงรัก: มันลำบาก ลำบากเป็นคนจน

16 นักวิจัย: เตี่ยนี่เจริญ

17 ผู้ช่วยวิจัย 2: ที่นั่งจากเกาะพีพีไปก็เห็นไซ่มัย เกาะยาวๆ

18 มะตี คงรัก: ค่ะ มะก็อยู่เกาะยาวใหญ่ คนนี้เค้าอยู่เกาะยาวน้อย

19 ...

20 มะตี คงรัก: ... มะ ไปโรงเรียนนั้น ไปบ้างหยุดบ้าง

21 ผู้ช่วยวิจัย 1: โรงเรียนชื่อโรงเรียนอะไรละคะ

22 มะตี คงรัก: โรงเรียนเกาะยาวใหญ่ค่ะ

23 ผู้ช่วยวิจัย 1: อ้อ เกาะยาวใหญ่ มะเป็นคนเกาะยาวใหญ่ แล้วป๊ะ เป็นคนเกาะยาวน้อย

24 ผู้ช่วยวิจัย 2: อยู่ใกล้ๆ กันไซ่มัย

25 มะตี คงรัก: เกาะยาวน้อย กับเกาะยาวใหญ่มันห่างกันเป็นเรือวิ่ง

26 ...

27 มะตี คงรัก: มะนี่ อยู่ที่นี้คนนึง มะ ลูกมะตั้ง 9 คน

28 ผู้ช่วยวิจัย 1: อ้อ 9 คน

29 มะตี คงรัก: เยอะลูกมาก ตายไป 2 แล้วยังอยู่ 9

30 ...

31 มะตี คงรัก: ตั้ง 10 กว่า คน

32 ผู้ช่วยวิจัย 1: แล้วตอนนี้ทุกคนทำงานหมดแล้ว

33 มะตี คงรัก: ก็อยู่ๆ อย่างนั้นแหละลูก อยู่เกาะพีพี

34 ผู้ช่วยวิจัย 1: แล้วเค้าทำอะไรกันมั่ง

35 มะตี คงรัก: ไม่ได้ทำอะไรเลย เขาก็ทำจับปลา อะไร ยิงปลาบ้าง ทำไชน้าง

- 36 ผู้ช่วยวิจัย 2: กับทำเรือรับนักท่องเที่ยว
 37 มะตี คงรัก: ค่ะ ขับเรือไปบ้าง ยังเรียกขับเรือ
 38 ผู้ช่วยวิจัย 1: ทั้ง 9 คน อยู่เกาะพีพีหมด
 39 มะตี คงรัก: อยู่เกาะพีพีหมด อยู่ที่นี้คนหนึ่ง ที่ผัวเค้าตาย
 40 ผู้ช่วยวิจัย 1: อ้อ ก็ดี แต่มะมีลูกชาย ก็คน
 41 มะตี คงรัก: ลูกชายมีอยู่ตั้งเยอะไปเลย 6 คน
 42 ผู้ช่วยวิจัย 1: แล้วลูกสาว 3
 43 มะตี คงรัก: ลูกสาว 3-4 ตายไปคนหนึ่ง
 44 ผู้ช่วยวิจัย 1: อ้อ ก็เหลือ 9 คน จริงๆ แล้วถ้า ไม่ตายนั้นก็มีที่คน
 45 มะตี คงรัก: ถ้าไม่ตายก็ 11
 46 ผู้ช่วยวิจัย 1: อ้อ 11 ตายไปชะ 2 ลูกเขยตายคนหนึ่ง ลูกสาวตายคนหนึ่ง แล้วลูกชายคนหนึ่ง
 47 มะตี คงรัก: ลูกชายนั้นตายก่อนตั้งไม่รู้ตั้งแต่อายุ 9 ปี
 48 ผู้ช่วยวิจัย 1: มะ ตอนนั้นมะอายุกี่ปีแล้ว
 49 มะตี คงรัก: 70 กว่าแล้วค่ะ
 50 ผู้ช่วยวิจัย 1: เกิดปีอะไรล่ะ
 51 มะตี คงรัก: ปีกุนคะ
 52 ผู้ช่วยวิจัย 1: แล้วปีอะไร
 53 มะตี คงรัก: ปีมะโรง
 54 ผู้ช่วยวิจัย 1: ปีมะโรง
 55 ...
 56 นักวิจัย: แล้วตอนที่มะมาอยู่พีพีนี้แหละค่ะ มะมาอยู่ที่ปีละคะถึง ย้ายออกมาอยู่ที่กระบี่ อยู่ที่เกาะพีพี
 57 จิก คงรัก: บอกไม่ถูกและ
 58 มะตี คงรัก: ย้ายมาอยู่ที่ปีแล้ว อ้อม มาอยู่ที่ไหน มาอยู่ที่นี้เพิ่มมาปีนี้
 59 นักวิจัย: อ้อหลังสีนามิก็มา มาอยู่ที่พีพีมันก็ติดกระบี่นี้แหละ
 60 ผู้ช่วยวิจัย 2: แล้วบ้านบนพีพียังอยู่
 61 มะตี คงรัก: ยังค่ะ
 62 ผู้ช่วยวิจัย 1: ปลุกบ้านลมดี ตรงมุดดี
 63 มะตี คงรัก: ที่บนควนนั้นมี มีหน้าเล็กๆ อยู่ มีกระต๊อบเล็กๆ อยู่เนาะมีคนอยู่ค่ะ แต่ตอนนี้ให้เด็กๆ มันอยู่
 64 ชายทะเลนั้น บ้านที่เขายกให้ที่ดิน เป็นหาดนั้น
 65 ผู้ช่วยวิจัย 2: อ้อ บ้านสีนามิแล
 66 มะตี คงรัก: ค่ะ ไม่ใช่หรอก ก่อนสีนามิ บ้านสองชั้นที่ ชายทะเลนั้น
 67 ผู้ช่วยวิจัย 1: ของมะเอง
 68 มะตี คงรัก: อ้อม มะ หลวงรัฐบาลเค้ายกให้ 11 หลัง 11 หลังเค้ายกให้คนที่ไม่มีที่อยู่ เมื่อก่อนนั้นก็อยู่
 69 กระต๊อบเล็กๆ ตามริมหาดนั้นแหละ อยู่กระต๊อบเล็กๆ ริมหาดเค้าว่าอยู่แบบสลัมเค้าว่า ถึงเค้าจะไปทำ
 70 เค้าจะให้หรือ แต่เค้าก็จะไม่รู้ไปอยู่ตรงไหน ถ้าย้ายจากตรงนั้นก็ไม่รู้จะไปอยู่ตรงไหน ก็ไม่รู้จะไปทำงาน

71 อะไร ถึงเค้าก็ไม่ย้ายเลย รัฐบาลเขาก็ทำ บ้านให้อยู่ ก็เลยชุมชนนี้ก็กลับไปทำ บางบ้านก็พังแต่พังไม่พัง
72 แต่พวกมะอยู่กันบ้านนิลูกบ้าน อยู่กันเต็มไปหมดเลย ห้องนินอนกลางวันก็แยกกันไปทำงาน กลางคืนก็
73 ดับมาเตรียมเหมือนพวกหนัง ก็ไม่มีที่อยู่ นี่แลคนที่บ้านนิ ก็เหมือนกันเจ้าของบ้าน ก็ตอนนั้นเค้าขึ้นมา
74 เค้าไม่ได้ขึ้นมา เพื่อนเค้าไปกันหมด เค้าไประหยากันหมด ตัวเองเที่ยวเผ้าสะพาน ไม่ได้มา ขายตัวเรือ
75 เค้าให้

76 ...

77 ผู้ช่วยวิจัย 1: ...แล้วปะนินามสกุลอะไรหะ

78 มะตี คกรัก: คกรักคะ

79 ผู้ช่วยวิจัย 1: ...มะชื่ออะไร

80 มะตี คกรัก: มะตี คกรัก (ระอุ) คกรัก

81 นักวิจัย: แล้วปะชื่ออะไรละคะ

82 มะตี คกรัก: ชื่อจิ นายจิ คกรัก

83 นักวิจัย: อายุก็ 70 กว่าปีเหมือนกัน

84 มะตี คกรัก: 80 แล้วปะ มะ 72-73 ปี (เกิดปีกุน)

85 ...

86 นักวิจัย: แล้วตอนปะ ย้ายไปอยู่ที่พีพีปะย้ายไปพร้อมกับมะมัยละคะ

87 ผู้ช่วยวิจัย 1: แต่งงานสมัยก่อนเค้ามีแต่งงานมัย

88 มะตี คกรัก: มีคะ

89 ...

90 จิก คกรัก: นี่เค้าไปก่อน

91 นักวิจัย: แล้วปะตามไปที่หลัง

92 ผู้ช่วยวิจัย 2: นี่เค้าไปอยู่ตั้งแต่ 11 ปีนั่น

93 นักวิจัย: แล้วปะย้ายไปอยู่ตอนอายุเท่าไรละคะ

94 จิก คกรัก: ไปโล่งๆ กัน

95 มะตี คกรัก: ญาติแกกลับหมดมีแต่แกอยู่ต่ออยู่คนเดียว

96 ผู้ช่วยวิจัย 1: สงสัยติดใจมะแล

97 มะตี คกรัก: ใช่

98 ผู้ช่วยวิจัย 2: ไม่ยอมกลับเกาะยาว

99

100 เรื่องเล่าเกาะพีพี

101 นักวิจัย: เรื่องวิจัยนะคะ เรื่อง วันก่อนได้คุยกับมะนั้นแล

102 มะตี คกรัก: ปะ หัวเราะมะจะตายแล้วว่า ไม่รู้พูดผิดพูดถูกไม่รู้ ก็พูดไปตามที่รู้นั้นแหละ เเท็จจริงก็ไม่รู้นะ

103 ลูกนะ เห็นเค้าบอกร่างนั้น คนแก่ๆ เค้าเล่ามา

104 นักวิจัย: อ้อ มะนี้ได้ฟังมาจากคนแก่ๆ เค้าเล่า สมัยก่อน

105 มะตี คกรัก: ใช่คะ

- 106 นักวิจัย: คำเล่ากันมานานแล้วยังละคะ
- 107 มะตี คงรัก: เมื่อตอนที่มะเต็กๆ จำความได้นะ คือปะ ของมะ นิแกคนสมัยก่อน
- 108 ...
- 109 นักวิจัย: ...แล้วที่นี้ปะคำก็เล่าให้ฟังอย่างนั้นหรือคะ
- 110 มะตี คงรัก: อะ ปะของมะแกก็เล่าให้ฟัง แกเป็นคนสมัยก่อนนั้น
- 111 นักวิจัย: อะ แล้วเค้าว่าไง
- 112 มะตี คงรัก: คำก็เล่าต่อๆ กันมา นั้นแหละนะ มะก็ไม่รู้พูดผิดพูดถูก
- 113 นักวิจัย: แล้วเค้าเล่าว่าไงบ้างละคะ
- 114 มะตี คงรัก: ก็เรื่องเกาะพีพีนั่นแหละ เรื่องเกาะพีพีนั้นคำก็เล่ากันว่าเกาะพีพีเปรียบเหมือนคนเรานี่
- 115 เปรียบเสมือนคนหัวปี คำเรียกว่าปีปี พีพี พีพี คำเปรียบเหมือน เกาะพีพีเปรียบเหมือนคนหัวปี คนที่
- 116 เพื่อน พีคนอื่นๆ คำหมตนั้นแหละ
- 117 นักวิจัย: แล้วทำไมคำถึงเรียกเกาะพีพี เค้ามีเป็นเกาะน้องน้อง อะไรกันมัยละคะ
- 118 มะตี คงรัก: (หัวเราะ) ก็ไม่รู้เหมือนกันนั้นแหละ ก็เค้าบอกว่าในสมัยนี้เค้าเรียกว่าพีพีนะลูก แต่สมัยก่อน
- 119 คนพื้นบ้านเค้าเรียกว่าพีพี
- 120 นักวิจัย: ทำไมเค้าถึงเรียกว่าพีพี มันเป็นภาษามุสลิม หรือว่า
- 121 มะตี คงรัก: มุสลิมอะ คำเรียกว่าพี พีคือ คือว่าถ้าเป็นคนของคนพี คนหัวปี
- 122 นักวิจัย: อ้ออะ แล้วเห็นวันก่อนที่มะ เล่าให้ฟัง ที่มีพญานาคอะไร
- 123 มะตี คงรัก: เค้าบอกว่าเออ พญานาคนั้นเค้าจะมาแต่งงานกับตุกรีที่นี้ ตุกรีที่เค้าทำบังกะโลวนี้ ที่กระบี่นี้
- 124 แหละ เขามากัน ไม่รู้มาจากไหนก็ไม่รู้จะ มาแต่งงานแล้วมาตุนาคมาแต่งงานกับตุกรี คำมาไม่ทัน ไม่
- 125 ทันได้ถึงที่นั้น ไม่ทันได้ถึงที่นั้น ก็มีคนที่ศักดิ์สิทธิ์นั้นเค้าว่า ศักดิ์สิทธิ์เค้าก็หัก กลายเป็นหินไปหมดเลย
- 126 ผู้ช่วยวิจัย 1: คำหักยังไงหละ
- 127 มะตี คงรัก: เหมือนกับลูกมานี้ มะถาม เออ มาเมื่อไหร่หะ คำก็ไม่ได้รู้คำหักไหนนะ แบบหักทายนั้น คือว่า
- 128 คนก็กลายเป็นหินแบบในนิยายนั้นแหละ คำกลายเป็นหินไปหมด นิตุกรีเมื่อก่อนเค้าบอกว่าถ้าใครไปอยู่
- 129 ที่นั้นจะได้กินข้าว
- 130 ผู้ช่วยวิจัย 1: อยู่ที่
- 131 มะตี คงรัก: ที่ตุกรี
- 132 นักวิจัย: ตุกรี นี่คือตรงไหนละคะ
- 133 มะตี คงรัก: ที่อ่าวนางนิ
- 134 ผู้ช่วยวิจัย 1: ถ้า สุ...
- 135 นักวิจัย: ตุกรี ต เต่า
- 136 ผู้ช่วยวิจัย 1: ตุกรี อ่าวนาง
- 137 มะตี คงรัก: ตุกรี
- 138 นักวิจัย: ถ้าเกิดอยู่ที่นั้นจะมีอาหารกินอุดมสมบูรณ์
- 139 มะตี คงรัก: อะ เค้าบอกว่าถ้าเป็นลมแรงเรือจะไปติดที่อ่าวนั้น ขึ้นไปคลังข้าวจะมาอยู่ตรงข้างบน ถ้าใคร
- 140 ไปติดอยู่ก็จะได้กิน

- 141 นักวิจัย: คือ นายขาว ทำนายขาวจากข้างบนแล้วส่งอาหารมาให้คนข้างล่างอย่างนั้นหรือคะ
- 142 มะตี คงรัก: คำหุงมาจากข้างบน หุงข้าวมา ไม่รู้ค้อมาจากไหนก็ไม่รู้ละ คำเล่ากันมาอย่างนั้น พอดี
- 143 อยู่ๆ มาเล่าว่ามีคนทะเลาะกัน กินแล้วก็ถ่ายใส่เข้าไป ใส่ไปในถาดนั้น คำก็ตั้งขึ้นไป ตั้งแต่นั้นมาคนไปก็
- 144 ไม่ได้กิน คำก็ไม่ให้กิน
- 145 นักวิจัย: แล้วก็ที่ว่าคนคำทักมันกลายเป็นหินนี่คือเรื่องนี่รีเปล่าละคะ
- 146 มะตี คงรัก: สงสัยคำเล่ากันมาเป็นตอนๆ ก็ น่าว่าจะจริงนะลูก แต่สมัยไหนก็ไม่รู้ละ ไม่รู้ก็พันปีแล้วก็ไม่
- 147 รู้ มะตี ได้ยินคำพูดอย่างนั้นแหละมีตรงไหน ที่ดูน่ากลายเป็นหิน ถึงนี่อิสลามคำพูดได้คำว่า คนที่รัก
- 148 หงั้นนะคำเรียกว่าตุโด้ไหม
- 149 นักวิจัย: แปลว่าอะไรละคะ
- 150 มะตี คงรัก: ตุโด้ไหมคือ ถ้าเป็นคนพุทธคำเรียกว่าพระพุทเจ้าที่ว่า ที่รอยพระบาทนั้น คนๆ นั้นแหละ
- 151 นักวิจัย: อะ ก็คือถ้าเป็นของมุสลิมเป็น รอยพระบาทของศาสนาอิสลาม
- 152 มะตี คงรัก: ของศาสนาพุทธ อะ
- 153 นักวิจัย: แต่ว่ามันเป็นคำ ภาษามุสลิม ว่าตุโด้ไหม
- 154 ผู้ช่วยวิจัย 1: ภาษามุสลิมคำเรียกว่าตุโด้ไหม แต่ถ้าเป็นพุทธนั้นคำเรียกว่ารอยพระบาท
- 155 มะตี คงรัก: รอยพระบาท
- 156 นักวิจัย: แล้วมันอยู่ตรงไหนละคะ
- 157 มะตี คงรัก: ก็ไม่รู้แหละลูก คำบอกว่าคนๆ นั้นจะหนีออกจากเมืองไปนะ อย่างตรงนี้ที่ไปตกที่นั่นที่
- 158 ผู้ช่วยวิจัย 1: คล้ายๆ ว่าเดินทางหงะนะ
- 159 มะตี คงรัก: แต่คำสูง คำว่าคำสูง แกคนสูงคำบอกอย่างนั้นหงะนะ คนที่คำเล่านิทานคำว่าสูง แหที่
- 160 คำทอดปลานั้น สมัยก่อน เป็นคนทำ มนุษย์ถามให้ทำยังไงคำก็ไม่บอกหรอก คำเผาไฟหมด ก็ไปตุที่
- 161 แท้ที่ไฟกินเขาก็ไปทำเป็นแหที่ทอดปลา
- 162 นักวิจัย: ที่ตรงไหนละคะที่ทอดปลา
- 163 มะตี คงรัก: ทอดปลาในเล หนูไม่เคยเห็นหรือ
- 164 นักวิจัย: ไม่ หนูรู้จัก แต่หนูไม่รู้ว่ามันเป็นที่อ่าวตรงไหนอย่างงี้
- 165 มะตี คงรัก: ไม่งั้น เขาเล่ามาให้ฟัง
- 166 นักวิจัย: อ้ออะ
- 167 มะตี คงรัก: บอกว่ามนุษย์นี้ทำไม่เป็นหรอก ถ้าไม่มีแก
- 168 นักวิจัย: แล้วมีเรื่องอื่นอีกมั๊ยละคะ
- 169 มะตี คงรัก: เรื่องอื่นก็มี
- 170 นักวิจัย: นึกก่อนหรือคะ
- 171 ผู้ช่วยวิจัย 2: ที่ตรงนั้น ตอนนี่คือเป็นที่ท่องเที่ยวหรืออะ
- 172 มะตี คงรัก: ท่องเที่ยวถึงมั๊ย เรือคำไป คำขี่เรือ ถึงเขตที่ท่องเที่ยว คำไปเที่ยวตุกรี เขาไปเที่ยวที่อ่าว
- 173 นาง
- 174 ...
- 175 นักวิจัย: แล้วไอที่ว่าเรื่องเกาะพีพี คนทั่วไปคำจะรู้จักมั๊ยอะคะ

- 176 มะตี คงรัก: มะก็ไม้อู้ลูกเฮ้อ ไม้อู้เค้ารู้อ้างมัย สงสัยจะไม่มัย
- 177 นักวิจัย: ป๊ะ รู้อเรื่องด้วยมัยคะ
- 178 จิก คงรัก: ไม้อู้
- 179 มะตี คงรัก: คือ อย่างนี้ คน บางคนนั้น พ่อ-แม่เขาไม่บอก เขาก็ไม้อู้ มะนิ ก็เหมือนว่านั้นแหละ ถ้าคนว่า
- 180 อะไร คุณกับใครมะคุยได้เป็นวัน จนมันยังไม่หมดเรื่อง
- 181
- 182 อาชีพในอดีต
- 183 นักวิจัย: แล้วแต่ตอนเด็ก ๆ นี่ละคะ ที่เกาะยาวใหญ่ทำอะไรกันละคะ ที่บ้าน
- 184 มะตี คงรัก: ก็คนแก่ ๆ ทำอย่างนั้นแหละลูก ทำนู่นบ้างนี่บ้าง หา กินไปวัน ๆ นั้น
- 185 ผู้ช่วยวิจัย 1 & 2: มะทำอะไรบ้างหละ ทำนู่นบ้างนี่บ้าง ทำสวนไร่มี๊
- 186 มะตี คงรัก: อ้อม ก็พ่อ-แม่ของมะนั้นเป็นคนจนคะ ฟังควนในป่านั้นไปทำยางอะไรบ้างนั้น ทำมันยาง
- 187 เจาะยาง ตันยาง ก็ทำตกปลาไปบ้าง เล็ก ๆ น้อย ๆ คะ คนไม่มีอะไรนิ จน ๆ กระทั่งไม่ได้กินก็ มะ ไป
- 188 โรงเรียนนั้น ไปบ้างหยุดบ้าง
- 189 ...
- 190 นักวิจัย: แล้วพอมายู่เกาะพีพีนี้ละคะ ทำอะไรละคะ
- 191 มะตี คงรัก: ก็ทำไร่คะ ทำไร่ข้าว
- 192 นักวิจัย: ทำไร่ข้าว แล้วทำไมถึงทำไม่ได้หรือคะที่เกาะยาวใหญ่
- 193 มะตี คงรัก: ก็ทำได้นะลูก แต่ข้าวมันไม่งามนะ
- 194 ...
- 195 นักวิจัย: แล้วตอนที่ย้ายมาอยู่เกาะพีพีนี้แลคะ คือทำมาหากินดีกว่าตอนอยู่เกาะยาวมี๊ละคะ
- 196 มะตี คงรัก: ดีกว่าคะ อยู่เกาะพีพีนั้นข้าวก็ไม่อด ทำไร่ข้าวปึก
- 197 ...
- 198 นักวิจัย: อ้อ (พอ) ...มาอยู่ที่เกาะพีพี ดินนั้นบ้านอยู่แถวไหนละคะ
- 199 มะตี คงรัก: ที่เกาะพีพีหรือ
- 200 นักวิจัย: คะ
- 201 มะตี คงรัก: มะก็อยู่บนเขานู่น ควน (หัวเราะ)
- 202 ...
- 203 ผู้ช่วยวิจัย 2: ข้างบนนั้นมีน้ำจืดหรือ
- 204 มะตี คงรัก: มีคะ มีน้ำจืด เมื่อก่อนนั้นทำนาด้วยข้างบน มีนาด้วย เมื่อตอนสิ้นนามีนี้ คนก็ขึ้นไปอยู่ไปได้
- 205 กินน้ำป่อที่สวนผักนั้นแล
- 206 ผู้ช่วยวิจัย 2: อ้อ เป็นน้ำป่อ
- 207 ผู้ช่วยวิจัย 1: ของมะก็ไร่ละคะ
- 208 มะตี คงรัก: ตอนนี้นั้นยัง 120 กว่าไร่ ...ทำไร่ลูก ทำป็นนี้ก็ปลูกตรงนี้ ทำปีหน้า ทำต่ออีก ก็ปลูกอีก
- 209 ผู้ช่วยวิจัย 1: อ้อ ไล่ดินไปเรื่อย ๆ
- 210 ผู้ช่วยวิจัย 2: ทำข้าว ปลูกอะไรอีกหงะ

- 211 มะตี คกรัก: ก็ปลูกมะพร้าว ปลูก มะม่วงหิมพานต์ ปลูกอะไรๆ ปลูกได้ก็ปลูกไปหมด
- 212 นักวิจัย: แล้วทำไมถึงเลือกทำข้าว ทำมะพร้าว ทำมะม่วงหิมพานต์ละคะ
- 213 มะตี คกรัก: ก็พอเลิกทำข้าวแล้วก็ปลูกของสิลูก ปลูกของที่ในไร่ ก็เป็นสวน
- 214 นักวิจัย: แล้วเอาไปขายที่ไหนละคะ หรือว่ากินเอง
- 215 มะตี คกรัก: ขายที่นี้แหละ ที่ตลาด ก็มะพร้าวทำแห้ง
- 216 นักวิจัย: มะพร้าวแห้งนั้นคือมะพร้าวเผาหรือเปล่านั้น
- 217 มะตี คกรัก: ไม่ใช่เผาคะ ตาก
- 218 ผู้ช่วยวิจัย 2: ไม่ใช่ มะพร้าวแก่ เคี้ยวตาก แล้วเคี้ยวเอาไปทำน้ำมันมะพร้าวใช้มัยมะ
- 219 มะตี คกรัก: ค่ะๆ มะพร้าวสุกนั้นลูก เคี้ยวเอาไปย่างไฟ หรือว่าถ้ามีแดดก็ตากแดด
- 220 ผู้ช่วยวิจัย 1: เด็กรุ่นใหม่เค้าไม่เคยเห็น มะพร้าวผ่าออกเป็นพรก เอาไปตากแดด แล้วมันร้อนขึ้น
- 221 นักวิจัย: แล้วเค้าเอาไปทำอะไรต่อ
- 222 ผู้ช่วยวิจัย 2: เคี้ยวเอาไปทำน้ำมันมะพร้าว
- 223 นักวิจัย: อ้อไม่ใช่มะพร้าวเผา แล้วทำไมเค้าถึงเรียกมะพร้าวแห้ง
- 224 มะตี คกรัก: ก็เคี้ยวไปตากแดดให้แห้ง ถ้าไม่ตากก็พาไปย่างไฟ ย่างให้แห้งเหมือนกับตากแดดนั้นแหละ ก็
- 225 มันแห้งผกๆ เลย แล้วมันก็ร้อนออกมา
- 226 นักวิจัย: แล้วเค้าก็เอาไปทำน้ำมันมะพร้าวต่อ ไม่ใช่เอาไปคั้นกะทิใช่มัย
- 227 มะตี คกรัก: ไม่ใช่
- 228 ผู้ช่วยวิจัย 1: แล้วมะทำนั้น มะพร้าวเสร็จแล้วมะทำอะไรอีก
- 229 มะตี คกรัก: ก็ถึงฤดูมะม่วงหิมพานต์ก็ เก็บเมล็ดมะม่วง
- 230 ผู้ช่วยวิจัย 1: เก่งหะนะก็ไรทำเมล็ดมะม่วง
- 231 ผู้ช่วยวิจัย 2: ตอนนี้มีอีกมัย
- 232 มะตี คกรัก: ก็ขายไปแล้ว
- 233 ผู้ช่วยวิจัย 2: ม่ายสวนนั้น
- 234 มะตี คกรัก: สวนเมล็ดมะม่วงขายไปแล้วค่ะ
- 235 ...
- 236 นักวิจัย: แล้วตอนที่มะอยู่นะคะ เค้ายังทำรังนกกันอยู่อีกมัยละคะ
- 237 มะตี คกรัก: รังนกก็ทำค่ะ
- 238 นักวิจัย: แล้ว เค้าทำกันมานานแล้วยังละคะ รังนกตรงนั้น
- 239 มะตี คกรัก: ทำกันตั้งนมตั้งนานแล้ว มะยังไม่เกิดที่มั้ง ก็ตั้งแต่เกิดมาก็รู้ว่าเค้าทำรังนกกันแล้ว
- 240 ผู้ช่วยวิจัย 1: แล้วสมัยมะยังเด็ก มะยังจำความได้มัยว่า รังนกมันเริ่มมีแล้วยัง
- 241 มะตี คกรัก: มันมีตั้งแต่เคิมมาแลลูก ตอนนั้นหะนะ
- 242 ผู้ช่วยวิจัย 2: มีคนเก็บอยู่
- 243 ผู้ช่วยวิจัย 1: แล้วอย่างปะนี้ขึ้นไปเอารังนกเป็นมัย
- 244 มะตี คกรัก: เป็น
- 245 ผู้ช่วยวิจัย 1: โอ้ เก่ง ปะเก่งจัง

- 246 นักวิจัย: แล้วเค้าจ้างใครละคะเค้าจ้างใครไปช่วยเก็บ
- 247 มะตี คงรัก: เค้าจ้างคนเกาะยาวบ้าง คนเกาะพีพีบ้าง คนที่เค้าขึ้นเขารอดนะลูก
- 248 นักวิจัย: อ้อลัวป๊ะก็เคยไปช่วยเค้าเก็บ
- 249 ...
- 250 นักวิจัย: แล้วตอนนั้นที่เค้ามาจ้างให้ปะไป เก็บรังนกนะคะ เค้าให้ราคาดีมียะ
- 251 จิก คงรัก: ไม่มีราคา
- 252 มะตี คงรัก: ตอนนั้น ตอนแกยงหนูมๆ นั้น ราคามันไม่ดีหรอกลูก กิโลหนึ่ง 1,000-2,000 เท่านั้นเอง ตอน
- 253 นั้นรังนกดำไม่มีราคาเลย
- 254 นักวิจัย: อ้อที่ทำนูนนี้รังนกดำหรือคะ
- 255 มะตี คงรัก: นกขาวก็มี แต่นกดำตอนนั้นเค้าไม่เอา ถ้าเค้าเอาเค้าก็เอาไปทำปุ๋ย ใส่ผักนั้นแหละ
- 256 ผู้ช่วยวิจัย 1: แล้วเดี๋ยวนี้รังนกดำเค้ากินมียะ
- 257 มะตี คงรัก: รังนกดำหมดเลย ตอนนี้รังนกดำก็ราคาเป็นพัน เป็นหมื่นแล้ว เมื่อก่อนนูนเค้าทิ้งไปซะ
- 258 หลอก ไม่ใครเอาหรือลูก ที่รังนกมันเป็นขนมันปนๆ ตอนนีหมดเลยกิโลละเป็น 10,000 เมื่อก่อน ไม่ใคร
- 259 จะเอาไปกินก็ได้
- 260 นักวิจัย: เค้าแยกยังไงละคะถ้ามีขนนกติดไปกับรังนก
- 261 มะตี คงรัก: เค้าแยก เค้ากองบางทีก็เก็บๆ ออก ทำยาก
- 262 นักวิจัย: มะเคยทำมียะคะ
- 263 มะตี คงรัก: เคยทำคะ
- 264 นักวิจัย: เค้ามาจ้างให้แยกหรือคะ
- 265 มะตี คงรัก: ไม่หรือกเอามากินกัน ตอนนูนเค้าไม่หวังที่มันตกลงมาจากถ้ำก็ไปกวาด เค้าจ้างให้ไปทำ
- 266 ชั่นกเค้าว่านะ เมื่อก่อนเค้าเอาชั่นกไปทำปุ๋ยนะ ก็ที่มันตกลงมาจากถ้ำนั้นแหละ ลงมาในน้ำเป็นดอกๆ
- 267 กองลงมาขาวแวว เค้าไม่เอาหรือกเมื่อก่อน ตอนนีไม่และ
- 268 นักวิจัย: คือตอนนั้นราคามันยังไม่สูงมาก แล้วก็คือเค้า ก็เหมือนกับว่าอันไม่สวยแล้ว เค้าก็จะไม่สนใจ
- 269 มะตี คงรัก: เค้าไม่สนใจหรือกที่มันลงๆ มา ถ้าได้ 2-3 นิ้วที่มันลงมา พาชั่นกมา เค้าก็ไม่เอาหรือก แต่
- 270 ตอนนีมัน
- 271 ผู้ช่วยวิจัย 2: ในเกาะที่นี้ก็มีถ้ำรังนก เรียกรังนกอีแอ่น หรือว่า
- 272 มะตี คงรัก: นกอีแอ่นคะ
- 273 ผู้ช่วยวิจัย 2: อีแอ่น หรือนางแอ่น
- 274 มะตี คงรัก: นางแอ่นนั้นแหละ นางแอ่นอีแอ่นมันก็เหมือนกัน มันมีชนิด นกดำ นกขาว ถ้าแบบที่รังขาว
- 275 นั้นตัวมันเล็ก แบบที่รังดำปนขนนั้นตัวใหญ่
- 276 นักวิจัย: อ้อ ถ้าเกิดสีดำมันจะมีขน ถ้าเกิดสีขาวจะไม่มัน
- 277 มะตี คงรัก: มีคะ อ้อมันจะไม่มันๆ ถ้าสีขาว
- 278 ผู้ช่วยวิจัย 1: คือตัวเล็ก มันเหมือนกับเด็กสาวบริสุทธิ์
- 279 นักวิจัย: มันคนละพันธุ์

- 280 ผู้ช่วยวิจัย 1: ไม่ที่มะบอกตัวเล็ก คือนกนางแอ่นตัวเล็ก กับนกนางแอ่นตัวใหญ่ ตัวใหญ่ก็กินมัน
281 แก่หงะเนอะ
- 282 มะตี คงรัก: ไม่ใช่หรือก ตัวใหญ่นั้นมัน มันมีทำรังปนชน ปนชนมันใส่ขนเข้าไปด้วย แต่ตัวเล็กนั้นไม่ใช่
283 ขน
- 284 ผู้ช่วยวิจัย 1: อ้อตัวเล็กไม่ใช่ขน ที่นี่นกนางแอ่นเค้าทำที่ตึกๆ เค้านั้น มันก็มาจากเขาและ มันไม่ทำแล้วที่
285 เขา มันมีน้อยมากแล้วที่เขามันไม่มี เค้าบอกว่ามันร้างไปหมดเลย มันขึ้นมาทำบนตึก ที่ตึกที่นี้ ที่นี้ก็มีที่
286 กระบี่นี้
- 287 นักวิจัย: ที่ตรงไหนละคะกระบี่ เค้าทำเป็นคอนโตอย่างนี้หรืออะ
- 288 มะตี คงรัก: ที่โรงหนัง
- 289 นักวิจัย: อ้อ โรงหนัง เค้าทำให้เป็นที่นกนางแอ่นอยู่
- 290 มะตี คงรัก: นกนางแอ่นอยู่ก็ไม่ได้ถ่ายหนังแล้ว (ฉายหนัง) ทางที่ไปตลาดหงะ
- 291 นักวิจัย: โรงหนังชื่ออะไรละคะ
- 292 มะตี คงรัก: อะไรแล้วหละ มหาราช
- 293 นักวิจัย: มหาราช
- 294 ผู้ช่วยวิจัย 1: โรงหนังมหาราช อ่อนกนางแอ่นมาอยู่ เลยไม่ทำโรงหนังแล้ว คือทำโรงหนังกับนกนางแอ่น
295 ไหนได้รายได้ดีกว่ากัน
- 296 มะตี คงรัก: นกนางแอ่นนั้นแหละได้รายได้ดีกว่า
- 297 ...
- 298 นักวิจัย: แล้วตอนที่ปะะ ไปเก็บรังนกนิ ปะะ ป็นขึ้นไปด้วยมัยละคะ แล้วมันสูงมัยละคะ
- 299 มะตี คงรัก: เค้าทำแพขึ้นไปลูก
- 300 จิก คงรัก: หรือว่าเพื่อนป็นแล้วเราก้ป็นขึ้นไปด้วย
- 301 ผู้ช่วยวิจัย 1: แล้วปะะ ได้รายได้วันก็บาทตอนสมัยนั้น สมัยก็ปีมาแล้วที่ปะะขึ้นไปป็น
- 302 นักวิจัย: ตั้งแต่ตอนอายุเท่าไรคะ
- 303 ผู้ช่วยวิจัย 1: ตั้งแต่ตอนอายุปะะก็ปี
- 304 มะตี คงรัก: แก่ทำตั้งแต่ตอนที่ยังไม่ได้กับมะที่นั่น ไม่แต่งงานกับมะที่
- 305 นักวิจัย: แล้วแต่ก่อนเห็นว่าเวลาเค้าทำรังนก เค้า ต้องมีพิธีบูชายันตร์อะไรอย่างนี้ด้วยใช่มีอะ
- 306 มะตี คงรัก: เค้าทำ
- 307 นักวิจัย: ปะะเคยเห็นมัย
- 308 จิก คงรัก: เห็น
- 309 มะตี คงรัก: เค้าเรียกว่า ปู้หยาเกาะ
- 310 นักวิจัย: ปู้หยาเกาะ นั่นคือ ภาษามุสลิมรีเปล่าคะ
- 311 มะตี คงรัก: ภาษามุสลิมคะ
- 312 นักวิจัย: แล้วที่นี้ เค้าให้ใครมาทำละคะ
- 313 มะตี คงรัก: คนที่เค้ารู้ทางนั้นแหละ เค้ามีใครรู้หละ มีคนมีความรู้ เค้าเอาควาย
- 314 นักวิจัย: เค้าเรียกอะไร ปู้หยาเกาะ

- 315 มะตี คกรัก: ห่า ปุหยา ปุหยา
- 316 นักวิจัย: แล้วต้องให้คนมุสลิมมาทำ หรือว่า ให้คนพราหมณ์ หรือว่าคนพุทธ
- 317 มะตี คกรัก: คนมุสลิม
- 318 นักวิจัย: ต้องให้มุสลิมมาทำ แล้วเค้าใช้เวลาทำนานมียะคะ
- 319 จิก คกรัก: ไม่นาน
- 320 มะตี คกรัก: เค้าทำขนมเหมือนกับ เค้าทำขนมเดือน 10 นั้นแหละ ทำครบ 12 อย่างเลย เค้าทำขนม
- 321 เมื่อก่อน นี่คนสมัยนี้เค้าไม่ทำแล้ว รังนกก็เลยไม่อยู่ มันมีเจ้าที่
- 322 นักวิจัย: แล้วสมมุติว่ารังนกในแถวโรงหนังนี่เค้าต้องทำปุหยาด้วยมียะคะ
- 323 มะตี คกรัก: ไม่หรอก เค้ามาอยู่เองไม่ได้ทำปุหยาหรอก มะก็ไมรู้
- 324 ผู้ช่วยวิจัย 1: คือมันแบบ เหมือนที่มันอยู่ที่มันก็มาเอง เหมือนพระเจ้าส่งมา เตี้ยวแลแล้วที่มะบอกว่าคุณ
- 325 นางแอนไปอยู่แล้วต้องทำพิธีให้มันเข้าไปอยู่ด้วย
- 326 มะตี คกรัก: ก็ที่มันอยู่ที่เขานั่นแล พอถึง พอถึงฤดูเดือน 3 เขาจะเก็บรังนกแล้วเขาก็ต้อง ปุหยาก่อน
- 327 ผู้ช่วยวิจัย 2: ทำแบบพิธีบวงสรวงขอใช้มียะ
- 328 มะตี คกรัก: นั้นแลเค้าทำบวงสรวง ขอ
- 329 ผู้ช่วยวิจัย 1: อ้อเวลาก่อนเก็บ รังนกเค้าเรียกว่าพิธีอะไรหงะตา
- 330 มะตี คกรัก: ปุหยา เป็นพิธีอิสลาม
- 331 ผู้ช่วยวิจัย 1: แล้วถ้าเป็นภาษาไทยเค้าเรียกว่าอะไร
- 332 มะตี คกรัก: เค้าก็เรียกว่าอย่างนั้นแหละลูก ก็พาไปในถ้ำแหละ ของที่เค้าทำนั้น
- 333 ผู้ช่วยวิจัย 1: มีอะไรบ้าง มะจำได้มียะ
- 334 มะตี คกรัก: จำได้ ก็มี เค้าฆ่าควาย เค้าเอาทั้งตีน ทั้งหมูก ปาก อะไรนี่ อะไรหูนั้นนา เอาไปย่าง
- 335 ผู้ช่วยวิจัย 1: ฆ่าแล้วเอาไปย่าง
- 336 มะตี คกรัก: ฆ่าแล้วเค้าเอาไปแบ่งกันก่อน เท่า้ไหวเท่า้ไหว เค้าก็แบ่งกัน ควายตัวหนึ่งหงะนั้น เค้าแบ่ง
- 337 กัน
- 338 ผู้ช่วยวิจัย 1: หมายถึง ย่างก่อน
- 339 มะตี คกรัก: ย่างก่อนที่คนเอาไปทำนั้น มีไก่ขาวอีกตัวหนึ่ง เขาย่างเหมือนกันแล้วพามาไปทำ มีขนมโค
- 340 ขนมลา
- 341 ผู้ช่วยวิจัย 1: เตี้ยวๆ บอกซ้าๆ มี 1) ควาย ไก่ย่าง
- 342 นักวิจัย: ขนมทอง ขนมลา
- 343 ผู้ช่วยวิจัย 1: มีไก่ขาวด้วยใช้มียะ แล้วก็อะไรอีก ข้าวพอง
- 344 มะตี คกรัก: ข้าวพอง ขนมพอง ขนมลา เหมือนกันทุกอย่างที่เค้าทำเดือน 10 นั้นแหละ มีเค้าทำ 12
- 345 อย่าง หนมอะไรเค้าๆ ก็ทำให้ครบ 12 อย่าง
- 346 ผู้ช่วยวิจัย 1: ผลไม้ด้วยเหรอะคะ
- 347 มะตี คกรัก: ผลไม้สงสัยว่าไม่มี มีแต่มะพร้าวอ่อนนั้นแหละ
- 348 ผู้ช่วยวิจัย 1: สัปประตมีมียะ กล้วยมีมียะ
- 349 มะตี คกรัก: ไม่ กล้วยก็ไม่มี

- 350 ผู้ช่วยวิจัย 1: อ่อมมีแต่มะพร้าวอ่อน
- 351 มะตี คงรัก: เอ่อมะพร้าวอ่อนเค้าจะ เอาไปทำต่างนะโมนั้น ต่างเหล่านั้น ถึงคนอิสลามเค้าเอาน้ำมะพร้าว
- 352 มาแทน
- 353 นักวิจัย: แล้วคนที่ว่าคนที่เค้าทำพิธีนี้ ขึ้นไปเก็บรังนกมันต้องเข้าไปร่วมพิธีด้วยมั๊ยคะ
- 354 จิก คงรัก: ไปแล ไปทั้งหมด
- 355 ผู้ช่วยวิจัย 1: แล้วไก่ก็ตัวละมะ
- 356 มะตี คงรัก: ไก่ เกาะหนึ่งตัวหนึ่ง เกาะพีพีก็ตัวหนึ่ง เกาะยาว เกาะหลี่เป๊ะ ก็ตัวหนึ่ง เกาะกระรัตก็ตัวหนึ่ง
- 357 ผู้ช่วยวิจัย 1: ควายก็เกาะละตัว ๆ
- 358 มะตี คงรัก: ไม่ควายนั้นเค้าก็ฆ่าทั้งตัวแล้วแบ่งกัน
- 359 นักวิจัย: แล้วทำไมต้องมีหลายเกาะทำละคะ เพราะว่าแต่ละเกาะมีรังนกหมดเลยหรอคะ
- 360 มะตี คงรัก: ค่ะ
- 361 ผู้ช่วยวิจัย 1: แล้วทำรวมกัน
- 362 มะตี คงรัก: ควายนั้นเค้าแบ่งรวมกัน แล้วก็ช่วยกันเสี้ย แล้วเอามาแบ่งเนื้อ
- 363 ผู้ช่วยวิจัย 1: แบ่งกันกินหรอ
- 364 มะตี คงรัก: แบ่งกันมาทำ กินก็กิน
- 365 ผู้ช่วยวิจัย 1: แล้วควายนี้ต้อง สีสำทั้งตัวอะไรมั๊ย
- 366 มะตี คงรัก: ควายนี้ต้อง ควายธรรมดา
- 367 ผู้ช่วยวิจัย 1: มีควาย มีไก่ วัวมีมั๊ย
- 368 มะตี คงรัก: ไม่ เค้าเอาควาย
- 369 นักวิจัย: แล้วตอนที่ที่เกาะยาวยังมีรังนกอีกมั๊ยคะ
- 370 มะตี คงรัก: มี
- 371 นักวิจัย: เค้าอยู่ที่เกาะยาวใหญ่ หรือเกาะยาวน้อย
- 372 มะตี คงรัก: เกาะกระรัต เกาะยาวใหญ่นะ
- 373 ผู้ช่วยวิจัย 1: เค้าทำกันเดือนไหนหงะ เพื่อหนูได้มาดูเวลาเค้าทำพิธีนี้
- 374 มะตี คงรัก: เดือน 3 ค่ะ
- 375 ผู้ช่วยวิจัย 1: แล้วปะ แล้วมะเข้าไปด้วยมั๊ย
- 376 มะตี คงรัก: มะไม่ได้ไป
- 377 ผู้ช่วยวิจัย 1: เหรอ แล้วถ้าหนูขอเข้าไปดูพิธีกรรมเค้าบ้างได้มั๊ย
- 378 มะตี คงรัก: จะไปรอดหรอ บนเขานูน
- 379 ผู้ช่วยวิจัย 1: เหรอ
- 380 นักวิจัย: อ่อมมันต้องขึ้นไปข้างบน
- 381 มะตี คงรัก: ค่ะ ขึ้นไปข้างบนคะ ในถ้ำ
- 382 นักวิจัย: นึกว่าเค้าทำกันที่พื้นข้างใน
- 383 มะตี คงรัก: ถ้ำที่เกาะ มาหยานะ เค้าทำข้างล่าง ที่อ่าวนั้น ไปแล้วยังหละ
- 384 นักวิจัย: ไป

- 385 มะตี คงรัก: เข้าไปข้างในที่มันเป็น เกาะมาหยานะ
- 386 ผู้ช่วยวิจัย 1: มีเกาะมาหยาน แล้วที่ไหนอีก
- 387 มะตี คงรัก: ที่ไวกิ่ง ไวกิ่งก็ขึ้นได้
- 388 ผู้ช่วยวิจัย 1: แล้วที่ไหนอีก
- 389 มะตี คงรัก: ที่เกาะหัวตุง ที่ต่อไปจากเกาะพีพีเลย
- 390 ผู้ช่วยวิจัย 1: แล้วคนที่ทำพีธีจะเก็บ รังนกนิใครเป็นคนทำ โตะ หรือใคร
- 391 มะตี คงรัก: คนที่มีความรู้ แต่ตอนนี้ เป็นหมอค่ะเป็นหมอ
- 392 ผู้ช่วยวิจัย 1: อยู่ที่ไหนหงะ
- 393 มะตี คงรัก: ตอนนี้เค้าตายไปหมดแล้ว
- 394 ผู้ช่วยวิจัย 1: แล้วคนที่ทำยังมีมัย
- 395 ผู้ช่วยวิจัย 2: ไม่ตอนนี้พอเดือน 3 เค้าก็ทำใช้มัย
- 396 ผู้ช่วยวิจัย 1: แล้วมะช่วยสืบให้ได้มัยเวลาเค้าทำ เค้าทำช่วงไหน หนูจะได้มาชมแล้วก็ถ่ายวิดีโอไว้มั้ง ที่
- 397 เค้าแหมะควาย แหมะไก่อินหนูอยากดู
- 398 จิก คงรัก: เค้าเชือดคอ
- 399 ผู้ช่วยวิจัย 1: ถึงเค้าแหมะเสร็จเค้าทำพีธีก่อนที่จะเก็บรังนก หนูอยากดูตอนนั้นแหละ
- 400 มะตี คงรัก: เออ ก็บางที่เค้าก็ทำเดือนนี้ 3 21 คำบ้าง
- 401 ผู้ช่วยวิจัย 1: เดือน 3 ขึ้น 11 คำ, 11 หรือ 13 คำ 3 คำมีมัย
- 402 มะตี คงรัก: ไม่มีลูก
- 403 ผู้ช่วยวิจัย 1: เดือน 3 11 คำ เออ เดี่ยวหนูไปสืบ แล้วหนูจะมาหามะ
- 404 มะตี คงรัก: บางทีก็ 15 แต่ตอนนี้เค้าทำที่เกาะยาว
- 405 ผู้ช่วยวิจัย 2: ทำกลางวัน กลางคืนหละ
- 406 มะตี คงรัก: กลางวันค่ะ
- 407 นักวิจัย: แล้วใช้เวลาที่ชั่วโมงได้ละคะ
- 408 จิก คงรัก: ไม่นาน
- 409 มะตี คงรัก: เกาะพีพีที่ผ่านมา เค้าไม่ได้ทำ
- 410 ผู้ช่วยวิจัย 1: แล้วเวลาเค้าทำเค้าทำกี่โมง
- 411 มะตี คงรัก: ตอนเที่ยง
- 412 ผู้ช่วยวิจัย 1: ตอนเที่ยงหรือเมื่อเราได้มาทันถูก อยากไปดูว่าเค้าทำยังไงนั้น
- 413 นักวิจัย: เค้าให้คนนอกเข้าไปดูได้มัยละคะ
- 414 ผู้ช่วยวิจัย 1: ได้
- 415 มะตี คงรัก: ไปดูได้ ขอเค้าดูได้ไปดูได้
- 416 ผู้ช่วยวิจัย 1: เดี่ยวค่อยโทรสั่ง ถามคนนั้นว่าเค้าทำเมื่อไหร่อีก
- 417 ...
- 418 มะตี คงรัก: ... (ตอนนั้น) พวกผมอยู่กันบ้านนิลูกบ้าน อยู่กันเต็มไปหมดเลย ห้องนินอนกลางวันก็แยกกัน
- 419 ไปทำงาน กลางคืนก็ดับมาเตรียมเหมือนพวกหนัง ก็ไม่มีที่อยู่ นี้แลคนที่บ้านนิ ก็เหมือนกันเจ้าของบ้าน

- 420 ก็ตอนนั้นเค้าขึ้นมา เค้าไม่ได้ขึ้นมา เพื่อนเค้าไปกันหมด เค้าไประหยากันหมด ตัวเองเที่ยวเผ้าสะพาน
421 ไม่ได้มา ชายตัวเรือเค้าให้
- 422 ผู้ช่วยวิจัย 1: เค้าให้เดือนเท่าไรชายตัวเรือ
- 423 มะตี คงรัก: ไม่รู้เค้าแบ่งกันยังไง เค้าแบ่งเป็นอะไรนิ มะก็บอกไม่ถูก เขาไม่ให้เป็นเดือนหรือก เค้าแบ่ง
424 กัน
- 425 ผู้ช่วยวิจัย 1: ก็ได้เป็นรายได้
- 426 มะตี คงรัก: อะ ก็ได้แต่รายได้ เห็นเค้าไม่ให้เราขายเราเป็นคนแก่ เก็บตัวที่สะพาน
427 ...
- 428 สัมภาษณ์: แล้วตอนนั้นคนที่ขึ้นรังนกนี้แต่ละ ประมาณกี่คนได้ละคะแล้วเค้าไปเอาต้นไผ่มาจากไหน
429 มะตี คงรัก: ที่บนเกาะนะแลลูก เยอะแยะไปเลย
- 430 นักวิจัย: ที่ไวกิง
- 431 มะตี คงรัก: เค้าขึ้นไปตัดข้างบน บนเขาๆ ที่สวนมะพร้าว เยอะแยะไป
432 นักวิจัย: อ้อตรงที่ ของมะ ไปเอาไผ่แล้วไปทำแคร่ ขึ้นรังนกตรงนั้น
433 ...
- 434 นักวิจัย: แล้วเกาะอื่นๆ ที่มีรังนก ก็มีเกาะหลีเป๊ะ
- 435 มะตี คงรัก: มีเกาะหลีเป๊ะ เกาะกะหลาด เกาะติ๊ะ เกาะเยอะแยะไป
- 436 นักวิจัย: แต่อยู่ในจังหวัดกระบี่หมดเลย
- 437 มะตี คงรัก: โอนุ่นมันติดจังหวัดไหนนะ พังงา เกาะลุนิตติพิงงา เกาะยาวติดพิงงา เกาะหลีเป๊ะ เกาะกะ
438 หลาด ติดพิงงา เกาะติ๊ะ เกาะพีพีนั้นติดกระบี่
- 439 ...
- 440 นักวิจัย: แล้วตอนที่ว่าย้ายไปเกาะพีพีใหม่ๆ ก็มีแต่คนเกาะยาวย้ายไปหรือคะ
441 มะตี คงรัก: คนเกาะยาวทั้งนั้นแหละ
- 442 ผู้ช่วยวิจัย 1: แล้วมีแต่คนอิสลามทั้งนั้นเลยหรือคะ
- 443 มะตี คงรัก: คนอิสลาม คนเกาะยาวทั้งนั้นที่ไปอยู่เกาะพีพีนั้น
- 444 ผู้ช่วยวิจัย 2: แล้วที่นี่เริ่มมีโรงแรม เริ่มเข้ามาเที่ยวเมื่อไหร่
- 445 มะตี คงรัก: เอ่อ พ.ศ. เท่าไหร่ แล้วหะ
- 446 ผู้ช่วยวิจัย 1: ปี 33 ตอนหนีไปฝึกงานหะ ปี 29 11 20 21 หะ หนีไปฝึกงาน ที่โรงแรมเพิร์ล แล้วเค้าพา
447 พวกฝรั่งมาเที่ยว แต่ก่อนก็มาล่องเข้าเย็นกลับ แล้วไปกินอาหารตรงพีพี ตรงทะเลนั่นแหละ มีหาดทราย
448 มีต้นไม้ ก็จัดบุฟเฟต์ตรงนั้นแล
- 449 มะตี คงรัก: มะก็จำไม่ได้ หาดทรายที่คาบานานั่นแหละเมื่อก่อน แล้วมันมีต้นไม้ เมื่อก่อนนั้นมีฝรั่งไป
450 เที่ยวก็ไป เขาก็กลับค่าเลย เขาก็พาขนมปังไปกินกันตอนนั้นพอหลังๆ มามันเจริญขึ้นเขาก็จะ ทำ
451 บังกะโลวเล็กๆ มุงจากไปก่อน ถึงพอเจริญขึ้นๆ เมื่อก่อนมะก็อยู่ที่คาบาน่า หนีน้าที่ลงมาจากภูเขา หนู
452 บนเขามันไม่มีน้ำกิน น้ามันแห้งก็เลยลงมาอยู่ที่บ้าน กำนันยี่หวา บ้านเค้ามีที่คาบาน่า มาอยู่ที่บ้านนั้น
453 แหละ มีฝรั่งเข้ามา ไซ้ให้มะต้มน้ำร้อน ให้ต้มในกา
- 454 ผู้ช่วยวิจัย 1: ต้มส่งให้เค้า แล้วเค้าเอาน้ำร้อนไปไหน

- 455 มะตี คงรัก: เขาก็ไปชง
- 456 ผู้ช่วยวิจัย 1: ก็มะก็เก่งหลายอย่าง หาเบียร์ ปลูกทำสวนผักเดี่ยว
- 457 มะตี คงรัก: นั่นแหละคนที่เขามาเที่ยวเค้ามาจากกรุงเทพฯ พอมะลงมาจากบนเขาเขาก็ขึ้นไปชมวิว เขา
- 458 มาถามนี่มะพร้าวนี้เค้าปลูกหรือ ถ้ามะ มะก็พูดไปนั่นแหละ พุดบ้าง ๆ ไปนิ มะก็พูดถ้าไม่ปลูกมันจะ
- 459 เป็นมายังไงล่ะ กูนึกแล้วว่าเขาจะต้องพูดอย่างนั้น
- 460 ผู้ช่วยวิจัย 1: (หัวเราะ) แสดงว่ามะเก่งแล
- 461 นักวิจัย: แล้วเคยไปเที่ยวหมู่ 8 บ้างมั้ยะ ที่เค้ามี ชาวเลอะไรอย่างนี้
- 462 มะตี คงรัก: ออ้ม เคยไปลูก เคยไปเมื่อก่อนนั่น มะเคยทำขนมไปขาย ก็เดินไปตอนเช้าก็กลับ มามีด แล้ว
- 463 ถึงมา มาที่มะอยู่นี้เดินกันไป เดินไปขาย ๆ 2-3 คน เพื่อนทำขนมไปขาย ค่าขนมอันละ 10 บาท
- 464 ผู้ช่วยวิจัย 1: ขนมอะไรหะ มะทำขนมอะไร
- 465 มะตี คงรัก: ขนมกล้วย ขนมลา
- 466
- 467 *ความสัมพันธ์กับชาวเล*
- 468 นักวิจัย: แล้วเคยไปเที่ยวหมู่ 8 บ้างมั้ยะ ที่เค้ามี ชาวเลอะไรอย่างนี้
- 469 มะตี คงรัก: ออ้ม เคยไปลูก เคยไปเมื่อก่อนนั่น มะเคยทำขนมไปขาย ก็เดินไปตอนเช้าก็กลับ มามีด แล้ว
- 470 ถึงมา มาที่มะอยู่นี้เดินกันไป เดินไปขาย ๆ 2-3 คน เพื่อนทำขนมไปขาย ค่าขนมอันละ 10 บาท
- 471 ...
- 472 ผู้ช่วยวิจัย 1: แล้วเพื่อนๆ มะตอนนี้ยังมีชีวิตอยู่มั้ย
- 473 มะตี คงรัก: ก็มีค่ะ
- 474 ...
- 475 นักวิจัย: แล้วหมู่ 8 เค้าเป็นชาวเลเค้าพูดภาษาของเค้าไม่ใช่หรือคะ
- 476 มะตี คงรัก: เมื่อก่อนนั่น เค้าพูดภาษาแขก แขกชาวเลเค้าว่า
- 477 ผู้ช่วยวิจัย 1: แขกชาวเลเค้าพูดยังไงอย่างเช่นไปไหน เค้าพูดยังไง
- 478 มะตี คงรัก: เค้าก็พูดพูดพั๊ด ๆ ไม่รู้แล
- 479 นักวิจัย: มะก็ฟังไม่รู้เรื่องใช่มั้ยคะ
- 480 มะตี คงรัก: ไม่รู้เรื่อง
- 481 นักวิจัย: แต่ว่าก็ขายของกันได้
- 482 มะตี คงรัก: ขายได้ ทำมือทำไม้
- 483 ผู้ช่วยวิจัย 1: แล้วปะนี้พูดภาษาอะไรหะ เวลาขายของนั่น
- 484 มะตี คงรัก: ก็พูดไอนี้แล
- 485 ผู้ช่วยวิจัย 1: แล้วหมู่ 8 พวกยาวีเค้ามาจากไหนกัน
- 486 มะตี คงรัก: พวกชาวเล ชวน้ำเค้าเรียกกันนะ เค้าอยู่ตามในเล
- 487 ผู้ช่วยวิจัย 1: มาจากสตูลมั้ย
- 488 มะตี คงรัก: มาจาก เค้าเรียกไทยใหม่หะ
- 489 ผู้ช่วยวิจัย 2: นั่นที่ที่วีออกข่าวเหมือนพวกมอร์แกน

- 490 มะตี คงรัก: พระเจ้าอยู่หัวก็ให้ที่ พวกนั้นก็เกาะพีพีที่แหล่งตรง
- 491 นักวิจัย: เห็นว่าเค้าได้นามสกุลพระราชทานด้วย
- 492 มะตี คงรัก: นามสกุลก็นามสกุลช่างน้ำกันทั้งนั้น
- 493 นักวิจัย: เค้าได้จากใครละคะ ใครพระราชทาน
- 494 มะตี คงรัก: ก็
- 495 ผู้ช่วยวิจัย 1: นามสกุลช่างน้ำเหรอคะ ทั้งเกาะเลย
- 496 มะตี คงรัก: ทั้งเกาะเลย
- 497 นักวิจัย: แล้วเค้าได้ดินที่เค้ายกให้ตอนสมัยร.9 นิเหรอคะ
- 498 มะตี คงรัก: ใช่คะ นิ ร.9 นิแหละ

1 กัลยา บุญสุก

2

3 ข้อมูลพื้นฐานผู้ให้สัมภาษณ์

4 นักวิจัย: ที่พี่ย้ายนี้ ย้ายมาจากเกาะยวน้อยหรือยาวใหญ่ ละคะ

5 กัลยา บุญสุก: เกาะยาวใหญ่ พี่อยู่เกาะยาวใหญ่

6 นักวิจัย: ค่ะ... แล้ว..แล้วทำไมถึงย้ายมาอยู่ที่นี่ละคะ

7 กัลยา บุญสุก: เพราะว่า.. พี่ก็ไม่รู้กันนะ แบบว่า พอตอนนั้น ที่เขาจดทะเบียนกับแฟน แบบว่าจดทะเบียน

8 ทะเบียนนั้น เขาว่าให้ย้ายมา

9 นักวิจัย: หะ... ทำไม

10 ผู้ช่วยวิจัย 3: อ้อ.. แฟนพี่เป็นคนที่นี่

11 กัลยา บุญสุก: ค่ะ แฟนพี่เป็นคนที่นี่ แต่ว่า เขาให้มา พอจดทะเบียนแล้ว เขาให้ย้ายมา พี่ก็ไม่รู้เหมือนกัน

12 (หัวเราะ อออิ)

13 นักวิจัย: แล้วแต่ก่อนก็คือ ทำสวนมะพร้าว สวนมะม่วง แล้วขายใครละคะ

14 <<โทรศัพท์มา กัลยาไปรับโทรศัพท์...จบเทป 1>>...

15 กัลยา บุญสุก: แล้วตอนนี้ นอกจากค้าขายแล้ว ทำอย่างอื่นด้วยมั้คะ

16 กัลยา บุญสุก: (ไม่ตอบ)

17 นักวิจัย: แล้ว แล้วเพิ่งเปลี่ยนมาเป็นค้าขายที่นี่ เมื่อไหร่ละคะ

18 กัลยา บุญสุก: ค้าขายที่นี่ ตั้งแต่มาโนน ขายน้านักท่องเที่ยว

19 นักวิจัย: ค่ะ แล้วลูกพี่ ที่อยู่ที่โรงเรียนข้างล่าง เขาอยู่ชั้นไหน ละคะ ค่ะ

20 กัลยา บุญสุก: อ้อ ตอนนั้นไม่เรียนแล้วน้อง มันอยู่ ม.2 แล้ว เรียนที่กระบี่แล้ว

21 นักวิจัย: อ้อ ส่งไปเรียนในเมืองแล้ว

22 กัลยา บุญสุก: ค่ะ เมื่อก่อนมันเรียนอยู่ที่นั่นแล มีเรียนเพียง มันเรียนเพียง ป.5 พอถูกสึนามิ ก็เลยไปโน้น

23 นักวิจัย: แล้วเค้าก็ขึ้น หมายถึง ไปลง ขึ้นลงกลับบ้านอย่างนั้นหรือคะ

24 กัลยา บุญสุก: ไม่ บ้านอยู่ข้างล่าง มันไม่ได้ขึ้นมา พี่ 8 โมงเช้าก็ขึ้นมา 6 โมงก็ลงไป

25 นักวิจัย: แล้วแต่ก่อนพี่..ที่..ทำ ขึ้นมาทำอะไรละคะ

26 กัลยา บุญสุก: ก็ขายของ

27 นักวิจัย: อ้อ ก็ขายของ เหมือนกัน แล้วลูกกลับบ้านบ่อยมั้คะอย่างนี้ไปเรียนถึงกระบี่

28 กัลยา บุญสุก: ถ้าไม่มาก็อยู่บ้านพี่ชาย ถ้าไม่ลงมาอยู่ที่กระบี่

29 นักวิจัย: อ้อ..ค่ะ...ดีเหมือนกันนะ มีญาติอยู่โน้น

30 กัลยา บุญสุก: มีญาติอยู่ อยู่ ตอนนั้น อยู่บ้านญาติ นั่นแหละ ตอนสึนามิแต่ที่ไม่มีบ้าน อยู่บ้านพี่ชายมัน

31 ได้เข้าโรงเรียน นั่นแล

32 ...

33 นักวิจัย: แล้วแฟนพี่ออกเรือก็วันถึงกลับมา ....

34 กัลยา บุญสุก: ไปบางที่ก็หลายวัน เขาหาปลา

35 นักวิจัย: พอเค้าขึ้นเรือเสร็จเขาก็กลับมาบ้าน

36 กัลยา บุญสุก: ค่ะ เขาหาปลา

37 ...

38 นักวิจัย: ค่ะ .. โทษค่ะพี่คะ.. เดี่ยวให้นามบัตรไว้นิดนึง เป็นอาจารย์อยู่ที่ มอ. แล้วถ้าเกิดจะขอชื่อพี่ว่าได้
39 สัมภาษณ์พี่จะได้มั๊ยคะ...เหมือนกับว่ามาสัมภาษณ์พี่..ขอชื่อไว้เป็น..ไว้เป็นอะไรละเค้าเรียก..ไว้..จด
40 เอาไว้ว่าได้สัมภาษณ์ใครอย่างนี้จะค่ะ แต่ถ้าเกิดไม่..ไม่อยากจะเปิดเผยก็ไม่ใช่เป็นไร

41 ผู้ช่วยวิจัย 3: เป็นข้อมูลทางการศึกษา จะได้ว่าพี่ชื่ออะไร เดี่ยววันหลังเวลามาดูติดต่อได้

42 กัลยา บุญสุก: ชื่อ กัลยา บุญสุก

43 ผู้ช่วยวิจัย 3: เดี่ยววันหลังได้มาติดต่อได้.. ติดต่อพี่กัลยา

44 นักวิจัย: เพื่อส่งข้อมูลมา ข้อมูลที่ทำวิจัย พี่จะ อยากรจะได้รับมั๊ยคะ หรือว่าเฉยๆ...<<มีคนมาชื่อของ>>

45 นักวิจัย: แล้วตอนนี้ยังมีสวนมะม่วงอีกมั๊ยคะ

46 กัลยา บุญสุก: มีไม่กี่ต้น เห็นแต่มะม่วงแก้ว

47 นักวิจัย: ตอนเดินขึ้นมาได้กลิ่นมะม่วงหิมพานต์

48

49 *วิถีชีวิตดั้งเดิมชาวเกาะพีพีตอน*

50 กัลยา บุญสุก: เมื่อก่อนดั้งเดิมโน้น ก่อนสีนามิ โน้น ก็แบบว่าอยู่แบบชาวบ้านเป็นอะไร สลัมอย่างนั้น

51 แหละ เป็นแบบเล็กๆ ใครสร้างแบบไหนก็ได้ พอได้อยู่ได้ ทำมาหากิน อะไรอย่างนั้นแหละ เมื่อก่อนนั้น

52 ผู้ช่วยวิจัย 3: แล้วเขาหากินอะไรส่วนมาก

53 กัลยา บุญสุก: เมื่อก่อนทะเลหากิน

54 นักวิจัย: ถ้าเกิด... ถ้าเกิดแบบว่า แฟนพี่ทำ ทำ ออกเรื่องนี้แหละค่ะ แบบไปเช่าเย็นกลับ หรือว่า ยังไงละ

55 ค่ะ

56 กัลยา บุญสุก: ถ้าได้ปลา ต้องขายที่กระบี่ ได้เยอะ เรือใหญ่ เพราะว่าขายที่นี่ไม่หมด

57 ผู้ช่วยวิจัย 3: อ้อ..เรือใหญ่

58 กัลยา บุญสุก: ค่ะเรือใหญ่ ขายที่นี่ ขายไม่หมด ที่นี่เอาไม่หมด

59 ผู้ช่วยวิจัย 3: กระบี่ ขายที่ไหน ละครับ แถวๆ ท่า คลองจิหลาด

60 กัลยา บุญสุก: ค่ะ ทำน้ำลึ้กหัวพาน แต่ว่าหลังๆ ไปคลองจิหลาดนั้นแหละ แถวๆ นั้น

1 ฮาคีม <<ขอสงวนนามสกุล>>

2

3 ข้อมูลพื้นฐานผู้ให้สัมภาษณ์

4 ฮาคีม :...ตา...มาย พ่อจากตาอีกคนหนึ่งที่เสียชีวิตนั้น ตาเฒ่ามาอยู่ข้างบน

5 ผู้ช่วยวิจัย 3 : ตาของตาอีก

6 นักวิจัย : เป็นญาติกับหลังข้างบนสุดด้วยหรือเปล่าคะ

7 ฮาคีม : คนเมื่อก่อนนี้..อิสลามพี่น้องกันทั้งนั้นที่มาอยู่ เพราะว่ามาจากเกาะยาว

8 ผู้ช่วยวิจัย 3 : มาจากเกาะยาว แล้วก็มาหาปลา แล้วถึงมาทำสวน

9 ฮาคีม : มาหาปลา มาหากิน เมื่อก่อนตอนที่ตา ตอนที่พ่อของตานั่น เขาไม่มีเครื่อง เขาใช้แจวเรือจาก
10 เกาะยาวมานี่

11 ผู้ช่วยวิจัย 3 : อ้อ เป็นยุคแรกยุคบุกเบิก ยุคแรกเลย ตีจิ้ง

12 ฮาคีม : ...ผมอยู่ที่นี้มา 48 ปีแล้ว 11 ปีผมก็เข้ามาที่นี้ ออกโรงเรียนจากเกาะยาวมาตอนนั้น เมื่อก่อน
13 โรงเรียนที่นี้เรียนได้เหมือนกัน แต่เรียนที่เกาะยาว ...

14 ...

15 นักวิจัย : ลุงก็มาจากเกาะยาวใช่ไหมคะ .. แล้วแต่ก่อนทำอะไรละคะที่เกาะยาว

16 ฮาคีม : เกาะยาวตอนเด็กๆ ไม่ได้ทำอะไรหรอกครับ อยู่ไปอย่างนั้น หาปลาเล็กๆ ไปขาย

17 นักวิจัย : มาจากเกาะยาวใหญ่ หรือยาวน้อย ละคะ

18 ฮาคีม : เกาะยาวใหญ่

19 ผู้ช่วยวิจัย 3 : ก็ ปู่มาอยู่ที่นี่ก่อน กับพ่อ ใช่มั๊ยครับ แล้วก็บั้งยังเรียนหนังสือที่เกาะยาวตอนเด็กๆ พอโตบั้ง
20 แต่งงานแล้วมาอยู่ที่นี่

21 ฮาคีม : ครับไม่ได้แต่งงาน มาก่อนแต่งงาน แต่งงานอายุ ออกจากทหารมาปี 25, 26 ผมแต่งงาน

22 ผู้ช่วยวิจัย 3 : ปู่บั้งเสียแล้ว แล้วพ่อบั้งยังอยู่ ก็คือปู่มาเป็นคนแรก

23 ฮาคีม : ปู่มาจับจอง แต่พ่อของปู่ไม่ได้จับจอง พ่อของปู่มาทำรังนกก่อน พ่อของปู่บ้านเดิมมาจากสตูล ปู่
24 มาอยู่ที่นี่ พ่อของผมได้มะใต้แม่ของผมที่เกาะยาว ได้เมียคนเกาะยาว เลยไปอยู่ที่เกาะยาว

25 นักวิจัย : แล้วแต่ก่อนทำรังนกได้เงินเยอะมั๊ยละคะ

26 ฮาคีม : รังนกอันมันถูกครับ มันไม่แพงเหมือนตอนนี้ ตอนนั้นเขาให้เราต้มกิน กินกันเองเบื่อกันเอง รัง
27 ใหญ่ๆ เลย กินจนเบื่อก็เลย แล้วมีโจร โจรมาลักขโมยรังนกนี้ มันเยอะ แต่ของมันถูก เมื่อก่อนที่เขาเล่าว่า

28 มาขโมยมาจากหลายแห่ง มาจากเกาะยาวบ้าง โจรมันมีเยอะเมื่อก่อน เขาพาหนีแล้วไปหว่าน พอรุ่งเช้า
29 คนที่อยู่ที่นี่แถวนี้เขาไปเก็บได้ เขาหว่านไว้ค่อยกลับมาเอา หว่านไว้ในสวนแบบนี้ ในป่า ถ้าพาตั้งถูกพา

30 ไปไม่ได้แน่ เขาจับได้

31 ...

32 นักวิจัย : แล้วคุณลุงชื่ออะไรละคะ

33 ฮาคีม : ผมเหอ นายฮาคีม

34 ผู้ช่วยวิจัย 3 : กองข้าวเรียบ ด้วยมั๊ย ละคะเห็นว่า เป็นญาติ กับผู้ใหญ่

35 ฮาคีม : ไม่ใช่กองข้าวเรียบ ผมว่าไม่สำคัญ

36 นักวิจัย : แล้วกองข้างเรียบเป็นนามสกุลมุสลิมด้วยรีเปล่าคะ

37 ฮาคีม : ไม่ใช่ครับ นามสกุล มาแต่ปู่ย่าตายาย ไม่เกี่ยวกับครับ เอาแบบไหนมาเราเป็นผู้สืบสกุล เราใช้

38 ตามเขา

39 ผู้ช่วยวิจัย 3 : ไปรษณีย์ ที่นี้มีมัยครับ

40 ฮาคีม : มีครับ ถ้ามาส่งจดหมายนั้นแหละ แต่ถ้ามีธูระเค้าจะส่ง ก็เขียนตัวนี้ตอนปลายเค้าก็มาส่ง

41 นักวิจัย : ไม่ ถ้าเกิดส่งจดหมายมาหาคุณลุงนี้ละคะ

42 ฮาคีม : ส่งถึงคุณลุงนี้ไม่ถึงหรอก แต่ที่ผมไม่มีผมไม่เคยใช้ส่งจดหมาย ไม่ต้องใช้เลย ผมใช้

43 โทรศัพท์มือถือ เครื่องพันกว่าบาท ไม่ใช่เป็นหมื่น พันกว่าบาทหายก็ไม่ใช่ไร

44 นักวิจัย : แล้ว อบต. กับผู้ใหญ่ เป็นญาติกันด้วยมัยคะ

45 ฮาคีม : เป็นญาติครับ เป็นญาติของฝ่ายแฟนผู้ใหญ่บ้าน น้องชายของแฟนผู้ใหญ่บ้าน อบต.อีกคนหนึ่ง มี

46 สองคนไข่มัย กองข้าวเรียบคนหนึ่ง

47 นักวิจัย : เห็นติดป้ายหาเสียงกันอยู่

48 ...

49

50 จุดชมวิวกะเพาฟีดอน

51 ผู้ช่วยวิจัย 3 : ... อ้อ ตรงนี้เป็นจุดที่ 2 แล้วมีจุดที่ 3 อีก มองเห็นผั้งนั่นด้วย

52 ฮาคีม : เห็นอ่าวนาง เกาะปอดะด้วย ครับ มองเห็นถึงภูเก็ต

53 ผู้ช่วยวิจัย 3 : จากจุด 2 ต้องเดินไปอีก

54 นักวิจัย : ต้องเดินไปทางไหนคะ

55 ฮาคีม : จากจุด 2 มั่นมีทางลงไปนิดหนึ่ง พอขึ้นไปบนๆ ฝ่ายทำนบแล้วก็...ทางลัด แล้วเสี้ยวขวา

56 ...

57

58 อาชีพปัจจุบัน

59 นักวิจัย : แล้วตอนนี้บั้งยังมีเรืออีกมัยละคะ

60 ฮาคีม : มีครับ ผมเรือไม่ได้เสียหาย

61 นักวิจัย : แล้ว แล้วยังทำอะไรอยู่อีกมัยละคะกับเรือ

62 ฮาคีม : เรือวิ่งอยู่ครับ

63 นักวิจัย : ไม่ได้หาปลาอะไรแล้ว

64 ฮาคีม : ปลาผมไม่ได้หา เพียงแต่น้องๆ เขาไปอยู่กระบี่ต่อเรือที่หาปลาอยู่ที่กระบี่ แต่เขามาหาปลาที่นี่

65 แต่เวลาขายปลาที่กระบี่ เขาก็เก็บไว้ในที่กระบี่

66 ผู้ช่วยวิจัย 3 : อ้อ... ถึงเรือบั้งวิ่งรับนักท่องเที่ยว ต้องเข้าคิวมัยละครับ

67 ฮาคีม : เข้าคิว เรือสปีดโบ้ท ต้องเข้าคิว

68 นักวิจัย : อ้อ... นี่มีเรือสปีดโบ้ทเหรอคะ แล้วจะมีกลุ่มชาวประมงมัยคะ

- 69 ฮาคีม : ชาวประมงที่นี้ไม่มีแล้ว ตอนนี้ มันไปเริ่มเข้าที่กระป๋องหมดแล้ว มันไม่มีชมรมที่นี้ คนเมืองเค้าทำ
 70 อวนดำ อวนอะไร อวนล้อม มันไม่มีชมรมที่นี้ พวกน้องๆ ไปทำที่นี้ ทำประมง ทำอวนดำ อวนล้อม ที่บัง
 71 ว่าน้องๆ ไปทำที่โน้น
- 72 ผู้ช่วยวิจัย 3 : เรือ อวนดำ ลำใหญ่ ไซ้มีครับ
- 73 ฮาคีม : เรือ อวนดำ อวนล้อม มีเครื่องปั่นไฟ ลำไม่ใหญ่เท่าไร แค่ 10,000 กว่าโลต่อลำ
- 74 ผู้ช่วยวิจัย 3 : แล้วเรือทางนี้ ที่เขาหาปลา เขาไม่ทำแล้ว...
- 75 ฮาคีม : มีอยู่เหมือนกัน มีไม่กี่ลำนี่ ตกเบ็ดตกอะไรอยู่ มีพาฝรั่งนี้ ไปตก อยู่ ชาวบ้านมีหาบ้างเหมือนกัน
 76 หาปลาอะไรนี่มีบ้างแต่น้อยแล้ว
- 77 ผู้ช่วยวิจัย 3 : เขากินอะไรละครับ
- 78 ฮาคีม : เขาก็ทุกฝรั่งแล
- 79 นักวิจัย : พาฝรั่งไปตกปลา
- 80 ฮาคีม : เขาขายในออฟฟิศที่ในอ่าวในพื้นที่ ที่จะขายหัวเท่าไรๆ ไซ้มี มีเรือลำหนึ่งก็คนก็คน แยกเหมาที่
 81 ก็ 2 คน ถ้าเป็นรายหัว ไปหลายคนสักหน่อย 8 คน บางทีก็ 10 คน ถ้าแยกเหมาที่ 2 คน 4 คน แล้วแต่
 82 วัน แล้วแต่ฝรั่งจะเอา
- 83 ผู้ช่วยวิจัย 3 : ถึงสปีดโบท โครมีก็ได้ ถึงมาเข้าคิว เทรอครับ
- 84 ฮาคีม : ครับ โครมีถึงคิว เข้าคิว คิว 1 คิว 2 คิว 3 คิว 4 แล้วมีแขกมาวันหนึ่งก็ลำๆ
- 85 นักวิจัย : แล้วไต่ถึงน้ำนี้เค้าขึ้นขึ้นมาเองเทรอ
- 86 ฮาคีม : ผมก็ขึ้นมา ทางสายสลิง
- 87 นักวิจัย : อ้อ.. ขึ้นมาทางสายสลิง.. นึกว่าสายไฟเมื่อกี้
- 88 ฮาคีม : สายไฟก็มี เสาไฟฟ้าก็มี
- 89 นักวิจัย : เมื่อกี้ ตอนที่ขึ้นมาสายสลิงอยู่
- 90 ฮาคีม : ไซ้มอเตอร์หมุน
- 91 นักวิจัย : อ้อ ก็ดีเหมือนกัน ก็คือทุกอย่างของที่แบกขึ้นมาใช้สายสลิงหมดเลย เขาคิดค่าบริการอะไรมั้
 92 ค่ะ
- 93 ฮาคีม : นี้ ของเราทำเอง
- 94 นักวิจัย : นี้ก็คือบ้านลุงอยู่ในแปลง
- 95 ฮาคีม : ถึงจุดที่ 2 นี้หมดเลย 68 ไร่
- 96 นักวิจัย : โอโห
- 97 ฮาคีม : 68 ไร่ กัยก็งานไม่รู้ ผมให้รังวัดเขามาวัด หมดไป 5 หมื่นกว่าบาท แต่เป็น ทบ.5
 98 นักวิจัย : หมายความว่าไงคะ ทบ.5
- 99 ผู้ช่วยวิจัย 3 : ทำกิน ที่ทำกิน
- 100 นักวิจัย : ห้ามแบบซื้อขาย
- 101 ฮาคีม : เขาไม่ได้ห้าม แต่ก่อนที่นี้ สบค.1 เค้าไม่ให้ขาย
- 102 ผู้ช่วยวิจัย 3 : เค้าให้ทำกิน แต่เค้าไม่ให้ขาย
- 103 ฮาคีม : แต่ก่อนยุคนายชวน ก่อนทุกๆ ยุคที่ว่า

- 104 ผู้ช่วยวิจัย 3 : แล้วจะไปเปลี่ยนเป็น นส.3 เปลี่ยนเป็นโนนดไต้มัย
- 105 ฮาคีม : มันก็ได้ ใช้เงินซัก 2-3 ล้าน
- 106 ผู้ช่วยวิจัย 3 : รั้งวัด ค่ำรั้งวัด
- 107 ฮาคีม : รั้งวัดก็ 4-5 หมื่นแล้ว 50,000 กว่า
- 108 ...
- 109 นักวิจัย : แล้วตอนนี้สวนมะพร้าวของลุงนิ เอามะพร้าวไปขายที่อื่นด้วยมั้ยะ
- 110 ฮาคีม : เอาไปขายข้างล่าง
- 111 นักวิจัย : อ้อ เอาไปขายหน้ามะพร้าว ขายเป็นลูกๆ
- 112 ฮาคีม : ครับ ขายเป็นลูก แล้วคนที่รับซื้อเขาเอาไปป็นน้ำกระทิ
- 113 นักวิจัย : อ้อ... .. แล้ว นอกจากสวนมะพร้าว แล้วทำอะไรอีกละคะ
- 114 ฮาคีม : มะม่วงหิมมะพานต์ จะออกลูกปีละครั้ง
- 115 นักวิจัย : อ้อ.. มะม่วงหิมมะพานต์ แล้วก็ แล้วก็ เอาไปขายข้างล่างเหมือนกัน เห็นเมื่อกี้ตอนเดินขึ้นไป
- 116 ไม่รู้บ้านไหนเผา หอม
- 117 ฮาคีม : หอม ไซ้มัย ของปีที่แล้ว ปีนี้ยังไม่ได้เป็นลูก เป็นยอดอยู่
- 118 ผู้ช่วยวิจัย 3 : เป็นช่วงไหน ครับ บัง
- 119 ฮาคีม : เป็นช่วงนี้ จะเริ่มออกดอกบ้าง ห่างๆ มกรา กุมภาพันธ์ มีนา เริ่มจะออก มีลูกเล็กๆ ทำออกมา
- 120 ตอนท้าย ประมาณเมษา เก็บเม็ดมันไปขาย เมษา พฤษภาคม
- 121 นักวิจัย : มีเล่าไ้ด้วยหรือคะ
- 122 ฮาคีม : ครับ
- 123 นักวิจัย : แล้วเรา เอาไว้กินเอง หรือ ออกไซ้
- 124 ฮาคีม : เอาไปขายด้วย บางที่
- 125 นักวิจัย : แบบเชือดไ้ขาย ทำข้าวมันไ้
- 126 ฮาคีม : เอาลงไปขายข้างล่าง หลายๆ อย่าง อย่าให้เสียเวลาเปล่า
- 127 นักวิจัย : อ้อแบบว่าทำหลายๆ อย่างที่เดียว
- 128 ฮาคีม : ขายไปบ้างอะไรบ้าง ไ้ก็ได้กินไม่ต้องซื้อ ถ้าเราหิวก็ได้กิน ไ้ก็เชือดกิน ผมออกทหารมา ตอน
- 129 รุ่น 25, 26 ผมก็ปลูกบ้านหลังนั้นแหละ หลังข้างล่าง เริ่มมีลูกคนโต ตอนนี้อายุ 25 ปี แล้ว แล้วก็เริ่มปลูก
- 130 บ้านหลังนั้นมา ผมก็ทำมาเรื่อยๆ เรื่อยๆ
- 131 ...
- 132 นักวิจัย : นี่มีแบบห้องให้คนเช่ามั้ยะ
- 133 ฮาคีม : มีครับ นั้นแลผมทำไว้ 2 ห้อง...
- 134 ...
- 135 ผู้ช่วยวิจัย 3 : แล้วบังออกเรือตอนไหนละครับ speedboat
- 136 ฮาคีม : บังไม่ได้ออก ไ้ลูกกับหลานๆ ทำอยู่ นั้นแหละหลานขึ้นมาเมื่อกี้
- 137 นักวิจัย : เขาคิดราคาอย่างไรละคะ

- 138 ฮาคีม : มันไม่ได้อะไรเท่าไรตอนนี้ น้ำมันแพง แคะเที่ยวละ พันเศษๆ .... (ไก่อัน ฟังไม่ชัด) ต่อเที่ยว
 139 น้ำมันมันแพง เรือหางยาวก็เหมือนกัน เรือหางยาวได้กำไรดีกว่า ลงทุนน้อยกว่า เรือ speedboat ออกไป
 140 คำน้ำมันนี้ 2 พันกว่า ค่าลูกน้องค่าอะไรที่จ้างเขาไป ตกก็ 3 – 4 พัน 3 พันกว่าอย่างน้อย
 141 ผู้ช่วยวิจัย 3 : แล้วรับเท่าไรละครับ
 142 ฮาคีม : รับ 5 พันบาท
 143 ผู้ช่วยวิจัย 3 : 5 พัน ต่อเที่ยว พาเวียนเที่ยว
 144 ฮาคีม : ครับ
 145 ผู้ช่วยวิจัย 3 : แล้วเรือหางยาวรับเท่าไรละครับ
 146 ฮาคีม : มันแล้วแต่ บางกรู๊ป ถ้าไป 3 ชั่วโมง ชั่วโมง 3 ร้อย 9 ร้อยใช่ไหม ถ้าไปหลายชั่วโมง ทั้งวัน 6
 147 ชั่วโมง 3x6 18 ก็ 1800 ทั้งวัน
 148 ผู้ช่วยวิจัย 3 : วันหนึ่ง 1800 ถ้า speedboat วันหนึ่งละครับ
 149 ฮาคีม : speedboat วันหนึ่งกินน้ำมัน 3 แกลลอน 4 5 แกลลอน รอบเกาะ 3 เกาะ เกาะไฟ อย่างนี้ น้ำมัน
 150 กิน 3 แกลลอนถึง 4 แกลลอน 4 แกลลอน ตกแล้ว 5 พันกว่าบาท ถ้าคิดค่าเรือก็หมื่นบาท ก็ไม่คุ้ม ค่า
 151 ลูกน้องอีก ต้องติดประมาณ หมื่น – หมื่นสอง ครับ หมื่นสองก็รายได้ดี แต่ถ้าไม่ถึง 12,000 ก็พออยู่ได้
 152 คงจะไม่ได้ถึงหมื่นสองทุกที ฝรั่งเศสตอนนี้ speedboat วิ่งน้อย แยกฝรั่งเศสไม่ค่อยเอา ลงเรือทัวร์มากกว่า
 153 นายทุนมันสร้าง blue seat เรือลำใหญ่ มีหน้ากาก มีกาแฟ มีของกิน
 154 ผู้ช่วยวิจัย 3 : อ้อเรือทัวร์ ที่พาไปจอดแล้วก็ให้เล่นน้ำ
 155 ฮาคีม : มันแย่งราคากันหล่าว ให้หัว 500 ขายแย่งราคากัน มีหลายเจ้าหลายบริษัท
 156 ผู้ช่วยวิจัย 3 : อ้อเรืออย่างนั้นเค้าเรียก one day tour เค้าแย่งราคาจาก 800 เป็น 500
 157 ฮาคีม : เรือหางยาวหากินไม่ค่อยได้ ไปเรือสั้น ลำหนึ่ง 100 กว่าคน
 158 นักวิจัย : แล้วเรือหางนี้เขาคิดยังไงละคะ
 159 ฮาคีม : เป็นชั่วโมง ชั่งโมงละ 3 ร้อย ถ้า 6 ชั่วโมง 1800 ต่อวัน ไปมา 3 เกาะเลย เกาะนั้นเกาะนี้ ไปถึง
 160 เกาะไฟ
 161 ผู้ช่วยวิจัย 3 : ถ้าชั่วโมงเดียวไปถึงไหนครับ บัง
 162 ฮาคีม : ไปตรงนี้ แคะๆ ไม่ได้มาหาฯ ไปตรงนี้ก็ดูประการังได้ ที่เรือสีแดง จอดอยู่นั้นครับ มีประการังสวย
 163 จะมีหาดเล็กๆ อยู่ ครับ เห็นอยู่นิดหนึ่ง
 164 ผู้ช่วยวิจัย 3 : ถ้าไปมาหาฯ บัง ก็ชั่วโมงครับ
 165 ฮาคีม : มาหาฯไม่ต้องไปสามชั่วโมง... ส่วนมากฝรั่งเศสไปส่วนตัว ไปทั้งวัน อย่างน้อยต้อง 5 ชั่วโมง มันไป
 166 2 คนหัวเมีย ไปส่วนตัว นอนหาดอยู่นานๆ อยู่ อ่าวนี้สักชั่วโมง อ่าวโน้นสักชั่วโมง
 167 นักวิจัย : แล้วนั่งได้กี่คนละคะ
 168 ฮาคีม : เรือหางยาวที่เจ้าทำกำหนดไว้ 12 คน ครับ อยู่ที่ขนาดเรือด้วย เรือมี 2 ขนาด กง 23 กับ กง 25
 169 ความยาวก็เมตร บังก็ไม่รู้ ประมาณ... ไม่รู้ก็เมตรเหมือนกัน บังเตาไม่ถูก มันมี เรือต่อ 21 กง
 170 ผู้ช่วยวิจัย 3 : กง เหมือนที่คานหลังคา
 171 ฮาคีม : ครับ
 172 ผู้ช่วยวิจัย 3 : เค้าเรียก กง 25 23

- 173 ฮาคีม : 25 กง ทุกได้ 12 คน แล้ว 23 กง ทุกได้ 10 คน
- 174 ผู้ช่วยวิจัย 3 : แล้วส่วนมาก เขามีหน้ากากกับชูชีพให้มัยครับ
- 175 ฮาคีม : มีหน้ากากกับชูชีพ เขามีให้พร้อมเลย เขามีเจ้าทำใช้กฎ ดูความปลอดภัย แต่ฝรั่งมันจะไม่เอา
- 176 เราให้ชูชีพ
- 177 ผู้ช่วยวิจัย 3 : เขามีข้าวเที่ยงให้มัยครับ
- 178 ฮาคีม : ถ้ารายหัวมีข้าว ถ้าเหมาไม่มี ฝรั่งเขาไปกินอ่าวไหนก็ได้ มันมีตังค์ ใช่มั้ย มันก็ตามมีร้านอาหาร
- 179 ตรงไหน จอดให้มันไปกินอาหาร สักชั่วโมง อะไรนี่ จะเอาแบบนั้น <<มีคนมาซื้อน้ำ>>
- 180
- 181 *อาชีพในอดีต*
- 182 ฮาคีม : คนเมื่อก่อนนี่..อิสลามพี่น้องกันทั้งนั้นที่มาอยู่ เพราะว่ามาจากเกาะยาว
- 183 ผู้ช่วยวิจัย 3 : มาจากเกาะยาว แล้วก็มาหาปลา แล้วถึงมาทำสวน
- 184 ฮาคีม : ...ปะมะ ตา เขามาทำไร่ตอนนั้น เราเด็ก ๆ เขาไม่ให้มา
- 185 ผู้ช่วยวิจัย 3 : แล้ว ๆ ตอนนี่ยังมีนาอยู่อีกมัยคะ
- 186 ฮาคีม : นา มีอยู่แห่งเดียวนั้น เป็นบ่อบ่าบตน้ำเสียตอนนี้
- 187 ผู้ช่วยวิจัย 3 : อ้อ เป็นที่ลุ่มอยู่ตรงนั้น หรือคะ
- 188 ฮาคีม : นามีอยู่เจ้าหนึ่งเจ้าเดียวตรงนั้นแหละ ที่หมู่ 8 ก็มีอยู่แห่งเดียว
- 189 ผู้ช่วยวิจัย 3 : ที่หมู่ 7 แล้วหมู่ 8 อยู่ฝั่งนั้น
- 190 ฮาคีม : ที่หมู่ 8 ก็มีอยู่แห่งเดียว
- 191 ผู้ช่วยวิจัย 3 : แล้วหมู่ 8 ตอนนี้เขายังมีอยู่อีกมัยละคะ
- 192 ฮาคีม : นาเขาไม่มีแล้ว เขาแปลงแล้ว เขาเปลี่ยนเป็นรูปอื่นแล้ว
- 193 ...
- 194 ผู้ช่วยวิจัย 3 : แล้วคนชาวบ้าน ๆ เขายังทำสวนอีกมัยละครับ
- 195 ฮาคีม : ไม่ชาวบ้านส่วนมากเขาขายไปเยอะแล้ว
- 196 นักวิจัย : แล้วเขาไปอยู่ที่ไหนละคะ ขายไปแล้ว
- 197 ฮาคีม : เขาไปอยู่กระบี่ บางคนก็กลับมาอยู่ที่นั่นแล้ว ขายไปแล้ว เมื่อก่อนตอนขายไปครั้ง ซาดิซาย
- 198 ชุณหวัด เป็นนายยกตอนนั้น ที่ดินจะบูมทุกแห่ง หลังจากนั้นเขาก็ขาย ๆ ขายไปเรื่อยตามไปหมด เหมือน
- 199 เขาขายได้เขาก็เอาเงินมาซื้อ ที่นี้ทำงานได้เงินน้อยเขาก็ขาย ๆ ตามกันไป ไปทำงานอยู่ที่กระบี่ แต่อยู่
- 200 ไม่ได้ไม่มีงานทำ บังเคยไปอยู่กระบี่ ก็ทำไม่ได้ ก็อยู่ไม่ได้ ไปซื้อเรือ ก็ทำ ๆ
- 201 ผู้ช่วยวิจัย 3 : ปีไหนได้บ้าง ที่ว่าปู่บังมาคนแรก
- 202 ฮาคีม : ปู่บังมานานแล้ว จำไม่ได้แล้ว ปู่บังมาทำรังนกแอ่นที่เกาะ
- 203 นักวิจัย : อ้อ มาทำสัมปทาน ทำเป็นเจ้าเดียว หรือทำกับเพื่อน หรือว่าไงละคะ
- 204 ฮาคีม : มีหลายคนทำ ทำกันทั้งเกาะ
- 205 นักวิจัย : แล้วตอนนี้เขายังทำอยู่มัยละคะ
- 206 ฮาคีม : ทำอยู่ แล้วแต่ใครมีบริษัท ที่ประมูลได้
- 207 ...

- 208 นักวิจัย : แล้วแต่ก่อนที่ทำนาข้างล่างละคะ ก็คือ ทำแล้วใช้รวมกันหรือคะ
- 209 ฮาคีม : ไม่ มีอยู่เจ้าเดียว เขาทำอยู่เจ้าเดียว คนอื่นที่ไม่ได้ทำอะไร หาปลา ไปซื้อข้าวสารจากที่กระบี่
- 210 นักวิจัย : ค่ะ อ้อ แล้วเจ้าของดินตรงนาข้าว ตอนนี้อยู่ที่ไหนแล้วคะ
- 211 ฮาคีม : เขาขาย ไปซื้อบ้านที่กระบี่ ที่เขายังเหลืออยู่ ให้เขาเช่า เขาขายไปไม่นาน ทำรีสอร์ท
- 212 ...
- 213 ฮาคีม : ปู่มาจับจอง แต่พ่อของปู่ไม่ได้จับจอง พ่อของปู่มาทำรังนกก่อน พ่อของปู่บ้านเดิมมาจากสตูล ปู่
- 214 มาอยู่ที่นี้ พ่อของผมได้มะได้แม่ของผมที่เกาะยาว ได้เมียคนเกาะยาว เลยไปอยู่ที่เกาะยาว
- 215 นักวิจัย : แล้วแต่ก่อนทำรังนกได้เงินเยอะมั๊ยละคะ
- 216 ฮาคีม : รังนกอันมันถูกครับ มันไม่แพงเหมือนตอนนี้ ตอนนั้นเขาให้เราต้มกิน กินกันเองเบื่อกันเอง รัง
- 217 ใหญ่ๆ เลย กินจนเบื่อเลย แล้วมีโจร โจรมาลักขโมยรังนกนี้ มันเยอะ แต่ของมันถูก เมื่อก่อนที่เขาเล่าว่า
- 218 มาขโมยมาจากหลายแห่ง มาจากเกาะยาวบ้าง โจรมันมีเยอะเมื่อก่อน เขาพาหนีแล้วไปหว้าน พอรุ่งเช้า
- 219 คนที่อยู่ที่นี่แถวนี้เขาไปเก็บได้ เขาหว้านไว้ค่อยกลับมาเอา หวานไว้ในสวนแบบนี้ ในป่า ถ้าพาทั้งถูกพา
- 220 ไปไม่ได้แน่ เขาจับได้
- 221 ...
- 222 ฮาคีม : ... ภาพ ภาพนี้เมื่อก่อน ถ่ายจากข้างบนที่นี้เมื่อก่อน ถ่ายจากข้างบน ตอนแรก ตัดต้นมะพร้าว
- 223 ขายตรงนี้ก่อนที่แรก
- 224 นักวิจัย : นี่ถ่ายนี้คุณลุงถ่ายเองเลยหรือคะ
- 225 ฮาคีม : ไม่ใช่ ผมไม่ได้ถ่าย ผมตัดต้นพร้าวให้เขา
- 226 นักวิจัย : แต่ตอนนั้นมันยังดูเขียวๆ อยู่เลย
- 227 ฮาคีม : เขียวอยู่เลย
- 228 นักวิจัย : แต่เห็นเป็นสวนมะพร้าวเยอะจริงๆ เลยนะคะ
- 229 ฮาคีม : นี่แลๆ ตอนนี้น้องดู ตอนนีกับตอนนี้ คนละเรื่องเลย
- 230 ผู้ช่วยวิจัย 3 : ปีไหนได้
- 231 ฮาคีม : ผมก็จำไม่ได้ว่าปีไหนแล้ว
- 232 นักวิจัย : อันนี้โรงแรมอะไรคะ
- 233 ฮาคีม : คาบาน่าครับ
- 234 นักวิจัย : แต่ตอนนั้นพีพีไฮเทลอะไรยังไม่มา
- 235 ฮาคีม : ไม่มีครับตอนนั้นภาพนี้ยังเป็นธรรมชาติ พอนักท่องเที่ยวเข้ามาาก็ไปเรื่อยๆ
- 236 ...
- 237 นักวิจัย : แล้วแต่ก่อนที่ไปหาปลานีหาปลาแถวไหนคะ
- 238 ฮาคีม : นี่แล แถวนี้แลเมื่อก่อนตอนบั้งอายุ 13 ปลาขึ้นในอ่าวนี้ตรงขอบปะการัง คนนั่งตกได้เป็น 100
- 239 กิโลเลย ข้างโน้น
- 240 นักวิจัย : ปลาอะไรคะ
- 241 ฮาคีม : ปลาอินทรี ตอนนีตกตัวหลายร้อยแล้ว สมัยนั้นโลละ 10-12 บาทถึง 15 บาท ตอนบั้งอายุ 19 ปี
- 242 โลละ 20 กว่าบาท ตอนนีกินได้แวนึ่ง แต่ก่อนไม่ต้องออกเลน เขียวี่งตรงนี้เลย ที่หาดหอยเสียบก็เยอะ

243 ไม่ต้องออกเรือ เรือไม่มี ตรงชายหาดเลย ตอนนี่เครื่องบินมาลง ตอนเช้าก็ได้ยินชัด เครื่องบินน้ำ ไม่รู้
244 มาแล้วยัง มาลงด้านหลังนี้แหละ ทิศลมถ้ามตะวันตกมาลม หน้าโลวมันก็เข้าทางนี้ตะวันออก ... <<ลา
245 กลับ>>

1 สอืด ระอุ

2

3 ข้อมูลพื้นฐานสอืด ระอุ

4 นักวิจัย: ตอนนี้อยู่อายุกี่ปีแล้วละคะ

5 สอืด ระอุ: 75 แล้ว

6 นักวิจัย: แล้วอยู่ที่นี้มาตั้งแต่เกิดเลย

7 สอืด ระอุ: ครับๆ

8 นักวิจัย: แล้วตอนนี้บ้านอยู่ตรงไหนละคะ

9 สอืด ระอุ: บ้านนี้ ผมป่านนี้เที่ยวเร่ร่อน ไม่มีบ้านอยู่แล้ว นั่นแหละผมไม่อยากจะ...ผั้นหรือ

10 นักวิจัย: แล้วอย่างนี้ตอนที่ว่าอยู่ตั้งแต่เกิดนี่ บ้านอยู่ตรงไหนละคะ

11 สอืด ระอุ: อยู่แต่ก่อนตั้งแต่เกิดนั่นมันเที่ยวอยู่ตามนี้แหละ ตามพร้าว เค้ายกบ้าน ที่หลังคนก็มาทำไร่
12 ยามหนานี้ ยามทำนาทำไร่ริมควน พอเก็บข้าวอะไรเสร็จแล้วก็มาอยู่แถวนี้ เที่ยวมาหาปูหาปลาไปให้
13 แต่ก่อนหุงข้าวแล้วก็ซัดตรงนี้พอ ไม่ต้องเอาเบ็ดไปตกตรงนั้น ตรงนี้หรอ กตัวโล 2 โล พอได้กินนะตรงนี้
14 น้ำไม่ใช้แห้งนะตรงนี้ แล้วลูกก็พอได้เลี้ยงดู

15 นักวิจัย: หมายถึงว่าพอตอนทำสวนนืออยู่บนเขา พอตอนทำนาลิงมาอยู่ข้างล่าง

16 สอืด ระอุ: ครับๆ อยู่ข้างล่าง

17 นักวิจัย: แล้วตอนทำสวนนือตอนช่วงเดือนไหนได้ละคะ ฤดูอะไร

18 สอืด ระอุ: ทำสวนนือเดือน 10 เดือน 11 เดือน 12 ก็นั่นแหละ เดือนอ้าย เดือนยี่ กะหวางนี้เค้าเก็บข้าวไร่
19 กันแล้วในเดือน 12 เค้าเก็บข้าวไร่แล้ว ก็เก็บ...พาข้าวไร่ลงมาทำเป็นหมม มากินกัน แต่ก่อนไม่มีคน ्हุย
20 เหวไม่มีคน สมัยก่อน ยังบ้านหนึ่ง ประนียังบ้านหนึ่ง ทำนี้ยังบ้านหนึ่ง ถึงที่หาดตันไทรเค้าอยู่ของน้ำซู้ย
21 ของน้ำอูเค้านี้ แต่ก่อนมี 10 กว่าบ้านเพราะคนเค้ามาทำงาน มาทำไร่จนค่า หุงหนึ่ง 100-200 เค้ามาทำ
22 คนเกาะยาวกันนี้ คนอยู่เกาะพีพีนี้คนเกาะยาวเพ ที่มาอยู่

23 นักวิจัย: แล้วที่บ้านลงนีย้ายมาจากเกาะยาวด้วยมั้หังะ

24 สอืด ระอุ: ย้ายมาจากเกาะยาว

25 นักวิจัย: แล้วทำไมถึงย้ายมาละคะ

26 สอืด ระอุ: มันแต่หุ้น มันที่ย้ายมา มัน หากินลำบาก ที่ย้ายมาๆ เตี้ยวนี้ ร่อนมาตกเบ็ด ใส่เกลือบ้าง ่าง
27 บ้างพินนั่นแหละ

28 นักวิจัย: เหมือนทำปลาเค็มอะไรอย่างนี้

29 สอืด ระอุ: อ่า...ทำปลาเค็ม ปลาอย่างผั้นนี้ ก็พาขึ้นไปภูเกิด กระบี่ ภูเกิด ผั้นนั้น

30 นักวิจัย: ก็คือว่าอยู่เกาะยาว หากินลำบาก ก็ล่องเรือมาเรื่อยๆ มาดูว่าที่ไหนหากินง่าย แล้วมาเจอที่นี้ว่า
31 มันพอหากินได้ แล้วก็เลยมาตั้งถิ่นฐานอยู่ที่นี่ แล้วก็ที่นี้หาปลา ทำปลาเค็ม ส่งกระบี่ ส่งภูเกิด

32 สอืด ระอุ: ก็นั่นแหละ ถึงที่ก่อนนั้น สมัยนั้น คือว่า ปู่ ยา ตา ยายกนิ เค้าได้มาอยู่เกาะพีพีนี้ เค้า
33 มาอยู่เพื่อไทรสะ มาอยู่เพื่อรังนก ทำนกอี้อ่น

34 ...

35 นักวิจัย: แล้วที่บนคवनนั้นทำไร่อะไรบ้าง ทำสวนอะไรบ้าง

36 สอิด ระบุ: มันปลูกธรรมดาที่ก่อนนั้นเค้าปลูก 1) หิมพานต์ 2) พรวัว แล้วก็ม่วง หนูน อะไรผ่นนี้ ที่นี้เท่าที่
37 ก่อนนั้นพรวัว ดั่งเดิม ก็เอามาทำเกาชนั้นแล เค้าเอามาฝั้ๆ เคี้ยมมัน เอามาแต่โนน เกาชนอน เค้าเอามา
38 ไกลโต่ พอปลูกๆ ถึงมันก็แยกพันธ์ก็ผ้อื่อ ที่ก่อนมาย เอามาแต่นูน เอามาปลูกๆ ฝั้ๆ แล้วก็เอาถ้านั้น

39 นักวิจัย: แล้วคือของที่ปลูกนี้เอาไว้กินเองหรือว่า เอาไปขายด้วยละคะ

40 สอิด ระบุ: นี่มัน ปานนี้แรกอยู่นั้น มันผ่นนั้นแหละ ทั้งขายมั่ง กินเองบ้าง พอว่าเจริญขึ้น คนนอกได้ตั้งค์
41 แต่คนเกาชนี่ผ่นนี้ ยังหินมะพานต์ ยังพรวัว ยังนูน ก็ไม่ได้ตั้งค์ ถึงนี้ หิมพานต์ ขายยอด แล้วก็ขายดอก
42 แล้วก็ขายลูก แล้วก็ขายห้ายมัน แต่ของผมยังแหละแต่ไม่มาก แต่เวลานั้นแหละ บางที่ๆ เด็กๆ ขึ้นไปหา
43 พบ ถึงเค้าก็ไปหามาให้อิดหนึ่ง ก็ได้กิน

44 นักวิจัย: แล้วเห็นว่าเค้าทำมะพรวัวเผากัน

45 สอิด ระบุ: มะพรวัวเผาแต่ก่อนแล ทำกัน มะพรวัวแห้ง แต่ก่อนโ๊ะ พรวัวทั้งเผ่น แน่นหมด เกาชนี่ ตอน
46 ผมอยู่นั้น พรวัวแห้งโลนึ่ง 2 บาท 1.50 สต.นิ ผมมาอยู่ พ.ศ. 2513 แต่ผมาอยู่ก่อนหน้านั้นก่อนที่ผจะ
47 สร้างที่ตรงนี้ แล้วก็หลังกะเบ่อ พอปลูกชายพอย่านั้น เค้ามาอยู่ก่อนหน้านั้น ทำเกาชรังนก อยู่เกาชรังนก
48 กันเผ่น เค้ามาอยู่กัน เป็นคนพุทธ ก็ที่นี้ยังคนพุทธเกาชนี่ผ่นนี้ กับชาน้ำ ยังสาวว่า 40-50 คนได้ ถึงคนจีน
49 นั้น เค้าก็เป็นคนท้องถิ่น มาแต่เกาชยาวเหมือนกัน ปานนี้หากินง่าย หาตั้งค์ง่าย และใช้ง่าย ที่ก่อนนั้น
50 มันหาจ่ายใช้จ่ายนั้นปานนี้ มันได้มาเอี้ย หาแค่นี้แหละ เทียววังแขก ใช้ที่ก่อนโอย ถ้าไม่ขึ้นไปภูเกิด ขึ้น
51 ไปกระบี่โอย เปลา ไม่รู้จะใช้อะไร มีกล้วย มีพรวัว เค้าก็ไม่ใช้ขายกัน เค้าให้กันหมดนั้นแหละ โอย แจก
52 กัน ปันกัน กินกัน พอปานนี้ก็เป็นคุณค่าไปหมด เบ่อนี้ก่อนนี้พรวัวหนึ่งก็หน่วยหนึ่งก็หลายบาทปานนี้

53 นักวิจัย: แล้วนาข้าวนี้เค้าทำกันตรงไหนคะ

54 สอิด ระบุ: นาข้าว นาไร้ทำบนคवनนี้ นิตรงนี้เค้าก็ทำกันสมัยก่อนไร้นั้น เค้าทำดินทรายนี้นั้น โอย งามอ
55 ตายข้าว ทุ่งปลูก 200-300 นั้น บนคवनนั้นเค้าก็ทำ นี่พอมาสสมัยนี้ ฝรั่งมาเที่ยวก็สวนรกทั้งเพตามใจของ
56 ใคร ของคนต่างๆ ก็รก พอจ้างถูกๆ เค้าก็ไม่เอา ที่ก่อนเค้าไม่ใช้จ้างกัน วันนี้งางเจ้านี้ ต่อเช่าถางเจ้านั้น
57 ต่อเรือ ต่อเรื่องก็ถางคนเจ้า ถางแล ช่วยกันถางช่วยกันทำกัน พอปานนี้มาย ต้องจ้าง จ้างทำมาหากิน

58 นักวิจัย: แล้วมะพรวัวทำไมเค้าไม่ขายสดละคะ

59 สอิด ระบุ: มันขายสด ที่ก่อนนั้นมันไม่มีเรือ ที่ก่อนยังเรือไซ เบอสมัยนั้นนั้น เรือยังไซของผู้ใหญ่เวช แล้วก็
60 ของผู้ใหญ่สิน ของแพสบ ยัง 3 ลำ คน 7-8 คนนี้หงะนะทำไซ ยัง 3 ลำนี้ วันนีชกสำนี้ ต่อเช่าชกสำนั้น
61 ต่อเรือชกสำนั้น ก็ชกวิ้ยกัน ก็พวกๆ นั้นแหละทำกัน ...ยังตั้งค์ไม่มีที่ใช้ เกาชนี่ผ่นนี้

62 นักวิจัย: อ้อคทอมมีตั้งค์แต่ไม่รู้จะเอาไปจ่ายที่ไหน

63 สอิด ระบุ: ม่าย ไม่จ่าย เปลา ไม่ได้จ่ายไหร พอวันนีเรือไซเข้า ลงไปในเรือ คนนั้นเอาปลากิน คนนี้เอา
64 ปลากิน หยิบกันแล คนหยิบ 4 ตัว 2 ตัว ยังตัวเดียว ยังเอา ให้ผหรือไปนิ แต่ปานนี้หยิบไม่ได้แล้วนะ
65 หยิบไม่ได้แล้ว มีราคาขึ้นมาทันที หยิบไม่ได้แล้วปานนี้

66 นักวิจัย: แล้วสมัยก่อนลู่ใช้ตั้งค์อะไรละคะ ตั้งค์รู รีเปลาคะ

67 สอิด ระบุ: ม่ายตั้งค์ธรรมดาแล้วนี้ ผมมาอยู่นี้ อยู่ตั้งแล้วโ๊ะ คิดว่าอายุ 7-8 ปี มาอยู่นี้ แต่มากลับ มา-
68 กลับ นี้ก็มาได้แหละที่ก่อน ผมมาทำไร่บนคवनนี้แหละ ที่หมู่ 8 นาร้างหมดแล้วของผู้ใหญ่ไร้อีมแล ี่
69 เรือเข้ามา

70 ...

71 นักวิจัย: แล้วตอนนี้ลุงยังมีญาติอยู่ที่เกาะยาวอีกมั๊ยคะ

72 สอืด ระอู: มีครับมี ๆ ๆ ๆ เกาะยาวก็ยังมีมาก เกาะยาวนุ้ยก็ยังมี เกาะยาวใหญ่ก็ยังมี ช้างนี้ก็ยังมี

73 นักวิจัย: ถึงนี้การท่องเที่ยวก็เข้าไปที่เกาะยาวแล้วกัน

74 สอืด ระอู: เออเข้าไปแล้ว ที่ก่อนที่นี้ คนเกาะยาวมาอยู่ที่หมด นิคนเกาะยาวทั้งเผ่น ตั้งแต่ปลูกฝั๋งนี้ ขอ
75 พันนี้หว่า คนแก่เป็นกำนันและ

76 ...

77 นักวิจัย: งั้นเดี๋ยวขอถามชื่อลุงหน่อยนะคะ

78 สอืด ระอู: สอืด ระอู ผมอยู่ตามนี้แหละ 081-9709879 เค้ารู้จักหมด อายุ 75 ปี/ (ปีวอก)

79

80 *วิถีชีวิตดั้งเดิมชาวเกาะพีพีตอน*

81 สอืด ระอู: ...แหละอะไรนั้นพอได้ เบ็ดแต่ก่อนนั้นประชาชนเกาะพีพีอะไรนั้นทำพันธ์หรือบอกได้

82 นักวิจัย: ...เราอยากจะรู้ว่าสมัยก่อนนั้นเค้าอยู่กับพันธ์หรือ มีอะไรกันมาบ้าง ตั้งแต่เดิมมันเป็นอยู่กับพันธ์หรือ

83 สอืด ระอู: สมัยก่อน โอ้ว...หากินผักบุงทะเล

84 ...

85 (10-34)

86 ...

87 นักวิจัย: แล้วตอนนั้นใครทำเป็นเจ้าของละคะ

88 สอืด ระอู: โอ้ย บอกไม่ถูกเริ่ม ๆ มัน ไอนุ่นแหละ โภบิ่น เค้าทำอยู่ คนเกาะยาว ปานนี้มันมายแล้ว คนนั้น
89 บ้าง คนนี้บ้าง พันนี้ สมัยก่อนฮู้ฮู้

90 นักวิจัย: แล้วเค้ามาเจอได้ใจว่าตรงนี้มีรังนกละคะ

91 สอืด ระอู: โอ้ ครั้งนี้ที่ผมเล่าได้เฉพาะเท่าที่ผมจำได้ ตั้งแต่ปู่ย่าตายายผมก็โต๊ะ นุ่นเกาะนี้มีรังนกตั้งแต่

92 แรกนุ่นมา รังนกนี้ไม่ใช่ว่าเพิ่งยัง เบ่อสมัย 40-50 ปีนี้ 200 ปีได้แล้วมี รังนกแต่ยังนั้น แต่ก่อนมันไม่แพง

93 โลหนึ่งไปเก็บ 2,000-3,000 แต่ปานนี้โลหนึ่งเป็น 100,000 แล้วนั้น แต่นิคนมาอยู่แล้ว แต่นิผมมาอยู่ตอน

94 ลูกพร้าวนิ ยังทางไปเตาะตะหรือเค้าเพิ่งโค่นไม้หรือ ในป่าแก่อยู่ สมัยก่อน อยู่ ๆ ๆ ๆ เข้าก็ถึงก็คือ

95 ว่าเป็นที่ท่องเที่ยวขึ้นหนัก ๆ หล่าว มันก็เจริญ ๆ ก็พอได้ คราวนี้พอเจริญ คราวนี้สวนออกหมด เมื่อที่

96 ก่อนหลังวุ่นนี้ที่มาย ไม่อะไรเห็นดิ่ง ไม่ ไม่มี นี่แหละพอเจริญขึ้นเรื่อย ๆ แล้ว คนก็ไปนี้ พอทำสวน ไป

97 ตกเบ็ด บางทีไปวันหนึ่งไม่รู้จะได้ไม่ได้ นั้น ดึกว่าตกเบ็ดหาปลานั้นแหละ ไซ้มีหูละ ไม่รู้ได้ไม่ได้วันหนึ่ง

98 นั้น พอปานนี้พอ จับแขกได้ พอเจริญขึ้น มันรู้แล้วว่าไปตรงนี้ ก็ชั่วโมงได้มาเท่าไร พันนั้นแหละ ได้

99 เท่าไร ถึงทางนี้ทางเดิน ทางเค้าเดินแต่ก่อน

100 นักวิจัย: แล้วฝั่งตรงนู้นมีคนอยู่เยอะมั๊ยคะ แบบตรงหน้าผาตรงนู้นนะคะ

101 สอืด ระอู: หน้าผาตรงนี้มีคนไม่มากแล้วแหละ ลมนี้ คลื่นนี้พาหมดแล้ว ที่ก่อนก็โอ๊ะ บ้านทั้งเผ่นและ

102 มะพร้าวไปไหน ตามนี้ก็บ้านทั้งเผ่น นิมันพาหมดแล้ว มันพาหมดนี้ แลชอยตรงนี้ มายถึงกันหมดเลย

103 เดินไม่ได้เข้าบ้าน ห่าบ้านเอง ลงไปบ้านเพื่อนนั้น สมัยก่อน บ้านมากครับ บ้านบายครับ สมัยก่อนนิหุง

104 ข้าวเสร็จแล้ว ลูก ๆ ก็ว่าไม่มีปลากินกับข้าว ก็ไปหาปูลมเข้า เริ่มจากหัดผ่นนี้แหละ ทารอด เดี่ยวใจถึง ได้

105 กิน แต่หนูไม่ ปลาแรกนั้นมันถูกนะ ถูกจริงๆ เลย ป่านนี้ก็ ปลาที่นิ่ง แต่ก่อนโลนิ่ง 2 บาท ป่านนี้ 100
 106 เหลือ ปลาเก่านะไซ้มี๊ ที่ก่อนตัวใหญ่ๆ นั้น ฉีกหัวแล้วออกเป็นชิ้นเท่าๆ นี้ ใส่เกลือ มาใส่เกลือบ้าง อย่าง
 107 บ้าง พาไปหนุนแหละ บางทีก็พาขึ้นภูเกิด นายนิก็นึกว่าเจ้าหน้าที่อะไรสมัยก่อนนั้น ปีนึงฉันนี้ ไม่ได้เห็น
 108 หน้านาย ไม่ได้เห็นหน้านายนี้ เห็นแต่พวกกันเองหรือ ผู้ตักเบ็ด ผู้ทำไซ ผู้วนดำ ที่เข้ามาเติมฉันนั้น
 109 ไม่ได้เห็นใครหรือ ป่านนี้ไม่ต้องปีวันเดียวเป็นร้อยๆ พอดีมันเจริญ มันก็ดี นี่ก็ผมไปอยู่บนควน
 110 (35-69)

111 ...
 112 นักวิจัย: แล้วแต่ก่อนบ้านนี้เค้าสร้างกันยังงัยละคะ
 113 สอิด ระอู: โอ้ย ยกพื้นนี้แหละ ไม้ละลุยก เรือนกันทั้งเพนสมัยก่อน อู้ยย ไม้ เสื่อ ไม้หลุมพอ โอ้ย ไม้
 114 ลุยๆ หมด
 115 นักวิจัย: แล้วไปเอาไม้มาจากไหนละคะ
 116 สอิด ระอู: ที่นี้แหละ นี่ลุยๆ หมดไม้ ถึงนี้พอเจริญ บ้านนี้ลุยๆ หมด ไปเอาบนเขาก็ยัง ไปเอาเป็นเสาทำมา
 117 เอาโซมาแปลงนั่งถึงเค้าก็มาฟันไอนี้ที่นี้ พร้าว ทำพื้นนั้นพื้นนี้ เอนนี้แต่ก่อนอยู่เอ่อ อยู่บาย พอป่านนี้
 118 นอนก็ไม่หลับ

119
 120 *การเสด็จประพาสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและราชวงศ์*
 121 นักวิจัย: แล้วตอนที่ในหลวงเสด็จได้ไปเข้าเฝ้ามี๊คะ
 122 สอิด ระอู: ในหลวงเสด็จ เค้าเสด็จที่ตันไทรตรงนั้น บันยัน ทางนี้ เค้าปุมี่ทางเค้าทำพานไม้ แกจะไม่เดิน
 123 เค้าเอาเสาดเอาอะไร ปูรองแกไม่เดิน น้ำแห้ง แกเดินไปขึ้นตรงนั้นไปที่ประทับ ลูกผมตอนนั้นคนตัวพีและ
 124 สูดทอง ประมาณพอรู้ค่า ป่านนี้ก็ 30-40 แล้ว ถึงหลวงยามาที่นี้ หลวงยามาแค่ที่โรงเรียน ผมก็ได้มีบัตร
 125 มีอะไร แล้วก็ไม่รู้ไว้ตรงไหน หายหมด

126 นักวิจัย: บัตรนี้ บัตรอะไรคะ
 127 สอิด ระอู: บัตรไอนี้ บัตรรักษาฟรี บัตรหลวงยา ผมนี้ได้ บัตร หลวงยาให้มีเหรียญใกล้ชิด ให้อด้วยหล่าว
 128 ของผม แต่หมดไม่รู้ไปไหนหมด ได้มา 3 คน ไม่ว่าจะไปรักษาแต่ไหนตามใจ ไปโรงพยาบาลไม่ต้องเสีย
 129 ตังค์ ครับที่นี้

130 นักวิจัย: เข้าโรงพยาบาลไหนก็ได้หรือคะ
 131 สอิด ระอู: เอ่อ โรงพยาบาลไหนก็ได้ ถึงเหรียญใกล้ชิดนั้น ผมไปเกาะสอง กะไปซื้อของ ที่เกาะสองก็ไม่
 132 หาญซื้อหลบมา ชื่อว่าระนองธานี มาถึงถูกจับ ที่ระกูด กว่าจะมาถึงกระบี่ถูกจับ 3 แห่ง เค้าจับเสียตังค์
 133 ผ่านนี้ผมซื้อมา เครื่องใช้ไอนั้นไอนี้ ก็ราคาหมื่นกว่าบาท แล้วผมก็ชี้ทก เค้าก็ถามผมว่าซื้อทำไหร แล
 134 จริงผืนหนึ่ง 150 บาท ผมมาขายผืนหนึ่ง 500 ผ้าป่วยด้วย ผ้าปูที่นอนด้วยหมอนด้วย 500 ที่หลังมาจับเขา
 135 ว่าเขาจะยึดทรัพย์ จะมาจับผม ผมว่าถ้าจะมาจับจริง ผมให้ผมขอแหล่งด้วยคนนิซัคคน นิเหรียญใกล้ชิด
 136 แกให้ผม ผมก็เลยแหล่งกับคนนี้เบอร์โทรก็ยัง แต่ก่อนเบอร์โทรที่บ้านก็ไม่เสียไหร มันชิงแต่ผม ผมว่าผม
 137 ไม่ให้ ชิงก็ชิง ชิงล่อกันเท่านั้นแหละ ถ้าคุณอยากจะเป็นนาย เป็นไหรตามใจเอาตะ เอาไปเลย ต่อเดียว
 138 ถ้าว่าเรือ รถนี้ไปคุณต้องไปส่งผม ถึงกระบี่ไต่ เพราะว่าไม่มีรถหลบ ก็เรือเรามีคันเดียว 2 คันนี้ หมดแล้ว

139 ก็หมดไปเลย เค้าก็ว่าไม่ได้ๆ เค้าก็จับ 3 หนมานิ มาจับคำว่ากูที่หนึ่ง คำผวนที่หนึ่ง มาจับแค่ที่หัวป่าที่
 140 หนึ่ง 3 หน พ้นจากนั้น 3 หน

141 นักวิจัย: ไปชื่อของมาจากเกาะสองมาชายที่นี่

142 สอืด ระบุ: ไม่ ไปเที่ยวเกาะสอง ไปแล มันพาออกไม่ได้ พอมันไม่ให้พาออกมันลำบาก บางทีคนพม่าก็
 143 ไม่มาก ถึงผมก็หลงว่าต่อเดี่ยว พรรคพวกนายยกเก๋าว่าพันนั้นพันนี้ ไม่ใช่ว่าผมจะนิโทษเค้า ถ้าแกไม่
 144 ออกบัตรให้ ก็ไม่เที่ยวเฟ้นฟานพันนี้มีแหละ แกออกบัตรให้ไปเท่าใด ได้เงินไปเท่าใดแล้ว เป็น 100ๆ
 145 ล้าน ประมาณนี้ ก็แค่ร้างแล้วนิ จับๆ ก็แค่ร้างแล้ว วันนั้นนายไม่จับ มันไม่เห็นและ พวกนั้นมาทำ ตั้ง 40-
 146 50 คน จับวันนั้น 200 เหลือ

147

148 ความเจริญด้านการท่องเที่ยวสู่เกาะพีพี

149 นักวิจัย: แล้วนักท่องเที่ยว เริ่มเยอะเมื่อตอนไหนละคะ

150 สอืด ระบุ: เยอะนิ ตอน 26-27 เมื่อตอนเค้าตั้งเขตอุทยานนั้นแหละ ท่องเที่ยวมากแล้ว ก็ตอนนั้นแหละ
 151 อุทยานเค้าเข้ามาถึงตอนนั้น นักท่องเที่ยวมากนั้นแหละ อุทยานมาขึ้นประชาชน เอ้อ จะเอาที่เค้า เค้าทำ
 152 ไม่รู้ก็ 10 ปีแล้วเอ้อ จะเอาที่เค้าทำนิ หรอย โอ๊ะ ดิดหมดโอ๊ะ พอเห็นดินสวยแล ที่มันสวยเข้ากัน ที่ก่อน
 153 ไม่เออ ไม่ใครยอม ไม นี่เสียงว่า เสียงว่าผมฟังข่าวว่า เสียงว่าจะมาตั้งอุทยานตรงนี้ เค้าขนกั้นตรงนี้ มัน
 154 ขนขึ้น พวกชาวบ้านขนลง เมื่อปี 26 นั้น พออยู่ๆ หล่าว พอ 26 นั้นจะต่อ 27 ตรงนั้น จะขึ้นๆ คนก็ขน
 155 ลง พอ 28 29 30 ก็ไปยกศาลาที่นั่น พวกชาวบ้านไล่หมด มันทำลายทับ นี่ถ้าว่ากันจริงๆ อีสร้างก็ซิบ
 156 หายหมด 2-3 กระทง ผมก็หนังสือก็ไม่รู้เท่าไร แต่ว่าพอทำราบทับ มันก็ไม่ได้แหละ เค้าฟ้องตายโหง มัน
 157 ก็ไม่หอนฟ้อง เพราะชาวบ้านไม่ยอม ประชาชนก็รักษาเกาะพีพีนั้น พอฟังนายกทักษิณ พอได้เป็นนายก
 158 แกก็บอกว่าเกาะพีพีนั้นต้องให้อุทยานเข้าครอง คราวนี้นายกผ่นนั้นแล้ว ไซ้มี้นุ้ย ก็นายกกว่าผร้อก็ผ่นนั้น
 159 ไม่ๆ ไม่ได้ครองหรือก เที่ยวแย่งกันอยู่นั้นแหละ ไม่รู้ก็คน ลงแข่งไม่ได้ครอง ก็บอกยกเสร็จ แล้ว กั้นแล้ว
 160 ปลูกแล้ว ลง...ไปเรือไปจอดไว้แค่นั้นก็แค่อ่าวนั้น ว่าย่น้ำขึ้นกันไปได้ เผลอก็ตองเอาไป คัดกันไปกันหมด
 161 ไม่ต้องเอามา นี่แหละพอว่าเจริญ แรกนั้นม่ายนิ ไม่มีเลย ผมก็แก่พอสมควร แก่พอสมควรแล้ว แต่ที่คน
 162 แก่ๆ ก็หมดแล้ว แล้วนี่ก็ย้งราว 75 นี้ แล้ว นี่อ้อมมายังคนนึ่ง 80 เหลือ แต่ว่าแกไม่อยู่แล้วที่นี้ นาย
 163 กุหลาบ ทองเกิด อยู่ข้างบนนั้น อยู่ผ่นนั้นแหละ กินใช้กินนิ สารนิ ถ้าว่าเล่าๆ ถึงความยากแค้น สารนิชื่อ
 164 มาแล้ว ลมแข็ง ยังกี่เดือนนึ่ง 2 เดือน นั้นแหละว่ายังคนไม่รู้สิก แต่ผมรู้สิก

165 ...

166 นักวิจัย: แล้วการท่องเที่ยวเข้ามามานิลุงชอบมั๊ยละคะ

167 สอืด ระบุ: การท่องเที่ยวนี้เข้ามาผมจะว่าไม่ ชอบก็ไม่ได้ ว่าชอบหนักแรงก็ไม่ได้ พอเข้ามาถึงมันมารัด
 168 มารัดสิ่งแวดล้อมนั้นๆ บางสิ่งบางคราวนะ ไม่ใช่ทั่วๆ ไป บางสิ่ง มารัด โหมนี้ไม่ใช่รู้เรื่อง โหมท่องเที่ยว
 169 นี้ไม่ใช่รู้เรื่อง มารัดสิ่งแวดล้อมมารัดๆ แต่ว่าดีแล้วแหละเข้ามานี้ เพราะว่าเด็กสมัยนี้ สมัยก่อนคนนั้นว่า
 170 ผมสมัยก่อนคนนั้นว่า ฮานันห่งได้เข้าโรงเรียนแค่นี้ ไม่งั้นไม่ใช่รู้เรื่องนิ โรงเรียนตั้งยังแรกนั้นนั้น ถึงมา
 171 โรงเรียนแหลมตรงแล บ้านนี้ก็ย้งโรงเรียนแหลมตรง ถึงที่นี้ก็ย้งตั้งเดิม ครูสอน แล้วก็ตกเบ็ด ทำปลาเค็ม
 172 อย่างปลา วิชาเรียนไม่มี ไม่ได้สอน แค่นั้นก็เอาตัวรอดแล้ว แล้วไม่ใช่ว่าดูถูกลำบากยากจน ย้งข่าวสาร พอ

173 ลงแขกไปไหนไม่ได้ ยังข่าวสารนิว่ากิน 2 มือ จะให้ไตกิน 3-4 มือ ต้องออกมกินกันนั้น 2 ลำเต็มแล้วหล่าว
174 ไตะวันนี้

175 นักวิจัย: แล้วความเป็นอยู่อยู่หละ

176 สอิด ระบุ: ความเป็นอยู่ ผมว่าใช้ได้แหละ เพราะว่า ก็ถึงเรื่องมันมาก พอปานนี้หะนะ เรื่องมันมาก คนนี้
177 หาเรื่องคนนั้น คนนั้นหาเรื่องคนนี้ เรื่องมันมาก แต่แต่ันนั้นมันไม่มีเรื่องกัน มันไม่รู้เรื่องไร สมัยก่อนไม่
178 มีเรื่องไทรเลย อยู่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้านที่ก่อนม่าย ไม่ใช่เก ๆ คำเรียกตั้งเดิม คำเรียนปะติสน เกาะพีพี
179 ผู้ใหญ่เก นี้แหละนึกถ้าคิดสมัยก่อน เรืออวนลาก เรืออวนดำเข้ามา เขียวมาจอตตรงนี้ เบอะไม่ใช่ยังพาน
180 ยังไทร ทอดถึงก็เอาสายหมอมมาพาดกับพร้าว แล้วก็ยานลงพื้นนั้นแหละ ได้หากิน

181 นักวิจัย: คนฝรั่งกับคนไทย คนไรมากกว่า

182 สอิด ระบุ: ปานนี้ท้องเที่ยว คนต่างชาติมาก หลายชาติ

183 นักวิจัย: แล้วคนนี้แหลงเป็นพรีอ

184 สอิด ระบุ: ม่ายมันเพิ่งแหลงเป็น น่วยเหอ ที่ก่อนมันใช้ไปกันทั้งเพ นี้ม่ายแล้วแหละมันมาสอน ถ้าแหลงไม่
185 เป็นก็ไม่ได้ทุกแล ต้องแหลงรู้ราคาตรงนั้นไปเท่านั้น ตรงนี้ไปเท่านั้น เขาจะไปก็ชั่วโมง พันพรีอ จะไป
186 ตรงไหนก็แห่ง

187 นักวิจัย: ที่ก่อนแหลงพรีอ

188 สอิด ระบุ: ที่ก่อนม่าย ที่ก่อน แลมันว่านิ ผมทุกคนแต่ก่อน ผมทุกคนก่อนเพื่อนเลยและ เกาะพีพีนี้วิ่ง
189 แข่ง น้องหวีด กับลุงนิ บ้าได้ กับนกหวีดนิ เรือนี้ 3 ลำ ของผมลำนี้้ง คาบานา 5 ลำ ของไอ้ไขลำ 3 นี้
190 งทุกคน 5 บาท แต่ได้รายดีกว่าตอนนี้

191 นักวิจัย: 5 บาทสมัยก่อนกับตอนนี้ก็บาทละคะ

192 สอิด ระบุ: ปานนี้ 80 นิคนึ่ง 80 บาทแล้วปานนี้ แต่ 80 น้ำมันก็แพงหะ อาหารมันก็แพง ทุกสิ่ง หมด ที่
193 ก่อนต้องแลที่ กล้วยนึ่ง หวีนึ่งผ่นนี้ 50 ตางค์ กล้วยน้ำว่านะ หนวยเท่านี้ 50 ตางค์ บาทนึ่ง ปานนี้ 25 ก็
194 ยัง 30 ก็ยัง กล้วยน้ำว่า กล้วยหอมจันทร์ลูกลูกเท่านี้ หวีนึ่ง 40-60 นั้น ก็นั้นแหละ เอ้ยมันลำบาก

195 นักวิจัย: มีคนปลุกเหยรม่าย

196 สอิด ระบุ: ที่นี้ไม่มีคนปลุก ชื่อมาแต่นอกเพ่น ชื่อมาจากภูเกิต จากกระบี่ ผ่นนี้ ม่ายแล้วปลาปานนี้ใคร
197 ไม่ได้หา ต้องกินปลาภูเกิต ปลากระบี่ ปลาเรืออวนทั้งเพ่น แต่ก่อนปลาสด ในนี้ปลาไม่สด ปลานี้ม่ายๆ
198 คิดว่าปลามันๆ ไทรๆ ก็กินไม่ใช่สาไทร ไม่รู้แซ่น้ำแข็งมาเท่าไทรแล้ว แทงหยุก แทงยา แซ่ใสในยาใน
199 น้ำแข็งเค้าว่าใช้ยาแซ่คนตายไม่ใช่เทรอ ต้มพรีอก็ไม่เปื่อย

200 นักวิจัย: แล้วแต่ก่อนที่ลู่วิ่งเรือนักท้องเที่ยว ใช้เรืออะไรละคะ

201 สอิด ระบุ: เรืออันนี้แหละ เรือหัวโทงพ่นนี้แหละ แต่ลำเท่าที่ติด ทุกได้ 5 คน เครื่องหมาแดง สิบเดียว
202 น้ำมันี่ลอนนึ่ง 5 ลิตรลูก 20 บาท 25 บาทสมัยนั้น มีคนเอามาขายสมัยนั้น ปานนี้เป็นสหกรณ์ก็ยังมี ที่
203 หลังกินตามบ้านก็เอามาขายกันหลายคน สหกรณ์ก็ขายไม่พอ เอาไม่ทัน

204 นักวิจัย: เค้าไปซื้อมาจากไหน

205 สอิด ระบุ: จากกระบี่บ้าง ภูเก็ตบ้าง ไอ้นี้ขายปลีกๆ ก็ไปเอามาจากกระบี่ ภูเก็ตเหมือนกันแหละ ผากเรือ
206 ให้ทุกมาให้ พั้นหนั้นและ

1   **มานพ กองข้าวเรียบ**

2

3   **ข้อมูลพื้นฐานผู้ให้สัมภาษณ์**

4   **นักวิจัย:** แล้วผู้ใหญ่อยู่ที่นี้ตั้งแต่เกิดเลยรีเปลาอะ

5   **มานพ กองข้าวเรียบ:** อยู่ตั้งแต่เกิดนั่นแหละ

6   ...

7   **นักวิจัย:** แล้วแต่ก่อนที่บ้านทำอะไรอะคะ

8   **มานพ กองข้าวเรียบ:** เมื่อก่อนผมนี้ ก็ทำอาชีพประมง

9   **นักวิจัย:** ค่ะ แล้วพอการท่องเที่ยวเข้ามาเยอะๆ แล้วก็

10   **มานพ กองข้าวเรียบ:** ตอนแรกนั้นผมแบบว่า ตอนนั้นพ่อเค้าอยู่ที่พีพี แบบว่าเที่ยวรับจ้างขอย

11   **มะพร้าวนี้แหละ พ่อผมนี้แหละเค้าใช้ไม้ไผ่ขอยมะพร้าว แก่ช้านาญเลยนี้พ่อผม ขอยมะพร้าวจน**

12   **ช้านาญเลยแหละ เค้าจ้างแกเหมือนกันทุกเจ้าเลยแหละ เวลาขอยมะพร้าวนะ เค้าจ้างพ่อผม ขอย**

13   **มะพร้าว ก็เลยช่วงนั้นทำไร่อะไร แบบนี้ อยู่กันบนภูเขา เมื่อก่อนบ้านเดิมอยู่ตรงนั้น เลยจุดชมวิวไป**

14   **ด้านโน้น ระหว่างหมู่ 8 กับหมู่ 7 อยู่น บ้านหงะนะ ตอนที่ผมเข้าโรงเรียน สมัยนั้นหงะนะ ผมขึ้น-ลงๆ**

15   **บนเขา จังเลย มาเรียนหนังสืออยู่ตรงนี้ ที่พีพี**

16   **นักวิจัย:** ที่โรงเรียนนี้โอ้ย เดินกันไกลจัง เดินกันว่าขาลากเลย

17   **มานพ กองข้าวเรียบ:** ตอนๆ พอโรงเรียนเลิกถึงขึ้นปีนภูเขากัน ไปตอนเช้าก็ลงมาเนี่ยะ โอ้ยลำบาก

18   **แหละเมื่อก่อน**

19   ...

20   **นักวิจัย:** แล้วตอนนี้ผู้ใหญ่อายุเท่าไรแล้วละคะ ขอโทษ เพราะว่าเดี๋ยวหนูจะได้บันทึก

21   **มานพ กองข้าวเรียบ:** มัน 59 เติมแล้วยังหงะ 2491 ไม้อันที่จริงถ้าตามอายุมันไม่ถึงนะผมว่า

22   **เพราะว่ามันพี่จากผมนั้น น้องจากพี่สาวนั้นเสียไปคนหนึ่ง แล้วการแจ้งเกิดอะไรนั้นมันไม่สะดวก พอ**

23   **เกิดผมมาก็เอาผมไปลงปีพี ไปใส่ปีพีเสีย เลยผมอายุแก่ไปๆ ที่จริงผมว่าผมอายุประมาณราว 57 เอ**

24   **ไปตะ เอานู้นแหละไปเอา 59 แหละ**

25   **นักวิจัย:** แต่ว่าตามๆ ทะเบียนนั้น 59 จริงๆ นั้น 57

26   **มานพ กองข้าวเรียบ:** นั้นแลผมว่ามัน พี่ชายผมนั้น น้องจากพี่สาว เสียไปคนหนึ่ง เอาปีคนนู้นมาใส่

27   **ให้ผม ก็เลยการแจ้งเกิดสมัยนั้นอู้อี้...ลำบาก**

28   **นักวิจัย:** ก็คือต้องไปแจ้งในๆ...

29   ...

30   **นักวิจัย:** แล้วเอ่อ ตอนที่ผู้ใหญ่อยู่บนเขา นี้หงะคะ ก็คือที่บ้านทำประมงใช้มัยยะ แล้วเพิ่งเริ่มมา

31   **เปลี่ยนทำเป็นการท่องเที่ยวเมื่อไหร่คะ**

32   **มานพ กองข้าวเรียบ:** ใช้...ตอนนั้นแบบที่ว่าตอนที่ผมจำความได้ ตอนผมออกไปโรงเรียนตอนนั้นผม

33   **ก็ แบบว่าทำประมง ทำงานประมง ทำลอบอะไรแบบนี้ ตกเบ็ด ก็ตอนนั้นผมได้แฟนแล้วก็ ผมก็สร้าง**

34 เรือท่าประมงอะไรแบบนี้ ทำลอบ ทำอะไร ทำตกเบ็ดไป รับปลา เป็นเจ้าแก๊งซื้อปลา อะไรแบบนี้
35 ชาวบ้านก็ออกหาปลามาขาย ผมก็รับช่วงนั้น

36 นักวิจัย: แล้วไปขายต่อที่ไหน

37 มานพ กองข้าวเรียบ: ไปขายที่กระบี่ แบบว่าแต่ก่อนปลาอินทรีที่เค้าขาย แต่ก่อนอยู่ยี่ มากเลย
38 เยอะเลยนี่ วันๆ เป็น 100 ตัวนี้หะนะ ที่เค้าลากหะนะ ล่างๆ นึง เป็น 100 ตัวนี้ ไม้รู้ก็ 100 กิโล 3-4
39 โล 4-5 โล

40 นักวิจัย: เหมือนกับว่า ผู้ใหญ่ทำเป็นแบบนายหน้าซื้อส่ง

41 มานพ กองข้าวเรียบ: เป็นแบบเจ้าแก๊งรับส่ง

42 นักวิจัย: ก็ไปส่ง รวบรวมไปเยอะๆ แล้วเอาไปขายที่กระบี่

43 มานพ กองข้าวเรียบ: มีลูกน้อง 9-10 ลำแบบนี้ มาส่งผมทั้งนั้นเลย วันต่อวันนิผมต้องวิ่งเข้ากระบี่
44 ต้องวิ่งเข้าไปส่ง ตอนกลางคืนแบบนี้ ชั่งปลาเสร็จแล้ว ขึ้นปลาแล้วใส่น้ำแข็งอะไรต่ออะไร แล้วพอ
45 เสร็จแล้วก็วิ่งเข้ากระบี่ พอตอนเช้า ก็กลับมา กลับมารับ 8-9 โมงกลับมารับที่เกาะพีพีหล่าว แบบว่า
46 ต้องวิ่งทุกวันเลย เพราะว่าลูกน้องหลายลำหะนะ แบบว่าเราไม่แซ่เข็นแล้วค้างคืนหะนะ ไปส่งทุกวัน
47 เลย ถ้าคิดถึงเมื่อก่อน ในชีวิตโอ๊ยผู้ใหญ่ลำบากจริงๆ เลย ลำบากจริงๆ เลย

48 ...

49 นักวิจัย: แล้วแต่ก่อนที่อยู่บนเขานิ อยู่กันเยอะมั๊ยคะ

50 มานพ กองข้าวเรียบ: ก็ตอนแรกอยู่กันไม่กี่คน ตอนแรกนั้นอยู่ประมาณ 4-5 ครัว พออยู่ๆ มา ที่ผม
51 จำความได้ 30 ประมาณ 30 หลังคาเรือน ก็คนอยู่ไม่ถึง 100 คนหรอก ตอนนั้นก็ทำประมงกันมั่ว
52 หมดและ ตอนนั้นทำไซ ไปตักปลา

53 นักวิจัย 3: ระเบิดปลา

54 มานพ กองข้าวเรียบ: ตอนนั้นระเบิดปลาผมก็ยังจำได้นะ เมื่อก่อนนั้นบนเกาะพีพีมาคนข้างนอกเพ
55 ของเราระเบิดกันข้างเขา คนที่บ้านผมใช้ระเบิดแบบนั้นแล้ไประเบิดปลาบอกที่ข้างๆ บังกะโล่ววิ
56 พอยต์ ก็ที่สุดหาดทางด้านโน้น มันระเบิด มันดันไปขว้างบีมเดียว ปับเดียวเรียบร้อยเลยนิ ตัวนี้ฉีก
57 หมดเลย จำไม่ได้เลย

58 ...

59 นักวิจัย: เตี่ยวพอหนูทำเสร็จแล้วหนูรวบรวมแล้งวงมาให้ผู้ใหญ่ช่วยดูได้มั๊ยคะ ว่าข้อมูลถูกต้องมั๊ย
60 อะไรอย่างนั้นคะ

61 มานพ กองข้าวเรียบ: ได้ นี่ก็ข้อมูลประวัติดั้งเดิมเท่าที่ผมจำความได้ ก็คุยได้หมดแหละ ที่ว่าทำไร
62 มาๆ แบบนั้น การทำมาหากิน

63 นักวิจัย: คือตอนนี้ที่คิดออกก็คือเรื่องประมง ทำไรทำนา สวนมะพร้าว

64 มานพ กองข้าวเรียบ: ชายมะพร้าวแห้ง มะพร้าวลูก ทำปลาเค็มหะสมัยนั้น ก็เราส่งเราขายส่งทำ
65 ปลาเค็มวันๆ นึงผ่าปลาจนชำนาญเลยนิ ผ่าปลา ใส่เกลือ ตากแดดจนชำนาญเลย ผ่าเร็วด้วยหล่าว

66 นักวิจัย: แต่พอฟังที่ผู้ใหญ่เล่ามันมีวิวัฒนาการเยอะเหมือนกันนะคะเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลง เยอะ
67 มาก จากแบบว่าที่ไม่มีอะไรเลย

68 มานพ กองข้าวเรียบ: แต่ก่อนเราใส่เกลือทั้งนั้นเลยปลาที่พีพีๆ โอ้ย ไม่ต้องขายสดเลย เพราะว่ามัน
 69 ล้าปากหึ่งนะเรือ
 70 นักวิจัย: กว่าจะได้ ส่งขายใช้มัยคะ
 71
 72 อาชีพในอดีต

73 มานพ กองข้าวเรียบ: ทำไร่หึ่งนะ ทำไร่ข้าวนะเมื่อก่อน มาจากเกาะยาว คนเกาะยาวเป็นส่วนใหญ่
 74 เลย
 75 นักวิจัย: ทำไร่ข้าว ทำตรงที่ราบ หรือว่า...
 76 มานพ กองข้าวเรียบ: ที่...เชิงภูเขา ที่ว่าเห็นข้างบนเป็นมะพร้าว พอมองมาจากข้างนอกต้นมะพร้าว
 77 เต็มหมดหละ เค้าทำไร่กันหมด ตรงนี้ก็เหมือนกัน ตรงข้างๆ บ้านนี้เค้าทำไร่ข้าวกัน
 78 นักวิจัย: แล้วเค้าเอาน้ำมาจากไหนละคะ
 79 มานพ กองข้าวเรียบ: ก็ใช้น้ำฝนนั่นแหละ ก็ดูตามฝนกันไป
 80 นักวิจัย: แล้วปีนึงทำได้กี่ครั้งละคะ
 81 มานพ กองข้าวเรียบ: ปีหนึ่งแบบว่าปีละครั้ง อย่างน้อยพอทำปีที่ 1 ผ่านพ้นไป แล้วบางทีก็ไม่ปลูก
 82 มะพร้าว พอปีที่ 2 ปีก็ปลูกมะพร้าวเลย ครบ มาทำซ้ำอีกที่หนึ่งปีที่ 3 พอปีที่ 3 ปีก็ไม่ทำแล้ว ก็
 83 พอแล้วเค้าทำสวนก็ทำมะพร้าว ก็ให้มันเจริญเติบโตขึ้น
 84 นักวิจัย: อ้อ พอมะพร้าวเริ่มโตก็ไม่ทำนาข้าว
 85 มานพ กองข้าวเรียบ: ไม่ทำแล้ว เราใช้ไฟเผาต้นข้าวต้นซัง เตี่ยวมะพร้าวมันเหี่ยว
 86 นักวิจัย: อ้อ แสดงว่ายุคแรกๆ ทำนาได้ไม่กี่ปีเท่านั้นเอง
 87 มานพ กองข้าวเรียบ: ก็อย่างน้อยก็ 3 ปี 3 ปีติดกันเลยทีเดียวที่เค้าทำนะ
 88 นักวิจัย: แล้วเอาข้าว กับเอามะพร้าวไปทำอะไรบ้างละคะ
 89 มานพ กองข้าวเรียบ: ข้าวก็มาใช้กินนั่นแหละ กินกันแต่ละครัวเรือนนะ มะพร้าวก็บางทีก็ ทำ
 90 มะพร้าวแห้ง
 91 นักวิจัย: ทำ คือ ทำมะพร้าวเผาโรปลาคะ มะพร้าวแห้งนี้
 92 มานพ กองข้าวเรียบ: มะพร้าวแห้งอย่างเลย ย่างไฟหึ่งะ
 93 นักวิจัย: เค้าเรียกมะพร้าวเผา
 94 มานพ กองข้าวเรียบ: เค้าทำแล้วก็ย่างไฟกันเป็นเตา 4 เหลี่ยม อะไรแบบนี้ แล้วก็ใส่ไฟข้างล่าง อัน
 95 แรก แล้วมะพร้าวก็หงาย แล้วก็ผ่าซีก พอหงายมะพร้าวแล้วก็คว่ำๆ เรียง มันมีตะแกรงนั่นแหละ ไฟ
 96 มันขึ้นทางนี้ความร้อน ควัน ชั้นแรกก็หงายซะก่อน หงายมะพร้าวซะก่อน พอมาซัก 2 ชั้น หงาย
 97 มะพร้าวๆ เรียง พอชั้นที่ 3 คว่ำๆ แล้วมันก็เพลาลง บางที 400-500 ลูก บางทีใส่เข้าไป
 98 ...
 99 (10-15)
 100 ...

101 นักวิจัย: แล้ว...คือ เคยได้ยินว่าเค้าทำสัมปทานรังนกด้วยไข่ม้อยคะ แล้วเอ่อ แล้วเหมือนกับว่าคนที่
102 เกาะนี้ เหมือนเป็นลูกจ้างเค้ารีเปล่าที่ทำสัมปทานรังนก

103 มานพ กองข้าวเรียบ: ไซ้ ไม่ๆ ตอนที่ว่า เขาเก็บรังนกนางแอ่นตอนแรกๆ หงะนะ ตอนแรกๆ ที่ว่า
104 บุกเบิกที่เกาะพีพีนั้น ที่แม่เล่าให้ฟังที่ผมสอบถามแม่นั้น เมื่อก่อนหงะนะ แกบอก ว่า คนชื่อเสนหงะ
105 มาจากเกาะยาว ที่มาอยู่เกาะพีพี แล้วมาอยู่กับ กลุ่มคนที่จังหวัดสตูล ที่เค้าทำนกนางแอ่นชุดแรก
106 ชุดแรกถึงได้มา ที่ว่ารุ่นบุกเบิกตอนแรก กับคนสตูลด้วย คนที่เกาะยาวด้วย ที่หลังตอนนั้นรู้สึกว่ามัน
107 อยู่กันไม่กี่ครัวเรือนหรอก แม่บอกว่ามันไม่ถึง 10 ครัวเรือนหรอก

108 นักวิจัย: ตอนนั้นบั้งยังไม่เกิด

109 มานพ กองข้าวเรียบ: ไม่เกิดที่ ยังไม่เกิดที่ แกบอกว่าไม่ถึง 10 ครัวเรือนหงะ พอช่วงหลังบางคนก็
110 ค่อยทยอยๆ กันลงมา อะไรทำนองแบบนี้แหละ...หนา

111 ...

112

113 *ประสบการณ์จากภัยพิบัติสึนามิ*

114 นักวิจัย: แล้วในชีวิตของผู้ใหญ่ก็คือ เคยเห็นสึนามิก็ครั้ง มันเคยเกิดขึ้นม้อยคะ

115 มานพ กองข้าวเรียบ: ไม่ครั้งเดียวมันแหละ เมื่อก่อน ตอนที่ได้ข่าวว่าท่านดร. สามมิตรประกาศนั้น
116 ว่าอาจจะเกิดคลื่นยักษ์ ที่เกาะบาหลีที่ว่า อินโดนีเซียตอนนั้นที่ประกาศทั่วไปหมดเลย ช่วงหลังเขา
117 ประกาศแล้วไม่จริง ก็เลยตอนนั้นก็มันไม่เกิดไข่ม้อย ปี 42 หรือว่า 41 ผมจำไม่ได้ตอนนั้น พอตีมันไม่
118 เกิดปี ที่จริงตอนนั้นหงะ พวกพนักงานพีพีคานานาก็วิ่งขึ้นภูเขากันหลายคน 100-200 คนหงะ เค้า
119 กลัว เค้าไม่กล้าอยู่ ตอนที่ว่าดร. สามมิตรประกาศ ก็เลยผ่านไปคิดว่าปี 4... อะไรตอนนั้น นั่นแหละ
120 ครั้งแรกเลยที่เห็นในชีวิตหงะ

121 นักวิจัย: แล้ว...คือ เคยได้ยินว่าเค้าทำสัมปทานรังนกด้วยไข่ม้อยคะ แล้วเอ่อ แล้วเหมือนกับว่าคนที่
122 เกาะนี้ เหมือนเป็นลูกจ้างเค้ารีเปล่าที่ทำสัมปทานรังนก

123 มานพ กองข้าวเรียบ: ไซ้ ไม่ๆ ตอนที่ว่า เขาเก็บรังนกนางแอ่นตอนแรกๆ หงะนะ ตอนแรกๆ ที่ว่า
124 บุกเบิกที่เกาะพีพีนั้น ที่แม่เล่าให้ฟังที่ผมสอบถามแม่นั้น เมื่อก่อนหงะนะ แกบอก ว่า คนชื่อเสนหงะ
125 มาจากเกาะยาว ที่มาอยู่เกาะพีพี แล้วมาอยู่กับ กลุ่มคนที่จังหวัดสตูล ที่เค้าทำนกนางแอ่นชุดแรก
126 ชุดแรกถึงได้มา ที่ว่ารุ่นบุกเบิกตอนแรก กับคนสตูลด้วย คนที่เกาะยาวด้วย ที่หลังตอนนั้นรู้สึกว่ามัน
127 อยู่กันไม่กี่ครัวเรือนหรอก แม่บอกว่ามันไม่ถึง 10 ครัวเรือนหรอก

128 นักวิจัย: ตอนนั้นบั้งยังไม่เกิด

129 มานพ กองข้าวเรียบ: ไม่เกิดที่ ยังไม่เกิดที่ แกบอกว่าไม่ถึง 10 ครัวเรือนหงะ พอช่วงหลังบางคนก็
130 ค่อยทยอยๆ กันลงมา อะไรทำนองแบบนี้แหละ...หนา

131

132 *ความเจริญด้านการท่องเที่ยวสู่เกาะพีพี*

133 นักวิจัย: แล้วเอ่อ ตอนที่ผู้ใหญ่อยู่บนเขา นี่หงะคะ ก็คือที่บ้านทำประมงไข่ม้อยคะ แล้วเพิ่งเริ่มมา
134 เปลี่ยนมาเป็นการท่องเที่ยวเมื่อไหร่คะ

135 ...

136 มานพ กองข้าวเรียบ: ใช่ๆ เพราะว่าต่อนั้นจริงๆ แล้วพ่อผมเค้า มารุ่นหลังแล้วใช่มี๊ ก่อนจากพ่อผม
137 ไม่รู้ ก็พวกกันแล้วที่มา คือมาจับจองที่ดินที่เค้าว่าดีกันดีๆ คือมันก่อนจากพ่อผมมาแล้วไง ก็เลย
138 การท่องเที่ยวมากู้สิถือว่า ประมาณปี 2500 ยี่สิบกว่าแล้วแหละ นะที่ว่าการท่องเที่ยวนะ เพราะตอน
139 นั้นที่ว่าในหลวงเสด็จมาปี 2515 ใช่มี๊ ยังไม่มีการท่องเที่ยวที่ เพราะว่าชาวบ้านที่อาศัยอยู่ในอ่าว
140 ดันไทรนิ ไม่ก็ครัวเรือนที่นี้

141 นักวิจัย: แล้วก็คือ เค้าอาศัยอยู่ที่ราบ หรือที่สูงละคะ

142 มานพ กองข้าวเรียบ: ก็อยู่ที่ราบหะ ชาวบ้านส่วนใหญ่ จะอยู่ตรงที่พีพีตอนกันหมด ตรงที่มีสียดินะ
143 หลังใหญ่หะ

144 นักวิจัย: อะ ๆ ตอนนี้นำสวยมากเลย

145 มานพ กองข้าวเรียบ: เมื่อก่อนบ้านผมก็อยู่ตรงนั้นแหละหลังหนึ่ง ทางฝั่งตะวันออกของมัสยิดนั้น
146 แหละ พอช่วงลงมาจากภูเขาเค้าก็มาสร้างตรงนั้นแหละบ้าน สร้างหมู่บ้านตรงนั้นแหละ

147 นักวิจัย: แบบว่าซีเกียจเดินแล้ว

148 มานพ กองข้าวเรียบ: ส่วนใหญ่ก็จะอยู่ตรงนั้น ช่างๆ อ่าวดันไทรนิมีไม่ก็ครัวเรือนหรือ ก็มีที่
149 โรงแรมพีพีคานานาตรงนั้น เจ้าของเดิมอยู่ตรงนั้น เจ้าของเดิมก็เป็นกำนัน กำนันตำบลอ่าวนางนี่
150 แหละ บ้านแกอยู่ที่ช่องพลีแหละ เมื่อก่อนอยู่ที่อ่าวนาง เค้าเรียกกำนัน... เค้าเป็นคนแรกที่เป็นกำนัน
151 ของตำบลอ่าวนาง แล้วเค้ามาจับจองที่ดิน แล้วเค้าได้ที่ดินดี เพราะว่าเค้าเป็นกำนัน ตรงนั้นเค้าจอง
152 ตั้ง 40 กว่าไร่ เค้าจองกันหมดตั้งแต่ทำเรือ

153 ...

154 นักวิจัย 3: แล้วนักท่องเที่ยวคนไทย คนต่างชาติใครมาก่อนละครับ

155 มานพ กองข้าวเรียบ: ก็คนต่างชาติมาก่อน ไม่...ตอนแรกมันอย่างนี้ จะเล่าเรื่องความเป็นมาที่ฝรั่ง
156 ได้มาเกาะพีพีหะนะ ตอนสมัยนั้นหะแบบว่าเกาะพีพีไม่มีอะไรเลย ทำงานประมงอย่างเดียวใช่มี๊
157 ใครมีสวนมะพร้าวก็ทำสวนมะพร้าว ใครมีสวนก็ทำมะพร้าวแห้ง ใครไม่มีสวนก็ทำประมงอย่างเดียว
158 ตกปลา หาบปลา มันมีทางภูเก็ตนั้น ฝรั่งมา มาดำน้ำ มาดำไต้วิ้งหะนะ ไต้วิ้ง มันมีคนภูเก็ต จำ
159 ไม่ได้ว่าบ้านเค้าอยู่ที่ป่าตอง หรืออ่าวฉลอง เค้าเรียกโกเกลี้ยงๆ ที่แก่นำฝรั่งมาคนแรกเลยที่เกาะพีพี
160 แกพาฝรั่งมาแบบว่า...

161 นักวิจัย: เค้ามาเรืออะไรละคะ

162 มานพ กองข้าวเรียบ: เหมือนเรือไต้วิ้งที่เค้าใช้ๆ อยู่ในทะเล เหลืองแดงๆ หะนะใช่เรือแบบนั้น

163 นักวิจัย: เหมือนเรือประมง

164 มานพ กองข้าวเรียบ: ใช่เหมือนเรือประมง

165 นักวิจัย: เรือลำใหญ่หน่อย

166 มานพ กองข้าวเรียบ: ใช่เรือลำใหญ่หน่อย 10 คน 20 คน อะไรแบบนี้ แบบว่าเค้ามาเข้ากลับ
167 เย็นหะนะ เค้ามาเข้ากลับเย็นทุกวันเลย เค้ามาจอดที่หน้าคานานา ที่หน้าโรงพยาบาลตรงนี้ เค้ามา

168 เข้ากลับเป็นๆ ก็แขกเล่นน้ำ ขึ้นอาบแดดอะไรแบบนี้ พอถึงตอนเย็นแล้วก็กลับ บางที่มันอยู่เป็น
169 เดือนๆ หงะ บางทีก็เกือบเป็นปีหงะนะที่มาแบบนี้ เป็นปีหงะ นี่แหละคนนี่ที่ดั่งฝรั่งมา
170 ...

171 นักวิจัย 3: คาบาน่าใครเป็นคนสร้าง

172 มานพ กองข้าวเรียบ: ก็คาบาน่า ตอนนั้นเค้าขายที่ดินไปแล้วนะ เค้าขายที่ดินไปมือสองแล้วนะ

173 นักวิจัย: ที่ว่าเป็นของกำนันรีเปลาอะ

174 มานพ กองข้าวเรียบ: ไม่ กำนันคนแรกนั้นเค้าอยู่ไม่ได้ เพราะว่าลูกๆ เค้านั้นใกล้ๆ เกือบ 10 คนนั้น
175 ไข่ม้อย กับชาวบ้านไม่เข้ากันเลย ที่หลังก็อยู่ไม่ได้เพราะแกก็อายุแก่แล้ว แล้วก็เสีย พอแกเสียปี๊บลูก
176 แก ลูกชายแกก็ถูกยิงคนหนึ่งที่เกาะพีพี ที่ดินแกอยู่บนภูเขาหน้าบนหมู่บ้านสีนามิ บนภูเขาหน้า ที่นี้ก็ยังมี
177 ลูกอีกคนสองคนก็ ที่ราบตรงนี้ก็เค้าอยู่ไม่ได้เค้าก็เลยขายให้คาบาน่าไป

178 นักวิจัย: ก็มีนายทุนมาทำ

179 มานพ กองข้าวเรียบ: ก็มีนายทุนมาทำ ก็นั่นแหละ นายกอบจ. ที่กระป๋นั้นแหละ คุณสมศักดิ์ กิตติธร
180 กุล นั่นแหละ นายกอบจ. นั่นแหละเค้าซื้อไปหมดเลย เค้าซื้อไป 500,000-600,000 นี้ที่ดิน 40 กว่า
181 ไร่ ตอนนั้น สมัยนั้น นั่นแหละว่าแขกพอเปิดต่อไป แขกมาเยอะเข้าๆ ก็เลย พอมาช่วงนั้น อยู่ที่บ้าน
182 ตรงนี้ อยู่ที่บ้านเดิมตรงนี้ ไม่ใช่บ้านแบบนี้ มันเป็นบ้านหลังเล็กๆ หงะ

183 นักวิจัย: แต่ก่อนบ้านที่เค้าสร้างเป็นแนวไหนอะคะ

184 มานพ กองข้าวเรียบ: สไตล์เป็นยกพื้นขึ้น เป็นใต้ถุนน้ำลอดได้ น้ำลอดได้ มุงจาก สังกะสี ตรงนี้ ผม
185 อยู่ตรงนี้ พ่อยกผมนั่น แกเป็นผู้ใหญ่ ผู้ใหญ่เขตตอนนั้น กันจะพ่อตาผมนั่นเป็น ผู้ใหญ่เวช ผู้ใหญ่
186 เกาะพีพีแกมาจาก ฝั่งนนทบุรี แกเป็นคนกรุงเทพฯ แกมาได้แฟนเกาะพีพี แล้วแกเป็นผู้ใหญ่บ้านนี้
187 แหละ ก็ถือว่าเป็นพ่อยกหงะ แม่เค้ายกให้แกตอนเล็กๆ เค้าก็เรียกว่าพ่อยก ไปเลี้ยงดู ผมไปอยู่กับ
188 แกจนกระทั่งว่า ได้แฟนได้อะไร ก็ขอแฟนให้ ทำนองแบบนี้ แกเปิดร้านกาแฟอะไร ก็ตอนเช้าๆ ชาย
189 กาแฟ ทอดปาท่องโก๋ แฟนผมนิห้าปาท่องโก๋ทอด แกช่วยพลิกปาท่องโก๋ พ่อยกหงะนะ นั่นแหละพอ
190 อยู่ๆ มาฝรั่งที่มากูเกิด มันมาเอาปลาอะไรพวกนี้ จะให้ทำกับข้าวให้มันกิน ทานหงะนะ มันจ้าง
191 แฟนผม ทอดปลา ย่างปลา ทอดปลาอะไรพวกนี้ หุงข้าวให้มันกิน แล้วมันจ้างอะไรพวกนี้ ได้เงิน พอ
192 ได้เงิน ทุกวันๆ มาเลยแฟนผมรับทำอยู่ตรงนั้น

193 นักวิจัย 3: เปิดร้านอาหารขึ้นมาเลย

194 มานพ กองข้าวเรียบ: จะเปิดแล้วแหละ ผมนะอู้อยู่ แขกก็มาๆ พอแขกมาเยอะนี้ คุณวิชูดานี่ไม่คิด
195 ว่าจะสร้างโรงแรมที่หงะ พอเห็นแขกเข้ามาๆ แกเลยซื้อที่ดินตรงนี้หมดเลย ที่ดินที่ผมอยู่ตรงนี้ผมซื้อ
196 จากแกเหมือนกัน

197 นักวิจัย: อ้อคุณวิชูดานี่เป็นคนทีพีพีด้วยมั๊ยคะ

198 มานพ กองข้าวเรียบ: เป็นคนที่หาดใหญ่ เพราะว่า ที่ดินตรงนี้ที่เราอยู่ตรงนี้เป็นที่ดินของคนเกาะ
199 ยาว ทั้งหมด 3 กว่าๆ 4 ไร่ แล้วคุณวิชูดานี่ซื้อไป แกแบ่งลือคขายหมด ข้างหน้าๆ เป็นอาคารแก
200 ขายหมดเลยเป็นห้องๆ แกให้ที่ดินออกแบบรังวัดออกแบบว่าจัดสรรเป็นลือคแกขายหมดนี้ข้างหน้า

- 201 พอแกอยู่ๆ อู๊ว! พอแขกมาเยอะๆ เข้า ก็เลยได้สร้างโรงแรมเลยตรงนี้ แม่แกตัดค่านไม่ให้สร้างหังะ
 202 แกสร้าง แกสร้างได้ แกสร้างอยู่ 2 ปี กว่าเสร็จ พีพีโฮเทล
- 203 นักวิจัย 3: พ.ศ. ไหนนะอะ
 204 มานพ กองข้าวเรียบ: พศ ประมาณ 20 กว่าแล้วตอนนั้น ผมก็จำไม่ได้แล้ว
 205 นักวิจัย: 20 กว่าปีที่ผ่านมา
- 206 มานพ กองข้าวเรียบ: ครับ ประมาณ 20 กว่าปี ตอนนั้น ว่าจะสร้างดี๊วๆ ประมาณ 28-29 หังนะ
 207 เพราะว่าแกสร้างก่อน หลังที่อุทยานประกาศอุทยานเกาะพีพี ประกาศ 26 เพราะว่าแกสร้างได้ พุด
 208 ถึง แกสร้างหลังสุดปี 35 แกสร้าง 5 ชั้นไม่ได้เลย เพราะกฎหมายมันไม่ให้เกิน 6 เมตร
 209 นักวิจัย: กฎหมายขงอะไรละคะ
- 210 มานพ กองข้าวเรียบ: กฎหมายของกระทรวงสิ่งแวดล้อม
 211 นักวิจัย: ความสูงอาคารที่ว่่านเกาะริมชายหาดะไรอย่างนี้ใช้มีัยคะ
- 212 มานพ กองข้าวเรียบ: ครับ มันแบบว่าเกาะพีพีมันประกาศเป็นพิเศษเลย เขตควบคุมมลพิษ สร้าง
 213 อาคารไม่เกิน 6 เมตร ทุกโซนเลยนะๆ ไม่เหมือนอ่าวนาง อ่าวนางนี่โซน 50 เมตร 100 เมตร ก็
 214 ไม่ใช่สร้างได้ 2-3 ชั้น เกาะพีพีทุกโซนเลยไม่เกิน 6 เมตร
 215 นักวิจัย: เค้าก็เลยสร้างก่อนประกาศ
- 216 มานพ กองข้าวเรียบ: อ่า สร้างก่อนประกาศ แกสร้างก่อนปี 35 ประกาศปี 35 ประมาณ 6 ปี มันใช้
 217 อายุความ 6 ปี พอแกสร้างโรงแรมนี้ แกจัดสรรขายหมดเลย ล้อคๆๆ ผมไปซื้อไว้ 4 ห้องตรงนี้ นี้
 218 ที่ว่าสร้างนาตาซานี่ ตอนนั้นแกขายแพง ผมซื้อ 4 ห้อง 2.8 ล้าน อุตสาหไปเอาจำนองแบงค์ เอาเงิน
 219 ทางแบงค์ผ่อนให้แกนี่ 4 ห้องนี่ 2.8 ล้าน ที่ดินตรงนี้บอกตรงๆ ว่า ซื้อจากคนเดิมทั้งหมด จากท่าเรือ
 220 ไปตรงนู้น ไปจนถึงบ้านผมหังนะ ซื้อจากคนเกาะยาวที่ดินตรงนี้แปลงเจ้าเดียวกัน เพราะฉะนั้นมัน
 221 แบ่งขายเป็นห้องๆ เรา ขอซื้อเป็นห้องๆ
- 222 นักวิจัย: แล้วคนเจ้าของเกาะยาวไปไหนแล้วคะ <<...มีลูกค้มาติดต่อหากคนเกาะหลี...>>
- 223 มานพ กองข้าวเรียบ: เทียมไหนแล้วเมื่อกี้
 224 นักวิจัย 3: เทียมซื้อที่แบ่งลือคขาย
- 225 มานพ กองข้าวเรียบ: นักท่องเที่ยวเริ่มเข้ามาๆ สมัยนั้นอาศัยเรือประมง ฝรั่งอะไรก็นั่งเรือประมงมา
 226 จากกระบี่
- 227 ...
- 228 นักวิจัย: แล้วคนที่เค้าเป็นเจ้าของที่จากเกาะยาว ตอนนี้เค้าอยู่ตรงไหนแล้วละคะ
- 229 มานพ กองข้าวเรียบ: เค้าตายแล้ว แบบว่าเค้าเสียไป ลูกหลานเค้า
- 230 นักวิจัย: ลูกหลานเค้าขายดินหมด
- 231 มานพ กองข้าวเรียบ: ไม่เค้าไม่ขายนะ ที่จริงที่ดินตรงเกาะพีพีส่วนใหญ่ แบบว่าเค้าทำธุรกิจกันเอง
 232 เยอะ ที่ขายไปผมว่ามันไม่ก็เจ้าพรอก
- 233 นักวิจัย: ที่ว่าคุณวิชุดาเค้าซื้อ

- 234 มานพ กองข้าวเรียบ: ที่ขายไปส่วนหนึ่ง แบบว่าคุณวิชุดาเค้าซื้อไป ส่วนหนึ่งที่ว่าเค้าขาย ก็ส่วน
 235 ใหญ่เค้าทำธุรกิจหังะ ยกตัวอย่างน้องแฟนผม เค้ามี 7-8 คนพี่น้องหังะ เอ้ย 12 คน ทางแฟนผม 12
 236 คน เค้าทำธุรกิจกันเองหมด มีที่ดินนั่นแหละ แต่เค้าไม่ขาย
- 237 นักวิจัย 3: ทำอะไรบ้าง
- 238 มานพ กองข้าวเรียบ: เค้าก็เปิดบึงกะโลวหังะ ร้านอาหาร จากอันดามันบิช จากโรงเรียนไข่ม้อย มาถึง
 239 ชาวเกาะนี้ ของน้องแฟนผมทั้งหมด เพราะตระกูลเค้ามาอยู่ก่อน ที่เกาะพีพี แล้วคนตั้งเดิมหังะ คนที่
 240 ชื่อเสน กับตระกูลตรงนี้ จากปู่ย่าตายายของน้องแฟนผมนั่นแหละที่มากบุกเบิก
- 241 ...
- 242 นักวิจัย 3: คนไทยเริ่มเข้ามาเที่ยวมากมัย
- 243 มานพ กองข้าวเรียบ: คนไทยก็เริ่มมาเที่ยวแต่ละปีๆ มันก็เจริญขึ้นๆ ทุกปีเลยหังะ พอมีเรือมี
 244 ท่องเที่ยวแล้ว แต่ก่อนก็อาศัยเรือประมง พอมีเรือท่องเที่ยว ก็มีน้องแฟนผมหังะ สร้างขึ้นมาลำหนึ่ง
 245 เรือลำเล็กๆ ริงกุเกิด ริงกระบี่พีพีๆ ชุดหนึ่งประมาณ 20 กว่าคนแล้ว ก็ได้วิ่งไปวิ่งมา ก็เลยให้เค้า
 246 สร้างๆ ผมก็ ตอนนั้นผมก็ซื้อมาลำหนึ่งเหมือนกัน พอการท่องเที่ยวเข้ามา ก็การทำประมงหังะเลย ก็
 247 ได้สร้างเรือขึ้นมาลำนี้ ก็ทำอยู่หลายปีเหมือนกัน ก็เลยช่วงหลังก็ซัดช่องทางเทคนิคคิดหน่อยก็เลย
 248 หยุดทำให้น้องๆ แฟนผมเค้าทำ เรือพาราไดซ์ และพิชามนต์หังะ เป็นน้องแฟนผมพีกับน้อง แต่ว่า
 249 คนละแม่กัน
- 250 นักวิจัย 3: แล้วเรือเฟอร์รี่ที่วิ่งไปภูเก็ต
- 251 มานพ กองข้าวเรียบ: ก็นั่นไปภูเก็ต ก็ส่วนใหญ่ที่เกาะพีพีก็เป็นเรือเฟอร์รี่กับพิชามนต์ที่วิ่งอยู่ แล้ว
 252 อะไรหะ ก็ตอนนี้มี 2 บริษัทเรือ แล้วก็มิซาร์กเวฟ เรือบริษัทส่งเสริมก็วิ่ง เป็นคนแรกเหมือนกัน
 253 ตอนนีที่เกาะพีพีมี 3 บริษัท เหลือจากนั้นก็มาจากอ่าวนาง ภูเก็ต เกาะลันตา ที่มันจอยกันวิ่งไป-
 254 กลับๆ ก็เฉพาะพีพีเองนั่นมี 3 บริษัท แล้วของน้องๆ แฟนผมบางเจ้าก็มี วิ่ง 4-5 ลำหังะ วิ่งเกาะลัน
 255 ตาวิ่ง ภูเก็ต ริงกระบี่สลักกัน รวมภูเก็ตด้วยวันๆ มัน 10 กว่าลำ ตอนนี่แขกเยอะ แยกเกาหลีลงเยอะ
 256 เลยตอนนี้
- 257 นักวิจัย: เห็นมีห้อยเกาหลีมาด้วย ซารังเฮโยอะไรนั่น
- 258 มานพ กองข้าวเรียบ: มันมาจากกระบี่ภูเก็ตหังะ มาทางภูเก็ตเธอ โอ้ยเกาหลีเยอะเลยตอนนี้
- 259 นักวิจัย: แต่เห็นเค้าไปพักฝั่งโน้นเยอะ
- 260 มานพ กองข้าวเรียบ: ไม่ๆ เค้าไม่พัก เค้าไปเล่นน้ำกัน เค้านั่งเรือเร็วไปเที่ยวตามเกาะต่างๆ เค้า
 261 มาถึงพีพีปั้บก็จอดจะพาไปลงเรือเร็วไปเล่นน้ำที่เกาะพีพีเล ไปเล่นน้ำ ไปดำน้ำ บางทีไปเกาะไผ่ เกาะ
 262 นุ่น
- 263 นักวิจัย: แล้วเค้าพักที่ไหนคะ
- 264 มานพ กองข้าวเรียบ: เค้าก็พักภูเก็ต
- 265 นักวิจัย: หมายถึงว่าเค้าไปเช่าเย็นกลับ
- 266 มานพ กองข้าวเรียบ: แยกเกาหลีนี้พักภูเก็ตทั้งนั้นเลย ไม่ค้างพีพี แต่ว่าแขกจีน มีพักอยู่บ้างนะ ถ้า
 267 เกาหลีนี้ไม่พักเลย รายได้ทุกบาททุกสตางค์ได้ภูเก็ต

268 นักวิจัย: แต่ว่าตอนนี้ที่ฟักก็ไม่ค่อยพอกันแล้วใช้มียะ
 269 มานพ กองข้าวเรียบ: มันไม่ค่อยพอก มันมีอีกส่วนหนึ่งที่ว่าไม่ได้สร้างทีนะ ยกตัวอย่างที่ข้างเขานั่น ที่
 270 เรานั่งประชุมนะ เมื่อก่อนตรงนั้นพอโดนสึนามิก็เกือบ 200 ห้องหังไม่ได้สร้างต่อ ห้ามสร้างสูง
 271 เดี่ยวโดนระดับบางคนก็สร้างสูงไม่ได้ บางคนก็สร้างโดยไม่ขออนุญาต หลังสึนามิสร้างตามไม่ทันเลย
 272 อยู่ระหว่างประกาศกฎกระทรวงอยู่ มันขึ้นซะก่อน ที่พีพีวิลเลจ 100 กว่าห้องมองไม่เห็นสร้างได้
 273 ต้นไม้ ต้องประกาศกฎหมายตัวใหม่ เดือนธันวาคมนี้แหละ กฎหมายสิ่งแวดล้อม ที่ว่าต่อไปเกาะพีพีนั้น
 274 ต้องให้สร้างจากชายหาดห่างออกไป 30 เมตรที่เป็นที่ว่าง ที่มีอยู่แล้วหรือถอนไม่ได้ กฎหมายไม่
 275 ย้อนหลัง ที่โดนสึนามิห่าง 30 เมตร ความสูงให้ 9 เมตร จากหาดนี้ไป 50 เมตร ใช้พื้นที่ใช้สอยให้มี
 276 ช่องว่างเยอะๆ หล่านั้น ให้มีช่องหนีไฟ มีรายละเอียดเยอะจริงๆ แล้วคนที่มีอนุญาตเก่าอยู่แล้ว
 277 สร้างโรงแรมได้ คนที่ไม่มีใบอนุญาตเก่าก็สร้างไม่ได้ รู้สึกก็มีหลายคนนะที่มีใบอนุญาตแต่ยังไม่ได้
 278 สร้างที่ พีพีนั้นห้ามสร้างโรงแรมเพิ่ม ยกเว้นแต่คนที่โดนสึนามิไป มันลำบากเงื่อนไขหลายอย่าง
 279 เมื่อก่อนมันให้มีที่ว่างตั้ง 75 เปอร์เซ็นต์นี้ กฎหมายตัวเก่า ที่ 100% สร้างได้ 25% นี่แลของผผ ผผก็
 280 สร้างห้องเดี่ยว ตอนนี้หลุดแล้ว ยืมเงินไปเกือบ 6 ล้าน ตรงนี้ที่จริงผผก็ติดกฎหมายเหมือนกัน เราก้
 281 สร้างไม่ได้เลย 25% ผผก็เลยจำเป็น สร้างเติมที่เลย ลึก 24 เมตร กว้าง 9 เมตร ออกแบบเรียบร้อย
 282 เลย มีวิศวกรเติมที่เลย ไปยื่นขออนุญาต อบจ. ไม่ผ่านให้ แกกแล้ว แกกก็เลยไม่ผ่าน เวลาลงเกาะพีพี
 283 อย่าดูแลแล้วกันแหละ อย่าติดตามแล้วกันแหละ ผผก็สร้างเสร็จ ผผเปิด ทางจังหวัดบอกว่าใครมี
 284 ห้องพักขออนุญาตโรงแรม เค้าเปิดโอกาสให้ใครที่สร้างเป็นที่พักขออนุญาตเป็นโรงแรมเลย ไม่ใช่
 285 เกสต์เฮ้าส์นะ ที่จริงผผเกือบสร้างไม่ได้เลย ผผไปเอาเงินแบงค์ไม่ผ่านให้เลย ไม่มีใบอนุญาตนั้น
 286 แบงค์ธนาคารทหารไทย แต่ก็ผ่านให้ แบบพิเศษ แกให้ผ่านให้ซัก 3 ล้าน ก็ ไฟฟ้าก็ใช้ของเอกชนอยู่
 287 สายเคเบิลผ่านแล้ว อยู่ในระหว่างดำเนินการของข้างบนนี้ ผผเข้าประชุมด้วยที่กระบี่ ปี 52 ไฟฟ้า
 288 ไฟฟ้าที่เกาะพีพี ปี 51 เค้าจะดำเนินการได้ข่าวว่าเค้าประมูลผู้ว่าจ้าง เค้าว่าจ้างผู้ดำเนินการ ไลน์
 289 เป็นโครงการของทางหนัภัยสึนามิ ออใช้ของเอกชน โรงปั่นไฟ ถ้าไปอยู่ใกล้ๆ ที่เค้าปั่นไฟฟ้าขาย
 290 16 บาทยูนิตละ โรงปั่นไฟเค้าเก็บเสียง ถ้าไม่อยู่ใกล้ๆ ไม่ได้ยิน ดีที่ได้ใช้ เมื่อก่อนเราตามเทียบ
 291 ตามเกียงตอก ใช้น้ำมันก๊าดนั้น ไฟฟ้าเราเริ่มมาหลายปีแล้ว พอมันเกิดการท่องเที่ยวกับปั่นกันเองต่าง
 292 คนต่างปั่น เสียงดังลั่นเลย ผผว่าประมาณซักปีเท่าไรแล้ว ไฟฟ้าเอกชนที่เค้าปั่นซักปี 2500 38 39
 293 ประมาณนั้นที่เค้าปั่นขาย เราก้ปั่นกันเองดังหือๆ กันเลย ปั่นกันถึง 3-4 ทุ่ม ใช้ถึงเที่ยงคืน คุยกันไม่
 294 จบเลย มีเพิ่มเติมมาตามได้ ฟรุ้งนี้ผผอยู่ทุกวันเลย ฟรุ้งนี้ต้องช่วยเคลียร์เรื่องท่าเรือ เค้าจะเปิดท่าเรือ
 295 เก่าตรงนี้ เสาเข็มอะไรพวกนี้ของมาพร้อมแล้ว ของรัฐบาล ขอตั้งนานแล้ว เรื่องท่าเรือขอตั้งหลาย
 296 10 ปี ก่อนนายกทักษิณหล่าว มันก็ไม่ผ่านก็สิ่งแวดล้อมที่มันทำเรื่องอยู่ มันคัดค้านมันก็ไม่จบหละ
 297 มันคัดค้านลูกเดียว ตอนแรกทำ 4 ขาเลยตรงนี้ สิ่งแวดล้อมมันไม่ผ่าน พอไม่ผ่านตัดออกเหลือ 3 ขา
 298 มันไม่ผ่านหล่าว ก็ตัดออกเหลือ 2 ขา เหมือนที่อ่าวฉลอง ออกจากตัวเก่า 50-60 เมตร อันนี้เรือทัวร์
 299 เรือเร็ว เรือหางยางคนละๆ คนโป๊ะๆ เลย ปีหน้ามาดูสวย ปลายปีก็ได้เห็นแหละ บริษัทอิตาเลียน
 300 ไทยมันทำสัญญา 10 เดือนหรือหก นิสะพานชั่วคราว 15 วันเสร็จ นิเปิดใช้แล้วฟรุ้งนี้แล้ว ฟานนี้เค้า
 301 ทำมาจากข้างนอกก่อน อีกส่วนให้บริษัทต่างให้ลงเรือได้ ถ้าเราปิดทั้งหมดมันใช้บริการเยอะ มันใช้

302 บริการไม่พอ ให้พวกเรือไต่ฟวิ้งปิดให้มันเข้าทางนูนก่อน แล้วเราเปิดให้เรือทางการเข้า-ออกนี่ก่อน
303 ทำตัวเก่ามาชนตัวใหม่ ทำจากข้างนอกคืนนี้เค้าลากโป๊ะมาแล้ว

304

305 *ที่ดินทำกิน*

306 100-119

307 ...

308 นักวิจัย: แล้วแต่ก่อนเค้าจองกันยังไง

309 มานพ กองข้าวเรียบ: ม่ายเอาเลยนิ จะเอาแค่นั้นก็ตัดกันเลย แบ่งกันเลย

310 นักวิจัย: เอาไม่ปักกันเลย หรือว่าไงคะ

311 มานพ กองข้าวเรียบ: ปักกันเลย ปลูกมะพร้าวเลย

312 นักวิจัย 3: อ้อจะเอาแค่นั้น ก็เอาแค่นั้นเลยปักกันเลย

313 มานพ กองข้าวเรียบ: ครับ ก็ตอนอายุผมที่จำความได้หะนะ เป็นป่าไม้ทั้งนั้นเลยแหละ แล้วมาปลูก
314 มะพร้าวแล้วยังมันยังท่วมหัวนิ

315 นักวิจัย: หมายความว่าแต่ก่อน ป่าไม้หมายความว่า เป็นป่ามะพร้าว หรือป่าไม้ยังไ้คะ

316 มานพ กองข้าวเรียบ: ป่าไม้ต้นใหญ่ๆ นั่นที่เค้าล้มไป ที่ว่าเค้าปลูกมะพร้าว นั้น

317 นักวิจัย 3: อ้อไม่ล้มไป

318 มานพ กองข้าวเรียบ: ต้นไม้ต้นใหญ่ๆ เลยปลูกมะพร้าวหะ

319 นักวิจัย: แสดงว่าเอาไม่มาทำบ้าน และมะพร้าวมีราคา

320 มานพ กองข้าวเรียบ: เอ่อ เอาไม่มาทำบ้าน แล้วก็ปลูกมะพร้าว เมื่อก่อนนี้ที่ราบๆ เมื่อก่อนไ้
321 มะพร้าวเต็มหมดเลย ไม่มีที่ว่างเลยในอำวนิ มะพร้าว ไม่มีที่ว่างเลย นี่มันมาเสียหายที่มันมาสร้าง
322 โรงแรมสร้างอะไรที่มันเอามะพร้าวลง ก็วางไปเยอะ ก็โดนสีนามิไปเยอะ

323 นักวิจัย: ก็คือว่าโรงแรมแห่งแรกในพีพีนิโรงแรมอะไรละคะ แบบเจ้าแรกเลย

324 มานพ กองข้าวเรียบ: โรงแรมแห่งแรกเธอ ตอนนั้นนะ พีพีคาบานาก็สร้างเล็กๆ หะ แบบมุงจาก
325 ฝาไม้ไผ่อะไรอย่างนี้หะนะ สร้างเล็กๆ คาบานาตรงนี้ เค้าสร้างเล็กๆ พอช่วงหลัง ช่วงต่อมาก็มีน้อง
326 แฟนผมก็สร้างขึ้นมาประมาณซัก 20 หลังได้มั้ง ที่ตรงนู้นแหละที่พีพีตอนหะ อยู่ใกล้ๆ โรงเรียน ที่
327 พีพีอันดามันบีตรงนั้นแหละ เค้าสร้างเล็กๆ มา เป็นบังกะโลวเล็กๆ ตอนนั้นก็รู้สึกว่ามันก็ไปทำ
328 หุ่นส่วนอยู่ด้วยกัน ตอนนั้นก็หะนะเล็กๆ

329 ...

330 *วิถีชีวิตดั้งเดิม*

331 นักวิจัย 3: แล้วเรือหางเกิดยังไง

332 มานพ กองข้าวเรียบ: เรือหางเกิดก่อน ก็เมื่อก่อนใช้เรือหัวโทงแบบนี้ ไม่มีเครื่องนะ ไ้ว ใช้โยกแบบ
333 นี้เค้าเรียกเรือแจว แบบนี้กรรเชียง

334 นักวิจัย: แล้วที่ยืนแบบนี้เรียกอะไร

335 มานพ กองข้าวเรียบ: คำเรียกโล้เรือ ๆ เรือโล้ เรืออวนตังเกคำเรียก เรือโล้ คำเรียกโล้เรืออย่างนี้ คน
336 ประมาณ 6-7 คน อยู่ 2 ข้าง เมื่อก่อนใช้เรือเชียงแบบนั้นแหละ เมื่อก่อนไม่มีเครื่องยนต์ ใช้เรือเชียง
337 แต่ก่อนตอนที่ผมจำความได้ เรือเชียงกันทั้งนั้นแหละ ตอนที่สมัยก่อนเราใช้กัน 1 ส.ต. 5-10 ส.ต. ใน
338 ยุคผมหงะนะ

339 นักวิจัย: แล้วขับไปกัน อู้ยัย แจวไปกระบี่กันรีเปล่าคะ

340 มานพ กองข้าวเรียบ: ต้องเรือกรรเชียงแบบนี้ เรือเชียง 4 คน ถือท้ายคนหนึ่ง เชียงไปกระบี่นะจาก
341 เกาะไผ่ เกาะด้ามขวานไป จับอ่าวพระนาง ไปถึงเข้าตัวเมืองกระบี่นั้น บางที 2-3 วันกว่าจะถึง ถ้ามี
342 ลมปัดต้องบังเกาะแล้วหงะ บางทีเรามีใบต่วยในเรือ ถ้ามีลมปัดเราวิ่งไป เอื้อช่วยทุ่นแรงไป

343 นักวิจัย 3: แล้วเค้าจะรู้ได้ไงว่าลมมรสุมมาทางนี้

344 มานพ กองข้าวเรียบ: ไม่พินันคนในเกาะเค้ารู้เลยแหละ เค้ารู้ลม

345 นักวิจัย 3: เค้าดูลมดูอะไร

346 มานพ กองข้าวเรียบ: เค้าดู พอดูได้อะไร เค้าดูดินฟ้าอากาศแล้ว ปกติไม่ปกติ เค้ารู้ว่าลมจะมา ดู
347 ก่อนเมฆอะไรอย่างนี้

348 ...

349 มานพ กองข้าวเรียบ: เป็นสวนมะพร้าว ทั้งเพ ตอนนั้นสวนมะพร้าว ได้กินลูกชากปีหนึ่ง

350 นักวิจัย 3: ห้องแถวตรงนี้ยังไม่มีที่

351 มานพ กองข้าวเรียบ: ไม่มีที่ นั้นแลบ้านผม ก็ผมอยู่ตรงนั้นแหละ ทางตะวันออกของตันไทรใหญ่ ก็
352 เป็นบ้านของพ่อยกผม ผู้ใหญ่เวช แกอยู่ตรงนั้น ที่เค้าเปิดหมอนวดกันตอนนี้ที่เค้าสร้างร้านอาหาร
353 บันยันทัน ตรงนั้นแหละบ้านดั้งเดิมอยู่กัน ถึงบ้านที่อยู่แถวนั้นมีกันประมาณซัก 4-5 หลังได้มั้ง ก็อยู่
354 ข้างใน แล้วก็ยังมีบ้านตรงนั้น คนที่ย้ายเข้ามาจากการท่องเที่ยวก็มาอยู่ตรงนั้น ย้ายมาๆ มาจากฝั่งนั้น
355 อยู่ตรงนั้น

356 นักวิจัย: ฝั่งนั้นหมายความว่าไงคะ

357 มานพ กองข้าวเรียบ: จากฟิฟิตอนฝั่งนั้น จากนี้แหละ จากฟิฟิตอนชุกิจ คำเรียกว่าฟิฟิตอนเมื่อก่อน

358 นักวิจัย: อ้อ จากร้านอาหารชุกิจไปเค้าเรียกฟิฟิตอน

359 มานพ กองข้าวเรียบ: ฟิฟิตอน ตรงนี้อ่าวตันไทร คำเรียกรวมกันหมดทั้งเกาะนั้น ถ้าตามพื้นบ้าน
360 คำเรียกบ้านเกาะดอน ถึงตรงนี้เค้าเรียกอ่าวตันไทร พอช่วงหลังเค้าตีรวมไปว่าเป็นฟิฟิตอนทั้งเกาะ
361 เลย ยกเว้นฟิฟิเล บ้านเกาะดอน บ้านอ่าวตันไทร มันมีหลายอย่างแลตรงนั้น บ้านมะพร้าวตันเดียว
362 นั้นแลเค้าเรียก

363

364 ชาวเล

365 นักวิจัย: แล้วตอนที่ผู้ใหญ่เกิดนี้ละคะที่หมู่ 8 เค้ามีชาวเลอยู่ยังคะ

366 มานพ กองข้าวเรียบ: มี ชาวเลดั้งเดิมเค้าต้องอยู่หมู่ 8 เลย เป็นกลุ่มชาวบ้านเลย เมื่อก่อนคนไทย-
367 พุทธ ไม่มีเลย เตี้ยแล เมื่อก่อนมีอยู่ 3 บ้านมั้ง บ้านคนจีน แล้วบ้านคนอิสลามคนหนึ่ง อยู่หมู่ 8

- 368 อ้อๆ บ้านคนอิสลามอยู่ 2 คนที่ว่าสร้างสวนอยู่นั้น แล้วนั้นคนจีน คนจีนคนนั้นเค้าตายไปแล้ว ลูกๆ
- 369 เค้าก็ขายที่ไปหมด ของชาวเลตรงนั้นมันที่ดินเยอะ ที่ดินๆ ชาวเลทั้งหมดที่หมู่ 8 จาก...
- 370 นักวิจัย: ที่ว่าตรงแหลมตรง
- 371 มานพ กองข้าวเรียบ: จะรันๆ ตรงปาล์มบีช ไปด้านหลังตรงนั้นแหละ ของชาวเลทั้งหมดที่ดิน ตรง
- 372 นั้นที่ว่ามันมีที่ดินเป็น นส.2 อะไรอย่างนี้ พอช่วงหลังเห็นว่าเค้าขายนายทุนไป ทำนองแบบนี้ กับ
- 373 แล้วของพวกชาวเลทั้งหมดแหละ หลาย 10 ไร่เหมือนกัน แล้วนายทุนคนนี้เค้าให้อยู่ตรงนั้นเลย เค้า
- 374 ไม่ให้ไปไหน เค้าให้ทำมาหากินตรงนั้นเลย ที่นี้ ก็รู้สึกกว่า 20-30 ครัวแล้วมั้ง เมื่อก่อนแค่ 18
- 375 ครอบครัวเอง ได้ข่าวว่าผู้ใหญ่มาบอก ช่วงนี้ก็หากินทางทะเลอย่างเดียวและหาปลา บางคนก็รับจ้าง
- 376 โรงแรม ทำความสะอาดเก็บขยะไรพวกนี้ ก็ทำมาหากิน พวกนี้มันร่ำร้อน ตลอดแหละ
- 377 นักวิจัย 3: แต่เดิมเป็นที่ของเค้า อยู่ที่
- 378 มานพ กองข้าวเรียบ: ที่ของเค้า แต่ก่อนนักท่องเที่ยวเยอะแถมั้น
- 379 นักวิจัย: แต่รู้สึกว่ามันจะเป็นภูเขาชะเยอะมากกว่าที่ราบ
- 380 มานพ กองข้าวเรียบ: อีอัม ภูเขา มันที่ราบน้อยหροก กับเป็นภูเขา ภูเขาอยู่ด้านนี้ ที่ราบน้อย
- 381 นักวิจัย: แล้วที่ผู้ใหญ่ว่าเค้าร่ำร้อนนี้ เค้าร่ำร้อนยังไงละคะ
- 382 มานพ กองข้าวเรียบ: ร่ำร้อนบางที่เค้าไปเกาะลันตา เค้าไปราวไวกที่ภูเขาเกิด พวกนี้แบบว่ามันไม่จำที่หะ
- 383 นะ บางที่ไปๆ มาๆ อยู่อย่างนี้ เกาะลันตาบางที่ไปเจอพรรคพวกอยู่ 9-10 วัน แล้วก็กลับมา แล้วไปรา
- 384 ไวก ภูเขาเกิด เกาะสิเหร่อะไรตรงนั้น แล้วตอนนั้นรู้สึกว่า มันมาปักหลักอยู่หมู่ 8 แล้ว มีร้านอาหารมาขาย
- 385 ขายของอะไรพวกนี้มันรู้จักขายของ เพราะว่ามันนักท่องเที่ยวเยอะ เปิดร้านขายของเลย
- 386
- 387 การเสด็จประพาสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
- 388 นักวิจัย: แล้วตอนที่ในหลวงเสด็จผู้ใหญ่ได้ไปเฝ้าด้วยมัยคะ
- 389 มานพ กองข้าวเรียบ: ไปครับ ตอนในหลวงเสด็จนั้น ผู้ใหญ่ได้แฟนแล้วนะ ตอนนั้นอายุ 10 กว่าปี
- 390 แล้ว ได้แฟนอายุ 10 กว่าปีแล้ว ยังไม่เลือกทหารเลย ตอนนั้น 10 กว่าปีได้แฟน ในหลวงเสด็จจัดทำ
- 391 โรงปรัมที่ตันไทรใหญ่่นั้นแล
- 392 นักวิจัย: อ้อตรงตันไทร
- 393 มานพ กองข้าวเรียบ: ตันไทรใหญ่นั้นแล เอ้อทำโรงปรัม ทำพิธีตรงนั้นทางเดินทลย
- 394 นักวิจัย: แต่เห็นหลายๆ จุดพอมิตันไม้ใหญ่เค้าก็จะพันๆ พันเชือกสีๆ
- 395 มานพ กองข้าวเรียบ: นั้นแล แบบว่านับถือ
- 396 นักวิจัย: แต่ว่าอันตรงนี้ คือที่สำคัญที่สุดในหลวงเสด็จ
- 397 มานพ กองข้าวเรียบ: ใช่ ตันไทรเค้านับถือ ของโบราณ โบราณ ที่เค้าทำพิธี นั้นแกไม่เอาเหล้าเอา
- 398 เบียร์ไปใส่่นถ้าทำทางศาสนาอิสลามนั้นเอาน้ำขิงน้ำชา เพราะว่าคนเกาะนี้มันเป็นอิสลามหะ คน
- 399 โตะอะไรนี้มันเป็นอิสลามบนเกาะนี้
- 400 นักวิจัย: แล้วในหลวงก็เสด็จไปที่ถ้าไวกัง เห็นว่าเค้าถวายรังนกกันด้วย

- 401 มานพ กองข้าวเรียบ: ใช่ คำมากันทั้งครอบครัวเลย ทั้งหมดเลย คือว่าเห็นด้วยตาจะๆ เลย อูยย์มา
 402 อยู่เป็นชั่วโมงหงะ มาอยู่ข้างบนนี้
- 403 นักวิจัย: ไม่ใช่คำคงคิน
- 404 มานพ กองข้าวเรียบ: คำคงคินแก่ประทับอยู่ที่เรือรบ เรือรบมาจอดอยู่ที่หน้าไวกิ่งเลย แก่ประทับในเรือ
 405 แก่ไม่ได้ เข้ามาฝั่ง ตอนนั้นมาอยู่เป็นชั่วโมง เสนาะมาเยี่ยมลูกบ้าน เป็นชั่วโมงเลย มาเยี่ยมมาแจก
 406 ผ้า สุนุกนิ มาแจกผ้าห่มคนแก่ๆ
- 407 นักวิจัย: คือตอนนั้นมีความต้องการผ้าห่มหรือว่าไงคะ
- 408 มานพ กองข้าวเรียบ: ไม่แบบว่าแก้ว เห็นว่าคนเป็นชาวบ้าน คนพื้นบ้านอะไรแบบนี้ มันเหมือนว่า
 409 ของพระราชทานหงะ สมเด็จพระเจ้าก็เคยมา ครั้งหนึ่งกัน
- 410 นักวิจัย: ก่อนที่ในหลวงจะเสด็จ หรือว่า
- 411 มานพ กองข้าวเรียบ: ครับ หลังๆ หลังๆ ที่ในหลวงเสด็จมาที่โรงเรียน ก็มาแจกผ้าห่มอะไรอย่าง
 412 นั้นแหละ ที่ในหลวงเสด็จนั้นพ่อตาผมเป็นผู้ใหญ่บ้าน แก่พระราชทานรังนกนางแอ่นอะไรมัง
 413 กำนันสิน...แลแถววังนกนางแอ่นกับในหลวง ตอนนั้นที่มีรูปถ่าย พ่อตาผมถวายอะไรก็ไม่รู้กับ
 414 สมเด็จพระเจ้า ที่ถวายรังนกนางแอ่นนั้นกำนันสิน
- 415 นักวิจัย: แล้วตอนนี้เค้าไปอยู่ไหนแล้วละคะ กำนันสินนั้น
- 416 มานพ กองข้าวเรียบ: กำนันสินเค้าเสียชีวิตไปแล้ว เค้าเจ้าของที่ดินคาบาน่า ฟ่คุณสมศักดิ์นั้นและ
 417 พ่อคุณสมศักดิ์ กิตติธรรกุล แก่ก็เสียชีวิตไปหลายปีแล้ว นั้นแลแถววังนกนางแอ่น แก่พาพวกเรา
 418 ไปทำความสะอาด ในถ้ำไวกิ่งนั้น เก็บไม้หมดเลย ไม้ที่ว่าเค้าทำแคชชั่นรังนกนางแอ่น ทำที่ป็นนั้นแล
 419 เก็บกันไ้อัย แล้วทำความสะอาด แล้วเอาดินทรายขาว เอามาทำทางเดิน
- 420 นักวิจัย: ให้มันดูสวย
- 421 มานพ กองข้าวเรียบ: เอ คบแต่งหงะนะ ให้มันดูสวยงาม แล้วข้างๆ ผนังเขานั่นเอา สีฝุ่นสีเขียว สี
 422 เหลือง สีอะไร มาปะ มาสาตเข้าไปให้มัน สีมันมันขึ้น
- 423 นักวิจัย: แล้วไม่มีใครถ่ายรูปเอาไว้
- 424 มานพ กองข้าวเรียบ: ก็รูปถ่ายของเก่าๆ ไม่มีเลย มันไม่มีเลย ไม่รู้ไปไหนแล้ว ไม่ได้ตามดู ประทับที่
 425 หน้าไวกิ่งตรงนั้นแหละ ประทับในเรือ รู้สึกว่าอยู่ตั้ง 2 คินหงะนะ อยู่ในเรือ
- 426 นักวิจัย: แต่ที่ตรงอ่าวตันไทรก็มาประทับแจกของ
- 427 มานพ กองข้าวเรียบ: แจกของแล้วตอนค่ำก็นอนในเรือ ก็มาเยี่ยมเยียนชาวบ้าน
- 428 นักวิจัย: เหมือนมาเยี่ยมเยียนประชาชน
- 429 มานพ กองข้าวเรียบ: ตอนนั้น ตรงนี้เป็นสะพานไม้อยู่ ตรงนี้แหละที่ทำเรือเก่านี้ ผมจำได้แก่เดินทาง
 430 ริมหาดเลย แก่เดินไปนั้นเดินไปที่โรงปริมหงะ แก่เดินริมหาด เพราะเมื่อก่อนไ้อัยหาดสวยมาก ชาว
 431 ปู้บเลยแหละ เรือก็ไม่มี
- 432 นักวิจัย: แล้วตอนนั้นมีบ้านกระต๊อบอยู่มีัยคะ
- 433 มานพ กองข้าวเรียบ: ไม่มี
- 434 นักวิจัย: ก็เหมือนว่าตรงนั้นเป็นที่รมที่สุดให้ท่านประทับ

- 435   มานพ กองข้าวเรียบ: ก็มีอยู่ใกล้ๆ ประมาณ 4-5 ครอบครัวยุคได้ ก็ประทับตรงนั้นก็หามบ้าน รื้อออก
- 436   ย้ายออกหงะ
- 437   นักวิจัย: อ้อ ก็เหมือนกับว่าไม่ให้ดูไม่สวยงาม
- 438   มานพ กองข้าวเรียบ: มันไม่สวยงามต้องรื้อบ้าน หลังหนึ่งช่วยกันหามกัน เคลื่อนที่ ไปอยู่ตรงอื่น
- 439   นักวิจัย: ไปหลบอยู่

1 สัมพันธ์ เคียงประพุกิจ และเพื่อนบ้านชาวเล

2

3 ข้อมูลพื้นฐานผู้ให้สัมภาษณ์

4 นักวิจัย: ...เรื่อง เอ่อ...เหมือนบันทึกวิถีชีวิตชุมชนที่เกาะพีพีเพื่อจะเอาไปเป็นข้อมูลทำการ
5 ท่องเที่ยวเชิงนิเวศนะคะ ที่นี้พอดีว่าเมื่อวานก็ไปสัมภาษณ์แถวหมู่ 7 มาแล้ว แล้วก็หมู่ 8 ก็ยังไม่เคย
6 ได้มาเลยคะ

7 สัมพันธ์ เคียงประพุกิจ: ...หมู่ 8 นี้เป็น ที่ นี้คือบ้านไทยใหม่ แล้วก็ที่โละลาหนาก็เป็นหมู่ 8
8 เหมือนกัน ผู้ใหญ่บ้านก็จะชื่อเศรษฐพงษ์ บุญสพ ก็อยู่ที่โละลาหนานั้นแหละ ที่นู่นก็มีผู้ช่วยชื่อ อา
9 หลี ประมงกิจ... ผมเองเป็นที่ปรึกษาของหมู่บ้าน ชื่อสัมพันธ์ เคียงประพุกิจ

10 ...

11 นักวิจัย: แล้วลู่อยู่ที่นี้มานานแล้วยังคะ

12 สัมพันธ์ เคียงประพุกิจ: ก็ 5 ปีแล้ว

13 นักวิจัย: 5 ปี ทำไมถึงได้มาอยู่ที่นี้ได้คะ อะไรเป็นแรงจูงใจ

14 สัมพันธ์ เคียงประพุกิจ: เพราะ...เอ่อ ลักษณะที่ว่า ง่าย ๆ นะว่า ทักษะในเรื่องภาษา แล้วก็วิชา
15 ความรู้ที่มี ก็มีคนแนะนำว่า ที่นี้น่าจะมีงานทำก็เลยมา

16 นักวิจัย: อ้อคะ แล้วปกติเป็นคนไหนคะ

17 สัมพันธ์ เคียงประพุกิจ: นครสวรรค์

18 นักวิจัย: อ้อ นครสวรรค์ มาไกลเหมือนกัน

19

20 ชาวเล

21 4-8

22 ...

23 นักวิจัย: แล้วคนที่เค้าอยู่บ้านไทยใหม่นี้ แต่ก่อนเค้าอยู่กันยังงัยคะ

24 สัมพันธ์ เคียงประพุกิจ: ก็เป็นลักษณะที่ว่าเป็นชาวประมงทั้งนั้น ในช่วงแรก ต่อเมื่อมีการสร้าง
25 รีสอร์ทขึ้นมา ก็มีกิจกรรมเพิ่มขึ้น ก็คือทัวร์ ก็พาแขกท่องเที่ยว ไปตามแหล่งท่องเที่ยวก็จะเป็น
26 ลักษณะอย่างนี้ มีการตกปลา หาปลา มีการดำน้ำ มีเรื่องสนอกกลิ้ง และก็สคูบาไตร์ฟวิ่ง ก็คือการ
27 ดำน้ำ

28 นักวิจัย: แล้วชุมชนที่เค้าอยู่กันที่นี้คะ เค้าอยู่กันมานานแล้วยังคะ

29 สัมพันธ์ เคียงประพุกิจ: ประมาณ 200 ปี

30 นักวิจัย: แล้วตอนนี้เค้าก็พูดไทยกันได้ใช่ไหมคะ

31 สัมพันธ์ เคียงประพุกิจ: ก็ได้ ก็เราจะมีภาษาท้องถิ่น

32 นักวิจัย: เค้าเรียกภาษาอะไรคะ

33 สัมพันธ์ เคียงประพุกิจ: ภาษาชาวเล

34 นักวิจัย: แล้วเค้ามาจากที่ไหนคะชาวเล

- 35 สัมพันธ์ เชียงประพูกิจ: ก็มีหลายจังหวัด คำเล่าให้ฟัง มีมาทั้งจากมาเลเซีย จากอินโดนีเซีย จาก
36 พม่า และจากประเทศไทย
- 37 นักวิจัย: แต่ว่าก็คือ คำก็มาทำประมงในบริเวณนี้
- 38 สัมพันธ์ เชียงประพูกิจ: ครับผม
- 39 นักวิจัย: แล้วคำนี้เป็นพวกเรื่องเล่า ตำนานอะไรของพวกคำมัยะคะ
- 40 สัมพันธ์ เชียงประพูกิจ: ตำนานเกี่ยวกับอะไรละครับ
- 41 นักวิจัย: เหมือนสิ่งศักดิ์สิทธิ์อะไรอย่างนี้ละคะ
- 42 สัมพันธ์ เชียงประพูกิจ: อ้อ ลักษณะของเราที่อยู่ดั้งเดิมจะไม่มีศาสนา แต่นับถือจิตวิญญาณ ก็จะมี
43 ประเพณีสำหรับการกราบไหว้บรรพบุรุษ แล้วประเพณีการลอยเรือก็คล้ายๆ ประเพณีลอยกระทง
44 ของพวกเราแหละนะ
- 45 นักวิจัย: แล้วทำช่วงลอยกระทงเหมือนกัน
- 46 สัมพันธ์ เชียงประพูกิจ: อ่า ...ไม่ทำคนละช่วงกัน
- 47 นักวิจัย: ช่วงไหนละคะ
- 48 สัมพันธ์ เชียงประพูกิจ: อ้อ จะเป็นเดือน 6 กับเดือน 11
- 49 นักวิจัย: มี 2 ช่วงเลย
- 50 สัมพันธ์ เชียงประพูกิจ: ครับผม ประเพณีลอยเรือ เอ๊ะเดียว ...<<ไปคุยกับคนอื่น>> เป็นประเพณีที่
51 เคารพเกี่ยวกับทะเล แล้วก็ ประเพณีการกราบไหว้วิญญาณบรรพบุรุษ จะเป็นเดือน 4 เดือน 5
52 เพราะว่าเวลาเราเสียชีวิตเราฝัง
- 53 นักวิจัย: คล้ายๆ มุสลิมเลย
- 54 สัมพันธ์ เชียงประพูกิจ: แต่ว่าเราพุทธ
- 55 นักวิจัย: อ้อ ตอนนี้คำเปลี่ยนเป็นพุทธแล้ว
- 56 สัมพันธ์ เชียงประพูกิจ: ทั้งหมดเป็นพุทธอะ ไม่ได้เปลี่ยนดั้งเดิมเป็นพุทธ
- 57 นักวิจัย: ไม่เห็นเมื่อที่คุณลงไปบอกว่าไม่มีศาสนา
- 58 สัมพันธ์ เชียงประพูกิจ: อ่า...ฮะๆๆ ใช่ แล้วก็พอหลังสิ้นนามิ ก็มีศาสนาคริสต์เข้ามา ตอนนั้นก็มั้ง 3
59 ศาสนา แต่ว่ามุสลิมก็ แต่ว่ามุสลิมตรงจุดนี้ไม่มีนะฮะ
- 60 ...
- 61 นักวิจัย: แล้วฝรั่งคำเข้ามาเที่ยวที่นี้เยอะมั๊ยคะ
- 62 สัมพันธ์ เชียงประพูกิจ: ครับมันก็ค่อนข้างเยอะนะ ก็เป็นลักษณะที่ว่า เห็นว่าคำพูดว่า มันเป็น ไคว
63 เอ็ดเฟลส มันสงบเงียบ ก็เป็นธรรมชาติโดยตรง
- 64 นักวิจัย: แล้วกิจการส่วนใหญ่เป็นของใครละคะ เป็นของชุมชน หรือนักลงทุนข้างนอกละคะ
- 65 สัมพันธ์ เชียงประพูกิจ: อ่า...70 เปอร์เซนต์ เป็นของนักลงทุน เรากก็ได้เศษเสี้ยวของคำมานิดหน่อย
66 แต่ว่าเรื่อง เรือเราจะใช้เรือของเรา ไปในการท่องเที่ยวของคำ แล้วก็หักค่าคอมมิสชั่น
- 67 นักวิจัย: ก็คือว่าตอนนี้ชุมชนคำก็ยังหาปลา และทำการท่องเที่ยวไปด้วย
- 68 สัมพันธ์ เชียงประพูกิจ: ครับ

- 69 นักวิจัย: หาปลานีทำแนวไหนละคะ
- 70 สัมพันธ์ เคียงประพุกิจ: ก็มีทั้งตกปลา และวางไซ วางไซก็เป็นวางไซใหญ่ๆ วางใกล้ทะเล พอถึง
- 71 เวลาที่ไปดูว่ามีปลาหรือไม่ ก็ไปดูถ้ามีมากพอ ก็เป็นลักษณะที่ว่าเอาแห หรือวนไปล้อม แต่ถ้ามันมี
- 72 มากขึ้นก็เป็นลักษณะที่ยกขึ้นมา แล้วก็เทใส่
- 73 นักวิจัย: แล้วตอนนี้ผู้ใหญ่เค้ามักเป็นชาวเลด้วยรึเปล่าคะ
- 74 สัมพันธ์ เคียงประพุกิจ: เค้ามักเป็นมุสลิม เศรษฐพงษ์ (บอกรชื่อ) ถ้าเป็นผู้ช่วยอาหลีนก็เป็นชาวเลโดย
- 75 ดั้งเดิม
- 76 นักวิจัย: อ้อผู้ใหญ่เค้านี่ก็ อยู่ที่โละลานาซึ่งอยู่อีกที่หนึ่ง
- 77 สัมพันธ์ เคียงประพุกิจ: ก็ที่คุณผ่านมาเมื่อกี้ ก็ให้เห็น
- 78 นักวิจัย: ถ้าเกิดไปหาเค้า เค้าจะอยู่มั้ยคะ
- 79 สัมพันธ์ เคียงประพุกิจ: ก็เมื่อวานนี่ยังมา ทั้งผู้ใหญ่ ทั้งอบต. ผมไม่แน่ใจว่า ...(ไปตามคนอื่นว่าอยู่
- 80 ไท)
- 81 นักวิจัย: ขอโทษนะคะ คือว่าตรงนี่คือแหลมตรงไข่ม้อยคะ แล้วโละลานาอยู่ตรงไหนคะ
- 82 สัมพันธ์ เคียงประพุกิจ: โละลานาอยู่ตรงนี่
- 83 ...
- 84 นักวิจัย: แต่ตรงนี่ไม่มีที่ราบไข่ม้อยคะ
- 85 สัมพันธ์ เคียงประพุกิจ: ที่นี้จากกำแพงนี้ ถึงกำแพงนั้น แล้วข้างหลังก็มีรั้วล้อมรอบเรา โดยนายทุน
- 86 ล้อมรอบเราไว้
- 87 นักวิจัย: แล้วนายทุนเค้าเป็นเจ้าของที่ตรงไหน
- 88 สัมพันธ์ เคียงประพุกิจ: ก็ทั้งหมดนี้
- 89 นักวิจัย: แสดงว่าตอนนี้กลายเป็นว่าชาวบ้านอยู่บนที่เค้าหรือคะ
- 90 สัมพันธ์ เคียงประพุกิจ: อาศัยเค้าอยู่
- 91 นักวิจัย: ทำไมถึงเป็นอย่างนั้นได้ ทำไมชาวเลถึงมาอาศัยที่เค้าได้
- 92 สัมพันธ์ เคียงประพุกิจ: ก็ยกที่ให้เค้าไง
- 93 นักวิจัย: เค้ามีเอกสารสิทธิ์ แล้วแต่ก่อนเค้าอยู่ตรงไหนละคะ
- 94 สัมพันธ์ เคียงประพุกิจ: อู๋ย๋ แต่ก่อนก็ตรงนั้นยันตรงนั้นโดน ก็ทั้งนั้นเลย
- 95 นักวิจัย: เหมือนกับว่าตอนนี้เป็นการแบ่งโซนเลย
- 96 สัมพันธ์ เคียงประพุกิจ: ต้องการที่จะติดต่อผู้ใหญ่ มัย กตเลยๆ 087-8968631
- 97 นักวิจัย: ผู้ช่วยนี่เป็นชาวเล แต่ว่า ผู้ใหญ่นี้เป็นมุสลิม แล้วตรงที่ผู้ใหญ่อยู่นี่ก็เป็นหมู่บ้านมุสลิม
- 98 เหมือนกันหรือคะ
- 99 สัมพันธ์ เคียงประพุกิจ: ครับผมครับๆ ส่วนใหญ่เป็นมุสลิม ตรงนี้เป็นวิลเลจ แล้วตรงนี้ก็หมู่บ้าน
- 100 มีถนนตัดผ่าน ทางเดินที่จะข้ามไปตรงนี้ (โทรติดต่อผู้ใหญ่ ที่โละลานา)
- 101 ...(ต่อภาค 2) <<แนะนำ>>...นักศึกษาจากมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์มาทำวิจัย
- 102 นักวิจัย: สวัสดิ์คะ มีคนมาทำวิจัยที่นี้บ้างมั้ยคะ

- 103 สัมพันธ์ เคียงประพูกิจ: โอ๊ย หลายๆ หลายชุดเหมือนกัน
- 104 นักวิจัย: แล้วพอชาวบ้านเค้าโดนไล่ที่อย่างนี้ เค้ามีการต่อต้านอะไรบ้างมัยคะ
- 105 สัมพันธ์ เคียงประพูกิจ: ก็มีบ้างเหมือนกันอะ แต่ก็เค้าก็ไม่สามารถทำอย่างเปิดเผยได้ ก็นี่นะ เขต
- 106 ของเราก็มีประมาณแค่นี้
- 107 นักวิจัย: ตอนนี้มีประมาณกี่ครัวเรือคะก็ร้อยคนคะ
- 108 สัมพันธ์ เคียงประพูกิจ: 34 หลังคา แต่ว่า 36 ครัวเรือน ประชากรก็ประมาณ 136-137 คน
- 109 นักวิจัย: เค้ามีการคุมกำเนิด หรือว่าปล่อยธรรมชาติมัยคะ
- 110 สัมพันธ์ เคียงประพูกิจ: ปล่อยธรรมชาติ ก็มีนะเค้าก็เหมือนกัน บางคนที่ได้ไปคลอดที่โรงพยาบาล
- 111 หมอก็ได้แนะนำให้คุมกำเนิด
- 112 นักวิจัย: แล้วเค้ามีอาหารพื้นบ้านอะไรอย่างนี้มัยคะ
- 113 สัมพันธ์ เคียงประพูกิจ: อาหารพื้นบ้านก็คืออาหารทะเล
- 114 นักวิจัย: กินกันสดๆ อย่างนั้นเลยหรือว่าหรือว่ามีแปลกๆ ไรบ้างมัยคะ
- 115 ...
- 116 นักวิจัย: แล้วคือแต่ก่อนชาวเลเค้าอยู่กันยังไงละคะ
- 117 สัมพันธ์ เคียงประพูกิจ: แต่เดิมเค้าก็อยู่ในลักษณะที่ว่า ตั้งเดิมจริงๆ เค้าอยู่กับทะเล แล้วภายหลังก็
- 118 ต่อมาก็มีกิจกรรม แล้วก็เค้าก็พระราชทานนามสกุล ก็เลยเค้าก็มาอยู่เพื่อที่จะมีบัตรประชาชน
- 119 นักวิจัย: แล้วนามสกุลที่พระราชทานเค้ามีนามสกุลว่าอะไรบ้างคะ
- 120 สัมพันธ์ เคียงประพูกิจ: ครับผมเค้าก็มี ประมงกิจ ทะเลลึก ชวน้ำ ช้างน้ำ แล้วก็ หลายๆ...
- 121 นักวิจัย: แล้วมีกี่ตระกูลคะ
- 122 สัมพันธ์ เคียงประพูกิจ: ก็มีหลายตระกูลครับ เพราะว่าชาวเล เค้าจะอยู่กันที่นี้ แล้วก็ที่เกาะสุเหร่
- 123 ภูเก็ต ภูเก็ต ภูเก็ต เกาะลันตา และรวมไปถึงสตูล ที่หลีเป๊ะ มันก็เป็นชาวเล แต่ก็เรียกต่างกัน แล้วก็
- 124 ยังมีมอร์แกน ที่อยู่ทางพังงา
- 125 นักวิจัย: แล้วกลุ่มนี้เค้าเรียกตัวเองว่าอะไรคะ
- 126 สัมพันธ์ เคียงประพูกิจ: ชาวเล แต่เดิม ตอนนี้อธิบายตัวเองว่าชาวไทยใหม่
- 127 นักวิจัย: แต่ว่าไม่ได้เป็นกลุ่มมอร์แกนอะไร
- 128 สัมพันธ์ เคียงประพูกิจ: ครับ ไม่ใช่ คนละกลุ่มกัน ภาษาที่คนละภาษากัน แต่ว่าเข้าใจกัน
- 129 นักวิจัย: ก็คือทำอาชีพคล้ายๆ กัน
- 130 สัมพันธ์ เคียงประพูกิจ:...(แนะนำให้รู้จักคนอื่น)
- 131 นักวิจัย: พี่นามสกุลอะไรคะ ได้พระราชทานนามสกุลรีเปลา
- 132 สัมพันธ์ เคียงประพูกิจ: อ่า... ประมงกิจ สวัสดิ์คะ
- 133 นักวิจัย: ย้ายมาอยู่นานแล้วยังละคะ
- 134 ชาวเล: ก็อยู่ตั้งแต่ตั้งเดิม เข้าโรงเรียนตรงนี้ ตั้งแต่ไม่มีบังกะโลว
- 135 นักวิจัย: ก็ปีมาแล้วละคะ ตั้งแต่เกิดเลยรีเปลา
- 136 ชาวเล: บอกไม่ถูก มาโตที่นี้แล้ว

- 137 นักวิจัย: มาโตที่นี้แล้ว แล้วแต่ก่อนอยู่ที่ไหนละคะ
- 138 ชาวเล: ก็อยู่ที่นี่
- 139 นักวิจัย: ตั้งแต่ยังไม่มียังกะโล แล้วแต่ก่อนอยู่บนเรือเหโรคะ
- 140 ชาวเล: อยู่ที่นี่ รุ่งนี้อยู่บนบกแล้ว ที่ว่าอยู่บนเรือก็พวกมอร์แกนแล พวกเราก็อยู่ในบ้าน
- 141 นักวิจัย: อ้อ ก็คือว่าพี่มีบ้านอยู่ตรงนี้ แล้วก็ออกไปหาปลา
- 142 ชาวเล: ค่ะ มันก็มี 2 กลุ่มนะ มีกลุ่มบนบก แล้วก็อยู่บนน้ำ บ้านเราไม่มี กลุ่มมอร์แกนเค้าอยู่บนน้ำ
- 143 ไม่ใช่เหโรค พวกเราก็เป็นชาวเล อยู่บนบก แต่ก็หากินในน้ำ ได้ปูได้ปลา
- 144 นักวิจัย: ได้ปูได้ปลา ออกไปไกลมั๊ยคะ
- 145 ชาวเล: ไปตกปลาที่เกาะไผ่ ก็ไปอยู่ 2 วัน ตกปลาแล้วก็เอามาขาย แต่ก่อนไม่มีเรือหาง ใช้เรือเชียง
- 146 เลย
- 147 นักวิจัย: เรือกรรเชียงเลย
- 148 ชาวเล: ค่ะ ไปไม่ไกล เทียมเกาะยุง เกาะไผ่นี้แหละ
- 149 นักวิจัย: แล้วแยอะมั๊ยคะ
- 150 ชาวเล: ก็ได้ กิโล 2-3 บาท ได้ 10 กิโล ก็ดีใจตายแล้ว ตอนนั้น
- 151 นักวิจัย: แล้วตอนนี้ก็ยังทำประมงอยู่ มีเรือหาปลาอยู่ หรือว่านักท่องเที่ยวอย่างเดียว
- 152 ชาวเล: นักท่องเที่ยว
- 153 นักวิจัย: ได้เงินดีกว่า
- 154 สัมพันธ์ เคียงประพูกิจ: คืออย่างนี้อะ พอหน้ามรสุมเราก็จะทำการท่องเที่ยว พอหลังหน้า
- 155 มรสุม ทะเลสงบ เราก็จะทำการประมง
- 156 ...
- 157 (แนะนำให้กับคนอื่นต่อ) คือหลานๆ น้องๆ เค้ามาวิจัยจากสงขลานครินทร์
- 158 นักวิจัย: คือมาทำวิจัยมารวบรวม วิถีชีวิต เรื่องเล่าของชุมชน ตั้งเดิมนี้ละคะ แล้วเอาไปตีพิมพ์
- 159 เหมือนกับว่าเป็นเอกสารข้อมูลเผยแพร่ให้กับนักท่องเที่ยวได้ทราบ แล้วที่นี้เหมือนกับเค้าจะเข้าใจ
- 160 ว่า แต่ก่อนที่นี้เค้ามีความเป็นอยู่ยังงัยอย่างนี้ละคะ แล้วเค้าก็จะได้เหมือนกับว่า ชื่นชมกับคนที่
- 161 ตั้งเดิม ไม่ใช่เข้ามาแล้วก็เอาวัฒนธรรมใหม่ๆ เข้ามา แล้วก็ไม่ได้เข้าใจว่าคนที่อยู่ตั้งเดิมเค้าอยู่กัน
- 162 ยังงัย อย่างนี้ละคะ แล้วแต่ก่อนคือทำประมงนี่ ก็ไม่มีทำสวนทำไร่ อะโรอย่างนี้ใช้ไหมคะ
- 163 สัมพันธ์ เคียงประพูกิจ: ไม่มีจ้ะ สมัยก่อนก็มีแถวที่ผู้ใหญ่ใจ มีทำนา ถ้ามีก็มีแค่ 2-3 เจ้า
- 164 นักวิจัย: เค้าทำอะไรละคะ
- 165 สัมพันธ์ เคียงประพูกิจ: เค้าก็ปลูกพืชผักสวนครัวอะไรนะอะ ปลูกมะเขือ กล้วย อะโรอย่างนั้น เราไม่
- 166 มีทำนาเป็นล่ำเป็นสันหรอกเนาะ
- 167 นักวิจัย: แล้วหมายถึงว่าครอบครัวของพี่อยู่กันตั้งแต่สมัย ...
- 168 ชาวเล: นานมาแล้วนะคะ ต้องถามคนแก่คนแก่จะคะ
- 169 ...10.37
- 170 นักวิจัย:

- 171 สัมพันธ์ เคียงประพุกิจ: ก็ประวัติของชนเผ่าที่ผมไปประชุมมาที่เชียงใหม่มา เกี่ยวกับเรื่องกฎหมาย
172 ชนเผ่า ในนั้นเค้าจะแสดงออกมาว่าชนเผ่าที่อยู่ตามทะเลอันดามันมีอะไร บ้าง
173 ..
174
- 175 *อาชีพในอดีต*
176 นักวิจัย: แล้วเค้ามีทำสวนทำไร่อะไรด้วยมั๊ยคะตรงนี้
177 สัมพันธ์ เคียงประพุกิจ: ไม่มีอะ เพราะว่าเค้ามีที่จำกัด แ่งงานกว่าๆ เค้าก็ทำประมง
178 นักวิจัย: แล้วเห็นเค้าว่าแต่ก่อนหมู่ 7 นี้อ่านาด้วย ตรงไหนรู้มั๊ยคะ
179 สัมพันธ์ เคียงประพุกิจ: ทำนาในผู้ใหญ่ เอ็นเค้ารู้ หลังโลละลาหนา ออกไปทางโน้น หลายปีแล้วครับ
180 นานๆ แล้วนะ ผู้ใหญ่เอ็นขึ้นไปบนดอนนั้นเลยครับ
181 ...
- 182 สัมพันธ์ เคียงประพุกิจ: อิมม ไม่มีเนื่องจากเราไม่มีการเกษตรกรรมเลย หรือการปศุสัตว์เลย อาหาร
183 ที่ได้ก็จากอาหารทะเลทั้งนั้นเลย ผักที่ได้ก็หากันข้างเคียงเท่านั้นเอง เพราะเราไม่มีสถานที่ที่จะปลูก
184 ผู้ช่วยวิจัย 3: แล้วข้าวละครับ
185 สัมพันธ์ เคียงประพุกิจ: ข้าวสาร น้ำดื่ม ซ้อหมต น้ำมันที่จะนึ่งไฟใช้ ซ้อหมต แล้วก็ยังมีน้ำที่จะใช้อยู่
186 บ่อเดียว
187 นักวิจัย: เป็นบ่อน้ำใต้ดิน หรือว่ายังงีคะ
188 สัมพันธ์ เคียงประพุกิจ: ครับ เป็นบ่อน้ำซึม แทบทุกชุดเลยนะที่มา ผมนี่จะต้องเป็นคนอธิบาย
189 เพราะว่าข้อมูลอะไรนี่อยู่ที่ผม ก็ผมก็พยายามที่จะรวบรวมข้อมูลเพื่อที่จะสร้างให้ชุมชนแข็งแรงขึ้น
190 เป็นลักษณะข้อมูลสมาชิกกลุ่ม
191 นักวิจัย: นี่แหละค่ะ พอหนูทำวิจัยรวบรวมข้อมูลเสร็จแล้ว หนูก็จะเขียนเรียบเรียงมา แล้วก็อาจจะส่ง
192 มาให้คุณลองอ่าน แบบประเมินว่าข้อมูลถูกต้องมั๊ย ดีไม่ดี แล้วเหมือนกับว่า เมื่อได้แจกนักท่องเที่ย
193 ที่หลังด้วย
194 สัมพันธ์ เคียงประพุกิจ: ครับ ผมก็จะได้นะ ประชุมหมู่บ้านว่า โอเคเนะ มีข้อมูลเค้าวิจัยมาอย่างนี้ นี่
195 ละครับบ่อเดียวที่เราใช้กันอยู่
196 นักวิจัย: แล้วถ้าเกิดส่งข้อมูลมานิ ไปรษณีย์จะเข้ามาส่งมั๊ยคะ
197 สัมพันธ์ เคียงประพุกิจ: เออ ส่วนใหญ่เค้าก็ค้างอยู่ที่โน้น งันก็เขียนไปว่า 29 หมู่ 8
198 นักวิจัย: เตี่ยวๆ ค่อยจดก็ได้ค่ะ หรือว่าจะส่งแฟกส์ดีคะ
199 สัมพันธ์ เคียงประพุกิจ: ถ้าส่งแฟกส์ก็ต้องอาศัยทางรีสอร์ทที่อื่นนั่นแหละ สิ่งดีพิมพ์ทั้งหลายก็จะไป
200 ค้างที่ต้นไทรหะ เราก็ต้องไปตรวจดูกันเอาเอง ครับก็ที่สุดเขตแล้ว

1 เจน ประมงกิจ และเพื่อนบ้านชาวเล

2

3 ข้อมูลพื้นฐานผู้ให้สัมภาษณ์

4 ผู้สัมภาษณ์: 2 ท่านนี้หรือคะ ชื่ออะไรกันบ้างละคะ ชื่อเล่นก็ได้

5 ชาวเล: ชื่อบังเจน

6 ผู้สัมภาษณ์: บังเจน แล้วคุณป้า

7 ชาวเล: คุณป้าชื่อ ป้าชีพ

8 ผู้สัมภาษณ์: เป็นสามีภรรยากัน หรือว่าเป็นเพื่อนบ้าน อยู่มานานเท่าไรแล้วละคะ

9 ชาวเล: อยู่ไม่นานนี่ อยู่ระนอง

10 ผู้สัมภาษณ์: ค่ะ อ้อ แล้วลุงละคะ

11 ชาวเล: ลุงอยู่ที่นี่

12 ผู้สัมภาษณ์: อยู่นานกี่ปีแล้วละคะ

13 ชาวเล: อู๋ยัย

14 ผู้สัมภาษณ์: ตั้งแต่เกิดเลย

15 ชาวเล: อยู่มานานมาแล้ว หลายปีแล้ว

16 ...

17 ผู้สัมภาษณ์: แล้วแต่ก่อนทำประมง

18 ชาวเล: มาทำปลา ตกเบ็ด

19 ผู้สัมภาษณ์: ได้อะไรบ้างคะ

20 ชาวเล: ไม่ได้อะไร ได้แต่ปลา

21 ...

22 ผู้สัมภาษณ์: แล้วตอนนี้คุณลุงใช้นามสกุลพระราชทานด้วยใช่ไหมคะ นามสกุลอะไรคะ

23 ชาวเล: ครับ ประมงกิจ

24 ผู้สัมภาษณ์: ที่นี่มีกี่นามสกุลคะ

25 ชาวเล: มีเยอะ ช้างน้ำ ทะเลเล็ก ประมงกิจ ช้างน้ำ

26

27 วิถีชีวิตในอดีต

28 17-20

29 ผู้สัมภาษณ์: ที่ว่าออกไปเกาะ ยุง เกาะใฝ่หรือคะ

30 ชาวเล 2: ที่ว่าออกไปนั่น กระบี่นั่น

31 ...

32 ชาวเล: ... แต่ก่อนต้องใช้เรือเชียง

33 ผู้สัมภาษณ์: เรือเชียงเป็นยังไงคะ

34 ชาวเล: นุ่นหะนุ่น ลำเล็กแต่เพื่อนนั้นๆ

35 ผู้สัมภาษณ์: อ้อเรือลำเล็กอย่างนั้น แบบว่าเรือพาย แต่เค้าเรียกว่าเรือเชียง แล้วที่เค้าว่าที่เกาะไวก็
36 มีรูปเรือเชียงอะไรด้วย

37 ...

38 ชาวเล: อยู่ยั้งตั้งแรกก่อนนั้นจะใช้แบบนี้แหละ แล้วก็เชียงกันแบบนี้

39 ผู้สัมภาษณ์: แล้วไปกันไต่กันกี่คนละคะ

40 ชาวเล: 2 คน

41 ผู้สัมภาษณ์: แล้วเอาแหไปจับปลา หรือใช้เบ็ด

42 ชาวเล: ใช้เบ็ด

43 ...

44 ผู้สัมภาษณ์: งั้นครั้งนี้ครั้งแรก แล้วที่นี้ที่ว่าได้นามสกุลพระราชทานนี่แหละคะ มีเป็นหลักฐานรูปถ่าย
45 อะไรบ้างมัยคะ ที่ว่ารับเสด็จอะไรอย่างนี้ ไปขอชมได้ที่ไหนบ้าง

46 ชาวเล: มี อยู่ในเมือง

47 ผู้สัมภาษณ์: ที่นี้ที่บนเกาะนี้ไม่มีใครเก็บภาพไว้เลย

48 ชาวเล: มี อยู่ที่ตันไทร เสด็จมาที่ตันไทร (พูดภาษาชาวเล)

49 ผู้สัมภาษณ์: เมื่อกี้ที่พี่เค้าพูดนี้ เป็นภาษาชาวเลรีเปล่าคะ แล้วกว่าพี่จะมาเรียนภาษาไทยนี้เรียน
50 ยากมัยคะ หรือว่า...

51 ชาวเล: ชาวเล พูดได้เอง ที่หลังก็ไม่ค่อยพูดแล้วชาวเล ต่างคนก็ไม่ได้ยึดติดหงะ

52 ผู้สัมภาษณ์: แล้วโรงเรียนแถวนี้มีมัยคะ

53 ชาวเล: มี โรงเรียนบ้านแหลมตรง

54 ผู้สัมภาษณ์: แปลกเนาะตรงนี้ แบบ...ตกลงว่าติดอำเภอเมือง แล้วอยู่ในเขตอุทยานด้วยมัยคะ

55 ชาวเล: ไม่ทราบ

56 ...

57 ผู้สัมภาษณ์:...โทษนะคะพี่ทำอะไรละคะ แบบว่าไม่เคยเห็นสงสัย ทำให้มันยังงั้นละคะ แบบเป็นนวด
58 ศรีษะอะไรอย่างนี้รีเปล่า

59 ชาวเล: คันหัว เช้ทम्म

60 ผู้สัมภาษณ์: เช้ทम्म ให้ผมมันยังงั้นละคะ แล้วมันนั่นก็คือไม้ไผ่อะไรอย่างนี้ใช้มัยคะ แล้วตอนช่วง
61 มรสุมนี้ออกเรือหาปลาอยากมัยคะ

62 ชาวเล: หายาก แต่ว่าไปได้ 2 ทาง ถ้ามรสุมมาก็ไปทางนั้น ทางด้านหน้า

63 ผู้สัมภาษณ์: อ้อก็เป็นที่หลบลม แล้วพอช่วงมรสุมทำอะไรบ้างละคะ

64 ชาวเล: ก็ส่วนมากก็จะหาปลา ตกปลา ออกไข่

65 ผู้สัมภาษณ์: ก็คือ ก็พอยังเลี้ยงตัวเองได้ แล้วคือตอนนี้ทุกคนก็เปลี่ยนเป็นศาสนาพุทธ

66 ชาวเล: ก็ดั้งเดิมของเขากัน...มีชวาน้ำ ทะเลเล็ก ประมงกิจ ช้างน้ำ รักสมุทร เค้าพระราชทานอะไรนี้

67 ผู้สัมภาษณ์: เค้าพระราชทานเมื่อตอนปีไหนละคะ

- 68 ชาวเล: ตั้งแต่นั้น หลายปีแล้ว ตั้งแต่ยังไม่เกิด ตอนเราโตๆ กันหมดแล้ว เจ้าพระราชทานไม้นั้นเรา
69 ไม่ได้เรียน บางคนก็ไม่ได้เรียน <<ฟังไม่รู้เรื่อง พูดภาษาชาวเล>>
- 70 ผู้สัมภาษณ์: แล้วตอนนั้นมีเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้นเค้าถึงเสด็จมาละคะ
- 71 ชาวเล: ไม่มี สมัยโบราณ... มีชื่อแต่ไม่มีสำเนาทะเบียนบ้านนั้นไม่มี โรงเรียนก็ไม่มี อะไรก็ไม่มี
72 <<ฟังไม่รู้เรื่อง พูดภาษาชาวเล>> สมัยแกมีลูกแล้วแหละ
- 73 ผู้สัมภาษณ์: แล้วตอนที่ไม่มีนามสกุลนิ ก็ไม่มีนามสกุลมีกันแต่ชื่อ แล้วมีเรื่องอะไรที่ว่า คนอื่นน่าจะรู้
74 แต่ว่าเค้าไม่รู้ แต่ว่าที่ชุมชนนิอยากจะทำอะไรให้ฟังมีอะ แบบว่าเรื่องลึกลับเรื่องลึกลับ
- 75 ชาวเล: ภาษาพูดที่บ้านเรา คล้ายๆ อินโดนีแ
- 76 ผู้สัมภาษณ์: คล้ายๆ มาเลย์ อินโด แล้วจริงๆ พี่นพมาจากอินโดเธอคะ แบบว่าคือล่องเรือมา
77 เรื่อยๆ ใช่มั้ยคะ
- 78 ชาวเล: มาจากอินโดนั่นแหละ ภาษามอร์แกนก็มี
- 79 ผู้สัมภาษณ์: แล้วพี่คุยกับเค้ารู้เรื่องมีอะ ภาษาใกล้เคียงกัน
- 80 ชาวเล: ภาษามอร์แกนก็มี คุยได้เป็นบางครั้ง มีเกาะลาว สิมิลัน เกาะสุรินทรก็มีเยอะ เกาะสอง
- 81 ผู้สัมภาษณ์: แล้วพี่ล่องเรือนี้ทำยังไงละคะ
- 82 ชาวเล: ไม่มีที่นี้ เค้าจะทำปีหน้า เขาแคนเซิล โต๊ะหม้อไม่มีชะด้วย เรียกพี่น้องมารวมตัวกัน ถ้ามีก็
83 เกาะลันตา เกาะอาดัง
- 84 ผู้สัมภาษณ์: ขอบคุณมากนะคะ...<<ว่าจะเดินไปโรงเรียน>>...
- 85
- 86 *ภาพวาดในถ้ำไวกิง*
- 87 ผู้สัมภาษณ์: ...แล้วที่เค้าว่าที่เกาะไวกิง มีรูปเรือเชียงอะไรด้วย
- 88 ชาวเล: นี่ๆ เบอมี
- 89 ผู้สัมภาษณ์: แล้วลุงพอรู้มีอะว่าใครไปวาด เรือเชียง
- 90
- 91 *วิถีชีวิตชาวเลในปัจจุบัน*
- 92 ผู้สัมภาษณ์: แล้วตอนนี้มีนักท่องเที่ยวบอกว่าให้ยกไปช่วยหาปลาอะไรบ้างรีเปล่าคะ
- 93 ชาวเล: หา เค้ามาบอก เค้าซื้อน้ำมันอะไรมา อะไรเท่าไร บางทีอะไรก็พาไป
- 94 ...
- 95 ผู้สัมภาษณ์: แล้วที่ว่าประเพณี ที่ว่าเมื่อกี้ ลอยเรือ
- 96 ชาวเล: เดือน 6 เดือน 11
- 97 ผู้สัมภาษณ์: วันไหนหละคะ นี่เดือน 11
- 98 ชาวเล: กว่าแล้วนี่ เลยกไปแล้ว 11 เดือนไทย ปีนี้ 2 ครั้ง
- 99 ผู้สัมภาษณ์: ที่ว่ากราบไหว้บรรพบุรุษ เดือน 4 กับเดือน 5 ทำอะไรกันบ้างคะ
- 100 ชาวเล: บรรพบุรุษนี่ก็ เดือน 4 กับเดือน 5 แข่งเปลว ทำปาซ่า
- 101 ผู้สัมภาษณ์: ปาซ่าที่วานคือฝั่งข้างในนี้หรือคะ

- 102 ชาวเล: ตั้งของให้กินใจ
- 103 ผู้สัมภาษณ์: อ้อ คล้ายๆ ประเพณีของพุทธ ของจีนอะไรอย่างนี้
- 104 ชาวเล: ของที่คนตายนั้นแหละ การสืบทอด
- 105 ...
- 106 ผู้สัมภาษณ์: ที่นี้กินอาหารของพื้นเมืองมีมีอะไร
- 107 ชาวเล: น้ำพริก ปลาต้ม บางทีก็ไปขึ้นภูเกิดกินอาหารที่นั่น
- 108 ผู้สัมภาษณ์: แล้วปลาที่หามาได้นี้ เอาไปใช้กินในชุมชนหรือขายละคะ
- 109 ชาวเล: กิน เวลาได้มากก็ขาย เวลาได้น้อยก็กิน เวลาไปตกปลามันก็ขายยากไงแถวนี้ เวลาเอาไป
- 110 ขายก็ไปขายภูเกิดขายได้ง่าย
- 111 ผู้สัมภาษณ์: เอาไปขายนู่นหมดเลย ...
- 112 ...
- 113 ผู้สัมภาษณ์: แล้วเห็นเมื่อที่ผู้ช่วยผู้ใหญ่บอกว่าตอนนี้เราต้องเช่าที่เอกชนอยู่ คำคิดยังไงคะ
- 114 ชาวเล: ตรงนี้ให้อยู่ได้ คำพระราชทาน คำให้เขตหมู่บ้าน ส่วนอื่นเป็นของนายทุนหมดแล้ว
- 115 ผู้สัมภาษณ์: ใครมาอยู่ตอนหลังต้องจ่ายเงิน
- 116 ชาวเล: คนอื่นมาอยู่ไม่ได้แล้ว คำพระราชทานให้อยู่ ห้ามขาย คำไม่ให้สร้างแล้ว ตรงนี้ที่ตำแหน่ง
- 117 เดี่ยว ที่อยู่อาศัยลำบากหน่อย

1   *อำหลี ประมงกิจ*

2

3   *ข้อมูลพื้นฐานผู้ให้สัมภาษณ์*

4   นักวิจัย: ...แล้วผู้ช่วยนิ เกิดที่นี้เลยใช่ไหมคะ อยู่นานแล้วยังคะ

5   *อำหลี ประมงกิจ*: เกิดที่นี้เลย ตอนนี้ 30 กว่าแล้ว นั้นน้องชาย น้องชายก็เกิดที่นี้ด้วย

6

7   *อาชีพในอดีต*

8   นักวิจัย: แล้วแต่ก่อนผู้ช่วยผู้ใหญ่ ทำอะไรละคะ

9   *อำหลี ประมงกิจ*: ทำประมง ตกปลา ดำน้ำ ดำกุงขาย ตอนนั้นก็ทำโรงแรม ห้อง ก็มีแต่ชาวบ้าน แต่
10   พอตอนนี้มีโรงแรม ชาวบ้านก็ต้องมารับนักท่องเที่ยว ก็อาชีพประมงก็ไม่ลืม แต่ว่า ทำรอบๆ นี้แหละ

11   นักวิจัย: ก็คือทำประมงอย่างเดียวไม่ได้ทำสวนทำอะไร

12   *อำหลี ประมงกิจ*: ทำไรไม่ทำหรอก ก็ยึดซึ่งจะทำเฉพาะประมง ก็มีไม่กี่คนที่ทำโรงแรม ก็มีพวก
13   แม่บ้านสมัคร ถ้าเป็นผู้ชายก็ทำประมง พาฝรั่งไปเที่ยวดำน้ำ...

14

15   *วิถีชีวิตดั้งเดิมชาวเกาะพีพีตอน*

16   นักวิจัย: แล้วแต่ก่อนนี่ก็คือ ก็อาศัยอยู่ริมทะเลใช่ไหมคะ ก็สร้างบ้าน แบบอย่างนี้เลยหรือคะ หรือว่ามี
17   เปลี่ยนแปลง

18   *อำหลี ประมงกิจ*: มีเปลี่ยนแปลง สมัยก่อนมีแต่มงจาก ยากจนสมัยก่อน

19

20   *ความเจริญด้านการท่องเที่ยวสู่เกาะพีพี*

21   นักวิจัย: แล้วนักท่องเที่ยวเข้ามาที่นี้มาก ๆ เมื่อกี่ปีมาแล้ว

22   *อำหลี ประมงกิจ*: ช่วงนี้ก็รู้สึกว่าจะเหมือนปกติเหมือนเดิมแล้วหลังสีนามิ

23   ...

24   นักวิจัย: แต่ว่าตอนนี้พอมีการท่องเที่ยวเข้ามามันก็ดีขึ้น

25   *อำหลี ประมงกิจ*: ก็ดีขึ้น มีแขกมา ดีเยอะเลย

26   นักวิจัย: แล้วนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเนิ เจ้าขอให้ชุมชนช่วยบริการอะไรบ้างคะ

27   *อำหลี ประมงกิจ*: ก็ส่วนมากเป็นท่องเที่ยว ประจำวันก็... ท่องเที่ยวรอบเกาะ พาไปดูปะการัง

1 เศรษฐพงษ์ บุญสพ

2

3 ข้อมูลพื้นฐานผู้ให้สัมภาษณ์

4 นักวิจัย: พี่เป็นสมาชิกอบต. เทรอคะ ของหมู่ไหนคะ

5 เศรษฐพงษ์ บุญสพ: หมู่ 8

6 นักวิจัย: อ้อ หมู่ 8 เหมือนกัน แล้วที่ว่าการอบต. มันอยู่ตรงไหนคะ

7 เศรษฐพงษ์ บุญสพ: อยู่อ่าวนางอยู่ข้างบนนั่น อยู่ที่อ่าวพระนาง คลองแห้ง ที่กระบี่

8 ผู้ช่วยวิจัย 3: มันอยู่ใกล้ๆ ที่ดับเพลิงมัยครับ ที่นพรรัตน์ธารา แล้วเลี้ยวออกมาซอยหนึ่ง ที่อ่าวนาง แล้วไป

9 นพรรัตน์ธารา

10 เศรษฐพงษ์ บุญสพ: มันอยู่ใกล้ๆ สำนักงานใหม่ ใกล้ๆ กับ ที่อุทยานแห่งชาติ

11 ผู้ช่วยวิจัย 3: แล้วเห็นจะมีสำนักงานย่อยที่...

12 เศรษฐพงษ์ บุญสพ: เกาะพีพี ดันไทร ยังไม่เปิดที่ ใกล้บ่อบำบัด

13 นักวิจัย: ...แล้วพี่อยู่มานานแล้วยังคะ

14 เศรษฐพงษ์ บุญสพ: ก็อยู่มานานแล้วครับ อยู่ตั้งแต่บรรพบุรุษ

15 ..

16 นักวิจัย: ขอโทษนะคะ แล้วตอนนี้พี่อายุเท่าไรแล้วคะ

17 เศรษฐพงษ์ บุญสพ: 38 แล้วครับ

18

19 อาชีพในอดีต

20 นักวิจัย: แต่ก่อนบรรพบุรุษพี่ทำอะไรคะ

21 เศรษฐพงษ์ บุญสพ: ทำไร่ ตกปลา ประมง

22 นักวิจัย: แล้วตอนนี้ยังทำอยู่อีกมั๊ยคะ

23 เศรษฐพงษ์ บุญสพ: ไม่แล้วครับ น้อยแล้วประมง ส่วนมากจะมาทำธุรกิจท่องเที่ยว

24 ...

25 นักวิจัย: แล้วเอ่อ เมื่อวานไปสัมภาษณ์คนที่หมู่ 7 มา คำบอกว่าเมื่อก่อนตรงนี้มีที่นาด้วย

26 เศรษฐพงษ์ บุญสพ: มีๆ ข้างหลังอะ

27 นักวิจัย: ตอนนี้อยู่มีอีกมั๊ยคะ

28 เศรษฐพงษ์ บุญสพ: ตอนนี้มีหมดแล้ว ตอนนี้มีมันเป็น ไร่ร้าง คำพูดเป็นป่อนะ ป่อน้ำแบบมาใช้กับโรงแรม

29 อ่างเก็บน้ำ

30 นักวิจัย: แล้วคือ แต่ก่อน คนหมู่ 7 นี้ทำประมง แล้วทำอะไรอีกบ้างคะ

31 เศรษฐพงษ์ บุญสพ: ประมง แล้วก็ทำสวนมะพร้าว

32 นักวิจัย: แล้วมะพร้าวนี้เอาไปขายที่ไหนบ้างคะ

33 เศรษฐพงษ์ บุญสพ: เอาไปขายที่กระบี่ ภูเก็ตบ้าง ก็เอาไปขายพร้อมกับเอาปลาไปส่ง

34 นักวิจัย: อ้อ เหมือนกับว่าเป็นการแลกเปลี่ยนสินค้ากันนะคะ แล้วตอนนี้ชาวบ้านทุกคนค้าเปลี่ยนอาชีพ

35 กันแล้วยังคะ

- 36 เศรษฐพงษ์ บุญสพ: หหมดเลย เกือบจะหหมด ก็มีอยู่ ถ้าจะถามว่าทำประมง ทำประมงก็มีอยู่ ช่วงที่ว่าหน้า
37 โลว ช่วงโลวซีซั่น
- 38 ผู้ช่วยวิจัย 3: จะนับยังไงครับ
- 39 เศรษฐพงษ์ บุญสพ: หลังพฤษภาคม-สิ้นกันยายน สิ้นกันยายน ก็โฮ 4 เดือน พอดุลานี้ก็เป็นหน้าไฮซีซั่น
40 นักวิจัย: แล้วแต่ก่อนตอนที่ทำนาหะคะ พอกินมัยคะ หรือว่าต้องซื้อเพิ่ม
- 41 เศรษฐพงษ์ บุญสพ: ทำนาก็มีอยู่แค่คน 1-2 คนเองที่เค้าพอทำนาได้ ที่เค้า ทำนาทำอะไร ส่วนมากจะไร
42 ข้าว ข้าวบนเขาที่เห็นซีเรือเห็นมะพร้าวอยู่บนเขาหะ ตอนเค้าทำอะไรก็ถือหนอมะพร้าวไปปักไว้ด้วยใจ
43 เข้าใจมัย พอดตอนหลังมันก็มะพร้าวมันก็ใหญ่ขึ้น พอดถึงปัจจุบันนี้ทำไรมันก็หายไปซะแล้ว มีแต่ต้น
44 มะพร้าวโผล่อยู่
- 45 นักวิจัย: แล้วเห็นบางที่แต่ก่อนของเกาะพีพี ในภาพแต่ก่อนนั้น โอที่มันเป็นสันทราย มีแต่ต้นมะพร้าว
46 เต็มไปหหมดเลย ก่อนที่ว่าจะมีโรงแรมอะไรขึ้นอยู่เยอะๆ คืออันนั้นต้นมะพร้าวมันเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ
47 หรือว่าเค้าปลูก
- 48 เศรษฐพงษ์ บุญสพ: ใช่ครับ ปลูก
- 49 นักวิจัย: เค้าปลูกบนทรายนั่นเลยให้มันขึ้นมา
- 50 เศรษฐพงษ์ บุญสพ: ก็เหมือนอย่างนี้ เค้าปลูกตั้งแต่บรรพบุรุษ
51 ...
- 52 นักวิจัย: แล้วพื้นเพ ของที่ทั้งสองคนนิบรรพบุรุษมาจากที่ไหนคะ หรือว่ามาจากที่นี่เลย ที่พีพีเลย
- 53 เศรษฐพงษ์ บุญสพ: ที่พีพีเลย
- 54 นักวิจัย: ที่นี้อยากจะให้ผู้ใหญ่พาไปดูที่นาติดหนึ่งคะ ไกลมัยคะ
- 55 เศรษฐพงษ์ บุญสพ: ไม่วไกล ซี่รถไปแล 3 ล้อ เพราะว่าตอนนี้ที่นาคันเป็นบ่อเก็บน้ำแล้ว ปัจจุบัน
56 ....
- 57 นักวิจัย: แล้วที่ได้รับการเล่ามา เค้าเล่าว่าไงบ้างคะ
- 58 เศรษฐพงษ์ บุญสพ: ก็นั่นแล แต่ก่อนที่คนมาอยู่ แค่คน สองคน ไป...
59 ...
- 60 นักวิจัย: แต่ว่าที่ว่าทำนาคัน เป็นของคนไม่ก็ตัวเอง
- 61 เศรษฐพงษ์ บุญสพ: 2 คนเองครับ
- 62 นักวิจัย: แล้วก็ที่ว่าทำนาบนเขา
- 63 เศรษฐพงษ์ บุญสพ: ทำนาบนเขา ส่วนมากก็จะทำนาบนเขา
- 64 นักวิจัย: แล้วเอาน้ำมาจากไหนคะ
- 65 เศรษฐพงษ์ บุญสพ: เอาขึ้นไป เมื่อก่อน...ทำช่วงหน้าฝน
66 ...
- 67 สัมภาษณ์: ตรงนี้พักของโรงแรม โรงแรมตรงหน้าอ่าวนั้นมียี่เจ้าคะ
- 68 เศรษฐพงษ์ บุญสพ: เจ้าเดียว คนเดียว อ่าวนี้เค้าซื้อหหมดคนเดียว ก็ของบรรพบุรุษเค้า นี่แหละตรงนี้ที่
69 นา ปลูกผัก
- 70 ....

- 71 นักวิจัย: แล้วตรงนี้ที่หน้า ทำเป็นอะไรแล้วนะคะที่พี่ว่า
- 72 เศรษฐพงษ์ บุญสพ: เป็นบ่อเก็บน้ำ บ่อน้ำตื้นนั่น เค้าชุกกับแม็คโคร แล้วก็เก็บน้ำธรรมชาติไว้ใช้ในฤดู
- 73 หน้าแล้ง
- 74 นักวิจัย: นิตันมะพร้าวมันตายหมดแล้ว มันถึงเวลา
- 75 เศรษฐพงษ์ บุญสพ: มันดั่ง มันโค่นดั่งกิน
- 76 นักวิจัย: แล้วก่อนหมายถึงว่า แต่ก่อนต้นมะพร้าวก็ปลูก
- 77 เศรษฐพงษ์ บุญสพ: ใช่ พร้อมกับไปทำไร่นานา
- 78 นักวิจัย: แต่ว่าตอนนี้ไม่มีอะไรแล้ว ตรงนี้มีก็ไร่คะ แต่ก่อนที่เค้าทำนานั้น แล้วถ้าเกิดเดินไปอ่าวตันไทร
- 79 ได้มัยคะ
- 80 เศรษฐพงษ์ บุญสพ: ได้ ครับ เดินข้ามเขาตรงนี้เลย เดินไกล
- 81 นักวิจัย: แล้วแต่ก่อนที่ว่าคนเค้าทำประมง ทำเล ตรงที่อ่าวตันไทร เห็นมันเป็นต้นมะพร้าวกันเยอะๆ แล้ว
- 82 เค้าเริ่มจับจองกันยังงัยละคะ
- 83 เศรษฐพงษ์ บุญสพ: เค้าเข้ามาอยู่เค้าก็แบ่งกัน แบ่งที่ ใครทำได้เอาได้ ก็เก็บเอาไปเลย แล้วพอตอนหลัง
- 84 ก็มาออกเอกสารสิทธิกันเอง ก็มีผู้ใหญ่บ้านคนนึง หลังจากนั้นก็ได้ออกเอกสารสิทธิ เค้าจับจองหมดทั้ง
- 85 เกาะ แบ่งกันใครทำได้เยอะก็เอาไป ใครทำได้น้อยหน่อยก็เอาน้อย
- 86
- 87 ความเจริญด้านการท่องเที่ยวสู่เกาะพีพี
- 88 นักวิจัย: แล้วท่องเที่ยวเข้ามาเยอะๆ เมื่อตอนไหนละคะ
- 89 เศรษฐพงษ์ บุญสพ: ตอน เยอะๆ นี่น่าจะเป็น 30 ได้นะ ไม่ใช่ 30 พ.ศ. 2530 ก็เมื่อประมาณ 20 ปีที่แล้ว
- 90 นักวิจัย: ขอโทษนะคะ แล้วตอนนี้พี่อายุเท่าไรแล้วคะ
- 91 เศรษฐพงษ์ บุญสพ: 38 แล้วครับ
- 92 นักวิจัย: ก็เมื่อตอนที่ยังวัยรุ่นอยู่เลย
- 93 เศรษฐพงษ์ บุญสพ: วัยรุ่นอยู่ 17-18 ปี
- 94 ผู้ช่วยวิจัย 3: ส่วนมากเป็นนักท่องเที่ยวต่างชาติก่อน หรือคนไทยก่อน
- 95 เศรษฐพงษ์ บุญสพ: ต่างชาติครับ
- 96 ...
- 97 นักวิจัย: แล้วชาวบ้านเค้าพอใจมัยคะ มีนักท่องเที่ยวเข้ามา หรือว่ามันน้อยไป มากไป
- 98 เศรษฐพงษ์ บุญสพ: เกี่ยวกับนักท่องเที่ยวเหรอ มันก็ดี ถ้าคนรุ่นใหม่มันดีกว่าหาลา เด็กรุ่นใหม่มันก็น่า
- 99 ไม่เป็นแล้วปลานี่ ทุกวันนี้

1 **สฤฎษ์พงษ์ เกี่ยวข้อง**

2

3 **ข้อมูลพื้นฐานผู้ให้สัมภาษณ์**

4 สฤฎษ์พงษ์ เกี่ยวข้อง: ... ผมนี้ ผมสฤฎษ์พงษ์ เกี่ยวข้องเป็นลูกเขยคนเล็ก มีพี่น้องแปดคน แล้วก็
5 สมัยก่อนนี่พ่อตาคือกำนันขึ้นเนี่ยะหะนะ...รุ่นก่งผมนี้ ตอนนั้นมาอยู่ได้ไม่นานเค้าก็เลือกให้เป็นกำนัน
6 อยู่ที่ไสไทย ก่ง แล้วพอต่อมาก่งผมนี่เป็นกำนันพอหมดอำนาจก็ให้กำนันงงขึ้นเป็นกำนันต่อ เค้าก็เลย
7 รู้จัก ก็เลยเป็นญาติกัน อยู่มณฑลกวางตั้ง

8

9 **อาชีพในอดีต-ปัจจุบัน**

10 นักวิจัย: พอดีว่าเป็นอ.มอ. นะคะ อยู่ คณะการจัดการสิ่งแวดล้อม จะมาเก็บข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องเล่าเกาะพี
11 พี แล้วก็ขึ้นไปพีพีได้ 2-3 วันแล้ว ก็ไปเก็บข้อมูลด้านอื่น เสร็จแล้วก็ให้คุณลุงท่านหนึ่งเค้าบอกว่า เออ
12 แนะนำให้มา ลองมาสอบถาม กำนันขึ้น ว่าท่านเคยถวายรังนกให้กับในหลวง ตอนที่ในหลวงเสด็จ ก็เลย
13 จะมาสอบถามว่าเรื่องราวสมัยนั้นเป็นยังไง แต่ว่าทราบข่าวว่าท่านเสียแล้ว เค้าก็เลยแนะนำว่าลองมาดู
14 คุณป้ายังอยู่ แล้วนี่ถ้าเกิดเป็นไปไม่ได้ว่า ถ้าได้ทราบเรื่องราวเป็นอย่างไร แล้วถ้าเกิดทางที่บ้านยังมีรูป
15 ถ่ายเก็บไว้จะขอเก็บปีได้มียะ

16 สฤฎษ์พงษ์ เกี่ยวข้อง: ก็มีนะฮะถ่ายอยู่สมัยที่เป็นกำนัน ...แล้วก็สมัยก่อนนี่พ่อตาคือกำนันขึ้นเนี่ยะหะ
17 นะ ก็ถือว่า เป็นคนที่กว้างขวางในกระบี่ แล้วก็ชาวบ้านก็รักใคร่ เป็นคนที่มีความคิดริเริ่มใหม่ๆ เช่นใน
18 เรื่องของการมองแบบมีวิชันหะนะ มีวิสัยทัศน์ว่าอนาคตกระบี่นี่เห็นโลเคชั่นแล้วมันดีก็ น่าจะเป็นเมือง
19 ทองเที่ยวได้ ก็เลยไปทำธุรกิจที่พีพี ซึ่งวันนั้นเนี่ยะนั่งเรือ 4 ชั่วโมง คนก็บอกว่าใครจะไปเที่ยวทะเลพีพี
20 แล้วนั่งเรือหาปลาด้วย แล้วก็ยังทำหมู่บ้าน หมู่บ้านที่เริ่มต้นใหม่ๆ นี่ก็มาจากกำนันขึ้น โรงแรมใหม่ๆ
21 เมื่อก่อนไม่มีโรงแรม มีโรงแรมกิตติสุข มีโรงแรมกระบี่ก็ถือว่าเป็นโรงแรมต้นๆ ของกระบี่ อันนี้เป็นภาพ
22 ที่เรามองเห็นว่าแกเป็นคนที่มีวิสัยทัศน์ หลังจากนั้นเนี่ยะ ก็เป็นคนแบบชนิดที่ว่ารักธรรมชาติ เข้ากับ
23 ชาวบ้านได้โดยเฉพาะ บ้านที่อยู่หะนะ เป็นพี่น้อง มุสลิม พี่น้องอิสลาม 90 กว่าเปอร์เซ็นต์ แต่อยู่
24 เหมือนกับอย่างพ่อก่งลูก แล้วก็เวลามีนงานมีการก็จะมิดันท์ ดันท์หนึ่งก็จะเป็นดันท์อิสลาม ให้พี่น้อง
25 อิสลามมาทำจัดเลี้ยง โดยคนอิสลามเอง คนพุทธก็ทำพุทธ โดยเฉพาะที่พีพีนี้ เมื่อก่อนทำแร่ แร่พลูแฟรม
26 แบบนี้ แล้วก็แร่ไม่มาก พอหมด แกก็เห็นว่ามี 2 เรื่องที่ว่าที่ยังทำได้ เรื่องหนึ่งก็คือ ขอสัมปทานรังนก
27 คนที่ทำสัมปทานรังนกได้ในสมัยนี้ หนึ่ง ต้องมีพวก สองต้องเป็นคนรักใคร่ เมื่อสมัยพ่อตาผมทำไม่เคยมี
28 การปล้นรังนก ไม่มีเหตุการณ์ยิงกัน ก็แสดงว่าอยู่กันอย่างแบบลงตัว กันแบบพี่แบบน้อง แล้วคนที่ขึ้นรัง
29 นกได้นี้ต้องเป็นคนคล้ายๆ ที่ สเปนเซียลลิส แบบชนิดที่ว่ามีความเชี่ยวชาญสูง คือเค้าต้องมีพิธีการเช่น
30 ไหว้ด้วย แต่ละปีต้องมีการเช่นไหว้ด้วย การเก็บเกี่ยวรังนกนี่ปีนึงเก็บได้ 3 รอบ ก็มันจะมีตั้งแต่ช่วง
31 กุมภาพันธ์ มกรา กุมภาพันธ์ แล้วก็วันประมาณเดือนเศษๆ 2 เดือน ก็ต่อไปอีก แล้วก็รอบสุดท้ายนี่ก็เพื่อให้นัก
32 วางไข่ เออ ก็ทำรังนกมา ในขณะที่รังนกไปนั้นก็เห็นโลเคชั่นมันดี ก็ทำบังกะโลว สร้างโรงแรมด้วย อะไร
33 แบบนี้ ให้คนอื่นเที่ยว แล้วเมื่อก่อนเป็นบังกะโลวนี้ ฝรั่งสะพายเป้เข้ามาาก็ไปเที่ยวกัน
34 นักวิจัย: แล้วตอนนั้นกำนันทำแร่ด้วยรีเปลาอะ หรือว่าออกไปอนุญาตให้อย่างเดียว

35 สฤกษ์พงษ์ เกี่ยวข้อง: ตอนนั้นก็ทำ แต่ก็ทำอยู่ชั้กพักหนึ่งนะอะ แต่ว่าที่ขอแล้วรู้สึกว่ที่เกาะมันน้อยหะ
36 นะ มันก็เลยรู้สึกว่จะไม่ได้ทำด้วยซ้ำไป เพราะตอนนั้นเนี่ยะผมยังไม่ได้เป็นลูกเขยเค้าเลย แต่ว่าเท่าที่
37 ผมรู้หะนะ

38 นักวิจัย: แล้วตอนนี้ รังนกยังทำอยู่อีกมียะคะ

39 สฤกษ์พงษ์ เกี่ยวข้อง: ตอนนี่คือว่หลังจากที่พ่อตาผมทำเสร็จแล้วหะนะ ก็ทิ้งช่วงไปให้คนอื่นทำ แล้ว
40 พอมารุ่นผมเนี่ยะ ผมว่ เห็นว่เป็นที่เก่าของพ่อตาผม ผมก็เลยไปสัมปทาน ตอนนั้นก็ได้ในนามผม ก็ติด
41 ชื่อผมสัมปทานอยู่ 5 ปี พอหลังจาก 5 ปีนี้ก็ไม่ได้ก็เนื่องจากว่ การแข่งขันใช้เงินสูงมาก เมื่อก่อน 38
42 ล้านบาท จังหวัดขึ้นมา เป็น 200 กว่าล้าน ซึ่งเราเห็นว่ มันก็ไม่คุ้ม เพราะเราทำรังนกอย่างเดียว แล้ว
43 วัตถุประสงค์เนี่ยะเพื่อเป็นข้อมูลอะไร

44 นักวิจัย: ข้อมูลเป็นงานวิจัยคะ จะเอาไปรวบรวมว่แต่ก่อน สมัยก่อน เกาะพีพีมีความเป็นอยู่ยังงัย ผู้คนมี
45 วิถีชีวิตทำอะไรบ้าง

46 สฤกษ์พงษ์ เกี่ยวข้อง: วิถีชีวิตก็ประมงเป็นหลัก แล้วก็ 2 หมู่ หมู่ 7 กับหมู่ 8

47 ...

48 สฤกษ์พงษ์ เกี่ยวข้อง: ผมมีภาพอยู่ ที่บ้านนี้มีเป็นแฟ้มเลย แล้วเมื่อก่อนตอนสมัยผมทำสัมปทานนี้
49 ฎีปุ๋น บริษัทของฎีปุ๋น รู้สึกว่งานวิจัยของใจก่า อะไรนี้ เค้ามาตั้งกล้องที่ วิตีไถ่ถายตั้งแต่ รังนกไปถักทอ
50 รังหะนะ 3 เดือน เค้าลงทุนเยอะเหมือนกันก่าจะได้อะไรแต่ละเส้นๆ แต่เมื่อก่อนเค้าอยู่กันอย่งไม่มี
51 โจรหะนะ เดี่ยวนี้ก็มีย่างหลังจากที่พม่าเข้ามา พ่อตาผมนี่ แกเป็นคนมีคุณธรรมอย่งหนึ่งเท่าที่ผมเห็น ที่แก
52 สอนลูกๆ เมื่อก่อนนี่ในฐานะที่แกเป็นผู้นำท้องถิ่น ชาวบ้านที่แกเป็นกำนันที่แกดูแลอยู่เนี่ย เค้าเดือดร้อน
53 เรื่องเงินเรื่องทองนะ แล้วเอาที่ดินมาขายกำนันแกส่งลูกแกทุกคนเลยนะห้ามซื้อ ให้เชื่อได้ห้ามซื้อ
54 เต็ดขาด ไปซื้อที่อื่นไปซื้อ แกบอกว่ถ้ามาซื้อหมด ซื้อไล่ที่ลูกบ้านแล้วใครจะมาอยู่ นี่เป็นปรัชญาการอยู่
55 ด้วยกัน ช่วยเรื่องเดือดร้อนช่วยไป แต่ว่าห้ามซื้อที่ดินกับห้ามเอาเงินไปให้กูยืม แล้วไปเอาดอกเค้า ให้
56 กูยืมได้ ห้ามเอาดอก และห้ามซื้อที่ดินชาวบ้านด้วย เค้าไปซื้อ จะไปขายคนอื่น ไอนั้นไม่เกี่ยวกับเรา นี่
57 ผมเห็น แล้วนี่ไอ้ นี่ไม่ได้สอนในมหาวิทยาลัยนะ ไอนี้เป็นหลักคิดโดยจิตสำนึก ในการเรียนรู้ด้วย
58 คุณธรรม ของเค้าเอง

59 นักวิจัย: แล้วท่านเป็นกำนันตั้งแต่พ.ศ. ไหน ถึงพ.ศ. ไหนคะ

60 สฤกษ์พงษ์ เกี่ยวข้อง: ผมจำไม่ได้นะ เป็นตั้งแต่เริ่มที่มีกำนันหะ จนก่าที่แกจะไม่เอาแล้วหะ

61 นักวิจัย: กำนันรุ่นแรกเลยใช่มียะคะ

62 สฤกษ์พงษ์ เกี่ยวข้อง: ครับ ประธานสภาสมัยแต่งตั้งหะ ประธานสภาจังหวัดตั้งแต่สมัยเค้าแต่งตั้ง

63 ...

64 นักวิจัย: แล้วถ้าเกิดว่จะไปขอกอบปรึ้รูปที่ว่ท่านกำนัน เค้าเคยถววยรังนกจะสะดวกเมื่อไหร่ดีคะ

65 สฤกษ์พงษ์ เกี่ยวข้อง: เค้าอยู่ที่บ้านในสวนนะครับ ไปได้ครับ ผมมีภาพเก็บรังนก เล่มใหญ่เลย... พีพีมี
66 ปัญหาหลายเรื่อง เรื่องผังเมือง เรื่องขยะ เรื่องน้ำดื่ม

67 <<เริ่มตอนใหม่>>...มันมีรังนกแดง รังนกมีเลือดหะเค้าบอก

68 นักวิจัย: อ้อที่ว่มันจะคายเลือดออกมา

69 สฤกษ์พงษ์ เกี่ยวข้อง: ใช่ๆ ความเป็นจริงนี้มันไม่ใช่เลือด ความเป็นจริงนกตัวนี้คนเดียวเองมันจะมีเลือด
 70 ขนาดนั้นเลยหรือ ไม่ใช่ ความเป็นจริงมันก็คือ รังนกที่มันเป็นโปรตีนไขมันหยาบๆ พอมันไปแปะกับที่หิน
 71 หินมันสีแดงมันก็ไหลออกมา คล้ายๆ ออสโมซิส แล้วเมื่อก่อนนี้รังนกสีแดงถ้ามันมีลักษณะอย่างนี้
 72 นะ ถ้ากินไขมันจะมีสิ่งเจือปนเข้ามาไม่ว่าจะเป็นหินปูนหรืออะไรเข้ามาวิธีการก็คือ เมื่อก่อนคนมาดูหนังสือ
 73 เข้ามาในโรงพยาบาลก็ผู้ที่ทำรังนกก็มีแหลมทองมีอะไรนี้เข้ามาเล่าเราในฐานะที่เราเป็นผู้ผลิต เจ้า
 74 ชื่อเสรีไปขายฮ่องกง เจ้าก็มาเล่าให้เราฟังว่า นี่หะต้องลงทุนทำตลาด ทำรังนกเลือดให้เป็นที่ยอมรับ
 75 เราก็กถามว่าแล้วจะทำยังไง เจ้าเอาเงินนี้ไปให้บริษัทซอร์บราเดอร์ สร้างหนังกำลังภายในที่ว่าพระเอกถูก
 76 ยาพิษแล้วต้องให้นางเอกพายเรือเข้าไปในทะเลลึก ไปเอารังนกที่มีเลือดมารักษาถึงจะหาย หลังจากนั้น
 77 รังนกเลือดจึงมีราคาขึ้นมาเรื่อยๆ เมื่อก่อน นี่คือกลยุทธ์ตลาดเพื่อที่จะให้รังนกสีแดงนี้ขายได้ นี่ๆ เป็น
 78 ประสบการณ์ในการเรียนรู้ เตียวไปเอาหนังสือที่บ้านผม...ตรง สตุล นี่คือฝู๋อันตามัน ฝู๋อ่าวไทยก็คือ
 79 ประจวบ ชุมพร สุราษฎร์ พัทลุง ใอนี้แปดแล้วนะฮะ แล้วที่สัมปทานอีกแห่งคือ ที่ตราด เพราะฉะนั้นเขต
 80 สัมปทานรังนกที่รัฐได้ค่าสัมปทานรังนกก็แอนนี่ในประเทศไทยนี้ มี 9 จังหวัด

81 นักวิจัย: แล้วของนครฯ ละคะ

82 สฤกษ์พงษ์ เกี่ยวข้อง: ก็เตียวนี้มันมีแยกๆ กันไป แยกเป็นเกาะหลายๆ บริษัท อย่างของบริษัทในเครือ
 83 บริษัทน้ำมันอะไรกันเขาก็ไปทำกันนี้ ก็ชุมพรก็เยอะ พัทลุงก็เยอะ แล้วก็รังนกบ้าน นอกนั้นก็รังนก
 84 บ้าน แต่รังนกประเทศไทยนี้เป็นรังนกที่ดีที่สุดในโลก แพงที่สุดในโลก คือนี่อยู่ในสองฝู๋นี้แหละครับ เจ้า
 85 ถามว่าดียังไง คำว่าดียังไง รังนกของประเทศไทยก็คือ เวลาเราไปสูมไข่อุ่นภูมิความร้อน 120
 86 องศาหะนะเส้นมันไม่ละลายมันยังเป็นเส้น เพราะฉะนั้นมันยังคงทนความร้อนได้สูง แล้วก็รสชาติมันดี
 87 มันหอม แต่ถ้าเป็นรังนกบ้าน เป็นรังนกของอินโดนีเซีย 100 องศาละลายเป็นน้ำแล้ว ก็เลยทำให้บริษัท
 88 ประเภทผลิตแบรนด์รังนก สก็อตรังนกเขาก็ใช้รังนก จากการนำเข้า 100 เปอร์เซนต์ เจ้าจะไม่ซื้อรังนก
 89 ในประเทศไทยนะฮะ ไปผลิตเพราะว่าต้นทุนมันสูง ใอนี้ศึกษาเอง เพราะปีหนึ่งเรานำเข้ารังนกจาก
 90 ต่างประเทศนี้รวมๆ เป็น 10,000 ล้าน แต่เรานำเข้ามาเสร็จแล้วเราส่งออก เราก็กำไรอีก มีอยู่ครั้งหนึ่ง
 91 ประเทศอิตาลีนี้ เจ้าก็เป็นองค์กรของไซเตสนี้ อาจารย์รูชีโซมียะ เจ้าต้องการเอาพันธุ์รังนกก็แอนนี่เข้าสู่
 92 บัญชี 2 ของไซเตส เพราะฉะนั้นการนำรังนกก็แอนนี่เข้าสู่บัญชี 2 ของไซเตสนี้หมายความว่า เวล่านำเอา
 93 รังนกส่งออกต่างประเทศมันจะต้องมีใบกำกับ ควบคุมดูแล และควบคุมปริมาณ เพราะฉะนั้นเนี่ยะความ
 94 เสียหายจะเกิดขึ้นกับเจ้าของสัมปทาน ปีหนึ่งนี้ที่เรามีตัวเลขการส่งออก ตกประมาณ 7-8 หมื่นล้าน เรา
 95 เลยต้องไปต่อสู้ว่า ขบวนการของรังนกเนี่ยะมันไม่ใช่เป็นการทำลาย นกก็แอนนี่ เจ้าก็เลยเอาในเรื่องของ
 96 เลือด กับการที่เราไปเก็บรังนกก็แอนนี่ก่อนกำหนดที่เจ้าวางไข่ แล้วบางครั้งภาพที่เจ้าเอามาเนี่ย ก็เอาลูกนก
 97 ที่มาดองเหล้า แล้วบอกว่าเป็นการทำลายรังแกสตั้ว แต่ที่จริงแล้วมันเป็นประเภทหัวใส หรือประเภท
 98 ต้มตุ๋นหะ ไปเอาลูกนกกระจอก เอาลูกนกอะไรใส่แล้ว บอกว่านี่คือลูกนกก็แอนนี่ ก็เลยวันเนี่ยเจ้าก็เลย
 99 ออกกติกากว่า คนที่ไปรับสัมปทานรังนกก็แอนนี่ กับจังหวัดต้องทำแผนฟื้นฟูในส่วนของฐานนกปีหนึ่งอย่าง
 100 น้อยต้องมีนกให้เพิ่มขึ้น 10 เปอร์เซนต์ นี่ก็เป็นที่มา เมื่อก่อนๆ ที่มีสัมปทาน เราต้องไปประมูลจาก
 101 กรมสัมปการ หลังจากนี้ กรมสัมปการเปลี่ยนรูปแบบของกระทรวง ทบวง กรมก็ให้การประมูลกับรังนก
 102 ก็แอนนี่กับจังหวัด โดยให้ผู้เซ็นสัญญาสัมปทานรังนกก็แอนนี่คือ นายกอบจ. แต่ผู้ควบคุมการปฏิบัติ

103 หน้าที่การจัดเก็บ การตรวจสอบนี่คือ เป็นผู้ว่าราชการจังหวัด โดยมีปลัดจังหวัดเป็นเลขานุการ แล้วมี
104 คณะกรรมการภาครัฐและเอกชน เป็นผู้ร่วมทุน

105 นักวิจัย: เหมือนกับเรื่องไอนั้นเลยที่ว่าน้ำตาปลาพะยูนที่เค้าเอามาทำมวลสารจุดความณะคะ ก็เข้าค่ายไซ
106 เตสเหมือนกัน

107 สฤกษ์พงษ์ เกี่ยวข้อง: อันนี้เป็นเรื่องผลประโยชน์ เพราะเราไปโจมตีเรื่องของพืชสัตว์พันธุ์หายากของ
108 อิตาลี แล้วเค้าก็กลั่นแกล้งเรา เค้าก็รู้ว่าตัวเลขตรงนี้ เป็นตัวเลขที่ยังถูกปิดบังอยู่เยอะ ตอนนั้นผมเป็น
109 นายกสมาคมรังนกก็แฉนแห่งประเทศไทย แต่วันนี้รู้สึกเค้ายังไม่ปลดผมนะ เพราะว่าไม่มีใครเป็น
110 เพราะว่ามันต้องเสียสละ เพราะว่าเวลาไซเตสเค้ามากับรีพีให้เค้าฟังแต่บังเอิญว่ามี ดร. พรพรรณราย หรือว่า
111 ดร. อะโนนะที่ว่ากรมป่าไม้ ก็เป็นที่เสียงให้ผมในเรื่องของ การที่จะให้ข้อมูลในพื้นที่ในทางปฏิบัติว่า
112 รูปแบบรังนกเป็นแบบไหน พฤติกรรมนกเป็นแบบไหน เพราะเราดูรูเลยว่ารังนกนี้เป็นรังนกกระปี่ รังนกนี้
113 เป็นพังงา รังนกนี้เป็นประจวบ เพราะว่ามันคนท้องถิ่นเราดูรู้

114 นักวิจัย: คำน เวลาไปเก็บก็รู้เลย

115 สฤกษ์พงษ์ เกี่ยวข้อง: เพราะฉะนั้นเวลาขโมยมาเนี่ยะ เราก็คือว่าคุณขโมยมาจากไหน รู้ บางคนเวลาเค้า
116 จะประมูลอย่างนี้เนะ เค้าไปฝั่งระเบิดไว้เส้นทางบิน เนี่ยะ คนขโมยนี้มันโดนระเบิดตกเขาตายแล้ว คนอื่น
117 ยังขึ้นต่ออีก ไม่เอาเรื่อง ตายก็ตาย มันผลประโยชน์มาก มันไม่มีหัวอะไรหะ หัว 5 กิโลๆ ละ 50,000

118 นักวิจัย: โอโฮ ได้เป็นแสนเลย

119 สฤกษ์พงษ์ เกี่ยวข้อง: ดึกว่าปล้นแบงก์อีก ตำรวจก็ไม่อยู่ หัวมา 5 กิโลได้เลย เพราะว่าบางครั้งนี้ คน
120 ชาวบ้านไปโดนรถชนตายก็ได้ค่าทำศพแค่ 150,000 เอง นี้ได้ตั้ง 250,000 แต่มันเป็นที่ วิถีชีวิต เป็น
121 เอกสิทธิ์เฉพาะ ...

122 นักวิจัย: (ดูรูปจากหนังสือ)

123 สฤกษ์พงษ์ เกี่ยวข้อง: แล้วเวลาเราขึ้นนี้หะนะ เวลาบินนี้ เวลาตอนบูชานี้ เค้าเรียกว่าจะต้องไปตัดไม้ไผ่
124 ไม้ไผ่นี่ป็นี่จะต้องเพิ่มเข้าไปป็นี่ ลำ สองลำ จะไม่มีการแกะออก แล้วก็ไปตัดแถววัลย์ พอทำพิธีตัดไม้ไผ่
125 เสร็จ แชน้ำทะเล ให้ไม้ไผ่แห้ง แล้วก็ตัดแถววัลย์แชน้ำทะเล เพื่อที่จะให้มันตั้งเป็นพันเหนียวแน่นไต ก็
126 เป็นวิธี แถววัลย์เวลาถูกไม้ไผ่นี่มันจะให้ตัว แล้วมันก็จะเหนียว ไม่เหมือนกับเชือกไนลอน เวลาเชือกไน
127 ลอนมันผูกนี้ มันอาจจะตกภูเขาได้ ตกหน้าผาได้ แล้วคนที่ทำนี้ ทำพิธีอย่างนี้ที่หะนะ ก่อนขึ้นเค้าจะมี
128 เช่นไหว้ ก่อนขึ้นคินั้นนี้ห้ามร่วมหลับนอนกับภรรยา แล้วก็ห้ามใช้คำหยาบ ภรรยาต้องอยู่บ้าน
129 ห้ามประพาศิคนอกกลุ่ม นี่เป็นความเชื่อเนะ เพราะว่า ถ้าเมื่อไหร่ภรรยาศิคนอกกลุ่มนะ เค้าก็จะเจออุบัติเหตุ
130 ตกตายได้ แล้วก็เวลาบินขึ้นไปข้างบนนี้ ถ้าไปเจออะไรนี้ ก็ต้องบอกกัน บอกว่า เชือกๆๆ ต้องใช้คำสื่อ
131 สรรพนาม เป็นเคล็ดลับ เป็นการถือเคล็ดใจเดียวจะได้รับอันตราย แล้วก็ศัตรู ของนกนั้นก็มิ ฆูเหลื่อม
132 เพราะฉะนั้นในถ้ำนี้จะมิฆูเหลื่อมเยอะ เพราะฆูเหลื่อมนี้จะขึ้นไปกินลูกนก อีกตัวหนึ่งก็มีเหยี่ยว เพราะฉะนั้น
133 วงจรในเรื่องของนกก็แฉนนี้ ไอตัวที่บาล้านซ์ ไอตัวก็มีทั้งฆู มีทั้งเหยี่ยวอะไรพวกนี้ มีทั้ง ตัวเงินตัวทอง
134 อะไรพวกนี้ มันก็จะขึ้นไป

135 นักวิจัย: สงสัยต้องทำวิจัยอีกเรื่องนึงแล้วคะ พิธีบูชารังนก

136 สฤกษ์พงษ์ เกี่ยวข้อง: แล้วพิธีบูชารังนกนะ น่าสนใจนะ เค้าต้องใช้ ประมาณต้นเดือน เวลาเค้าไปเชือด
137 ควาย เชือดกระบือ หรือเชือดแพะ ต้องเชือดเป็นๆ แต่เราเห็นแล้วเราก็ตองสงสัย

- 138 นักวิจัย: อ้อเพื่อมาบูชานี่เลย
- 139 สฤกษ์พงษ์ เกี่ยวข้อง: บูชายนตร์
- 140 นักวิจัย: ก็คือที่ว่าบูชา นี่คือบูชาคน หรือว่าบูชา...
- 141 สฤกษ์พงษ์ เกี่ยวข้อง: บูชาเจ้าที่ ไม่ให้มีเหตุเภทภัย
- 142 นักวิจัย: เหมือนกับว่าให้ทำงานผ่านไปได้อย่างดี
- 143 สฤกษ์พงษ์ เกี่ยวข้อง: ให้ทำงานผ่านไปราบรื่น แล้วก็ด้วยความเคารพอะไรต่างๆ ที่...
- 144 นักวิจัย: แล้วที่บูชารังนกอะไรนี่หะคะ แล้วทุกที่ต้องทำมียะคะ หรือว่าเฉพาะแค่ที่พีพี
- 145 สฤกษ์พงษ์ เกี่ยวข้อง: คือว่าจังหวัดนี้หะนะเค้ารวมที่ทำที่แห่งหนึ่ง ถ้าจังหวัดพังงาก็ต้องทำที่อีกแห่ง
- 146 หนึ่ง
- 147 ผู้ช่วยวิจัย 1: แต่ละจังหวัดๆ แล้วแต่ละจังหวัดมีกิจกรรมเหมือนกันมียะคะ
- 148 สฤกษ์พงษ์ เกี่ยวข้อง: บางทีก็เหมือน
- 149 นักวิจัย: แล้วคนที่ทำนี่คือว่าคนๆ เดียวกันมียะคะ
- 150 สฤกษ์พงษ์ เกี่ยวข้อง: ก็มีอยู่คน สองคนหะนะ นะ แต่ส่วนใหญ่ก็ แล้วแต่ผู้รับผิดชอบ แต่วันที่จริงแล้วก็
- 151 น่าจะใช้คนเดียว (ตุรูป) สูงมาก เลยนะนี่ๆ สูงมากๆ เลย
- 152 ผู้ช่วยนักวิจัย 1: ตอนปี 18 เคยเข้าไปครั้งหนึ่ง ตอนนั้นเรียน มอ. รุ่นแรก แล้วอาจารย์เค้าก็พามาดูงาน
- 153 ที่โรงแรมเพิร์ล เค้าก็ให้นั่งเรือมาแล้วเข้ามาดูที่เกาะพีพี ตอนนั้นพีพียังไม่มียะไรเลย
- 154 สฤกษ์พงษ์ เกี่ยวข้อง: คือมันต้องศึกษานะเรื่องนี้ ถ้าศึกษาแล้ว มันก็น่าสนใจนะ วิธีชีวิตนกก็แน่นอนี่ต่าง
- 155 จากนกนางแอ่นอย่างไร พฤติกรรมของนกก็แน่นอนเค้านี้ เค้าตื่นเช้าขึ้นมาเค้าจะบินออกจากรัง แล้ว
- 156 พฤติกรรมเค้าจะไม่เกาะเลย ถ้าเค้า เรียกว่านกก็แน่นอนกินรัง ก็คือนกก็แน่นอนทำรังด้วยน้ำลาย แต่ถ้าเป็นนก
- 157 นางแอ่นนี่บินออก จากรังแล้วไปเกาะ แล้วก็ทำรังด้วยขยะ นี่แหละต่างกันแล้ว เพราะฉะนั้นนกก็แน่นอนกินรัง
- 158 นี้จะใช้วิธีล่าเหยื่อ โดยการโฉบ โฉบแมลง โฉบอะไรพวกตัวเล็กๆ นี่ เพราะฉะนั้นไซ้ในห่วงของ
- 159 นิเวศวิทยา มันก็ถ้ามีป่าชายเลนมันดี มีป่าแฉวม่าดี การขยายตัว การขยายพันธุ์ของนกนี่นะอะมันจะดี
- 160 ระบบทางนิเวศทางป่าชายเลนนี่ก็จะดูในเรื่องของปริมาณของฝูงของนกก็แน่นอนได้ ก็เลยทำให้เห็นว่าที่
- 161 ปากพนังนี่ไม่มีภูเขา แต่มีป่าชายเลนดี นกก็แน่นอนบางส่วนก็หลุดออกไป แล้วก็เอาตึก ตึกกรมบ้านช่องก็
- 162 เข้าไปทำรัง ก็เนื่องมาจากระบบนิเวศที่เอื้อประโยชน์แก่ตัวนกก็แน่นอนในปากพนัง พม่า ระนอง นี่ก็จะดี
- 163 เพราะป่าไม้เค้าสมบูรณ์ ... พอดีมันมีชีตด้วยอะไรด้วย พอดีเค้ายืมไป มันก็เสีย พี่ชายผมเค้าเคยทำวิจัย
- 164 เรื่อง
- 165
- 166 การเสด็จประพาสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
- 167 สฤกษ์พงษ์ เกี่ยวข้อง: ...เออ...มีอยู่ครั้งหนึ่งก็ มีพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวก็เสด็จที่กระบี่ มาที่วัดมา
- 168 อะไร ตอนนั้นยังเป็นธรรมชาติมาก ก็จังหวัดก็ให้เสด็จไปที่พีพี สิ่งไหนหลวงฝากเอาไว้ ก็คือเสด็จไปที่
- 169 ถ้ำไวกิ้ง ถ้ำไวกิ้งก็ที่มีรังนกนะอะ ในถ้ำรังนกนี่จะมีหินที่ว้าเช่นไหว่ หินอันนี้หะนะ มีรูปเหมือนกับหัว
- 170 พญานาค อยู่ในถ้ำในหลวงจึง พระราชทานนามถ้ำไวกิ้งว่า เป็นถ้ำพญานาค นี่ๆ คืออีกชื่อหนึ่งว่าถ้ำ
- 171 พญานาค แล้วก็ชินแสจากสิงคโปร์ก็ดี หรือจากบริษัทกรุงเทพฯ ก็ดีนี่ก็ว่า เค้าก็บอกว่าเป็นถ้ำพญานาค
- 172 ตัวจริง แล้วด้านหนึ่งด้านหัวเนี่ยะของถ้ำก็หันหน้าไปสิงคโปร์ นี่ก็เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้พลังของสิงคโปร์

173 ได้จากของขวัญของทะเลฝั่งอันดามัน แล้วก็เป็นผู้ที่ทำสัมปทานรังนก ก่อนที่จะเก็บรังนกรอบแรก แต่
174 ละปีกก็ต้องไปทำพิธีเช่นไหว้ ที่ถ้าพญานาค ที่ตรงปากถ้ำ เข้าไปข้างในมันจะมี แล้วก็มีการเขียน
175 เมื่อก่อน

176 ผู้ช่วยวิจัย 1: เคยเข้าไปเมื่อปี 28

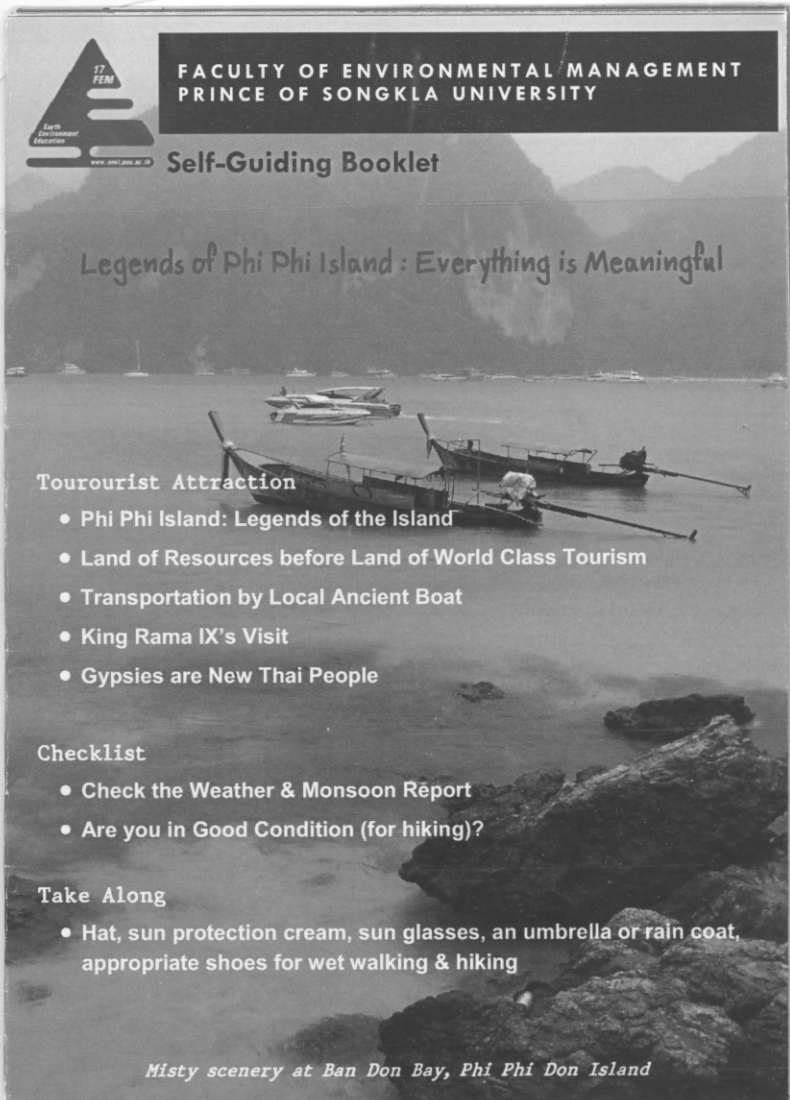
177 สฤณีพงษ์ เกี่ยวข้อง: ครับ แล้วเมื่อปี ในครั้งนั้นที่มาเนี่ยะพ่อตาผมเลย ก็คัดรังนกชั้นดีถวาย ให้ใน
178 หลวง ก็เป็นที่มา แล้วก็ได้ เป็นกำนันดีเด่นตลอด ได้กำนันแทนของคำอะไรอย่างนี้ ได้ตลอด ก็เป็นคน
179 ที่ๆ แกวางแผนให้ลูกหลานได้ดีมามากในเรื่องของการปฏิบัติตัวเป็นตัวอย่าง ในเรื่องของการสร้าง
180 อาชีพ ที่สุจริต ไปบุกเบิก แล้วก็เข้ากับผู้นำศาสนา เมื่อก่อนปัตตานีเค้าหนีมา เค้าอยู่ช่องไม้ดำ มีพ่อตา
181 ผมคนเดียวเท่านั้นแหละที่เข้าไปทำให้ได้ อันนี้ก็แสดงว่าเป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ดี มีวิสัยทัศน์ดี แล้วก็ใช้
182 จ่าย วางแผนดี...ก็เลยทำให้คนทั้งจังหวัดนี้มีความเคารพนับถือ ถือว่าเป็นคนๆ ที่เป็นแบบอย่างที่ดี ลูกๆ
183 ก็เลยค่อนข้างสบาย จากการที่ได้มาดำเนินการรับช่วงต่อ แล้วอีกอย่างหนึ่งสิ่งที่สำคัญที่สุด เป็นคนที่
184 ทำบุญเยอะ ก็ได้อันสงฆ์กับลูก กับแม่ แม่ก็อายุเยอะ ตั้ง 80 อะไรนี่ ก็ยังแข็งแรง ก็ถือว่านี่คือ
185 อาณิสสงฆ์ในส่วนนั้น จากการสังเกตนะ ...แล้วก็หลานๆ นะประมาณ 19 คน ของผม 3 คน

3) คู่มือการท่องเที่ยวด้วยตนเองเกาะพีพี (ฉบับภาษาไทย)

ดูที่ จุดสาร

4) คู่มือการท่องเที่ยวด้วยตนเองเกาะพีพี (ฉบับภาษาอังกฤษ)

5) จดหมายเชิญชวนเข้าร่วมการวิจัยแก้ตัวแทนที่สุ่มตัวอย่างแบบมีวัตถุประสงค์

ที่ ศธ 0521.1.01/ว

คณะกรรมการจัดการสิ่งแวดล้อม
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ตู้ ปณ. 50 คอหงส์
อ.หาดใหญ่ จ. สงขลา 90112

22 กุมภาพันธ์ 2551

เรื่อง ขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม
เรียน

เนื่องด้วย ดร. อูมาพร มุณีแนม อาจารย์คณะกรรมการจัดการสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขต
หาดใหญ่ ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การบันทึกเรื่องเล่าหมู่เกาะพีพี: เพื่อการสื่อความหมายในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Recording
of Phi Phi Islands Legends: Interpretation for Ecotourism)”

ปัจจุบันทางผู้วิจัยได้รวบรวมเรื่องเล่าเสร็จสมบูรณ์และบรรจุลงเป็นคู่มือการท่องเที่ยวด้วยตนเอง จึงใคร่ขอความ
ร่วมมือจากท่านในการทดสอบคู่มือการท่องเที่ยวด้วยตนเองฉบับที่แนบมาด้วยกับแบบสอบถาม ซึ่งจะใช้เวลาทั้งสิ้น
ประมาณ 30 นาที หลังจากนั้นขอความกรุณาให้ท่านส่งแบบสอบถามกลับคืนให้กับผู้ช่วยวิจัยได้โดยตรง/ ผู้วิจัยตามที่อยู่
ข้างหลังแบบสอบถาม และท่านสามารถเก็บคู่มือการท่องเที่ยวด้วยตนเองไว้กับท่านได้

ในการศึกษาคั้งนี้ท่านได้รับการสุ่มตัวอย่างแบบมีวัตถุประสงค์ แบบสอบถามที่แนบมาให้นี้ จะถามท่านเกี่ยวกับ
ข้อมูลพื้นฐาน และทัศนคติของท่านที่เกี่ยวกับศักยภาพ และแนวทางการพัฒนาคู่มือการท่องเที่ยวด้วยตนเองเรื่องเล่าเกาะ
พีพี ประเทศไทย ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อการทดสอบคู่มือการท่องเที่ยวด้วยตนเองเท่านั้น ไม่ได้มีวัตถุประสงค์เพื่อการ
ทดสอบความรู้และความสามารถใดๆ ทั้งสิ้น จึงไม่มีคำตอบที่ผิดหรือถูก หากท่านมีข้อสงสัยใดๆ หรือคำแนะนำ กรุณา
แสดงความคิดเห็นได้ในแบบสอบถามที่แนบมา

คำแนะนำและคำตอบจากท่านจะเป็นประโยชน์อย่างมากในการพัฒนาคู่มือการท่องเที่ยวด้วยตนเองฉบับดังกล่าว
ทั้งนี้ กรุณาตอบแบบสอบถามจากความคิดเห็นของตัวเอง ความคิดเห็นของผู้อื่นนอกเหนือจากท่าน เช่น สมาชิกใน
องค์กร ฯลฯ ส่งผลให้การศึกษาผิดพลาดได้ คำตอบจากท่านจะถูกเก็บเป็นความลับ หมายเลขแบบสอบถามข้างหน้ามี
วัตถุประสงค์เพื่อการติดต่อเพื่อขอรับแบบสอบถามคืนจากท่านเท่านั้น ชื่อของท่านจะไม่ระบุในการวิเคราะห์แบบสอบถาม
ฉบับนี้ นอกจากนี้คำตอบจากท่านจะไม่ได้รับการพิจารณาเป็นรายบุคคล แต่จะเป็นการคำนวณเป็นตัวเลขของยอดรวม
ทั้งหมด ทั้งนี้ ดร. อูมาพร มุณีแนม จะได้ประสานกับท่านโดยตรงในการขอรับคืนแบบสอบถาม

จึงเรียนมาเพื่อขอความร่วมมือตอบแบบสอบถาม จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ ดร พนาลี ชีวกิตาการ)

รองคณบดีฝ่ายวิจัยและวางแผน ปฏิบัติราชการแทน
คณบดี คณะการจัดการสิ่งแวดล้อม

โทร 074-286842

โทรสาร 074-429758

6) จดหมายเชิญชวนเข้าร่วมการวิจัยแก้ตัวแทนธุรกิจหน้าเที่ยว

ที่ ศร 0521.1.01/ว

คณะกรรมการจัดการสิ่งแวดล้อม
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ตู้ ปณ. 50 คอหงส์
อ.หาดใหญ่ จ. สงขลา 90112

22 กุมภาพันธ์ 2551

เรื่อง ขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม
เรียน ท่านเจ้าของประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว

เนื่องด้วย ดร. อุมภาพร มุณีแนม อาจารย์คณะการจัดการสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การบันทึกเรื่องเล่าหมู่เกาะพีพี: เพื่อการสื่อความหมายในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Recording of Phi Phi Islands Legends: Interpretation for Ecotourism)”

ปัจจุบันทางผู้วิจัยได้รวบรวมเรื่องเล่าเสร็จสมบูรณ์และปรารถนาเป็นคู่มือการท่องเที่ยวด้วยตนเอง จึงใคร่ขอความร่วมมือจากท่านในการทดสอบคู่มือการท่องเที่ยวด้วยตนเองฉบับที่แนบมาด้วยกับแบบสอบถาม ซึ่งจะใช้เวลาทั้งสิ้นประมาณ 30 นาที หลังจากนั้นขอความกรุณาให้ท่านส่งแบบสอบถามกลับคืนให้กับผู้ช่วยวิจัยได้โดยตรง/ ผู้วิจัยตามที่อยู่ข้างหลังแบบสอบถาม และท่านสามารถเก็บคู่มือการท่องเที่ยวด้วยตนเองไว้กับท่านได้

ในการศึกษาครั้งนี้ท่านได้รับการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย จำนวน 223 ตัวอย่าง จากรายชื่อบริษัทที่จดทะเบียนประกอบการนำเที่ยวภายในจังหวัดกระบี่ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อการทดสอบคู่มือการท่องเที่ยวด้วยตนเองเท่านั้น ไม่ได้มีวัตถุประสงค์เพื่อการทดสอบความรู้และความสามารถใดๆ ทั้งสิ้น จึงไม่มีคำตอบที่ผิดหรือถูก แบบสอบถามที่แนบมาให้นี้ จะถามท่านเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐาน และทัศนคติของท่านที่เกี่ยวกับศักยภาพ และแนวทางการพัฒนาคู่มือการท่องเที่ยวด้วยตนเองเรื่องเล่าเกาะพีพี ประเทศไทย หากท่านมีข้อสงสัยใดๆ หรือคำแนะนำ กรุณาแสดงความคิดเห็นได้ในแบบสอบถามที่แนบมา

คำแนะนำและคำตอบจากท่านจะเป็นประโยชน์อย่างมากในการพัฒนาคู่มือการท่องเที่ยวด้วยตนเองฉบับดังกล่าว ทั้งนี้ กรุณาตอบแบบสอบถามจากความคิดเห็นของตัวท่านเอง ความคิดเห็นของผู้อื่นนอกเหนือจากท่าน เช่น สมาชิกในองค์กร ฯลฯ ส่งผลให้การศึกษาผิดพลาดได้ คำตอบจากท่านจะถูกเก็บเป็นความลับ หมายเลขแบบสอบถามข้างหน้ามีวัตถุประสงค์เพื่อการติดต่อเพื่อขอรับแบบสอบถามคืนจากท่านเท่านั้น ชื่อของท่านจะไม่ระบุในการวิเคราะห์แบบสอบถามฉบับนี้ นอกจากนี้คำตอบจากท่านจะไม่ได้มีการพิจารณาเป็นรายบุคคล แต่จะเป็นการคำนวณเป็นตัวเลขของยอดรวมทั้งหมด

จึงเรียนมาเพื่อขอความร่วมมือตอบแบบสอบถาม จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ. ดร. พนาลี ชีวกิตาการ)

รองคณบดีฝ่ายวิจัยและวางแผน ปฏิบัติราชการแทน

คณบดี คณะการจัดการสิ่งแวดล้อม

โทร 074-286842

โทรสาร 074-429758

7) จดหมายเชิญชวนเข้าร่วมการวิจัยแก่นักท่องเที่ยวชาวไทย

ที่ ศธ 0521.1.01/ว

คณะกรรมการจัดการสิ่งแวดล้อม
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ตู้ ปณ. 50 คอหงส์
อ.หาดใหญ่ จ. สงขลา 90112

22 กุมภาพันธ์ 2551

เรื่อง ขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม
เรียน นักท่องเที่ยว

เนื่องด้วย ดร. อุมาพร มุณีแถม อาจารย์คณะกรรมการจัดการสิ่งแวดล้อมมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การบันทึกเรื่องเล่าหมู่เกาะพีพี: เพื่อการสื่อความหมายในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Recording of Phi Phi Islands Legends: Interpretation for Ecotourism)”

ปัจจุบันทางผู้วิจัยได้รวบรวมเรื่องเล่าเสริมสมบูรณ์และบรรจุลงเป็นคู่มือการท่องเที่ยวด้วยตนเอง จึงใคร่ขอความร่วมมือจากท่านในการทดสอบคู่มือการท่องเที่ยวด้วยตนเองฉบับที่แนบมาด้วยกับแบบสอบถาม ซึ่งจะใช้เวลาทั้งสิ้นประมาณ 30 นาที หลังจากนั้นขอความกรุณาให้ท่านส่งแบบสอบถามกลับคืนให้กับเจ้าหน้าที่ของโรงแรมได้โดยตรง และท่านสามารถเก็บคู่มือการท่องเที่ยวด้วยตนเองไว้กับท่านได้

ในการศึกษาครั้งนี้ท่านได้รับการสุ่มตัวอย่างแบบที่หาได้ง่าย จำนวน 50 ตัวอย่าง แบบสอบถามที่แนบมาให้นี้ จะถามท่านเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐาน และทัศนคติของท่านที่เกี่ยวกับศักยภาพ และแนวทางการพัฒนาคู่มือการท่องเที่ยวด้วยตนเองเรื่องเล่าเกาะพีพี ประเทศไทย ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อการทดสอบคู่มือการท่องเที่ยวด้วยตนเองเท่านั้น ไม่ได้มีวัตถุประสงค์เพื่อการทดสอบความรู้และความสามารถใดๆ ทั้งสิ้น จึงไม่มีคำตอบที่ผิดหรือถูก หากท่านมีข้อสงสัยใดๆ หรือคำแนะนำ กรุณาแสดงความคิดเห็นได้ในแบบสอบถามที่แนบมา

คำแนะนำและคำตอบจากท่านจะเป็นประโยชน์อย่างมากในการพัฒนาคู่มือการท่องเที่ยวด้วยตนเองฉบับดังกล่าว ทั้งนี้ กรุณาตอบแบบสอบถามจากความคิดเห็นของตัวท่านเอง ความคิดเห็นของผู้อื่นนอกเหนือจากท่าน เช่น สมาชิกในครอบครัว ฯลฯ ส่งผลให้การศึกษาผิดพลาดได้ คำตอบจากท่านจะถูกเก็บเป็นความลับ หมายเลขแบบสอบถามข้างหน้ามีวัตถุประสงค์เพื่อการติดต่อเพื่อขอรับแบบสอบถามคืนจากท่านเท่านั้น ชื่อของท่านจะไม่ระบุในการวิเคราะห์แบบสอบถามฉบับนี้ นอกจากนี้คำตอบจากท่านจะไม่ได้รับการพิจารณาเป็นรายบุคคล แต่จะเป็นการคำนวณเป็นตัวเลขของยอดรวมทั้งหมด

จึงเรียนมาเพื่อขอความร่วมมือตอบแบบสอบถาม จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ ดร พนาลี ชีวกิตาการ)

รองคณบดีฝ่ายวิจัยและวางแผน ปฏิบัติราชการแทน

คณบดี คณะการจัดการสิ่งแวดล้อม

โทร 074-286842

โทรสาร 074-429758

8) จดหมายเชิญชวนเข้าร่วมการวิจัยแก่นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ

No. 0521.1.01/

Faculty of Environmental Management
Prince of Songkla University,
P.O. Box 50 Korhong Post Office
Hat Yai, Songkhla 90112
THAILAND

Dear cherished tourist,

Miss Umaporn Muneenam—a lecturer at the Faculty of Environmental Management, Prince of Songkla University, Hat Yai—is undertaking the research titled *Recording of Phi Phi Islands Legends: Interpretation for Ecotourism*.

To date, she has compiled the legends of Phi Phi island in a self-guided booklet form as attached. You are kindly requested to assist her by sparing a little of your precious time to read the given self-guided booklet, then fill up the questionnaire, after that return this questionnaires to the research assistance, or to the address on page 6 as soon as possible. You can keep the self-guided booklet with you.

You were chosen by an available sampling technique for 50 samplers for the pilot survey purpose only. It is not a test of your skills or abilities and there are no right or wrong answers. The attached questionnaires will ask you about your background, attitudes, and improvement relating the capability of this self-guided booklet. If you have any questions or comments please feel free to do so in the margin of questionnaires.

Your participation will be of great assistance to her. In addition, your comment and input will provide valuable information to improve this self-guided booklet. It is very important that your answer the questionnaires personally. As you can imagine, serious distortion to the results would occur if another member of your family completed the questionnaires.

We assure you that all the information would be treated as private and confidential. Your name will never be placed on the questionnaires. Your responses will not be considered individually, but will be used only to obtain numerical totals. If you would like to receive a summary of the research results, please write 'Requested form: Summary of study', Part 4 of this questionnaires, and print your name and address on page 5. However, there will be no attempt to match names with questionnaires. Your name and address will not be used for any other purpose nor given to any other person or organisation.

Thanking you in advance for your kind cooperation.

Respectfully yours,

(Asst. Prof. Dr. Panalee Chevakidagarn)
Associat Dean for Research and Planning
Faculty of Environmental Management
1 February 2008

9) แบบสอบถามสำหรับตัวแทนที่สุ่มตัวอย่างแบบมีวัตถุประสงค์

สวัสดิ์คะ ดิฉันชื่อ อุมภาพร มุณีแนม กำลังดำเนินงานวิจัยเรื่องการบันทึกเรื่องเล่าหมู่เกาะพีพี เพื่อการสื่อความหมายด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ขอความกรุณาท่านช่วยสละเวลาในการอ่านคู่มือการท่องเที่ยวด้วยตนเอง หลังจากนั้นให้ทำเครื่องหมาย ✓ หน้าคำตอบที่เลือก และตอบแบบสอบถามในช่องว่างที่เตรียมไว้ให้ในแบบสอบถามฉบับนี้ ซึ่งจะใช้เวลาประมาณ 30 นาที แล้วส่งกลับไปตามที่อยู่ในหน้าที่ 6 ด้านหลังของแบบสอบถามฉบับนี้

จาก

คุณอุมภาพร มุณีแนม

คู่ ปณ. 50 คอหงส์

PLEASE
PLACE
STAMP
HERE

กรุณาส่ง

.....
 .....
 .....

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐาน

1) ตำแหน่งปัจจุบัน.....

2) สถานที่ติดต่อปัจจุบัน.....

ซอย..... ถนน..... ตำบล.....

อำเภอ..... จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์.....

เบอร์โทรศัพท์..... โทรสาร.....

อีเมลล์.....

เว็บไซต์.....

3) ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง..... ปี

4) บทบาทของท่านด้านการท่องเที่ยว (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

01 ...นำเที่ยว

02 ...ให้บริการการเดินทาง

03 ...การให้ความรู้เชิงนิเวศ

04 ...การจัดการการนำเที่ยวที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

05 ...อื่นๆ ระบุ.....

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 2 ศักยภาพของคู่มือการท่องเที่ยวด้วยตนเองเรื่องเล่าเกาะพีพี

หลังจากที่คุณได้อ่านเรื่องเล่าเกาะพีพีแล้ว คุณคิดว่าคู่มือดังกล่าวมีความเหมาะสมอย่างไรดังต่อไปนี้

ประเด็น	คะแนน	มากที่สุด 5	มาก 4	เฉยๆ 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
ด้านเนื้อหา						
5) มีปริมาณ และความยาวที่เหมาะสม						
6) ความเหมาะสมของการลำดับเรื่องราว						
7) คู่มือฉบับนี้สามารถสื่อสารได้ชัดเจน						
8) เนื้อเรื่องเล่าเกาะพีพีมีข้อมูลที่ดี						
9) หัวเรื่องแต่ละตอนเหมาะสมกับเนื้อเรื่อง						
10) การได้รับความรู้						
11) การเกิดความตระหนัก และห่วงแหน						
12) ความเพลิดเพลิน และประทับใจ						
13) คู่มือดังกล่าวช่วยให้คุณปฏิบัติตัวเพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมได้						
ด้านความน่าสนใจในการอ่าน						
14) ความเหมาะสมของขนาดตัวอักษร						
15) ความเหมาะสมของภาษาที่ใช้						
16) เนื้อเรื่องมีลักษณะเด่นชวนให้น่าติดตาม						
17) ภาพประกอบมีความสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง						
ด้านลักษณะรูปลักษณ์						
18) มีขนาดกะทัดรัด และพกพาสะดวก						
19) มีลักษณะดึงดูดใจ						
20) มีรูปเล่มที่สวยงาม						
21) กระดาษ การพิมพ์ และตัวพิมพ์						
ด้านราคา						
22) ความคุ้มค่าของคู่มือต่อราคา (16 บาท)						

ตอนที่ 4 แบบตอบรับผลการวิจัย

29) คุณมีความประสงค์ที่ต้องการจะรับทราบผลงานวิจัยฉบับย่อนี้หรือไม่

01 ...ไม่ใช่

02 ...ใช่ (กรุณาระบุสถานที่ติดต่อเพื่อขอรับผลงานวิจัยฉบับย่อได้ที่)

ชื่อผู้รับ.....

เลขที่..... หมู่ที่.....

ซอย..... ถนน..... ตำบล.....

อำเภอ..... จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์.....

โทรสาร..... อีเมลล์.....

-ขอขอบพระคุณที่กรุณาสละเวลาในการตอบแบบสอบถาม-

พับครึ่งตรงนี้

กรุณาส่งคืนแบบสอบถามฉบับนี้ที่

PLEASE
PLACE
STAMP
HERE

คุณอุมาพร มุณีแถม
ตู้ ปณ. 50 คอหงส์
อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา
90112

10) แบบสอบถามสำหรับตัวแทนธุรกิจนำเที่ยว

สวัสดิ์ค่ะ ดิฉันชื่อ อูมาพร มุณีแนม กำลังดำเนินงานวิจัยเรื่องการบันทึกเรื่องเล่าหมู่เกาะพีพี เพื่อการสื่อความหมายด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ขอความกรุณาท่านช่วยสละเวลาในการอ่านคู่มือการท่องเที่ยวด้วยตนเอง หลังจากนั้นให้ทำเครื่องหมาย ✓ หน้าคำตอบที่เลือก และตอบแบบสอบถามในช่องว่างที่เตรียมไว้ให้ในแบบสอบถามฉบับนี้ ซึ่งจะใช้เวลาประมาณ 30 นาที แล้วส่งกลับไปตามที่อยู่ ในหน้าที่ 6 ด้านหลังของแบบสอบถามฉบับนี้

จาก

คุณอูมาพร มุณีแนม

ตู้ ปณ. 50 คอหงส์

PLEASE
PLACE
STAMP
HERE

กรุณาส่ง

.....
 .....
 .....

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐาน

1) ชื่อองค์กร.....

2) สถานที่ติดต่อปัจจุบัน.....

ชอย..... ถนน..... ตำบล.....

อำเภอ..... จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์.....

เบอร์โทรศัพท์..... โทรสาร.....

อีเมลล์.....

เว็บไซต์.....

3) ระยะเวลาดำเนินธุรกิจ.....ปี

4) ลักษณะการดำเนินธุรกิจนำเที่ยว (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

๐1 ...นำเที่ยว

๐2 ...ให้บริการการเดินทาง

๐3 ...การให้ความรู้เชิงนิเวศ

๐4 ...การจัดการการนำเที่ยวที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

ตอนที่ 2 ศักยภาพของคู่มือการท่องเที่ยวด้วยตนเองเรื่องเล่าเกาะพีพี

หลังจากที่คุณได้อ่านเรื่องเล่าเกาะพีพีแล้ว คุณคิดว่าคู่มือดังกล่าวมีความเหมาะสมอย่างไรดังต่อไปนี้

ประเด็น \	คะแนน	มากที่สุด 5	มาก 4	เฉยๆ 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
ด้านเนื้อหา						
5) มีปริมาณ และความยาวที่เหมาะสม						
6) ความเหมาะสมของการลำดับเรื่องราว						
7) คู่มือฉบับนี้สามารถสื่อสารได้ชัดเจน						
8) เนื้อเรื่องเล่าเกาะพีพีมีข้อมูลที่ดี						
9) หัวเรื่องแต่ละตอนเหมาะสมกับเนื้อเรื่อง						
10) การได้รับความรู้						
11) การเกิดความตระหนัก และทวงแทน						
12) ความเพลิดเพลิน และประทับใจ						
13) คู่มือดังกล่าวช่วยให้คุณปฏิบัติตัวเพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมได้						
ด้านความน่าสนใจในการอ่าน						
14) ความเหมาะสมของขนาดตัวอักษร						
15) ความเหมาะสมของภาษาที่ใช้						
16) เนื้อเรื่องมีลักษณะเด่นชวนให้น่าติดตาม						
17) ภาพประกอบมีความสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง						
ด้านลักษณะรูปลักษณ์						
18) มีขนาดกะทัดรัด และพกพาสะดวก						
19) มีลักษณะดึงดูดใจ						
20) มีรูปลักษณ์สวยงาม						
21) กระดาษ การพิมพ์ และตัวพิมพ์						
ด้านราคา						
22) ความคุ้มค่าของคู่มือต่อราคา (16 บาท)						

ตอนที่ 3 แนวทางการพัฒนาฝีมือการทอเกี่ยวกับตนเองเรื่องเล่าเกาะพีพี

คุณคิดว่าเรื่องเล่าเกาะพีพีมีความสามารถพัฒนาได้อย่างไรบ้างดังต่อไปนี้

ประเด็น	คะแนน	มากที่สุด	มาก	เฉยๆ	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1	
23) สามารถพัฒนาไปสู่ประชาสัมพันธ์						
การนำเที่ยวเชิงนิเวศได้						
24) มักคู่เทศน์สามารถนำไปใช้ได้						
25) สามารถพัฒนาไปใช้กับสื่อ						
ทัศนูปกรณ์อื่นๆได้						
26) ท่าน <u>ชอบ</u> อะไรในฝีมือฉบับนี้มากที่สุด						
27) ท่าน <u>ไม่ชอบ</u> อะไรในฝีมือฉบับนี้มากที่สุด						
28) เพื่อให้คู่มือเรื่องเล่าเกาะพีพีมีพัฒนาการในทางที่ดีขึ้น ท่านคิดว่าควรปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้นอย่างไรบ้าง						

ตอนที่ 4 แบบตอบรับผลการวิจัย

29) คุณมีความประสงค์ที่ต้องการจะรับทราบผลงานวิจัยฉบับย่อนี้หรือไม่

01 ...ไม่ใช่

02 ...ใช่ (กรุณาระบุสถานที่ติดต่อเพื่อขอรับผลงานวิจัยฉบับย่อได้ที่)

ชื่อผู้รับ.....

เลขที่..... หมู่ที่.....

ซอย..... ถนน..... ตำบล.....

อำเภอ..... จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์.....

โทรสาร..... อีเมลล์.....

-ขอขอบพระคุณที่กรุณาสละเวลาในการตอบแบบสอบถาม-

พับครึ่งตรงนี้

กรุณาส่งคืนแบบสอบถามฉบับนี้ที่

PLEASE
PLACE
STAMP
HERE

คุณอุมาพร มณีแนม
ตู้ ปณ. 50 คอหงส์
อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา
90112

11) แบบสอบถามสำหรับนักท่องเที่ยวชาวไทย

สวัสดีค่ะ ดิฉันชื่อ อุมพร มุณีแนม กำลังดำเนินงานวิจัยเรื่องการบันทึกเรื่องเล่าหมู่เกาะพีพี เพื่อ
การสื่อความหมายด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ขอความกรุณาท่านช่วยสละเวลาในการอ่านคู่มือ
การท่องเที่ยวด้วยตนเอง หลังจากนั้นให้ทำเครื่องหมาย ✓ หน้าคำตอบที่เลือก และตอบ
แบบสอบถามในช่องว่างที่เตรียมไว้ให้ในแบบสอบถามฉบับนี้ ซึ่งจะใช้เวลาประมาณ 30 นาที แล้ว
ส่งกลับไปตามที่อยู่ในหน้าที่ 6 ด้านหลังของแบบสอบถามฉบับนี้

จาก

คุณอุมพร มุณีแนม

ตู้ ปณ. 50 คอหงส์

PLEASE
PLACE
STAMP
HERE

กรุณาส่ง

.....

.....

.....

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐาน

1) เพศ

01 ...หญิง

02 ...ชาย

2) อายุ.....ปี

3) ระดับการศึกษา

01 ...ไม่ได้เรียนหนังสือ

02 ...ประถมศึกษา

03 ...มัธยมศึกษาตอนต้น

04 ...มัธยมศึกษาตอนปลาย

05 ...อนุปริญญา

06 ...ปริญญาตรี

07 ...ปริญญาโท

08 ...ปริญญาเอก

09 ...อื่นๆ ระบุ.....

4) อาชีพ

01 ...รับราชการ

02 ...พนักงานรัฐวิสาหกิจ

03 ...พนักงานบริษัทเอกชน

04 ...ประกอบธุรกิจส่วนตัว

05 ...นักเรียน/นักศึกษา

06 ...แม่บ้าน/พ่อบ้าน

07 ...อื่นๆ ระบุ.....

5) ที่อยู่ปัจจุบัน.....

6) จำนวนครั้งในการมาเที่ยวหมู่เกาะพีพี (ระบุ).....ครั้ง

ตอนที่ 2 ศักยภาพของคู่มือการทอเกี่ยวด้วยตนเองเรื่องเล่าเกาะพีพี

หลังจากที่คุณได้อ่านเรื่องเล่าเกาะพีพีแล้ว คุณคิดว่าคู่มือดังกล่าวมีความเหมาะสมอย่างไรดังต่อไปนี้

ประเด็น	คะแนน	มากที่สุด 5	มาก 4	เฉยๆ 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
ด้านเนื้อหา						
7) มีปริมาณ และความยาวที่เหมาะสม						
8) ความเหมาะสมของการลำดับเรื่องราว						
9) คู่มือฉบับนี้สามารถสื่อสารได้ชัดเจน						
10) เนื้อเรื่องเล่าเกาะพีพีมีข้อมูลที่ดี						
11) หัวเรื่องแต่ละตอนเหมาะสมกับเนื้อเรื่อง						
12) การได้รับความรู้						
13) การเกิดความตระหนัก และห่วงแหน						
14) ความเพลิดเพลิน และประทับใจ						
15) คู่มือดังกล่าวช่วยให้คุณปฏิบัติตัวเพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมได้						
ด้านความน่าสนใจในการอ่าน						
16) ความเหมาะสมของขนาดตัวอักษร						
17) ความเหมาะสมของภาษาที่ใช้						
18) เนื้อเรื่องมีลักษณะเด่นชวนให้น่าติดตาม						
19) ภาพประกอบมีความสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง						
ด้านลักษณะรูปลักษณ์						
20) มีขนาดกะทัดรัด และพกพาสะดวก						
21) มีลักษณะดึงดูดใจ						
22) มีรูปเล่มที่สวยงาม						
23) กระดาษ การพิมพ์ และตัวพิมพ์						
ด้านราคา						
24) ความคุ้มค่าของคู่มือต่อราคา (16 บาท)						

ตอนที่ 3 แนวทางการพัฒนาฝีมือการทอที่เกี่ยวข้องด้วยตนเองเรื่องเล่าเกาะพีพี
คุณคิดว่าเรื่องเล่าเกาะพีพีมีสามารถพัฒนาได้อย่างไรบ้างดังต่อไปนี้

25) ท่านคิดว่าควรจัดทำคู่มือเล่มนี้ขึ้นเพื่อให้นักท่องเที่ยวได้ใช้ประโยชน์ต่อไปหรือไม่

๐1 ...ไม่สมควร (ตอบข้อนี้ ข้ามไปข้อ 27)

๐2 ...สมควร

26) ในกรณีที่ต้องการจัดทำคู่มือเล่มนี้ขึ้น ท่านคิดว่าควรมีการแจกจ่ายด้วยวิธีใดจึงจะเหมาะสม

๐1 ...เช่า

๐2 ...ขาย

๐3 ...ให้ยืมไปใช้

๐4 ...แจกฟรี

27) ท่านชอบอะไรในคู่มือฉบับนี้มากที่สุด

.....

.....

.....

.....

.....

28) ท่านไม่ชอบอะไรในคู่มือฉบับนี้มากที่สุด

.....

.....

.....

.....

.....

29) เพื่อให้คู่มือเรื่องเล่าเกาะพีพีมีพัฒนาการในทางที่ดีขึ้น ท่านคิดว่าควรปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้นอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 4 แบบตอบรับผลการวิจัย

30) คุณมีความประสงค์ที่ต้องการจะรับทราบผลงานวิจัยฉบับย่อนี้หรือไม่

01 ... ไม่ใช่

02 ...ใช่ (กรุณาระบุสถานที่ติดต่อเพื่อขอรับผลงานวิจัยฉบับย่อได้ที่)

ชื่อผู้รับ.....

เลขที่..... หมู่ที่.....

ซอย..... ถนน..... ตำบล.....

อำเภอ..... จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์.....

โทรสาร..... อีเมลล์.....

-ขอขอบพระคุณที่กรุณาสละเวลาในการตอบแบบสอบถาม-

พับครึ่งตรงนี้

กรุณาส่งคืนแบบสอบถามฉบับนี้ที่

PLEASE
PLACE
STAMP
HERE

คุณอุมาพร มุณีแนม
ตู้ ปณ. 50 คอหงส์
อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา
90112

12) แบบสอบถามสำหรับนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ

Hello, my name is Umaporn Muneenam. I'm doing some research today concerned with *Recording of Phi Phi Islands Legends: Interpretation for Ecotourism*, and wondered if you could spare around 30 minutes to read the given self-guided booklet, then put the ✓ in front of the answer that the most likely to you and fill in the blank, after that return this questionnaires to the research assistance or to the address on page 6.

From
Umaporn Muneenam
P.O. Box 50 Kor Hong

PLEASE
PLACE
STAMP
HERE

To

.....
.....
.....
.....

Part 1 Demographic Information

1) Gender

01 ...Female02 ...Male

2) Age.....years old

3) Level of education

01 ...Non-educated02 ...Primary Level03 ...Secondary Level04 ...High School05 ...High Professional Level06 ...Bachelor Level07 ...Master Level08 ...Doctoral Level09 ...Others, please specify.....

4) Career

01 ...Government Official02 ...State Enterprise Worker03 ...Business Worker04 ...Personal Business05 ...Student06 ...Housewife / Househusband07 ...Others, please specify.....

5) Country of Origin: State/Province..... Country.....

6) Frequency of visit to Phi Phi Island.....times

Part 2: Capability of Self-Guided Booklet: Legend of Phi Phi Island
After reading this self-guided booklet, how do you rate this booklet at the following issues?

Score	The most	More	Neutral	Less	The least
Issues	5	4	3	2	1
Context					
7) Length					
8) Ordering					
9) Clear Message					
10) Provide information					
11) Relevant of theme and context					
12) Given knowledge					
13) Given awareness					
14) Entertainment and impress					
15) Reducing environmental impacts					
Reading					
16) Font size					
17) Language using					
18) Interesting story					
19) Relevant picture					
Style					
20) Easy to carry					
21) Attractive					
22) Beautiful					
23) Quality of printing					
Price					
24) Effectiveness (54 Baht)					

Part 3: Recommendations to self-guided booklet improvement: Legends of Phi Phi

How do you think this self-guided booklet can be improved at the following issues:

25) Is this self-guided booklet appropriate to disseminate to the tourist?

01 ...Not appropriate (Go to...27)

02 ...Appropriate

26) In case of this self-guided booklet is appropriate to disseminate to the tourist, how it should be disseminated?

01 ...For rent

02 ...For sell

03 ...For borrow

04 ...For free

27) In your opinion, what is the **most favorite** in this self-guided booklet?

.....

.....

.....

.....

.....

28) In your opinion, what is the **least favorite** in this self-guided booklet?

.....

.....

.....

.....

.....

29) How do you recommend to improve this self-guided booklet?

.....

.....

.....

.....

.....

Part 4: Requested form: Summary of the study

30) Do you like to receive the summary of this study?

₀₁ ...No, thank you.

₀₂ ...Yes (Please identify your postal address below)

Name.....

No..... Street.....

City..... State..... Postcode.....

Fax:..... E-mail address.....

-Thank you for your assistance and your valuable time dedicated-

Fold Here!

Please return this questionnaires to:

PLEASE
PLACE
STAMP
HERE

Umaporn Muneenam
P.O. Box 50 Kor Hong
Hat Yai, Songkhla
90112

13) ประวัตินักวิจัย

ชื่อ-นามสกุล (ภาษาไทย)	อุมพร มุณีแนม
(ภาษาอังกฤษ)	Miss Umaporn Muneenam
เพศ หญิง	วันเดือนปีเกิด 29 สิงหาคม 2517
ตำแหน่งปัจจุบัน	อาจารย์
สถานที่ติดต่อ (ที่ทำงาน)	คณะกรรมการจัดการสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ต.ปณ. 50 คอหงส์ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา 90112
โทรศัพท์/โทรสาร	66-(0)74-286842/66-(0)74-429758
E-mail – address	umaporn.m@psu.ac.th

ประวัติการศึกษา (ปริญญาตรี – เอก ; สาขา และสถาบัน)

- 2539: บริหารรัฐกิจบัณฑิต
คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (เกียรตินิยมอันดับ 2)
- 2543: วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (การจัดการสิ่งแวดล้อม)
คณะกรรมการจัดการสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
- 2549: Doctor of Philosophy, Griffith University, Queensland, Australia

ผลงานวิจัย

ผลงานวิจัยที่ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติและนานาชาติ

Muneenam, U., & Ratanachai, C. (2007). Application of Public Participation in the Decision-Making Regarding the Environmental Impacts of Poverty Alleviation: A Case Study of The Royal Development Project, Hua Pa Khieo, Phattalung, Thailand. *The International Journal of Interdisciplinary Social Sciences*, 2 (2), 263-270.

สาขาวิชาที่เชี่ยวชาญ

- การมีส่วนร่วมของประชาชนในการเลือกที่ทิ้งขยะอันตราย, การรับรู้ของประชาชน, การยอมรับของประชาชน

ภาระงานในปัจจุบัน

งานประจำ

- งานสอนคณะกรรมการจัดการสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

งานวิจัยที่รับผิดชอบในปัจจุบัน

- รูปแบบการมีส่วนร่วมและแผนการตลาดของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน: กรณีศึกษา โหนด-นา-เล อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา โดยทุนวิจัยจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)